

Heemstede

Jaarstukken 2022

Inhoud

Inhoud	2
Deel A: Algemeen	3
Inleiding	4
Deel B: Jaarverslag	14
Programmaverantwoording	15
Programma 0 Bestuur en Ondersteuning	18
Programma 1 Veiligheid	28
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	33
Programma 3 Economie	41
Programma 4 Onderwijs	45
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	49
Programma 6 Sociaal Domein	56
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	68
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	75
Paragraaf 1 Lokale Heffingen	82
Paragraaf 2 Weerstandsvermogen	88
Paragraaf 3 Onderhoud Kapitaalgoederen	104
Paragraaf 4 Financiering	111
Paragraaf 5 Bedrijfsvoering	114
Paragraaf 6 Verbonden partijen	119
Paragraaf 7 Grondbeleid	136
Paragraaf 8 Taakstellingen	138
Paragraaf 9 Corona	139
Paragraaf 10 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid	141
Deel C: Jaarrekening	143
Balans en toelichting op de balans	144
Begrotingsrechtmatigheid	176
WNT-verantwoording 2022 Gemeente Heemstede	183
Single Information Single Audit (SiSa)	184
Gewaarborgde geldleningen	191
Controle verklaring accountant	193
Deel D: Bijlagen	199
Raadsbesluit	225

Deel A: Algemeen

Inleiding

Met deze jaarstukken over 2022 legt het college van B en W van Heemstede verantwoording af over het gevoerde beleid en de financiële baten en lasten die daar in 2022 uit voortvloeiden. De jaarstukken bestaan uit een jaarverslag en een jaarrekening.

Ook in 2022 was sprake van bijzondere omstandigheden die in de jaarstukken terug te zien zijn. Een voorbeeld hiervan is de opvang van vluchtelingen. De uitgaven hiervoor hebben op meerdere taakvelden. Tegenover de uitgaven staan uitkeringen van het rijk. Omdat de rijksvergoeding niet synchroon loopt met de kosten heeft de raad de reserve crisis en noodopvang ingesteld. Om het financieel inzicht rond de opvang te vergemakkelijken is een financieel overzicht onder programma 6 toegevoegd.

Daarnaast is een aantal coronagerelateerde budgetten afgewikkeld in 2022. Hier wordt in paragraaf 9 Corona nader op ingegaan.

In de komende jaren heeft de gemeente Heemstede nog een gezonde financiële huishouding. Echter vanaf 2026 zien we een neerwaartse tendens. Dit wordt met name veroorzaakt door de herverdeling van het gemeentefonds. Hoewel de uitkomst nog niet helemaal zeker is, achten we de kans groot dat we in de nabije toekomst een flinke opgave hebben om meerjarig een positieve begroting te presenteren. Om hier al tijdig op in te spelen zijn we een onderzoek gestart naar effectiviteit en doelmatigheid van de budgetten t.b.v. de kadernota 2024-2027. De resultaten uit de jaarrekening 2022 gebruiken we als startpunt bij dit onderzoek. We toetsten de resultaten uit de jaarrekening structurele (meerjarige) effecten. Vanuit een eerste snelle analyse zien we dat veel van het positieve resultaat is toe te schrijven aan incidentele onderschrijding of voordelen.

Resultaat 2022

Het boekjaar 2022 sluit met afgerond € 3.758.000 voordelig. Een uitgebreide toelichting per taakveld (indien de afwijking ten opzichte van de begroting € 25.000 of meer bedraagt) is opgenomen onder de programma's in het onderdeel "jaarverslag". Een meer gegroepeerd overzicht van de opbouw van het resultaat 2022 vanaf het in de primaire begroting 2022 opgenomen begrotingsresultaat vindt u in het onderdeel "verschillen ten opzichte van eerdere prognoses" in deze inleiding.

Het resultaat 2022 kan aanleiding geven tot vragen rond beïnvloedbaarheid van de posten en of de afwijkingen structureel van aard zijn omdat de jaarrekening 2022 als startpunt wordt gebruikt bij het onderzoek naar effectiviteit en doelmatigheid van de budgetten. Dit onderzoek vindt momenteel nog plaats. De volgende posten kunnen op voorhand aangemerkt worden als naar hun aard incidenteel. Dit betreft:

- De over te hevelen budgetten naar 2023 via resultaatbestemming: deze zijn naar hun aard incidenteel én zullen in 2023 worden uitgegeven. Dit zijn uitgaven die in 2 boekjaren plaatsvinden en zich daarom niet laten knippen op de momentopname die de jaarrekening is op 31 december 2022. Dit betreft een **bedrag van € 1.406.000** (zie het overzicht budgetoverhevelingen);
- Investeringsprojecten die nog doorlopen naar 2023, nog niet zijn afgesloten en waarvan de kapitaallasten nog niet zijn aangepast in de begroting 2023 leiden tot een incidenteel voordeel van **€ 235.000**. Bij de kadernota 2024-2027 wordt het investeringsprogramma getoetst aan een realistische planning van investeringsprojecten. Hiermee wordt voorkomen dat in een te vroeg stadium al met kapitaallasten rekening wordt gehouden;
- **Incidentele voordelen op de BTW afrekening voorgaande boekjaren (€ 103.000), leges Wabo (€ 445.000), grondverkoop (€ 215.000), rentevoordeel en vrijval bij pensioenen (€ 593.000) en salarislasten (€ 196.000).**

Er zijn ook posten waarvan op voorhand aangegeven kan worden dat zij leiden tot structurele nadelen. Die worden betrokken bij de voorjaarsnota 2023 en kadernota 2024-2027. Denk hierbij aan het onderhoud groen (€ 250.000) en de naheffingsaanslagen parkeren (€ 104.000).

Financieel resultaat 2022

plus = nadeel, min = voordeel

Bedragen x € 1.000	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Vershil
Saldo van baten en lasten				
Baten	-69.574	-74.159	-78.065	-3.906
Lasten	68.649	74.536	75.264	728
Totaal	-925	378	-2.801	-3.178
Mutatie reserves				
Onttrekking aan reserve	-17.450	-14.318	-14.090	228
Storting in reserve	15.736	12.277	13.132	856
Totaal	-1.714	-2.041	-957	1.084
Rekeningresultaat voor bestemming (incl. reservemutaties)	-2.639	-1.663	-3.758	-2.095

Resultaatbestemming:	Rekening 2021	Rekening 2022
Over te hevelen naar volgend jaar	-804	-1.406
Onttrekking(+)/ toevoeging(-) aan de algemene reserve	-1.835	-2.352
Rekeningresultaat na bestemming:	0	0

Verschillen ten opzichte van eerdere prognoses

In de begrotingsraad van 5 november 2021 is de primitieve begroting 2022 inclusief de 1e begrotingswijziging vastgesteld. Overeenkomstig de vastgestelde P&C cyclus wordt er gedurende het boekjaar tweemaal gerapporteerd over de financiële stand van zaken (voor- en najaarsnota).

Hierna wordt het resultaat per programma weergegeven in een tabel. Aan de hand van de documenten uit de P&C cyclus wordt getoond per programma hoe het saldo van de rekening 2022 is opgebouwd. Daarna volgt een tabel met een analyse van de verschillen op detailniveau.

plus = nadeel, min = voordeel

Bedragen x € 1.000		Begroting 2022 Primo	Begroting 2022 tm VJN	Begroting 2022 tm NJN	Rekening 2022
0	Bestuur en ondersteuning	-31.665	-35.947	-38.153	-44.704
1	Veiligheid	2.253	2.253	2.253	2.243
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	5.462	5.625	6.178	5.790
3	Economie	231	245	245	180
4	Onderwijs	2.491	2.529	2.529	2.516
5	Sport, cultuur en recreatie	4.035	4.193	4.126	5.192
6	Sociaal domein	15.559	18.058	18.803	18.161
7	Volksgesondheid en milieu	-19	-113	102	4.714
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	884	1.525	1.964	2.151
	Totaal	-769	-1.632	-1.952	-3.758

Detailtabel analyse rekeningresultaat 2022

plus = nadeel, min = voordeel

Analyse rekeningresultaat 2022		
<i>Vastgestelde begroting incl. 1e begrotingswijziging</i>		
Saldo primitieve begroting	-769.000	
Kleine mutaties voor voorjaarsnota	20.000	
Gemeentefonds septembercirculaire 2021	-1.190.000	
		-1.939.000
<i>Voorjaarsnota</i>		
Gemeentefonds	-1.330.000	
(Bijzondere) bijstand en re-integratie	630.000	
Sociaal domein	1.000.000	
OZB opbrengst	212.000	
Kapitaallasten	-307.000	
Grond verkoop (Princenbuurt)	-215.000	
Samenwerking GR Dit	105.000	
Samenwerking Zuid Kennemerland	50.000	
Programma Water Bloemendaal en Heemstede 2022-2026	38.000	
Kennisbank	25.000	
Stimuleringsbudget initiatieven	25.000	
Verkiezingen	25.000	
Overige mutaties	50.000	
Totaal voorjaarsnota		308.000
<i>Najaarsnota</i>		
Gemeentefonds	-1.059.000	
Vrijval voorziening pensioenen en wachtgelden	-473.000	
Leges Wabo	-445.000	
(Bijzondere) bijstand	401.000	
Sociaal domein	67.000	
Energiekosten	462.000	
Voorziening wegen	410.000	
Dividend	179.000	
Wervingskosten en opleidingen	150.000	
Overige mutaties	-12.000	
Totaal najaarsnota		-320.000
Raadsbesluit na najaarsnota		
Raadsbesluit permanente huisvesting statushouders en Oekraïense vluchtelingen		289.000
Totaal vastgesteld begrotingsaldo voor jaarrekening		-1.662.000
<i>Afwijkingen ten opzichte van de begroting in de jaarrekening 2022</i>		
Gemeentefonds (decembercirculaire)	-664.700	
Lagere dotatie aan voorziening pensioenen en wachtgelden door gestegen rente	-120.000	
Dividend BNG	-83.000	
Hogere lasten GBKZ (48.000) en minder OZB opbrengst dan geraamd (87.000)	135.000	
Minder naheffingsanslagen parkeren door toegenomen betalingsbereidheid	104.000	
BTW suppletie over 2018 en 2019	-103.000	
Vrijval voorziening dubieuze debiteuren	-95.000	
Bijdrage VRK en bluswatervoorzieningen	-96.000	
Beveiliging rond opvanglocatie statushouders en jongeren	99.000	
Afkoop klein onderhoud aanleg glasvezel	-336.000	
Vertraging uitvoering strategie- en uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie	-50.000	
Onderhoudsbudgetten groen en calamiteiten	330.000	
Energietoeslag	-331.000	
Salarisbegroting en inhuur	-196.000	
Haalbaarheidsonderzoek permanente huisvestingslocaties urgente doelgroepen	-122.000	
Re-integratie	-83.000	
Inspecties kindercentra GGD	-31.000	
Vrijval stelposten inkomensvoorzieningen (geoordeelde gelden AU)	-81.000	
Bijzondere bijstand	-32.000	
Inkomensregeling: verstrekte leningen	-40.000	
Kapitaallasten	-235.300	
Overige mutaties	-65.000	
Resultaat jaarrekening 2022		-2.096.000
Rekeningssaldo 2022		-3.758.000

Een integraal overzicht van alle voor- en nadelen (groter dan € 25.000) die hebben gezorgd voor het voordelig resultaat vindt u in het onderdeel Jaarverslag. Onder het kopje "wat heeft het gekost" bij de programma's vindt u een toelichting op de baten en lasten. Een toelichting wordt opgenomen wanneer het taakveld *in totaal* € 25.000 of meer afwijkt van de begroting. Omdat deze afwijking van € 25.000 of meer op een taakveld ook uit meerdere kleine posten kan zijn opgebouwd kan het voor komen dat ook kleinere posten bij de toelichting worden betrokken. Op een taakveld dat in totaal minder dan € 25.000 afwijkt ten opzichte van de begroting vindt geen toelichting plaats. In de paragrafen (onderdeel van het jaarverslag) vindt u financiële informatie uitgelicht per thema (zoals lokale heffingen).

Voorstel tot resultaatbestemming 2022

Alle resultaatbestemmingen zijn incidenteel van aard. In de samenvatting is aangegeven dat wordt voorgesteld het rekeningresultaat 2022 van € 3.758.028 als volgt te bestemmen:

1. € 1.406.000 over te hevelen naar 2023 (zie tabel budgetoverhevelingen hierna) en daarnaast € 22.100 budgetneutraal over te hevelen naar 2023 door een onttrekking aan de coronareserve;
2. Storting van het restant van € 2.352.028 in de algemene reserve.

Tabel Budgetoverheveling

Progr	Voorstellen resultaatbestemming	
	Klein onderhoud straatwerk i.v.m. aanleg glasvezel	
2	In 2022 is glasvezel in de straten gelegd die daardoor zijn opgebroken. Voor het herstelwerk (klein onderhoud) dat als gevolg hiervan optreedt is een vergoeding ontvangen van de aannemer. We nemen hiervan een gedeelte mee naar 2023. Het herstelwerk treedt in 2023 op en is klein onderhoud als gevolg van plaatselijke verzakkingen en herstel van asfaltsleuven. Het ontvangen bedrag valt in 2022 in de exploitatie vrij; de kosten komen tot uiting in 2023	203.000
	Haalbaarheidsonderzoek permanente locaties doelgroepen met urgente woonbehoefte	
8	Voor het haalbaarheidsonderzoek voor permanente locaties voor de huisvesting van doelgroepen met een urgente woonbehoefte is door de raad in november 2022 € 148.000 beschikbaar gesteld. Dit onderzoek loopt door naar 2023.	122.000
	Investeringsubsidie Koninklijke roei- en zeilvereniging Het Spaarne	
5	Bij de najaarsnota van 2022 (vastgesteld op 21 december 2022) is besloten om extra budget toe te kennen voor een subsidie aan de Koninklijke roei- en zeilvereniging. Gezien de late besluitvorming heeft besteding in 2022 nog niet kunnen plaatsvinden. Budget wordt meegenomen en besteed in 2023.	30.000
	Vernieuwing IV beheer ruimte	
0	Voor het vernieuwen van het IV beheer in het domein ruimte, is € 100.000 beschikbaar gesteld. De uitvoering vindt deels nog plaats in 2023. In het over te hevelen bedrag is rekening gehouden met een bijdrage van de gemeente Bloemendaal.	42.000
	Maatschappelijke begeleiding statushouders	
6	Van Stichting Vluchtelingenwerk verwachten we voor de hele groep oudkomers in 2023 nog een factuur voor de 2e termijn van de maatschappelijke begeleiding.	26.000
	Veranderopgave Inburgering (verhoging taalniveau statushouders)	
6	Niet uitgegeven gelden 2022. Resterende middelen worden gedurende de looptijd jaarlijks overgeheveld (t/m 2026).	34.000
	Restant vacaturepot IASZ 2022	
6	Voor de reguliere bedrijfsvoering beschikt de IASZ (Bloemendaal en Heemstede) over een eigen vacaturepot. Deze vacaturepot wordt jaarlijks onder andere gevuld met besparing op salarislasten bij (deels) ongevulde vacatures. De middelen in deze pot worden gebruikt voor de inhuur van tijdelijke medewerkers bij vacatures, (langdurige) ziekte of anderszins met het oog op een goede voortgang van de bedrijfsvoering. Er is in 2022 € 306.000 uitgegeven voor vervanging ziekte en externe inhuur. Het restant van de vacaturepot bedraagt nog € 313.000. Conform de notitie "Borgen bedrijfsvoering IASZ 2023" wordt voorgesteld dit via resultaatbestemming mee te nemen naar 2023. Het Heemstedse deel bedraagt hiervan € 168.000.	168.000
	Energietoeslag 2022	
6	Het restant van de rijksbijdrage van € 1.267.000 en de werkelijke uitgaven van € 1.211.000 ofwel € 56.000 wordt meegenomen naar 2023	56.000
	Regionale samenwerking Zuid-Kennemerland	
0	De regionale samenwerking heeft geen personeel ingeleend en ontving subsidie van de Provincie Noord-Holland voor de organisatie van de radenbijeenkomsten. De governance regionale samenwerking ZKL is een groeimodel op basis van een samenwerkingsconvenant.	32.000
	Gemeentefonds decembercirculaire 2022	
6	Energietoeslag 2023 (vooruitgeschoven € 500 van de € 1.300 energietoeslag 2023)	462.000
6	Coronagelden inkomstendervingen 2021 en continuïteit van zorg	142.000
6	Vroegsignalering en bijzondere bijstand	32.000
7	Compensatie meerkosten Oekraïners sociaal domein	39.000
4	Leerlingenvoer Oekraïners	18.000
	Totaal	1.406.000

Tabel budgetneutrale overheveling in verband met coronareserve

Progr	Omschrijving voorstellen overheveling van 2022 naar 2023	€
	Budgetneutrale overhevelingen in verband met corona	
	Faciliteren hybride werken na corona	
0	Na corona is thuiswerken een vast onderdeel geworden en gebleven van ons werkconcept hybride werken. Dit vergt enige aanpassingen in de kantoor- en overleg ruimtes in het gemeentehuis. De realisatie heeft een langere doorlooptijd dan voorzien.	22.100
0	Faciliteren hybride werken na corona (onttrekken coronareserve)	
	De resultaatbestemming wordt in 2023 onttrokken uit de coronareserve.	-22.100
	Totaal	0

In 2022 zijn er corona-gerelateerde uitgaven geraamd, die betaald zouden worden uit de coronareserve. Niet al deze budgetten zijn volledig besteed en daarom is niet de volledige raming aan de coronareserve onttrokken. De uitgaven zullen in 2023 worden gedaan. Wij stellen voor de kosten opnieuw te ramen in 2023, met de coronareserve als dekking. Daarom spreken we hier van een budgetneutrale overheveling.

Leeswijzer

De jaarstukken over 2022 bestaan uit verschillende onderdelen die we hierna kort toelichten. Bij de samenstelling van het jaarverslag 2022 is aangesloten bij de begroting van het overeenkomstige jaar. Dit betekent dat in het jaarverslag verantwoording wordt afgelegd over de in de begroting 2022 gepresenteerde **programma's**, aangevuld met een aantal paragrafen.

Jaarverslag

Deel B Jaarverslag start met de recapitulatie van baten en lasten per programma voor en na mutaties aan de reserves. Vervolgens doen we **verslag van het gerealiseerde beleid van de negen programma's waarmee de gemeente Heemstede in 2022 werkte**. Daarnaast zijn in deel B de voorgeschreven paragrafen opgenomen. Deze paragrafen geven per thema informatie (dwarsdoorsnede) omdat de thema's programma-overstijgend zijn. Paragraaf 10 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo) is een nieuw voorgeschreven paragraaf.

Jaarrekening

Deel C Jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2022 en per 31 december 2021, een recapitulatie van de baten en lasten per programma met een uitsplitsing naar dekkingsmiddelen, de begrotingsrechtmatigheid en het overzicht incidentele baten en lasten. Ook is in dit onderdeel de verantwoording over beloningen en vergoedingen opgenomen conform de WNT (Wet normering topinkomens). Het doel van de WNT is het tegengaan van bovenmatige beloningen en ontslagvergoedingen bij instellingen in de (semi)publieke sector.. Daarnaast vind u de SiSa-verantwoording. De afkorting SiSa staat voor Single information Single audit. Deze dient om subsidies bij het rijk en de provincie te verantwoorden.

Tot slot vindt u hier het overzicht gewaarborgde geldleningen en de ontvangen controleverklaring van de accountant Publieke Sector Accountants.

Bijlagen

De jaarstukken bevatten de volgende bijlagen:

- Overzicht lopende en afgesloten kredieten;
- Rapportage sociaal domein;
- Collegeverklaring ENSIA;
- Tot slot is het raadsbesluit over de vaststelling van de jaarstukken 2022 opgenomen.

Samenstelling van het gemeentebestuur

Samenstelling van de gemeenteraad

Het aantal leden van een gemeenteraad is afhankelijk van het aantal inwoners. De raad van Heemstede telt 21 leden (zetels) die om de vier jaar door de kiesgerechtigde inwoners worden gekozen. De huidige gemeenteraad van Heemstede is gekozen op 22 maart 2022. De zetelverdeling is als volgt:

VVD:	5 raadsleden
HBB:	5 raadsleden
D66:	4 raadsleden
GroenLinks:	3 raadsleden
CDA:	2 raadsleden
PvdA:	2 raadsleden

Samenstelling van het College van burgemeester en wethouders

Burgemeester A.C. (Astrid) Nienhuis	Wethouder A.M.C.E. (Eveline) Stam (1 ^e loco)	Wethouder A.H.A. (Anneke) Grummel (2 ^e loco)	Wethouder S.A. (Arianne) de Wit-van der Linden (3 ^e loco)	Wethouder S.A. (Sam) Meerhoff (4 ^e loco)
Openbare orde en veiligheid	Ruimtelijke ordening	Energie en klimaat	Financiën en belastingen	Werk en inkomen
- Informatieveiligheid	- Passend wonen	- Energietransitie	- Deelnemingen	- Armoedebelief
- Cyberveiligheid	- Omgevingswet	- Circulair afval		
Integrale handhaving	Verkeer en mobiliteit	Milieutaken	Lokale economie	Zorg en welzijn
	- Wegcategoriseringsplan	- Omgevingsdienst IJmond	- Parkeerbeleid	- Jeugdzorg
Integriteit	- Regionale mobiliteit		Recreatie en toerisme	- Preventie
		Beheer openbare ruimte	- Evenementenbeleid	- Plein1
Algemeen juridische zaken	Beheer openbare ruimte	- Klimaatadaptatie	- Ligplaatsenverordening	Onderwijs en sport
	- Onderhoud wegen, riolering en bruggen	- Laadpalen		Inclusieve samenleving
Coördinatie regionale samenwerking	- Baggeren	- Water en riolering	Zorg en welzijn (exclusief Jeugdzorg)	- Vluchtelingenopvang (coördinerend)
	- Openbare verlichting	Gemeentelijk vastgoed	- Volksgezondheid en Wmo	- Inburgering
	Natuurbeheer en ecologie	- Verduurzaming strategisch vastgoed	- Dierenwelzijn	- Jeugd en lokale jeugddemocratie
	- Groen beheer	- Huisvesting scholen	Dienstverlening	Bedrijfsvoering
	- Begraafplaats	Jeugd	Bedrijfsvoering	- Informatievoorziening en ICT
	Cultuur	- Jeugdprogramma's en spelen	- Personeel en organisatie	- Communicatie
	- Erfgoed	- Jeugdakkoord (coördinerend)	- Inkoopbeleid	
	- Kunst	Lokale democratie		

Kerngegevens

	2020 werkelijk	2021 werkelijk	2022 werkelijk
A. Sociale structuur			
aantal inwoners per 1 januari	27.234	27.545	27.557
aantal uitkeringsgerechtigden per 1 januari	240	248	248
B. Fysieke structuur			
oppervlakte gemeente	965 ha.	965 ha.	965 ha.
waarvan:			
binnenwater	16 ha.	16 ha.	16 ha.
aantal woonruimten per 1 januari	12.879	13.062	13.084
lengte van landwegen	88 km.	88 km.	88 km.
lengte van de waterwegen	4 km.	4 km.	4 km.
openbaar groen	132 ha.	132 ha.	132 ha.
waarvan:			
wandelpaatsen en plantsoenen	46 ha.	46 ha.	46 ha.
wandebos "Groenendaal"	76 ha.	76 ha.	76 ha.
begraafplaats	10 ha.	10 ha.	10 ha.
C. Financiële structuur (bedragen x € 1.000)			
uitgaven exploitatie ultimo boekjaar (exclusief mutaties reserves, inclusief resultaat)	65.853	71.288	79.022
opbrengst onroerende-zaakbelastingen	6.372	6.521	6.499
algemene uitkering gemeentefonds ultimo boekjaar	32.743	35.890	41.454
boekwaarde geactiveerde kapitaaluitgaven (per 1 januari)	59.731	57.922	64.349
waarvan:			
- materiële vaste activa met economisch nut	41.837	40.085	41.201
- materiële vaste activa met maatschappelijk nut	15.718	15.737	18.309
- immateriële vaste activa	0	0	0
- financiële vaste activa	2.176	2.100	4.839
vaste schuld (per 1 januari)	33.357	21.184	12.756
aflossing langlopende geldleningen o/g:			
- reguliere aflossing	10.348	8.428	1.428
reserves van de algemene dienst (per 1 januari)	23.044	56.638	57.563
voorziening van de algemene dienst (per 1 januari)	9.730	10.835	11.917

Deel B: Jaarverslag

Programmaverantwoording

Opbouw programma's

Inleiding

Op basis van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) dient een jaarverslag opgesteld te worden dat bestaat uit programma's en paragrafen. Ook dienen de ramingen van het begrotingsjaar 2022 en de jaarrekeningcijfers 2022 in beeld gebracht te worden. Het is verplicht om ook de jaarrekeningcijfers van het voorgaande jaar (2021) op te nemen. In de begroting 2022 en het jaarverslag 2022 van de gemeente **Heemstede wordt gewerkt met negen landelijk uniforme programma's en acht verplichte paragrafen**, waaronder de nieuwe voorgeschreven Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid. Naast de acht verplichte paragrafen is in Heemstede ook de paragraaf Corona en de paragraaf Taakstellingen dit jaar nog opgenomen.

Elk programma is ingedeeld in de volgende onderdelen:

Wat hebben we bereikt?

Hierin geven we aan wat de ambities zijn per programma. Daarnaast ziet u welke beleidsnotities en verordeningen op de uitvoering van het programma van toepassing zijn.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Per programma beschrijven we het gerealiseerde beleid 2022 per beleidsdoel.

Wat hebben we gemeten?

Het gerealiseerde beleid 2022 is zoveel mogelijk voorzien van te leveren prestaties/indicatoren. Naast de eigen beleidsindicatoren zijn ook de wettelijk verplichte indicatoren per programma opgenomen. De wettelijke indicatoren zijn afkomstig uit www.waarstaatjegemeente.nl. Het zijn geen streefwaarden, maar waarden op een bepaald meetmoment. Het jaar van meting verschilt per indicator.

Wat heeft het gekost?

Bij dit onderdeel wordt aangegeven hoeveel geld is uitgegeven om het gemeentelijk beleid in 2022 te realiseren. De lasten en baten per programma zijn nader onderverdeeld naar de wettelijk verplichte taakvelden. Financiële afwijkingen op taakveldniveau tussen de begroting 2022 en de rekening 2022 worden toegelicht als **ze groter zijn dan of gelijk zijn aan € 25.000**.

Aandachtspunt: De (algemene) overheadkosten staan, conform de BBV-wetgeving, centraal verantwoord in de begroting en het jaarverslag (programma 0). Onder (algemene) overheadkosten wordt verstaan: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces (lasten ondersteunende afdelingen zoals financiën, P&O, facilitair, hiërarchisch leidinggevenden primair proces, huisvesting en ICT). De overheadkosten primair proces (personeelskosten afdelingen primair proces) worden, conform wetgeving, wel toegerekend aan de taakvelden.

Daarnaast gaan we in de paragrafen via dwarsdoorsneden in op belangrijke beheersmatige aspecten die niet onder één programma vallen.

Recapitulatie: overzicht lasten en baten

plus = nadeel, min = voordeel

Bedragen x € 1.000		Begroot 2022			Rekening 2022		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Baten en Lasten							
0	Bestuur en ondersteuning	18.961	-55.310	-36.349	18.147	-56.161	-38.014
1	Veiligheid	2.389	-6	2.383	2.382	-9	2.373
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	6.420	-150	6.270	6.400	-518	5.881
3	Economie	302	-57	245	359	-179	180
4	Onderwijs	2.704	-174	2.529	2.678	-162	2.516
5	Sport, cultuur en recreatie	5.757	-713	5.044	7.207	-1.715	5.492
6	Sociaal domein	27.005	-7.894	19.111	26.493	-8.987	17.506
7	Volksgesondheid en milieu	8.641	-8.514	127	8.916	-8.549	367
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	2.357	-1.340	1.017	2.682	-1.782	900
Saldo van baten en lasten		74.536	-74.159	378	75.264	-78.065	-2.801
Reserves							
0	Bestuur en ondersteuning	3.253	-9.458	-6.204	2.556	-9.245	-6.690
1	Veiligheid	0	-130	-130	0	-130	-130
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	0	-91	-91	0	-91	-91
4	Onderwijs	0	0	0	0	0	0
5	Sport, cultuur en recreatie	247	-1.164	-918	247	-546	-300
6	Sociaal domein	2.592	-2.900	-308	4.145	-3.490	655
7	Volksgesondheid en milieu	4.916	-541	4.375	4.916	-569	4.347
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.269	-34	1.235	1.269	-17	1.252
Mutatie reserves		12.277	-14.318	-2.041	13.132	-14.090	-957
Totaal		86.813	-88.476	-1.663	88.396	-92.154	-3.758

Begroot resultaat incl. voor, -en najaarsnota € 1.663.000 en gerealiseerd resultaat € 3.758.029

Programma 0 Bestuur en Ondersteuning

Inhoud programma

Inleiding

De wereld om ons heen is aan verandering onderhevig. Complexe maatschappelijke vraagstukken op het gebied van klimaat, immigratie, woningbouw, gezondheidszorg en democratie vragen om strategische afwegingen. Dit valt samen met een maatschappij die transformeert naar een digitale samenleving. Deze ontwikkelingen vragen om een andere rol van de overheid die in samenwerking problemen aanpakt. Het vertrouwen staat onder druk en daarom zijn nieuwe vormen van democratie nodig, met veel ruimte voor participatie. Ook goede en voor iedereen toegankelijke dienstverlening is daarbij belangrijk. Daarnaast stimuleert de digitalisering van de samenleving dat ook onze organisatie digitaal transformeert. Dit alles vraagt om een wendbare organisatie met uitvoeringskracht om opgaven te realiseren, met weerbare professionals en een stevige bedrijfsvoering. In dit programma Bestuur en ondersteuning vindt u een terugblik hierop en kijken we hiernaar vanuit de context van duurzaam verantwoord financieel beleid.

Een nadere toelichting op ICT kunt u vinden in de bedrijfsvoeringsparagraaf.

Dienstverlening

Wat hebben we bereikt?

In 2022 waren er door de coronapandemie nog duidelijke beperkingen om de dienstverlening op het gewenste excellente niveau uit te voeren. Rekening houdend met de beperkingen zijn wij daar ons inziens wel in geslaagd. Wij hebben ook in 2022 in de directe uitvoering er alles aan gedaan om een gemeente te zijn die dicht bij haar inwoners staat en in begrijpelijke taal duidelijk communiceert.

Vanuit het motto 'digitaal werken waar het kan, persoonlijk als het moet' hebben wij onder andere de online dienstverlening verder uitgebreid.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Het voornemen om onder andere het online regelen van huwelijken en partnerschapsrelaties in te voeren is gelukt. Daarnaast is in 2022 een aantal online diensten verbeterd, bijvoorbeeld de online overlijdensaangifte. Verder zijn er diverse uittreksels uit de Basis Registratie Personen toegevoegd aan de online diensten. Ook is de hal kindervriendelijker ingericht.

Hoe hebben we dit gemeten?

De dienstverlening op de onderdelen 'Oordeel door burger totaalbeleving' en 'Oordeel dienstverlening aan de balie' worden eens in de twee jaar gemeten. De scores over 2021 zijn hieronder opgenomen. Omdat de meting eens in de twee jaar plaatsvindt zijn over 2022 geen cijfers bekend.

Dienstverlening	2021	Landelijk
Oordeel dienstverlening door burger (totaalbeleving)	7.5	6,8
Oordeel dienstverlening aan de balie	8.8	Geen benchmark

Bron: VNG-benchmark Waarstaatjegemeente.nl

Participatie

Wat hebben we bereikt?

De eerste maanden van 2022 stonden in het teken van afronden en evalueren. Zo zijn beide initiatievenbudgetten geëvalueerd, zijn de laatste initiatieven vanuit 'Heemstede maakt het mogelijk' gestart en is het traject rondom de Quick Scan Lokale Democratie deels afgerond. Voor al deze onderwerpen geldt dat ze een vervolg kennen waarmee we in de daarop volgende maanden zijn gestart. Daarnaast zijn we begonnen met een herijking van het participatiebeleid en plannen om jongeren beter te betrekken. Bij alle projecten is het versterken van de lokale democratie steeds het uitgangspunt geweest.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Gestart met de herijking van het participatiebeleid

In 2022 is bij steeds meer projecten gewerkt volgens het participatiebeleid. Er is vooraf een duidelijk participatieplan gemaakt en op basis daarvan vorm gegeven aan de samenwerking met inwoners en organisaties. Voorbeelden zijn de Zonneparking, herinrichting Slotlaan, Woonvisie, IHP, spoorwegovergang Leyduin en de huisvesting van vluchtelingen.

Ook bij initiatieven van inwoners is de samenwerking opgezocht. Bijvoorbeeld bij het skatepark, de vrijheidslunch en de Folly.

Op basis van de ervaringen met het beleid scherpen we deze aan. In 2022 zijn we hiermee gestart, in 2023 ronden we dit af.

Werkgroep Samen Besturen werkt aan voorstel burgerberaad

Tijdens de afsluitende bijeenkomst van het traject over de Quick Scan Lokale Democratie in College Hageveld is een voorproefje gegeven van een Burgerberaad, een vernieuwde vorm van democratie. Ook vernieuwend was de wijze waarop we inwoners hebben uitgenodigd voor deze bijeenkomst. De aanwezige inwoners waren namelijk geselecteerd op basis van een steekproef en zijn persoonlijk per brief uitgenodigd.

De werkgroep Samen Besturen (bestaande uit inwoners, ambtenaren en wethouder) is verder aan de slag gegaan met het idee voor een Burgerberaad in Heemstede. De werkgroep heeft nagedacht over de kaders van een burgerberaad en mogelijke onderwerpen. De werkgroep biedt de raad in 2023 een uitgewerkt voorstel ter besluitvorming aan.

Initiatieven zijn ondersteund

In 2022 zijn beide initiatievenbudgetten geëvalueerd en is vanuit het restant van 'Heemstede maakt het mogelijk' nog een aantal initiatieven ondersteund. Deze initiatieven lopen door in 2023.

In 2023 is opnieuw budget beschikbaar voor initiatieven. Op basis van de evaluatie is eind 2022 gestart met het aanscherpen van de kaders van beide initiatievenbudgetten. Dit leidt in 2023 tot een aangescherpte regeling.

Plannen gemaakt om de jeugd meer regie te geven over hun eigen leefomgeving

In 2022 heeft de gemeente het initiatief genomen om samen met een aantal jongerenpartijen plannen te maken om jongeren meer regie over hun eigen leefomgeving te geven. Hieruit zijn twee plannen ontstaan:

een website en een initiatievenbudget voor jongeren. De basis voor beide plannen is klaar. De website is live en één van de jongerenorganisaties probeert een jongerenjury voor het initiatievenbudget te vormen. In 2023 wordt de website verder gevuld en gepromoot en wordt het initiatievenbudget verder uitgewerkt.

In de laatste maanden van 2022 is ook een start gemaakt met het Jeugdakkoord. Verdere uitwerking en uitvoering hiervan vindt plaats in 2023.

Organisatieontwikkeling

Wat hebben we bereikt?

We hebben in 2022 hard gewerkt om onze excellente dienstverlening op peil te houden en tegelijkertijd uitvoering te geven aan nieuwe opgaven, met name de opvang van vluchtelingen. Onze wendbaarheid en weerbaarheid heeft zich daarbij weer bewezen (net zoals bij de coronacrisis).

De formatie is bij de vaststelling van de begroting 2023 uitgebreid om de uitvoeringskracht van de organisatie op peil te houden en daarmee ook de werkdruk binnen de organisatie af te vlakken.

De samenwerking met Bloemendaal is gecontinueerd, waarbij beide colleges zich hebben ingezet om de samenwerking van een aantal bedrijfsvoeringsteams verder te borgen in een lichte gemeenschappelijke regeling.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Organisatieontwikkeling

In 2022 moesten we, na de coronacrisis, direct doorschakelen naar de opgave voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne en statushouders. Daardoor was bleef er aanvankelijk weinig ruimte over om actief met de verdere organisatieontwikkeling bezig te zijn. In het najaar zijn we aan de slag gegaan met een traject om de koers van de organisatieontwikkeling voor de komende jaren breed te bespreken in de organisatie (zie ook leiderschapstraject bij paragraaf bedrijfsvoering). Dat was ook een verzoek vanuit het MedewerkersTevredenheidsOnderzoek (MTO) in 2021. Kernvraag bij dit traject: hoe blijven wij er met elkaar voor zorgen dat we alle opgaven en ontwikkelingen die op ons afkomen zo goed mogelijk vertalen naar onze organisatie en een plek geven in ons handelen, zowel op organisatie-, als op team- en individueel niveau? In het eerste halfjaar van 2023 wordt de opbrengst hiervan uitgewerkt.

Werkdruk

Werkdruk blijft een belangrijk thema. Voor het behoud van personeel is het cruciaal dat ieders werkdruk hanteerbaar is. In 2022 hebben we onderzoek gedaan op welke plekken aanvullende formatieplaatsen noodzakelijk zijn om de gewenste dienstverlening te kunnen blijven waarborgen. De uitkomsten ervan zijn bij de begroting 2023 bekrachtigd.

Op managementniveau blijft er aandacht om het werk, ook in afstemming met het bestuur, zo goed mogelijk te prioriteren.

Ook in teamoverleg was en blijft werkdruk onderwerp van gesprek, o.a. wordt dit gesprek gefaciliteerd met de zgn. 'werkdrukscan'. **Op individueel niveau zijn er workshops aangeboden (Kzoom College) om een ieder te helpen het werk zo goed mogelijk op maat in te richten.** Er zijn protocollen aangereikt om bij het hybride werken de eigen grenzen te bewaken (hybride werken heeft als risico dat mensen veel ruimere werktijden aanhouden en daardoor te weinig hersteltijd nemen).

Ambtelijke samenwerking Bloemendaal - Heemstede

In 2022 is uitwerking gegeven aan het borgen van de samenwerking van een aantal bedrijfsvoeringsteams met een (lichte) gemeenschappelijke regeling: Facilitaire Zaken, Communicatie en HRM. In december 2022 heeft de raad daartoe een voorstel ontvangen.

Aanvankelijk zou ook het team Financieel Beheer bij deze borging worden betrokken. Maar bij beide gemeenten is geconstateerd dat de verwevenheid van de taken Financieel Beheer met de lokale teams Financieel Beleid groot is en afstemming ook dusdanig lokaal maatwerk vereist, dat vervlechting van team Financieel Beheer van onvoldoende toegevoegde waarde is. Het team Financieel Beheer is daarom in het voorjaar 2022 ontvlochten.

Handhaving is een kerntaak van beide burgemeesters en de organisatie ervan dient daarom zo dicht mogelijk bij beide bestuurders georganiseerd te worden. Het team Handhaving wordt daarom niet aan de GR toegevoegd, maar blijft een vervlochten team.

Regionale samenwerking

Om de regionale samenwerking te verbeteren en de betrokkenheid van de gemeenteraad te vergroten, is voor de regio Zuid-Kennemerland een nieuwe 'governance' uitgewerkt in een samenwerkingsconvenant. In 2022 is uitvoering gegeven aan dit convenant, ondersteund door de regisseur regionale samenwerking.

Ook is in 2022 verder gewerkt aan de uitvoering van het Werkplan regionale samenwerking Zuid-Kennemerland en is een start gemaakt met de actualisering van de Zuid-Kennemer Agenda. Deze actualisering wordt medio 2023 afgerond.

Hoe hebben we dit gemeten?

Verzuim % 1-7 dagen	Verzuim % 8-42 dagen	Verzuim % 43-365 dagen	Verzuim % > 365 dagen
0,85 %	0,81 %	2,99 %	0,60%

Indicator	Meeteenheid	Jaar	Waarde	Jaar	Waarde
Formatie	fte per 1000 inwoners	2021	6,39	2022	6,71
Bezetting	fte per 1000 inwoners	2021	6,32	2022	6,57
Ambtelijke organisatie	kosten per inwoner	2021	799*	2022	876
Externe inhuur	% van totale loonsom + kosten inhuur externen	2021	10,4%	2022	11,9%
Overhead	% van totale lasten	2021	18,1% **	2022	16,9%

* Kosten ambtelijke organisatie bestaan uit overhead en de loonkosten van alle ambtenaren (inclusief externe inhuur) minus inkomensoverdrachten van bijvoorbeeld andere gemeenten. Het bedrag 2021 komt niet overeen met het bedrag in de jaarrekening 2021 omdat we een verfijning in de rekenmethode hebben aangebracht waardoor we nu een exacter bedrag hanteren. Voor de vergelijking tussen 2022 en 2021 hebben we het bedrag 2021 herrekend.

** Het overheadpercentage 2021 komt niet overeen met het percentage dat in 2021 in de jaarrekening vermeld werd. Dat komt omdat we een verfijning in de rekenmethode hebben aangebracht waardoor we nu een exacter percentage hanteren. Voor de vergelijking tussen 2022 en 2021 hebben we het percentage van 2021 herrekend.

Wat heeft het gekost?

plus = nadeel, min = voordeel

Bedragen x € 1.000	Rekening	Begroting	Rekening
	2021	2022	2022
Lasten	16.431	18.961	18.147
Baten	-49.518	-55.310	-56.161
Saldo van baten en lasten	-33.087	-36.349	-38.014
Storting in reserve	4.039	3.253	6.314
Onttrekking aan reserve	-16.051	-9.458	-9.245
Mutatie reserves	-12.012	-6.204	-2.932
Resultaat programma	-45.099	-42.553	-40.946

plus = nadeel, min = voordeel

Bedragen x € 1.000	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Vershil 2022
Lasten per taakveld				
0.1 Bestuur	1.446	3.526	3.298	-229
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0
0.2 Burgerzaken	945	837	895	58
0.4 Overhead	12.888	13.909	13.330	-579
0.5 Treasury	609	0	11	11
0.61 OZB woningen	430	399	446	48
0.64 Belastingen overig	3	3	4	0
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	75	81	86	6
0.8 Overige baten en lasten	34	206	77	-129
Subtotaal Lasten	16.431	18.961	18.147	-814
Baten per taakveld				
0.1 Bestuur	-100	-2.368	-2.371	-3
0.2 Burgerzaken	-414	-370	-449	-79
0.4 Overhead	-3.646	-3.933	-3.852	80
0.5 Treasury	-2.082	-449	-532	-83
0.61 OZB woningen	-5.160	-5.146	-5.151	-5
0.62 OZB niet-woningen	-1.362	-1.436	-1.349	87
0.63 Parkeerbelasting	-633	-714	-610	104
0.64 Belastingen overig	-235	-100	-118	-18
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-35.890	-40.794	-41.454	-660
0.8 Overige baten en lasten	4	0	-275	-275
Subtotaal Baten	-49.518	-55.310	-56.161	-851
Saldo van baten en lasten	-33.087	-36.349	-38.014	-1.666
Mutatie reserves				
Storting in reserve	4.039	3.253	6.314	3.060
Onttrekking aan reserve	-16.051	-9.458	-9.245	212
Mutatie reserves	-12.012	-6.204	-2.932	3.272
Resultaat programma	-45.099	-42.553	-40.946	1.607

Toelichting op de financiële cijfers

Lasten

Taakveld 0.1 Bestuur:

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 229.000. Dit bestaat uit de volgende afwijkingen:

- De budgetten voor 'Heemstede maakt het mogelijk' zijn in 2022 niet volledig uitgegeven en lopen over het boekjaar 2022 heen. Hierbij is een relatie met de reserve "nieuwe initiatieven". Omdat de uitgaven **niet zijn gedaan maar wel geraamd leidt dit hier tot een voordeel van € 25.000**. Dit bedrag blijft in de reserve en kan in 2023 worden onttrokken voor de uitgaven die dan plaats vinden.
- Er was een onderbesteding in het budget voor stimulering van lokale democratie. Dit komt gedeeltelijk door de hoeveelheid aanvragen en gedeeltelijk omdat groeninitiatieven verantwoord zijn onder specifieke budgetten voor **groen**. (€ 45.000 voordeel).
- **De rente is gestegen in 2022, waardoor er € 68.000 minder gedoteerd hoefde te worden aan de voorziening Pensioenen en Wachtgelden**. Daarnaast heeft de actualisatie van de verplichtingen nog geleid tot € 52.000 voordeel. In totaal **bedraagt het voordeel € 120.000**.
- De regionale samenwerking heeft geen personeel ingeleend en ontving subsidie van de Provincie Noord-Holland voor de organisatie van de radenbijeenkomsten. De governance regionale samenwerking ZKL is een groeimodel op basis van een samenwerkingsconvenant. De kosten worden verdeeld over de vier deelnemende gemeenten, naar rato van inwonertal. Het jaar 2022 was een startjaar voor zowel de samenwerking als de raden en besturen. Daarom is besloten de evaluatie van de samenwerking in de governance ZKL uit te stellen naar eind 2023, om met elkaar ervaring op te doen en de governance steviger vorm te geven. De afspraken over het budget zijn verlengd tot eind 2023. Het **voordeel bedraagt € 32.000**. Voorgesteld wordt dit naar 2023 mee te nemen via resultaatbestemming.
- **Overige posten (€ 7.000 voordeel)**.

Taakveld 0.2 Burgerzaken :

Het nadeel op dit taakveld bedraagt €58.000. Dit bestaat uit:

- De legesinkomsten waren in 2022 groter dan begroot, mede vanwege de een groei in aanvraag van reisdocumenten **vanwege de coronacrisis. Hier tegenover staan hogere afdrachten aan het Rijk (€ 45.000 nadeel)**.
- **Overige posten (€ 13.000 nadeel)**.

Taakveld 0.4 Overhead:

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 579.000. Dit voordeel bestaat uit de volgende afwijkingen:

- **Er is een voordeel op personeelslasten in de overhead van € 379.000. De onderschrijding ontstaat** voornamelijk doordat de vacaturepot, de flexibele schil en de cao-verhoging van eind 2021 als stelpost worden begroot bij P&O terwijl de bijbehorende lasten worden verantwoord op de relevante taakvelden. Dit voordeel wordt daarom betrokken bij de totale salarislasten. Een analyse van de totale salarislasten is te vinden in de paragraaf bedrijfsvoering.
- In 2022 heeft corona een minder grote rol gespeeld in de gemeentelijke organisatie dan begroot, **waardoor er onderuitputting was op het corona gerelateerde inhuurbudget. (€ 29.000 voordeel)**.
- Het budget voor het faciliteren van hybride werken na corona is niet gebruikt in 2022 (dit betrof het herinrichten van een vergaderzaal). **Voorgesteld wordt dit budget over te hevelen naar 2023 (€ 22.000 voordeel)**.
- Er was een onderbesteding op het vitaliteitsbudget omdat werknemers minder vitaliteitslasten **gedeclareerd hebben dan begroot (€ 33.000 voordeel)**.
- Vanwege de hogere energieprijzen, stegen de lasten op het gemeentehuis en in de gemeentewerf (€ 25.000 nadeel).
- **Er is een voordeel van € 114.000 voor informatisering. De GR DIT is een samenwerking met Bloemendaal, waardoor Heemstede een deel van dit voordeel zal doorberekenen aan Bloemendaal.**
 - Er waren investeringen die nog niet waren afgerond, waardoor er nog niet op is afgeschreven. (€ 98.000 voordeel).
 - **Er was in 2022 een incidenteel budget van € 100.000 voor vernieuwing van IV beheer openbare ruimte. Hiervan is € 23.000 gebruikt voor de verkennende fase. De overige € 77.000 is bedoeld**

voor de implementatie fase die nog niet heeft plaatsgevonden. Er wordt voorgesteld € 77.000 over te hevelen naar 2023. (€ 77.000 voordeel). Bij de overheveling wordt wel rekening gehouden met de bijdrage van Bloemendaal (€ 33.000) zodat per saldo € 44.000 wordt overgeheveld.

- o De lasten voor de diensten van het Noord-Hollands archief waren te laag begroot. Er was dit jaar namelijk voor het eerst geen kortingstarief, terwijl deze wel begroot was (€ 22.000 nadeel).
- o Digitaal archiveren is geïntroduceerd in verschillende domeinen, dit heeft tot meerkosten geleid (€ 22.000 nadeel).
- o Er zijn additionele producten afgenomen voor functionele verbeteringen van de informatisering in het sociaal domein (€ 22.000 nadeel).
- o Overige verschillen (€ 5.000 voordeel).
- Heemstede heeft in 2022 van stichting Rijk de afrekening over 2021 ontvangen. Dit bedrag was niet geraamd (€ 31.000 voordeel).
- Een overschrijding op het budget voor abonnementen. Meerdere van deze abonnementen zijn nu stopgezet (€ 10.000 nadeel).
- Overige posten (€ 6.000 voordeel).

Taakveld 0.61 OZB woningen

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 48.000. Dit nadeel komt door hogere lasten bij GBKZ, die de belastingheffing voor Heemstede uitvoert. De hogere lasten worden voor een groot deel veroorzaakt door meer WOZ procedures waardoor de proceskosten gestegen zijn.

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 129.000. Dit ontstaat door de volgende oorzaken:

- De jaren 2018 en 2019 zijn integraal op BTW gecontroleerd. Hieruit volgt een suppletie aangifte over voorgaande boekjaren van € 77.000 aan ondernemers BTW die niet was geraamd en daarmee een nadeel op dit taakveld vormt. Er is sprake van een verschuiving met de te compenseren BTW (BTW compensatiefonds). Dit is opgenomen onder de baten. Per saldo wordt een voordeel op de BTW over voorgaande jaren behaald.
- Behoudens de stelpost onvoorzien zijn er stelposten op dit taakveld opgenomen die elders op de begroting zijn ingevuld maar die op dit taakveld tot een voordelig verschil leiden. Gemeentebreed is dit dus budgettair neutraal. Het gaat om de volgende posten:
 - o De post onvoorzien incidenteel van € 20.000 is niet ingezet en is een voordeel op dit taakveld.
 - o Een stelpost van € 70.000 voor reiskosten woon-werkverkeer is hier geraamd. Deze post is betrokken bij de salarislasteren maar vormt op dit taakveld een voordeel.
 - o Voor de Wet open overheid is hier een stelpost vanuit de algemene uitkering opgenomen voor € 106.000 en voor een module voor automatisering € 10.000. De uitgaven van in totaal € 116.000 vinden op een ander taakveld plaats en daarmee is dit een voordeel op de dit taakveld.

Taakveld 0.10 Mutaties reserves programma 0:

Het nadeel op dit taakveld bedraagt €3.074.000. Dit nadeel is opgebouwd uit de volgende afwijkingen:

- Bij het opstellen van de begroting 2022 werd verwacht dat de reserve Sociaal Domein boven het plafond zou uitkomen en een deel daardoor zou vrijvallen. Doordat in 2021 de overschrijdingen op de openeinderegelingen hoger waren dan geraamd, is in 2021 (najaarsnota) een onttrekking van € 800.000 gerealiseerd om deze overschrijdingen te dekken. Door deze onttrekking kwam het saldo onder het plafond van de reserve sociaal domein uit op € 3.521.200. Daardoor heeft de vrijval uit de reserve sociaal domein in 2022 van € 697.605 niet plaatsgevonden.
- Het jaarrekeningresultaat van 2022 bedraagt € 3.772.000.

Baten

Taakveld 0.2 Burgerzaken

In 2022 zijn de meeste corona reisrestricties opgeheven, waardoor er meer reisdocumenten zijn aangevraagd en de leges opbrengsten hoger waren dan begroot. Dit zorgt voor een voordeel van € 79.000.

Taakveld 0.4 Overhead

Bij de baten van de overhead is er een nadeel van € 80.000. Dit nadeel is opgebouwd uit:

- Er is meer algemene overhead van IASZ doorberekend aan Bloemendaal dan begroot (€ 64.000 voordeel)
- De uitgaven van de GR DIT waren lager dan begroot, hierdoor waren de bijbehorende inkomsten vanuit Bloemendaal ook lager dan begroot. Verder is de verdeelsleutel tussen Heemstede en Bloemendaal in het lopende jaar vastgesteld op basis van de gezamenlijke inbreng van de twee gemeenten, terwijl een deel van de lasten uiteindelijk in het pluspakket van Heemstede hoorden. (€ 152.000 nadeel).
- Overige voordelen (€ 8.000 voordeel).

Taakveld 0.5 Treasury

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 83.000. Dit ontstaat door:

- Een voordeel op de rente van € 26.000 (rentebaten zijn vanwege de volatiliteit van de markt lastig te begroten).
- Het dividend uit de aandelen van BNG is € 57.000 hoger uitgevallen.

Taakveld 0.62 OZB niet-woningen

De OZB tarieven op niet-woningen zijn vastgesteld op basis van verwachte waardeveranderingen die GKBZ eind 2021 aanleverde. Deze schatting bleek te hoog, waardoor er minder OZB op niet-woningen geheven kon worden (€ 87.000 nadeel).

Taakveld 0.63 Parkeerbelasting

Er is sprake van een toenemende betalingsbereidheid voor parkeren, waarschijnlijk ook als gevolg van de consequente handhaving. Dit heeft wel als resultaat dat er minder naheffingsaanslagen worden opgelegd en dat zorgt voor een nadeel van € 104.000.

Taakveld 0.70 Gemeentefonds

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 660.000. De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de septembercirculaire 2022 en de werkelijke cijfers op de decembercirculaire 2022. De decembercirculaire 2022 is niet meer in de begroting 2022 verwerkt, maar wel in de jaarrekeningcijfers 2022. Dit geeft een voordeel van € 660.000. Na aftrek van de geormerkte posten bedraagt het netto nadeel € 33.000. Onderstaand de uitsplitsing en toelichting naar uitkeringsjaren.

v = voordeel; n = nadeel

	Begroting 2022	Rekening 2022	Vershil bruto	Geormerkt	Vershil netto
Uitkeringsjaar 2022	40.788.000	41.564.000	776.000 v	693.000 n	83.000 v
Uitkeringsjaar 2021	-10.000	-10.000	0	0	0
Uitkeringsjaar 2020	16.000	-100.000	-116.000 n	0	-116.000 n
			660.000 v	693.000 n	-33.000 n

Toelichting uitkeringsjaar 2020 (€ 116.000 nadeel)

Onderstaande posten zijn niet geormerkt en maken onderdeel uit van het resultaat 2022.

- WOZ vaststelling belastingcapaciteit 2020; nadeel € 172.000.

De belastingcapaciteit 2020 is hoger vastgestelde, op basis van de beschikbare definitieve cijfers 2020 van de GBKZ (Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid). Ten opzichte van de septembercirculaire 2022 geeft dit een hogere aftrek op de algemene uitkering en dus een verlaging van het gemeentefonds. Het aandeel van een gemeente in het gemeentefonds is kleiner naarmate het vermogen om belastingen te heffen groter is. Het nadelige effect voor Heemstede bedraagt € 172.000.

- Overige kleine mutaties (voordeel € 56.000).

Toelichting uitkeringsjaar 2022 (€ 776.000 voordeel)

Hiervan zal € 693.000 worden geormerkt en via resultaatbestemming 2022 worden meegenomen naar 2022. Dit betreft:

- Vooruitgeschoven energietoeslag 2023 € 462.000. Zoals opgenomen in de kamerbrief aanvullende maatregelen energierekening van 20 september 2022 is besloten om in 2023 nogmaals € 1.300 energietoeslag aan huishoudens met een laag inkomen uit te keren. Om huishoudens in 2022 nog beter te ondersteunen, biedt het kabinet gemeenten de mogelijkheid om € 500 hiervan al in 2022 uit te keren. Gemeenten hebben onder de huidige wetgeving de tijd om deze toeslag van € 500 tot 1 juli 2023 uit te keren.
- Ontvangen coronagelden 2022 voor inkomstenderving 2021 (€ 119.000) en continuïteit van zorg (€ 23.000).
- Vroegsignalering en bijzondere bijstand € 32.000. Naar aanleiding van de kamerbrief aanvullende maatregelen energierekening van 20 september 2022 ontvangen gemeenten in 2022 € 35 miljoen om zowel via vroegsignalering als via de bijzondere bijstand gerichte hulp aan te bieden.
- Middelen Oekraïense vluchtelingen voor leerlingenvervoer en meerkosten in het sociaal domein € 57.000.

Het niet geormerkte deel geeft een voordeel van € 83.000 en betreft kleinere mutaties.

Taakveld 0.8 Algemene baten en lasten

Op dit taakveld ontstaat een voordeel van € 275.000. Dit wordt veroorzaakt door:

- Over 2018 en 2019 is de administratie van de gemeente en van de IASZ gecontroleerd op BTW aangifte. Dit heeft ertoe geleid dat er € 180.000 aan extra BTW kan worden gecompenseerd. Dit bedrag over voorgaande boekjaren leidt tot een voordeel op dit taakveld. Er is overigens deels sprake van een verschuiving vanuit de ondernemers BTW (zie lasten) waar € 77.000 moet worden betaald. Per saldo is dus € 103.000 aan BTW extra gedeclareerd (voornamelijk BTW op kosten van re-integratie).
- Daarnaast valt uit de voorziening dubieuze debiteuren een bedrag van € 95.000 vrij. Dit is een voordeel.

Mutatie reserves programma 0

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 212.000. Dit wordt veroorzaakt door:

- Er was in 2022 sprake van een onderbesteding van € 170.000 op de coronareserve, vanwege een minder grote invloed van corona op de activiteiten van de gemeente dan van tevoren verwacht. De bestedingen die niet gedaan zijn, zijn dus ook niet onttrokken uit de corona reserve, terwijl daar in de begroting wel rekening mee werd gehouden.
- Geraamd was een onttrekking aan de reserve "nieuwe initiatieven" die niet in 2022 heeft plaats gevonden omdat de uitgaven verschuiven naar 2023. Dit is een nadeel van € 38.000.
- Overige afwijkingen. (€ 4.000 nadeel).

Programma 1 Veiligheid

Inhoud programma

Het programma omvat de openbare orde en veiligheid en de daaraan gerelateerde leefbaarheid. Openbare orde wordt immers gedefinieerd als het ordentelijk verloop van het maatschappelijk verkeer in de openbare ruimte.

Wat hebben we bereikt?

Heemstede is en blijft een veilige en leefbare gemeente om in te wonen. Behalve de preventie van veel voorkomende criminaliteit hebben zorg en veiligheid en ondermijning onze aandacht gehad.

De informatiepositie van de gemeente en de informatie-uitwisseling tussen ons en de externe partners in het veiligheidsveld is verbeterd waardoor we samen effectiever kunnen handelen.

De cohesie en zelfredzaamheid door informatie te delen en partnerschap te creëren, is toegenomen. Het betreft partnership met onder meer inwoners, maatschappelijke organisaties, ondernemers en de politie. Heemstedenaren kennen elkaar en hun wijk immers het beste en spelen daarmee een cruciale rol in hun buurt; **zij zijn 'de oren en ogen' in de wijken.**

De veiligheid in de eigen leefomgeving is van groot belang. We hebben inwoners en professionals in staat gesteld om signalen van criminaliteit zoals geweld, verward gedrag, ondermijning en cybercrime te herkennen en hebben samen handelingsperspectieven ontwikkeld.

De integrale samenwerking tussen sociaal domein en veiligheid is verder geïntensiveerd. Zo worden problemen vroegtijdig herkend en kunnen passende interventies worden ingezet. Deze werkwijze vergt flexibiliteit, wendbaarheid en kennis van elkaars rollen en mogelijkheden; ook van belangrijke partners zoals de politie, het Openbaar Ministerie, het Zorg & Veiligheidshuis, Veilig Thuis en de Veiligheidsregio.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Integraal veiligheidsbeleid

In 2022 is de uitvoering van de prioriteiten uit het Integraal Meerjaren Veiligheidsplan van de Politie-eenheid en het jaarlijkse uitvoeringsplan van de gemeente Heemstede voortgezet. Tijdens het tweewekelijks lokaal veiligheidsoverleg tussen politie en gemeente wordt aan de hand van actuele gegevens bepaald in hoeverre het nodig is om de prioritering voor korte of langere tijd bij te stellen.

Zorg & Veiligheid

Er vindt één keer per twee weken een zorg- en veiligheid casusoverleg plaats. Dit betreft een intern overleg tussen het veiligheids-, handhavings- en sociaal domein. Vroegsignalering van problematiek bleef een aandachtspunt. Cruciaal hierbij is een goede informatiepositie en tijdige informatie-uitwisseling tussen de interne en externe partners.

Casussen die qua zwaarte een interne behandeling ontstijgen worden voor weging aangeboden aan het Zorg- en Veiligheidshuis. Indien geschikt wordt er samen met externe partners een individueel casuoverleg gestart met als doel de expertise te bundelen om de kans op succes te vergroten.

Veilige en leefbare wijken, centrum en bedrijventerreinen

Het aantal meldingen van bijtincidenten door honden is de laatste twee jaar flink toegenomen. Na het plaatsvinden van een bijtincident wordt de burgemeester regelmatig verzocht om sancties te nemen. Het college heeft beleidsregels bijtincidenten honden vastgesteld. Aan de hand van de beleidsregels kan gemotiveerd worden waarom er wel of geen sanctie opgelegd wordt.

In de Driehoek Kennemer kust is afgesproken dat de politie controles houdt op geluidsoverlast en extra aandacht heeft voor verkeersgedrag van motorrijders.

In het najaar heeft er met bewoners een wijkwandeling in de Geleerdenwijk plaatsgevonden. Bij deze wandeling was er ook aandacht voor de thema's schoon, heel en veilig. Er werd met name aandacht gevraagd voor (verkeers)veiligheid, jongerenoverlast rond de supermarkt en de staat van de speellocaties.

Ondermijning

In samenwerking met het RIEC en de provincie Noord-Holland is er samen met de gemeente Bloemendaal een quickscan uitgevoerd naar de weerbaarheid van de gemeentelijke organisatie. Met deze weerbaarheidsscan zijn potentiële kwetsbaarheden voor criminele beïnvloeding in beeld gebracht en op basis daarvan aanbevelingen gedaan voor een meer weerbare organisatie.

Naar aanleiding van deze quickscan is besloten om de weerbaarheidsscan uit te werken in een plan van aanpak. Hierbij is de gemeente door externe partners ondersteund.

Toezicht op de (on)vergunde prostitutie is een belangrijk instrument bij het tegengaan van misstanden en mensenhandel. In de Politie-eenheid Noord-Holland is besloten drie districtelijke Prostitutie Controle Teams (PCT's) in te richten. Dat heeft geresulteerd in een team bestuurlijk toezicht prostitutie onder coördinatie van de gemeente Haarlem die ook bevoegd is tot controle en naleving in casuïstiek in Heemstede.

In maart heeft er samen met de politie, OD IJmond, Douane en het Twickelerveld (speurhonden) een integrale controle plaatsgevonden bij 140 garageboxen en opslagruimten op het bedrijvenpark Leidsevaartweg en in de Lombokstraat. Er zijn geen misstanden aangetroffen.

Binnen het thema Ondermijning is er speciale aandacht voor vastgoed: samen met het RIEC is er een plan van aanpak vastgoed opgesteld. In Driehoeksverband zal een keuze gemaakt worden voor een uitrol van werkzaamheden.

Cyberveiligheid

We zijn in de regio Noord-Holland bij vier cyberprojecten aangesloten. De burgemeester is één van de drie cyberburgemeesters van Noord-Holland.

Het zijn de volgende projecten:

- Het Geldezel-project: waarbij we door middel van preventieve en repressieve interventies proberen te voorkomen dat met name jongeren en kwetsbaren hun bankrekening ter beschikking stellen aan criminelen en feitelijk als katvanger fungeren.
- RE-Bootcamp: waarbij we jongeren met specifieke IT-vaardigheden stimuleren om hun IT-talent in te zetten voor het goede en om ze meer te leren over de uitdagingen van het internet. Tijdens dit eendaagse bootcamp informeren onder andere cybersecuritybedrijven, politie en OM de jongeren over de risico's, gevaren en kansen van het internet.
- Het slachtoffer spreekt: waarbij we slachtoffers van cyberdelicten uit onze gemeente vragen hun verhaal te doen. De gedachte is dat het 'echte' verhaal de beste vorm van preventie is.

- Hackshield in de klas: stimuleert leerlingen om het heft in eigen hand te nemen en zorgt ervoor dat leerlingen op een leuke educatieve manier kennis opdoen en gemotiveerd raken om zichzelf en hun familieleden bewust te maken en te beschermen tegen digitale criminaliteit.

De Rijksoverheid heeft een nationale cybersecuritystrategie opgesteld. De decentrale overheden waren hierin nog niet meegenomen. Door betrokkenheid van de cyberburgemeesters is eind 2022 een convenant met het Rijk tot stand gekomen waarin is afgesproken dat in overleg met de VNG een strategie / werkplan met bijbehorende financiering wordt opgesteld.

In samenwerking met de politie en WIJ Heemstede hebben we in de Luifel een voorlichtingsbijeenkomst georganiseerd tijdens de Sociëteit voor ouderen over cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit.

Zie ook Cybersecurity en weerbaarheid, bladzijde 115.

Nieuwe werkwijze integrale handhaving

De nieuwe werkwijze is een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de samenleving zo gezond, leefbaar en veilig mogelijk te houden. Uitgangspunten zijn eigen verantwoordelijkheid van inwoners en ondernemers, voorlichten als het kan en handhaven als het moet. Het doel is gedragsverandering gericht op goede naleving.

Woonfraudeoverleg

In 2022 is begonnen met het monitoren van een leegstandlijst en een overbewoningslijst. Per bewoner moet er minimaal 12 vierkante meter beschikbaar zijn. Bij kamergewijze verhuur waar sprake is van 5 of meer wooneenheden dient de eigenaar een gebruiksmelding te doen en te voldoen aan de brandveiligheidseisen.

Doorontwikkeling team Handhaving en samenwerking met politie

In de tweede helft van het jaar is er gestart met de voorbereiding van de inrichting van een politiepост bij de ingang van het Raadhuis. De ruimte kan gebruikt worden door wijkagenten en andere politiemedewerkers. De nabijheid van team Handhaving en de politie bevordert de samenwerking. Ook is het de bedoeling om te komen tot een dagelijkse gezamenlijke briefing.

Bluswatervoorziening: overbruggingsperiode

Als aanvulling op het primaire bluswater kan er bij langdurige grote branden behoefte zijn aan zogenaamd secundair bluswater. De brandweer maakt dan gebruik van oppervlaktewater. In overleg met de gemeente heeft de brandweer een kaart/lijst opgesteld met een beknopte lijst met waterwinpunten. Deze punten moeten bereikbaar en zichtbaar zijn, geschikt zijn als opstelplek en indien nodig onderhouden worden.

Handhaving tijdens corona pandemie

Na beëindiging van de coronamaatregelen was inhuur van extra capaciteit niet meer nodig.

Handhaving nieuwe Haven Heemstede

Er is toezicht gehouden n.a.v. overlastmeldingen zwemmende / spelende jeugd. Het betreft 55 controle momenten. Er zijn 13 waarschuwingen uitgedeeld en geen sancties opgelegd. Het doel is om d.m.v. een gesprek bewustwording te creëren en naleefgedrag te bevorderen.

Betrokkenheid verbonden partijen

De Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) zorgt voor samenwerking bij de voorbereiding op een ramp, grote brand of ernstig ongeluk en bij het bestrijden ervan. Dit is de verbindende factor, die ook de inzet van hulpdiensten coördineert. De VRK werkt samen met gemeenten en andere partners om Kennemerland veilig te maken en houden.

Hoe hebben we dit gemeten?

Verplichte beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Jaar	Waarde	Jaar	Waarde
Winkeldiefstal	per 1.000 inwoners	2020	2,4	2021	1,7
Geweldsmisdrijven*	per 1.000 inwoners	2020	1,7	2021	1,4
Vernieling/beschadiging	per 1.000 inwoners	2020	3,4	2021	3
Verwijzingen Halt	per 10.000 jongeren	2020	1,7	2021	1,1

laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl

*bron: jaarcijfers politie

Overige beleidsindicatoren

Veilige en leefbare wijken (Bron: Politie)

Aantal woninginbraken naar jaar, abs.	2017	2018	2019	2020	2021	Vershil
	88	93	118	62	47	-15

Zorg en Veiligheid (Bron: Politie)

Overlast verward persoon, per 10.000 inw.	2019	2020	2021
Heemstede	47	51	52
Nederland	58	67	75

Aantal opgelegde tijdelijke huisverboden	2019	2020	2021
Heemstede	2	1	1

Wat heeft het gekost?

plus = nadeel, min = voordeel

Bedragen x € 1.000	Rekening	Begroting	Rekening
	2021	2022	2022
Lasten	2.122	2.389	2.382
Baten	-15	-6	-9
Saldo van baten en lasten	2.107	2.383	2.373
Onttrekking aan reserve	0	-130	-130
Mutatie reserves	0	-130	-130
Resultaat programma	2.107	2.253	2.243

plus = nadeel, min = voordeel

Bedragen x € 1.000	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Vershil 2022
Lasten per taakveld				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.701	1.923	1.820	-103
1.2 Openbare orde en veiligheid	421	466	562	96
Subtotaal Lasten	2.122	2.389	2.382	-6
Baten per taakveld				
1.2 Openbare orde en veiligheid	-15	-6	-9	-4
Subtotaal Baten	-15	-6	-9	-4
Saldo van baten en lasten	2.107	2.383	2.373	-10
Mutatie reserves				
Onttrekking aan reserve	0	-130	-130	0
Mutatie reserves	0	-130	-130	0
Resultaat programma	2.107	2.253	2.243	-10

Toelichting op de financiële cijfers

Lasten

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 103.000. Dit ontstaat door:

- Heemstede ontving in 2022 een teruggave van het rekeningresultaat van de veiligheidsregio van €64.000 (€ 64.000 voordeel).
- De afrekening van de bijdrage van de implementatie bluswatervoorziening was niet begroot en bedroeg € 32.000 (€ 32.000 voordeel)
- Overige voordelen (€ 7.000 voordeel).

Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 96.000. Dit ontstaat doordat:

- In het lopende jaar is er een opvanglocatie voor jongeren en statushouders opgezet. Om de openbare orde en veiligheid op deze locatie en in de buurt te waarborgen is hier beveiliging aanwezig geweest (€ 99.000 nadeel).
- Overige voordelen (€ 3.000 voordeel).

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Inhoud programma

Het programma omvat het aanleggen en beheren van wegen, paden, bruggen, watergangen en havens. Ook onder dit programma valt de zorg voor de verkeersveiligheid, bereikbaarheid, parkeerbeleid en ligplaatsenbeleid in watergangen. Het rioolbeheer en omgang met oppervlaktewater wordt voor een deel ook verantwoord onder programma 7 Volksgezondheid en Milieu.

Wat hebben we bereikt?

Mede om de CO2 uitstoot verder terug te dringen hebben we ingezet op duurzame mobiliteit. In 2022 is het aantal laadpalen verhoogd en zijn voorbereidingen getroffen voor de verdere uitbreiding van het laadinfrastructuurnetwerk. Er is een start gemaakt met het afwaarderen van wegen naar 30km. Voor de vraagstukken rond zowel mobiliteit als klimaatadaptatie (benoemd in programma 7) hebben we zowel ingezet op lokale acties en kansen als op regionale samenwerkingsverbanden.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Duurzame mobiliteit en verkeersveiligheid

Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030

De behoefte aan mobiliteit neemt al decennialang toe en de verwachting is dat deze ontwikkeling zich doorzet in de regio Zuid-Kennemerland. Dat komt onder meer door woningbouw in Zuid-Kennemerland en in de omliggende gemeenten (Haarlemmermeer en Bollenstreek), een toename van evenementen, een toenemende recreatiedruk in de kuststrook en een vergrijzende bevolking met ouderen die langer mobiel blijven. Een groeiende mobiliteit betekent ook aandacht voor de verkeersveiligheid.

Het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 (SPV 2030) beschrijft een gezamenlijke koers om het aantal verkeersslachtoffers drastisch te verminderen, dit is opgesteld door het Rijk. De provincie Noord-Holland stelt een regionaal SPV op.

In 2022 zijn wij actief betrokken bij de ontwikkeling van het regionaal SPV door onder andere aan te sluiten bij diverse regionale overleggen. Daarnaast is er inhoudelijk input geleverd aan de provincie Noord-Holland als trekker van dit project hoe het plan moet worden vormgegeven. Het is immers van belang dat het plan uitvoerbaar is voor het verkeersnetwerk in Heemstede.

Het Wegcategoriseringsplan Heemstede

In oktober 2021 is door de gemeenteraad het Wegcategoriseringsplan Heemstede vastgesteld. Dit plan heeft als doel de verkeersveiligheid in Heemstede te bevorderen. Volgens dit plan worden de komende jaren (de eerste tranche 2022-2026) verschillende wegen in de gemeente Heemstede afgewaardeerd en heringericht naar 30 kilometer per uur. In 2022 heeft de gemeente gewerkt aan het eerste deelproject Johan Wagenaarlaan en César Francklaan.

Duurzame mobiliteit zoals opgenomen in de nota Duurzaam Heemstede 2020-2024

De gemeente Heemstede stimuleert elektrisch rijden en faciliteert publieke laadvoorzieningen, zoals

vastgelegd in de Nota Duurzaamheid 2020-2024. In 2022 zijn 17 verkeersbesluiten genomen voor de plaatsing van openbare laadpalen. In totaal zijn er nu 30 laadvoorzieningen. Daarnaast is in 2022 gestart met voorbereidingen voor de plankaart, waarop de bestemming van de grond wordt aangegeven. Op basis van verschillende data zijn 150 laadpalen ingetekend op de plankaart. Met de hulp van inwoners wordt die plankaart afgerond.

Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen vragen om extra infrastructuur

De studie OV-knooppunten is in 2022 opgestart en moet leiden tot een verbeterd gebruik van NS-stations in de regio, door een multifunctionele aanpak. Hierin staan maatregelen benoemd ten aanzien van (fiets)parkeren, bushaltes, stationsvoorzieningen, duurzaamheidsaspecten en bijvoorbeeld uitleg over vanaf het station bereikbare recreatieve en andere doelen.

Parkeren

In 2022 is gestart met het opstellen van een gedragen parkeerbeleid. Eerst zal een parkeervisie opgesteld worden, deze parkeervisie zal besproken worden met stakeholders en belanghebbenden. Deze parkeervisie zal na de zomer 2023 voorgelegd worden aan de gemeenteraad.

Regionale samenwerking

De gemeente Heemstede is de naaste buur van grote woningbouwontwikkellocaties. Dat heeft gevolgen voor de bereikbaarheid van en de leefbaarheid in Heemstede. Voor Heemstede is het belangrijk nauw betrokken te zijn bij deze ontwikkelingen, als gemeente en als lid van de regio Zuid- Kennemerland. In 2022 is de lokale en regionale samenwerking verder vormgegeven en is gestart om te komen tot een Samenwerkingsagenda van Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer.

Uitbreiding fietsparkeren station

In 2022 en begin 2023 zijn de mogelijkheden onderzocht voor een uitbreiding van het aantal fietsenrekken rond het Intercitystation Heemstede-Aerdenhout, dit om het toenemende gebruik van het station te faciliteren. Daarbij worden ook de omwonenden betrokken. In de tweede helft van 2023 wordt een voorstel ingediend voor de inrichting van de fietsenstallingen.

Fietspad Westelijke Randweg en aansluiting Vogelpark

De nieuwe fietsverbinding langs de bocht van de Westelijke Randweg in Haarlem wordt gecombineerd met een nieuwe verbinding vanuit Haarlem Zuid-West met station Heemstede-Aerdenhout. Dit provinciale project is daarom gesplitst in een oostelijk deel en een westelijk deel. Het oostelijke deel, de verbinding van het Coornhertlyceum met de Leidsevaartweg, is volgens planning aangelegd (2022), zodanig dat in de toekomst uitwisseling met de verbinding uit Haarlem gemaakt kan worden.

Aanleg nieuwe oost-west verbinding: fietsroute Haarlemmermeer – Heemstede - Zandvoort

Vanuit de Regionale bereikbaarheidsvisie zijn (varianten)studies en ontwerpen opgepakt om een nieuwe duurzame oost-west verbinding voor fietsers en wandelaars te realiseren vanuit Haarlemmermeer, door Heemstede naar de entree van de Amsterdamse Waterleidingduinen nabij landgoed Leyduin. Het opnemen van een mogelijke fiets- of voetgangerstunnel onder het spoor is in 2022 nader onderzocht. Zie ook programma 6.

Veilige oversteekplekken voor fietsers en voetgangers

Veilige oversteekplaatsen voor langzaam verkeer (fietsers en voetgangers) zijn voor de gemeente belangrijk. Om deze reden is een prioriteitenlijst (Notitie Oversteekplaatsen Heemstede 2020) opgesteld met oversteekplaatsen die verbeterd dienen te worden. In 2022 is gewerkt aan het verbeteren van oversteekplaatsen van de prioriteitenlijst (Notitie Oversteekplaatsen Heemstede 2020):

1. Adriaan Pauwlaan - Herenweg - Laan van Rozenburg

Bij de verbetering worden aan twee zijden verkeerslichten aangebracht. In 2022 is de aanbestedingsfase afgerond.

2. Glipper Dreef Sportparklaan.

In 2022 is het nieuwe ontwerp gerealiseerd. Er is dynamische ledverlichting toegepast, de oversteekvoorziening is verhoogd en er zijn lichtbakken geplaatst.

3. (Orchideeënlaan) – Zandvoortselaan

Het verbeteren van de oversteekvoorzieningen op de Zandvoortselaan wordt opgepakt tijdens de uitrol van het Wegcategoriseringsplan (2026). Om de verkeerssituatie te verbeteren zijn de oversteekplaatsen in 2022 aangepakt door middel van tijdelijke maatregelen (middels borden).

4. Kerklaan - Provinciënlaan

Om de situatie (voorafgaand aan de herinrichting, WCP 2027-2031) te verbeteren en de begrijpbaarheid van de kruising te vergroten is in 2022 extra coating en markering aangebracht op het wegdek.

5. Heemstedse Dreef – Camplaan

In 2020 is het kruispunt Heemstedse Dreef – Camplaan verbeterd. In 2022 is de dynamische ledverlichting (t.h.v. de zebrapraden) geoptimaliseerd.

Onderzoek verbeteren verkeersveiligheid centrum langzaam verkeer (fietsers en voetgangers)

In november 2021 heeft de gemeenteraad de motie "Auto te gast in Heemstede betekent voorrang voor fietsers en voetgangers" aangenomen. Naar aanleiding van deze motie is in 2022 een verkeerskundig onderzoek uitgevoerd door een verkeersbureau. Aan de hand van de onderzoeksresultaten van het onderzoek is een adviesrapport opgesteld.

Herstelwerkzaamheden fietspad Zandvoortselaan

Eind 2021 is door de raad de motie "Fietspaden Zandvoortselaan" aangenomen. Naar aanleiding van de motie zijn in 2022 de fietspaden onderzocht en zijn herstelwerkzaamheden uitgevoerd. Door deze werkzaamheden is de verkeersveiligheid van de fietspaden op de Zandvoortselaan vergroot. Het structurele werk wordt opgepakt in het plan voor aanpassingen van de Zandvoortselaan, tussen Herenweg en Stormvogelweg, voor omvorming van de hoofdrijbaan naar 30 km/uur in 2026 (Wegcategoriseringsplan).

Eenrichtingsverkeer Burgemeester van Lennepweg

Om de verkeersveiligheid rond basisschool Icarus te verbeteren heeft de gemeente een verkeersproef uitgevoerd waarbij eenrichtingsverkeer is ingesteld. Op basis van de resultaten heeft het college een besluit genomen en geadviseerd eenrichtingsverkeer in te stellen op de Burgemeester van Lennepweg-Zuid. In 2022 is het eenrichtingsverkeer daarom definitief ingesteld.

Wegen

Onderhoud wegen

In 2022 is een nieuw beheerplan voor de wegen voor de periode 2022 t/m 2026 vastgesteld. Hierbij is rekening gehouden met het wegwerken van de onderhoudsachterstand. Mede in verband met de stijgende prijzen en het meenemen van duurzaamheid en klimaatadaptatie is de storting in de "Voorziening onderhoud wegen" verhoogd.

Het asfalt van de Heemstedse Dreef, tussen gemeentegrens met Haarlem en de Johan Wagenaarlaan, is in 2022 hersteld en van een geluidsreducerende deklaag voorzien.

Het gehele wegenareaal wordt eens per twee jaar geïnspecteerd volgens daarvoor geldende landelijke normen. In de tweede helft van 2022 is een nieuwe inspectie uitgevoerd. Op basis hiervan stellen we waar nodig de onderhoudsplannen bij en monitoren we de kwaliteit.

In de Van den Eijndekade, tussen Heemstedse Dreef en Zwaaihavenbrug, is sprake van geluidsoverlast door de matige toestand van de weg en het zware verkeer. Hiervoor is een herinrichtingsplan vastgesteld. De uitvoering is gepland in het voorjaar van 2023.

Herinrichting Van Merlenlaan e.o.

De Van Merlenlaan, Valkenburgerlaan en Camplaan-West worden heringericht. In 2022 is verder gegaan met het ontwerp van de wegen. Hiervoor zijn diverse overleggen gevoerd met omwonenden.

[Verbetering fietsverbinding Cruquiusweg](#)

Op de zuidelijke ventweg Cruquiusweg wordt een fietsstraat gerealiseerd. In 2022 is dit plan vastgesteld. De uitvoering hiervan is gepland in 2023.

[Nieuwe hellingbanen Cruquiusbrug en fietsverbinding](#)

De hellingbanen naast de Cruquiusbrug worden veel gebruikt door fietsers, maar zijn in de huidige situatie van slechte kwaliteit. De realisatie van nieuwe hellingbanen wordt meegenomen in het project Cruquiusbrug. De realisatie is door de provincie uitgesteld en is nu voorzien in 2023. In 2016 is besloten een **bijdrage te verstrekken van €75.000 aan de provincie Noord-Holland** voor de realisatie van de hellingbanen. Dit bedrag is opgenomen in het investeringsprogramma voor de jaarschijf.

[Bruggen, beschoeiingen en watergangen](#)

[Bruggen](#)

Door de nieuwe inrichting van de Haven was het noodzakelijk de Kwakelbrug te onderhouden en verbeteren. In 2022 is de aanpassing aan deze brug uitgevoerd. Hiervoor zijn delen van de brug tijdelijk afgevoerd en in december 2022 is de verbeterde brug teruggeplaatst en het gebruik van de brug voor fietsers en voetgangers is weer mogelijk.

In het voorjaar van 2022 is het groot onderhoud aan bruggen voor vier jaar succesvol aanbesteed en (voorlopig) voor een periode van twee jaar gegund.

[Constructieve veiligheid bruggen en beschoeiingen](#)

Veel constructies zijn oud en de belasting van onder andere het verkeer op bruggen neemt toe. Daarom is het noodzakelijk de constructies te beschouwen op constructieve veiligheid. In het kader van de vaststelling van het beheerplan bruggen en beschoeiingen zijn hiervoor middelen gereserveerd. In 2022 zijn de Crayensterbrug, de Marisbrug en de Constantijn Huygensbrug op veiligheid beschouwd. Hierop volgen in 2023 enkele acties.

We hebben in 2022 ook 11 kades onderzocht op constructieve veiligheid. Hierbij zijn proefsleuven gegraven en duikers ingezet om de staat van de constructie vast te stellen. Er is een risico inventarisatie gemaakt **waarbij geen kades met hoge risico's gevonden zijn. De resultaten van de inspectie worden verwerkt in het meerjarenvervangingsplan.**

[Onderhoud watergangen](#)

De vervanging van beschoeiingen gepland voor 2020 tot en met 2022 is voorbereid. Er is een succesvolle aanbesteding geweest en het werk is eind 2022 gestart. De uitvoering wordt begin 2023 afgerond.

Het baggeren van de uitstaande watergangen gepland voor 2020 tot en met 2023 is voorbereid. Ook voor dit werk is een succesvolle aanbesteding geweest en de aannemer is eind 2022 begonnen met de uitvoering.

[Pontje Meermond](#)

Voor de pontverbinding in de Cruquiushaven nabij Meermond is een plan gemaakt voor verbetering. Dit plan, waarbij het pontje is vervangen, is eind 2022 uitgevoerd.

Openbare verlichting

In 2022 is een start gemaakt met de bijstelling van het beleidsplan voor de openbare verlichting. Hierin wordt het beleid voor de komende vijf jaren (2023-2027) beschreven.

Voor het vervangingsbudget voor de jaren 2020 en 2021 is een vervangingsplan opgesteld en aanbesteed. De uitvoering is grotendeels in 2022 geschied.

De Haven

De gemeente Heemstede heeft in 2022 de nieuwe Haven geopend. Na zorgvuldige voorbereidingen zijn de meeste werkzaamheden in 2022 afgerond. In 2022 is de concessie voor het verhuren van sloepen in de Haven aanbesteed. Uit de aanbesteding is een partij gekomen die eind 2022 is begonnen met voorbereiden om in het vaarseizoen 2023 te starten met de verhuur van acht sloepen.

Hoe hebben we dit gemeten?

Verkeersongevallenindicator

Ongevallen worden gemonitord via het digitaal systeem VIA-stat. De realisatie van het SPV met een risico indicatie is nog niet gereed, deze wordt in 2023 verwacht. Over het algemeen is het aantal ongevallen in 2022 opnieuw (landelijk) licht gestegen. De toename van het aantal ongevallen komt met name door het gebruik van de mobiele telefoon op de fiets of in de auto, het rijden onder invloed en het grotere aantal (elektrische) fietskilometers dat gemaakt werd.

Weginspecties

Op basis van vergelijking van weginspecties monitoren we de kwaliteit van de technische staat van de wegverharding. Eind 2022 is een nieuwe gemeente-brede inspectie uitgevoerd, waarvan de uitkomsten betrokken worden in de onderhoudsplannen ten behoeve van het wegbeheer.

Verkeersdrukmeting

In 2022 zijn de nieuwste verkeerstellingen voor de update van het verkeersmodel aangeleverd en opgenomen in het verkeersmodel. De update van het verkeersmodel is later uitgevoerd, vanwege de Coronapandemie en de totstandkoming van een nieuwe versie van het verkeersmodel.

OV

Het gebruik van het openbaar vervoer in Heemstede wordt gemonitord door de concessiehouder (huidige busvervoerders in Heemstede zijn Connexxion en Arriva) en de concessieverleners (provincie Noord-Holland, provincie Zuid-Holland en Vervoerregio). Met de provincie en Connexxion is er jaarlijks in oktober/november overleg over de voorgenomen wijzigingen voor het komende dienstregelingsjaar indien daar aanleiding toe is. Omdat in 2022 er geen wijzigingen voor de Heemstedse buslijnen zijn geweest heeft regulier overleg niet plaatsgevonden. De nieuwe dienstregeling voor de hele concessie wordt jaarlijks toegezonden.

Wat heeft het gekost?

plus = nadeel, min = voordeel

Bedragen x € 1.000	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Lasten	5.391	6.420	6.400
Baten	-206	-150	-518
Saldo van baten en lasten	5.185	6.270	5.881
Storting in reserve	13.100	0	0
Onttrekking aan reserve	-41	-91	-91
Mutatie reserves	13.059	-91	-91
Resultaat programma	18.244	6.178	5.790

plus = nadeel, min = voordeel

Bedragen x € 1.000	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Vershil 2022
Lasten per taakveld				
2.1 Verkeer en vervoer	4.725	5.368	5.458	90
2.2 Parkeren	297	417	401	-17
2.3 Recreatieve havens	3	124	79	-45
2.4 Economische havens en waterwegen	366	510	462	-48
Subtotaal Lasten	5.391	6.420	6.400	-20
Baten per taakveld				
2.1 Verkeer en vervoer	-174	-63	-450	-387
2.2 Parkeren	-20	-20	-32	-12
2.3 Recreatieve havens	-12	-67	-36	30
Subtotaal Baten	-206	-150	-518	-368
Saldo van baten en lasten	5.185	6.270	5.881	-388
Mutatie reserves				
Storting in reserve	13.100	0	0	0
Onttrekking aan reserve	-41	-91	-91	0
Mutatie reserves	13.059	-91	-91	0
Resultaat programma	18.244	6.178	5.790	-388

Toelichting op de financiële cijfers

Lasten

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 90.000. Dit bestaat uit:

- **Minder kosten klein onderhoud wegen € 39.000** (kleine verzakkingen, boomwortels etc.);
- **Minder kosten van gladheidsbestrijding (dienstverleningsovereenkomst 2 Meerlanden) € 64.000;**
- **Minder kosten onderhoud straatkolken € 38.000** (deze post is in het programma water 2022-2026 opgenomen onder taakveld 7.2 riolering en valt daarmee onder dit taakveld weg);
- **Meer kosten schoonhouden wegen en onkruidbestrijding (dienstverleningsovereenkomst Meerlanden) € 39.000;**
- **Meer kosten elektra en onderhoud openbare verlichting € 39.000.** De kosten van onderhoud zijn hoger omdat voor lampen die binnenkort niet meer leverbaar zijn voorraad is gevormd. Hiermee wordt uitval voorkomen;
- **Meer kosten doorberekende salarislasten € 36.000.** Een nadere toelichting is onderdeel van de analyse salarislasten in de paragraaf bedrijfsvoering;
- **Meer kosten inhuur verkeerskundige € 94.000 (deze kosten worden betrokken bij de analyse van de salarislasten omdat inhuur vanuit de salarisbegroting wordt gedekt);**
- **Meer kosten zwerfafval € 23.000** (deze kosten worden vergoed op basis van het convenant met de verpakkingindustrie, zijn ook een voordeel op de inkomsten op dit taakveld en is daarmee budgettair neutraal).

Taakveld 2.2 Parkeren

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 17.000. Dit bestaat uit:

- **Er is € 60.000** begroot voor coronagerelateerde handhaving. Vanwege vermindering van de restricties in 2022 is hier niet op uitgegeven.
- **Het nadeel van € 43.000 bestaat uit hogere onderhoudslasten voor de parkeermeters, hogere doorberekening GBKZ en inhuurkosten.**

Taakveld 2.3 Recreatieve havens

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 45.000. Dit komt omdat de haven niet gedurende het gehele seizoen 2022 in exploitatie is geweest (opening in juli). Hierdoor is een deel van de geraamde kosten niet uitgegeven. Daar tegenover staat dat ook minder inkomsten zijn ontvangen (zie inkomsten).

Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 48.000 en ontstaat omdat in 2022 nog niet met de uitvoering van de strategie en uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie kon worden begonnen. Vanaf 2022 is hiervoor in de begroting een structureel budget voor opgenomen zodat deze incidenteel niet uitgegeven middelen kunnen vrijvallen. Hoewel dit plan wel is gelieerd aan het programma water 2022 - 2026 is het geen onderdeel van de rioolheffing en wordt het daarom niet betrokken bij de voorziening riolering.

Baten

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 387.000. Dit ontstaat door:

- **Het bedrijf dat glasvezel heeft aangelegd in Heemstede heeft een vergoeding betaald van € 336.000** ter dekking van het extra klein onderhoud dat in 2023 ontstaat als gevolg van de door hen uitgevoerde graafwerkzaamheden. Dit bedrag is niet begroot en een voordeel op dit taakveld (omdat de kosten waaraan deze vergoeding verbonden is grotendeels in 2023 ontstaan wordt voorgesteld bij **resultaatbestemming een bedrag van € 203.000** mee te nemen naar 2023);
- Voor de kosten van zwerfafval wordt de gemeente gecompenseerd door de verpakkingindustrie. Op **deze post ontstaat een voordeel van € 23.000.** Dit voordeel is budgettair neutraal omdat bij de lasten ook € 23.000 is overschreden;
- **Schades aan openbare verlichting worden verhaald. In 2022 is hierop € 38.000** meer verhaald dan waarmee in de begroting was gerekend;

- In 2022 zijn er geen inritten particulieren aangelegd. Het nadeel hierop bedraagt € 10.000.

Taakveld 2.3 Recreativee havens

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 30.000 en ontstaat omdat de haven niet gedurende het gehele seizoen 2022 in exploitatie is geweest (opening in juli). Hierdoor zijn minder huurinkomsten/liggelden ontvangen. Daar tegenover staat dat ook minder uitgaven zijn gedaan ten behoeve van de exploitatie (zie lasten).

Programma 3 Economie

Inhoud programma

Het programma Economie richt zich onder meer op bedrijventerreinen, winkelgebieden, zorginstellingen, economische profilering van de gemeente Heemstede, toerisme en recreatie. Het versterken van de regionale economie is van groot belang. We faciliteren ondernemers door een goed vestigingsklimaat te onderhouden. De transities op het terrein van energie, klimaat en circulair vergen een duurzame economische groei in de hele regio. Deze biedt kansen voor de ondernemers in Heemstede en draagt bij aan het maatschappelijk verantwoord ondernemen. We ondersteunen de ondernemers om van de lineaire economie te transformeren naar de circulaire economie. Samen met ondernemers en anderen willen we de lokale economie een impuls geven door evenementen te organiseren. Dat zorgt voor sterke sociale cohesie en draagt bij aan het recreatieve klimaat van Heemstede zoals beschreven in programma 5 Sport, cultuur en recreatie.

Wat hebben we bereikt?

Naast de nasleep van de coronacrisis kwamen nieuwe onzekerheden: personeelstekorten, de oorlog in Oekraïne en de daaruit volgende stijgende prijzen voor kapitaal, energie en grondstoffen en een dalend vertrouwen in de economie. Dit heeft weerslag op het bestedingspatroon van onze inwoners en bezoekers. Daarnaast heeft het effect op de bestaanszekerheid van onze ondernemers. Het versterken van de lokale economie is daarom van groot belang. We hebben samen met ondernemers in 2022 in kaart gebracht wat er **nodig is om de economie te versterken op zeven verschillende thema's in het Economisch Actieprogramma 2023-2027**.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Economisch Actieprogramma 2023-2027

In 2022 zijn we verder gegaan met het opstellen van het Economisch Actieprogramma 2023-2027. Een onderzoeksbureau heeft een sterkte-zwakte analyse uitgevoerd. Daarnaast zijn we in gesprek gegaan met verschillende ondernemers uit diverse doelgroepen om de wensen en behoeften te inventariseren.

Corona herstelbeleid

In 2022 werden de coronamaatregelen langzaam versoepeld na een harde lockdown. De Heemstedse ondernemer kon gebruik maken van de tijdelijke subsidieregeling compensatie kosten controle coronatoegangsbewijzen (CTB). Uiteindelijk vervielen de laatste maatregelen in maart 2022. Het college heeft horecaondernemers tot 1 oktober 2022 de mogelijkheid gegeven om extra terrasruimte in te nemen, om de ondernemers te ondersteunen in de herstelfase. Daarnaast heeft de gemeente Heemstede de precariotarieven voor uitstallingen tot 1 april 2022, en de precariotarieven voor terrassen tot 1 oktober 2022, verlaagd met 100%.

Feestverlichting winkelgebieden

Stedin heeft de voedingsaders van de feestverlichting op de Raadhuisstraat-Binnenweg om veiligheidsredenen in februari 2022 afgekoppeld. De feestverlichting diende daarom op een andere manier

te worden georganiseerd in het centrum. Het college heeft de Stichting BIZ Heemstede Centrum een **bijdrage verleend van €10.000,-** voor het realiseren van een tijdelijke oplossing voor de feestverlichting in 2022. Daarnaast zijn we aan de slag gegaan met het opstellen van beleid voor het toepassen van feestverlichting in alle winkelgebieden.

Vorbereidingsbesluit Flitsbezorgdiensten

De gemeenteraad heeft op 2 juni 2022 een voorbereidingsbesluit genomen om de vestiging van flitsbezorgdiensten in Heemstede tijdelijk te voorkomen. De gemeente Heemstede stelt in 2023 een paraplubestemmingsplan vast op welke locaties en onder welke randvoorwaarden flitsbezorgdiensten kunnen worden toegestaan. In 2022 zijn hier voorbereidingen voor getroffen. Flitsbezorgdiensten voorzien in de behoefte van bepaalde consumentengroepen en gemak, maar de gemeente wil overlast en andere negatieve effecten voorkomen door eerst duidelijke randvoorwaarden op te stellen.

Energielabel C verplichting

Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) heeft in 2022 een indicatieve controle uitgevoerd om te inventariseren hoe energiezuinig kantoorgebouwen zijn in Heemstede. Er zijn nog 20 kantoorgebouwen in de gemeente Heemstede waarvoor geen energielabel C of beter is verkregen. Vanaf 1 januari 2023 moeten eigenaren van kantoren groter dan 100 m² kunnen aantonen dat hun gebouw aan de minimumeisen van energielabel C voldoet. De eigenaren van de 20 kantoorgebouwen zijn geïnformeerd over de regels en hebben de mogelijkheid gekregen om te praten met een adviseur die hen kan helpen om hun gebouw energiezuiniger te maken, zodat ze een label C of beter kunnen krijgen. In 2023 gaat de ODIJ verder met uitvoering toezicht en handhaving.

Verduurzamen bedrijfspanden ondernemers

In 2022 is een aantal energiescans beschikbaar gesteld voor Heemstedse ondernemers vanuit het Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam. De gemeente wil aan ondernemers een positieve stimulans geven om te investeren in energiebesparing en duurzame energieopwekking. De ondernemers hebben een adviesrapport ontvangen en begeleiding bij het nemen van stappen tot een meer energie efficiënte bedrijfsvoering. Door de investeringen van ondernemers wordt jaarlijks een reductie in CO₂, gas en elektriciteit gerealiseerd.

BIZ-vastgoed

In 2022 zijn de eerste stappen gezet om de haalbaarheid te onderzoeken voor het oprichten van een bedrijveninvesteringzone (BIZ) voor vastgoedeigenaren. Een BIZ-vastgoed geeft vastgoedeigenaren de mogelijkheid om samen te investeren met andere eigenaren en ondernemers in het gebied. Met een BIZ worden gezamenlijke investeringen gedaan in de verbetering van de leef- en werkomgeving en wordt samengewerkt om de aantrekkelijkheid van het gebied voor ondernemers en bezoekers te vergroten.

Regionale samenwerking

Zuid-Kennemer Agenda

In 2020 is de **Zuid Kennemer Agenda vastgesteld. Economie is een van de hoofdthema's. De huidige koers is na de herstelperiode van corona geëvalueerd.** Een van de acties op het gebied van Economie is het opstellen van een economisch profiel Zuid-Kennemerland. Deze actie lijkt inmiddels achterhaald. In 2022 is een voorstel gemaakt voor een koerswijziging vanaf 2023 om in plaats van het economisch profiel de **samenwerking te versterken op de thema's circulaire economie en impact ondernemen.**

Heemstede in de MRA

De samenwerking op het gebied van toerisme en recreatie is onderdeel van de economische en ruimtelijke samenwerking in de MRA. In 2022 is een MRA-breed onderzoek uitgevoerd naar ontwikkelperspectief recreatie en toerisme in de MRA. Dit onderzoek kijkt naar de omvang en draagkracht van toerisme. Het onderzoek geeft belangrijke inzichten voor Heemstede om te kunnen gaan sturen op balans tussen toerisme, recreatie en de leefomgeving, natuur en leefbaarheid.

Daarnaast is er binnen de MRA gewerkt aan een visie op toerisme in de MRA. De resultaten van het onderzoek en de visie zijn de basis voor de herijking van de bestaande Strategische Agenda Toerisme in de MRA 2025. Deze herijking is ook voor Heemstede van belang, aangezien deze agenda mede bepaalt hoe toerisme en recreatie zich ontwikkelen in de regio. De gemeente Heemstede kan hierop inspelen door bijvoorbeeld projecten en evenementen te organiseren die passen binnen de strategische agenda.

Verder wordt sinds 2019 binnen de MRA gezamenlijk met het rijk gewerkt aan een Verstedelijgingsstrategie. Begin 2022 is het Verstedelijgingsconcept MRA door zowel het Rijk als alle deelnemers van de MRA onderschreven. Hierin staan ook ambities met raakvlakken voor de economie beschreven, zoals het versterken van diversiteit en verbondenheid in de economie en het voldoen aan kwalitatieve en kwantitatieve behoefte aan woon- en werkmilieus. De komende jaren wordt gewerkt aan de uitwerking van het Verstedelijgingsconcept tot een strategie en uitvoeringsprogramma.

Vanuit het Platform Bedrijven en Kantoren (Plabeka) is in 2022 een nieuwe vraagrading voor de MRA opgesteld, die nieuwe kwantitatieve en kwalitatieve inzichten verschaft over de ontwikkeling van de economie en werklocatiemarkt van de MRA. Door inzicht te hebben in hoe de werklocatiemarkt zich ontwikkelt in de regio, kan Heemstede gericht inspelen op de behoeften van bedrijven en werknemers in de regio en zo bijdragen aan een duurzame economische groei.

Actief contact met en verbinding tussen ondernemers Heemstede

Het college vindt het belangrijk om regelmatig contacten met het bedrijfsleven te onderhouden. We hebben met de Stichting BIZ reguliere overleggen gehad. Daarnaast hebben we dit jaar ook meerdere keren gesproken met de winkeliersvereniging Jan van Goyenstraat over actuele zaken. Een ander belangrijk onderdeel is het afleggen van bedrijfsbezoeken. We willen een goede gesprekspartner zijn die het ondernemerschap ondersteunt.

Hoe hebben we dit gemeten?

Verplichte beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Jaar	Waarde	Jaar	Waarde
Funciemenging	%	2020	41,6	2021	41,4
Vestiging (van bedrijven)	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar	2020	191,9	2021	194,0

laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl op 08/03/2023

Wat heeft het gekost?

plus = nadeel, min = voordeel

Bedragen x € 1.000	Rekening	Begroting	Rekening
	2021	2022	2022
Lasten	430	302	359
Baten	-172	-57	-179
Saldo van baten en lasten	258	245	180
Resultaat programma	258	245	180

plus = nadeel, min = voordeel

Bedragen x € 1.000	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Vershil 2022
Lasten per taakveld				
3.1 Economische ontwikkeling	373	246	294	48
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	57	56	65	9
Subtotaal Lasten	430	302	359	56
Baten per taakveld				
3.1 Economische ontwikkeling	-129	-4	-137	-133
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-43	-53	-42	11
Subtotaal Baten	-172	-57	-179	-122
Saldo van baten en lasten	258	245	180	-66
Resultaat programma				
	258	245	180	-66

Toelichting op de financiële cijfers

Lasten

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 48.000 en ontstaat als volgt:

- Een voordeel van € 87.000 omdat in 2022 geen nieuwe uitgaven voor herstel en inzet economie in het kader van de coronacrisis zijn gedaan. Hiervoor was wel een bedrag begroot maar dit blijft dus achter in de reserve coronacrisis;
- De BIZ subsidie is in 2022 niet begroot en **leidt daarom tot een overschrijding van € 125.000** op dit taakveld. Hier tegenover staat de belastingheffing voor de BIZ die tot een overschrijding onder de inkomsten leidt. Per saldo is dit een budgettair neutrale post;
- **Een nadeel van € 8.000** voor de subsidie in verband met de Controle corona toegangsbewijzen. Hier tegenover staat onder de baten een rijkssubsidie die ook niet was begroot. Per saldo is dit een budgettair neutrale post;
- **Overige kleine verschillen € 2.000 nadeel.**

Baten

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling

Op dit taakveld ontstaat een voordeel van € 133.000 als gevolg van:

- De belastingheffing voor de BIZ-subsidie is niet geraamd en leidt daarom tot een voordeel van € 125.000. Omdat de subsidie betaling van de BIZ (zie lasten) ook niet is geraamd en daar tot een nadeel leidt is dit een budgettair neutrale post;
- Voor de uitvoering van de Controle corona toegangsbewijzen begin 2022 heeft de gemeente een **subsidie ontvangen van € 8.000**. Dit bedrag was niet geraamd en is een voordeel. Omdat de lasten ook niet waren geraamd (zie lasten) is dit een budgettair neutrale post.

Programma 4 Onderwijs

Inhoud programma

Het programma Onderwijs bestaat uit taken die voortvloeien uit de onderwijswetgeving en uit het lokale onderwijsbeleid. Hieronder vallen het onderwijshuisvestingsbeleid, het toezicht op naleving van de leerplicht, de schoolbegeleiding op de basisscholen, de instandhouding en verhuur van gemeentelijke gymnastiekaccommodaties, het zorg dragen voor schoolvervoer, het aanbieden van schoolzwemmen voor basisschoolleerlingen en voorschoolse voorzieningen (inclusief voorschoolse educatie) voor peuters. Tot slot levert de gemeente een financiële bijdrage aan milieueducatie, schoonmaakonderhoud, vakleerkrachten gymnastiek en muziekonderwijs op de basisscholen.

Wat hebben we bereikt?

Heemstede telt 10 basisscholen en twee scholen voor voortgezet onderwijs. De gemiddelde afstand tot een basisschool is 0,7 km voor de leerlingen en hun ouders. De uitstroomcijfers van de scholen zijn ten opzichte van het landelijk gemiddelde hoger: 77% van de leerlingen krijgt een havo advies of hoger. Voor heel Nederland ligt dit percentage op 46%. Tot slot loopt gemiddeld 4% van de leerlingen een risico op een onderwijsachterstand. Landelijk geldt dit voor 15% van de leerlingen.

Heemstede telt relatief veel schoolgebouwen die voor 1946 zijn gebouwd. 50% van de gebouwen zijn van voor dit bouwjaar terwijl dit landelijk op 10% ligt. Als we kijken naar hoeveel scholen er na 1992 zijn gebouwd dan zijn dat er in Heemstede 0 terwijl landelijk dit percentage op 32% ligt. Dit is ook zichtbaar in de CO2 footprint per schoolbestuur. In Heemstede is de CO2 uitstoot per leerling 301,9 kg, landelijk is dit 195,3 kg per leerling.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs (IHP)

Alle Heemstedse schoolgebouwen zijn de komende jaren toe aan nieuwbouw of renovatie, het IHP kent een looptijd tot en met 2039. Het jaar 2022 stond in het teken van het treffen van de voorbereidingen op de uitvoering van het eerste tijdvak van het IHP. Het eerste tijdvak loopt tot en met 2025 en behelst: aanpassing Evenaar/Ark, nieuwbouw Nicolaas Beetsschool, renovatie Crayenesterschool en de renovatie vm. Bronsteemavo ten behoeve van de Jacobaschool. Concreet ging het in 2022 om het realiseren van een wissellocatie en de voorbereidingen voor de nieuwbouw van de Nicolaas Beetsschool.

Wissellocatie

In april 2022 heeft het college de raad geïnformeerd over de opties voor de locatie van een tijdelijke school. De commissie Samenleving heeft het college gevraagd deze opties verder te onderzoeken. Wij hebben dit onderzoek eind 2022 afgerond en stellen de raad voor om voorbereidingen te treffen de wissellocatie op het sportpark Groenendaal te realiseren. Voor dit project is besluitvorming door de raad in het eerste kwartaal van 2023 voorzien.

Nieuwbouw Nicolaas Beetsschool

Het schoolbestuur van de Nicolaas Beetsschool, Stichting TWijs heeft van ons toestemming gekregen voor een nieuw schoolgebouw op de huidige locatie. Met deze toestemming heeft het schoolbestuur een voorbereidingskrediet ontvangen om de noodzakelijke stappen te kunnen zetten. Eind 2022 heeft het schoolbestuur een eerste ontwerp met kostenraming gepresenteerd.

Frisse gezonde scholen

Schoolbesturen van de Heemstedse basisscholen kunnen een bijdrage aanvragen voor de verbetering van het binnenklimaat. Deze subsidieregeling is toegevoegd aan de voorzieningen die schoolbesturen op grond van de Verordening materiële en financiële gelijkstelling kunnen aanvragen. Aanleiding is de ventilatieproblematiek die door COVID-19 meer urgentie heeft gekregen. In 2022 heeft de Voorwegschool een beroep gedaan op de subsidieregeling.

Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

De gemeente Heemstede heeft een eenmalige uitkering van € 510.176 van het rijk ontvangen voor het inhalen van achterstanden die door de coronacrisis zijn ontstaan. Deze NPO-middelen mogen besteed worden tot 1 augustus 2025.

Het college heeft, met instemming van de commissie Samenleving besloten het geld als volgt in te zetten:

1. € 76.500 voor regionale aanpak thuiszittersproblematiek;
2. € 50.000 voor extra inzet CJG-coach op de scholen;
3. € 383.676 voor incidentele subsidieaanvragen van scholen en partners werkzaam op scholen of voor jeugd.

In 2022 is ten laste van het derde onderdeel € 185.130 aan subsidies verstrekt. De aanvragen zijn getoetst aan de volgende bestedingsdoelen:

- Maatregelen gericht op het inhalen van vertragingen opgelopen door COVID-19 in de voorschoolse periode.
- Maatregelen gericht op zorg en welzijn in de school of in de verlengde leertijd om vertragingen op sociaal en emotioneel vlak als gevolg van COVID-19 in te halen.
- Maatregelen gericht op het bevorderen van lokale (en regionale) samenwerking tussen schoolbesturen, samenwerkingsverbanden passend onderwijs, en andere lokale partijen ten behoeve van de aanpak van COVID-19 vertragingen en een integrale ondersteuning van jongeren op sociaal, emotioneel, executief en cognitief vlak.
- Maatregelen gericht op het betrekken van (dreigende) thuiszitters bij de aanpak van het inlopen van vertragingen als gevolg van COVID-19, zowel thuiszitters met (langdurig) relatief verzuim als de groep thuiszitters met absoluut verzuim.

Betrokkenheid verbonden partijen

De Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland (Stopoz) draagt zorg voor het openbaar onderwijs. De Gemeenschappelijke regeling schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten regio West-Kennemerland verzorgt de leerplichtadministratie, leerplichthandhaving en de RMC (regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten).

Hoe hebben we dit gemeten?

Verplichte beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Jaar	Waarde	Jaar	Waarde
Leerlingen PO	Aantallen	2020	2.539	2021	2.543
Leerlingen VO	Aantallen	2020	1.914	2021	1.948

Risico achterstand	%	2017	4%	-	-
Absoluut verzuim	Aantallen per 1000 leerlingen	2020	0,9	2021	0
Relatief verzuim	Aantallen per 1000 leerlingen	2019	18	2021	13
Voortijdig	%	2020	1,1	2021	1,3

laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl

Wat heeft het gekost?

plus = nadeel, min = voordeel

Bedragen x € 1.000	Rekening	Begroting	Rekening
	2021	2022	2022
Lasten	3.277	2.704	2.678
Baten	-956	-174	-162
Saldo van baten en lasten	2.321	2.529	2.516
Onttrekking aan reserve	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0
Resultaat programma	2.321	2.529	2.516

plus = nadeel, min = voordeel

Bedragen x € 1.000	Rekening	Begroting	Rekening	Verschil
	2021	2022	2022	2022
Lasten per taakveld				
4.1 Openbaar basisonderwijs	33	36	49	12
4.2 Onderwijshuisvesting	2.245	1.610	1.632	22
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	999	1.057	998	-60
Subtotaal Lasten	3.277	2.704	2.678	-26
Baten per taakveld				
4.2 Onderwijshuisvesting	-825	-87	-90	-3
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-131	-87	-72	16
Subtotaal Baten	-956	-174	-162	12
Saldo van baten en lasten	2.321	2.529	2.516	-13
Mutatie reserves				
Onttrekking aan reserve	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0
Resultaat programma	2.321	2.529	2.516	-13

Toelichting op de financiële cijfers

Lasten

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid & leerlingzaken

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 60.000 en wordt veroorzaakt door:

- Voor het derde jaar op rij zijn de uitgaven voor de peuteropvang lager dan begroot. Na de coronapandemie zijn de aantal aanvragen nog steeds aanzienlijk lager dan voor de pandemie. Dit resulteert in een lagere realisatie en een **voordeel van € 25.000**.
- De uitvoering van de combinatiefuncties wordt voortgezet, met inzet van de rijkssubsidieregeling 'Brede regeling combinatiefuncties'. Het Rijk en de VNG hebben een Nationaal Sportakkoord gesloten. Tussen het Rijk en de VNG zijn afspraken gemaakt over voortzetting van de regeling binnen het Nationaal Sportakkoord. Omdat hier structureel geld voor is geraamd in de begroting, **kan het restant van het budget van € 50.000 voordelig vrijvallen in het rekeningresultaat**.
- Een **voordeel van € 38.000** wordt veroorzaakt door de afrekening van de materiële financiële gelijkstellingen voor **schoolbegeleiding (€ 14.500)**, **openbaar onderwijs muziek (€ 12.500)** en **openbaar onderwijs vakleerkracht gym (€ 11.000)**.
- Er wordt totaal € 39.000 (nadelig) meer doorberekend vanuit de salarislasten voor voortgezet **onderwijs (€ 9.000)**, **leerlingenvervoer (€ 9.000)**, **overige lokale zaken (€ 14.000)** en voor **peuterspeelzalen (€ 7.000)**. Een nadere toelichting is onderdeel van de analyse salarislasten in de paragraaf bedrijfsvoering.
- Een **nadeel van € 26.000** wordt veroorzaakt door hogere tarieven voor het leerlingenvervoer in 2022. Ook zijn er extra kosten gemaakt die de gemeente verschuldigd is aan de Regiecentrale door de aansluiting bij de Regiorijder.
- Overige kleine afwijkingen van € 12.000 voordelig.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Inhoud programma

Het programma richt zich onder meer op het uitvoeren van de taken die voortvloeien uit het vastgestelde beleid op het gebied van cultuur, sport en recreatie en het aanleggen en onderhouden van het openbaar groen.

Wat hebben we bereikt?

Heemstede heeft een rijk sport-, cultuur- en recreatieaanbod. Dit aanbod inclusief de fraaie historische buitenplaatsen, het dorpse karakter en de monumenten dragen bij aan het woongenot van onze inwoners en werkt verbindend, zeker ook dankzij de inzet van veel vrijwilligers. Ook de energietransitie van deze hoogwaardige voorzieningen heeft onze aandacht, bijvoorbeeld door het aanbrengen van ledverlichting op het sportpark.

De gemeenteraad heeft in januari 2022 de geactualiseerde Cultuurnota 2022-2024 vastgesteld en het beleid wordt uitgevoerd.

We hebben ons ingezet voor de aanleg van het nieuwe provinciale wandelnetwerk. Ook zetten we mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in bij de kinderboerderij en werken samen met buurtbewoners en stimuleren wijkinitiatieven, zoals de totstandkoming van het Vlinderplantsoen en de nieuwe skatebaan op sportpark Groenendaal.

We benutten het groene karakter van Heemstede actief. Faciliteiten in Heemstede worden volop gebruikt door inwoners, maar trekken ook bezoekers uit de regio. Park Meermond, het Wandelbos Groenendaal en onze kinderboerderij zijn belangrijke groene locaties waar mensen, jong en oud, elkaar ontmoeten.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Sport & Buiten spelen

Lokaal sportakkoord

Voor meerjarige uitvoering van het lokaal sportakkoord is voor 2022 € 37.716 aan rijksmiddelen beschikbaar gesteld. Een regiegroep met hierin lokale (sport)partijen beslist over besteding van deze middelen. Dit wordt in 2023 voortgezet in nauwe samenwerking met het preventieakkoord.

Ledverlichting sportpark Groenendaal

De overstap op ledverlichting op het sportpark Groenendaal is onderdeel van het Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2022-2023. Het overgaan naar ledverlichting bij alle sportvelden op sportpark Groenendaal is in 2022 gestart en zal in 2023 worden volbracht in samenwerking met Sportfondsen en de sportverenigingen op het sportpark.

Buitenrecreatie en –sport en duurzaam recreëren

Het CBS stelt dat 87% van de Nederlanders graag buiten sport en recreëert. We benutten het groene karakter van Heemstede actief voor duurzame recreatie en buitensport. Een goede infrastructuur is van belang, met name voor fietsers en wandelaars. We hebben een actieve rol in het wandel- en fietsnetwerk Noord-Holland. De Heemstede Loop is naast een lokaal sportevenement onderdeel van buitenrecreatie en is onderdeel van het evenementenbeleid. In 2022 is dit evenement door corona niet doorgegaan.

Uitvoering Actieplan Spelen

De gemeente werkt voortdurend aan een aantrekkelijke openbare ruimte, met voldoende plaats voor buitenspelen en ontmoeting. In 2022 zijn speellocaties aan de Provinciënlaan opgeknapt en voorzien van nieuwe speeltoestellen. Aan de Vrijheidsdreef en de C. Hygenslaan zijn de speellocaties verbeterd. Het nieuwe skatepark aan de Sportparklaan werd in juni feestelijk geopend.

Wijkgericht werken

Door een gezelschap van zo'n 80 personen is in november op initiatief van de gemeente en in samenwerking met diverse partners een wijkwandeling in de Geleerdenwijk gehouden. Onder begeleiding zijn tijdens de wandeling veel zaken besproken en opgehaald die bijdragen aan de verbetering van de woon- en leefomgeving. In de herfstvakantie heeft een groepje kinderen vanuit "kinderogen" meegekeken naar hun woon- en leefomgeving.

Cultuur

Geactualiseerd Cultuurbeleid

In 2022 is met de Cultuurnota 2022-2024 het cultuurbeleid geactualiseerd; het afgelopen jaar is gewerkt aan het uitvoeren van de ambities die hierin zijn opgenomen en dit wordt de komende jaren voortgezet. De geactualiseerde Cultuurnota gaat over cultuurbehoud, cultuurparticipatie en cultuureducatie. We zetten in op een zo breed mogelijk en voor iedereen toegankelijk cultureel aanbod dat bijdraagt aan de identiteit van Heemstede.

Beleef Heemstede

Een belangrijke pijler in het cultuurbeleid is het versterken en behouden van de culturele infrastructuur in Heemstede. Dit heeft onder meer zijn uitwerking gevonden in het platform BeleefHeemstede, dat in 2022 gelanceerd is. Online is het brede culturele aanbod in Heemstede terug te vinden op dit platform. Minstens zo krachtig functioneert dit platform offline. Met grote regelmaat waren er netwerkbijeenkomsten, waar de verschillende culturele partners elkaar ontmoetten en mooie nieuwe verbindingen ontstonden.

Ondersteuning culturele activiteiten

Om de cultuursector door de coronacrisis en de nasleep hiervan te helpen, is een waarderingssubsidie voor culturele activiteiten in het leven geroepen. Verschillende organisaties hebben een beroep gedaan op deze subsidie en konden zo activiteiten organiseren waarmee ook weer nieuwe leden werden getrokken.

De subsidie voor een jaarlijks evenement is in 2022 verleend aan 'Heemstede 1909' waaraan vele culturele organisaties meededen.

De gemeente biedt de Raad-/Burgerzaal en de publiekshal aan voor exposities. Na een stillere periode tijdens de coronacrisis, was er in 2022 weer elke twee maanden een nieuwe tentoonstelling te zien. Nieuw in 2022 was het bewonersinitiatief 'het kleinste museum van Heemstede', waarbij maandelijks een ander kunstwerk met bijbehorend gedicht in de publicatiekasten van het raadhuis en de publiekshal zijn te bewonderen.

De Bibliotheek Heemstede maakt onderdeel uit van de partijen die vanuit Plein1 een geïntegreerd voorzieningenaanbod leveren, zie programma 6.

Groen & Recreatie

Versterking kwaliteit openbaar groen

In 2022 is volop gewerkt aan het versterken van de kwaliteit van het openbaar groen. Aan de Laan van Insulinde is in samenwerking met de buurt het vlinderplantsoen opgeleverd. Het groen rondom Spaarneborgh heeft een grote opknapbeurt gekregen en werd het voorplein bij de begraafplaats opnieuw ingericht.

Belvédère in wandelbos Groenendaal

Een particuliere gift heeft de geleid tot de verkenning van de mogelijke bouw van een nieuwe belvédère in wandelbos Groenendaal. Voor de plek waar tot in de jaren zestig van de vorige eeuw een belvédère stond, is een nieuwe ontwerp gemaakt. In 2022 is het bestemmingsplan gewijzigd ter voorbereiding van de bouw.

Uitvoeren projecten uit nota Ecologie

Samen met onze inwoners, vrijwilligers en maatschappelijke organisaties binnen de gemeente is gewerkt aan het versterken van de ecologie en biodiversiteit. Er is onderzoek gedaan naar ecologische waarden in het stedelijk gebied en de aanleg van natuurvriendelijke oevers. Aanpassing van het maairegime van grasvelden geeft extra ruimte aan kruiden en insecten. Door de gemeente heen zijn bollen aangeplant die voor versterking van de biodiversiteit zorgen.

Aanpak invasieve soorten

Op park Meermond was een grote haard van de invasieve plantensoort Japanse Duizendknoop aanwezig. Door een intensieve aanpak is het plantmateriaal grondig verwijderd en afgedekt. Hierdoor zal de verdere verspreiding van de plant door Heemstede worden geremd.

Versterken recreatieve verbindingen

In en rond Heemstede zijn vele mogelijkheden om te recreëren. Grote groene gebieden bieden volop mogelijkheden om te wandelen, fietsen of varen. In 2022 is de aanleg van het nieuwe provinciale wandelnetwerk van start gegaan. Met het versterken van deze verbindingen verstevigen we het recreatieve potentieel voor onze inwoners.

Tunnel Leyduin

In 2022 is de (financiële) haalbaarheid onderzocht van een tunnel voor fietsers en voetgangers ter vervanging van de onbewaakte spoorwegovergang bij Leyduin. Dit is een schakel in deze recreatieve verbinding. De laatste fase van de verkenning ziet toe op het verkenning of de provincie bereid is een subsidie te verstrekken.

Hoe hebben we dit gemeten?

Verplichte beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Jaar	Waarde	Jaar	Waarde
Niet sporters	%	2016	31,8	2020	27

laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl

Wat heeft het gekost?

plus = nadeel, min = voordeel

Bedragen x € 1.000	Rekening	Begroting	Rekening
	2021	2022	2022
Lasten	7.088	5.757	7.207
Baten	-2.513	-713	-1.715
Saldo van baten en lasten	4.576	5.044	5.492
Storting in reserve	911	247	247
Onttrekking aan reserve	-1.058	-1.164	-546
Mutatie reserves	-148	-918	-300
Resultaat programma	4.428	4.126	5.192

plus = nadeel, min = voordeel

Bedragen x € 1.000	Rekening	Begroting	Rekening	Verschil
	2021	2022	2022	2022
Lasten per taakveld				
5.1 Sportbeleid en activering	214	279	229	-50
5.2 Sportaccommodaties	3.069	1.092	2.263	1.171
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	331	483	420	-63
5.4 Musea	3	6	6	1
5.5 Cultureel erfgoed	16	18	24	5
5.6 Media	1.166	1.261	1.305	44
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.288	2.618	2.960	342
Subtotaal Lasten	7.088	5.757	7.207	1.450
Baten per taakveld				
5.1 Sportbeleid en activering	0	0	0	0
5.2 Sportaccommodaties	-2.176	-360	-1.353	-993
5.6 Media	-271	-291	-258	33
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-65	-62	-104	-43
Subtotaal Baten	-2.513	-713	-1.715	-1.003
Saldo van baten en lasten	4.576	5.044	5.492	448
Mutatie reserves				
Storting in reserve	911	247	247	0
Onttrekking aan reserve	-1.058	-1.164	-546	618
Mutatie reserves	-148	-918	-300	618
Resultaat programma	4.428	4.126	5.192	1.065

Toelichting op de financiële cijfers

Lasten

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 50.000. Dit komt door:

- Bij de najaarsnota van 2022 (vastgesteld op 21 december 2022) is besloten om extra budget toe te kennen voor een subsidie aan de Koninklijke roei- en zeilvereniging. Gezien de late besluitvorming heeft besteding in 2022 nog niet kunnen plaatsvinden. **Daarom is het hier een voordeel van € 30.000** en wordt dit budget bij het voorstel tot resultaatbestemming meegenomen om te worden besteed in 2023.
- **Een voordeel van € 20.000** wordt verklaard doordat er minder sportsubsidies zijn aangevraagd dan geraamd.

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 1.171.000. Dit komt door:

- De gemeente en Sportplaza Groenendaal Heemstede BV hebben overeenkomsten gesloten voor de huur, het beheer en de exploitatie van het sportcentrum en sportpark Groenendaal. De gesloten overeenkomsten zijn met terugwerkende kracht in 2022 aangepast, doordat de verruiming sportvrijstelling is aangepast. Hierdoor is de gemeente verplicht een marktconforme huur & exploitatievergoeding door te berekenen aan Sportplaza Groenendaal Heemstede. Het vaststellen van de overeenkomst voor de marktconforme exploitatievergoeding leidt tot hogere lasten dan geraamd voor een **bedrag van € 1.082.000**. Dit wordt grotendeels gecompenseerd door de hogere **baten (€ 1.006.000) op dit taakveld**. Een verschil van **€ 76.000 is een afwikkelingsverschil over de jaren 2019 tot en met 2022** door het vaststellen van de nog te betalen exploitatievergoedingen over die jaren.
- **Een bedrag van € 57.000** nadelig wordt veroorzaakt door het uitvoeren van klein onderhoud op het gemeentelijk sportpark. Deze kosten waren niet geraamd en waren voor het uitvoeren van met name noodreparaties (lekkages en storingen).
- **Er wordt € 10.000** (nadelig) meer doorberekend vanuit de salarislasten voor de gemeentelijke sportaccommodaties. Een nadere toelichting is onderdeel van de analyse salarislasten in de paragraaf bedrijfsvoering.
- Overige kleine **afwijkingen: € 22.000** (nadelig).

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 63.000. Dit komt door:

- Het cultuurbudget was opgehoogd met de rijksmiddelen voor de cultuursector. Niet alle kosten hiervan waren noodzakelijk om te maken. De financiële gevolgen van de coronapandemie voor de cultuursector lopen verder door dan alleen in 2022. De financiële problematiek laat zich niet vertalen binnen de jaargrenzen aangezien de nasleep langer is dan alleen 2022. Een voordeel van **€ 66.000**.
- **Er wordt totaal € 24.500** (nadelig) meer doorberekend vanuit de salarislasten voor overig cultuur en **recreatie (€ 19.000) en beeldende kunst (€ 5.000)**. Een nadere toelichting is onderdeel van de analyse salarislasten in de paragraaf bedrijfsvoering.
- **Overige kleine afwijkingen van in totaal € 21.500** (voordelig).

Taakveld 5.6 Media

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 44.000. Dit komt door:

- Er is voor € 44.000 doorberekend vanuit de salarislasten voor de bibliotheek en Multifunctioneel gebouw Plein1. Een nadere toelichting is onderdeel van de analyse salarislasten in de paragraaf salarislasten.

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 342.000. Dit wordt veroorzaakt door:

- De budgetten groen (wandelpaatsen en plantsoenen, wandelbos en kinderboerderij) worden **overschreden met € 330.000. Hiervan wordt € 80.000 veroorzaakt door calamiteiten.** Het restant van € 250.000 wordt veroorzaakt doordat het geraamde onderhoudsbudget niet meer past bij het gestelde kwaliteitsniveau. Dit blijkt uit de update van het groenbeleidsplan. In 2022 zijn tijdens de P&C cyclus geen bijstellingen verricht op basis van dit groenbeleidsplan (dat werd doorgeschoven).
- Overige kleine afwijkingen € 12.000 (nadelig).

Baten

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 993.000. Dit komt door:

- De gemeente en Sportplaza Groenendaal Heemstede BV hebben overeenkomsten gesloten voor de huur, het beheer en de exploitatie van het sportcentrum en sportpark Groenendaal. De gesloten overeenkomsten zin met terugwerkende kracht in 2022 aangepast, doordat de verruiming sportvrijstelling is aangepast. Hierdoor is de gemeente verplicht een marktconforme huur & exploitatievergoeding door te berekenen aan Sportplaza Groenendaal Heemstede. De **marktconforme huur over 2019 tot en met 2022 leidt per saldo tot een voordeel van € 1.006.000. Tegenover de extra baten voor de marktconforme huur staan ook de hogere lasten (€ 1.082.000) voor de exploitatievergoeding.** Deze hogere kosten worden toegelicht in taakveld 5.2 onder de lasten.
- De **jaarlijkse terbeschikkingstelling van de blaashal is niet geraamd. Een voordeel van € 27.000.**
- **Uitkering van de verzekering van € 20.000 (voordeel)** voor de stormschade aan het sportpark.
- De ontvangsten uit SPUK-gelden van € 41.500 nadelig zijn op dit taakveld geraamd, maar niet ontvangen. De investeringen in 2022 welke zijn opgegeven in de SPUK-sport aanvraag zijn vertraagd en doorgeschoven naar 2023. De BTW compensatie voor het deel dat wel is toegekend is in mindering gebracht op de gemaakte kosten van de investering zelf. Zie het overzicht kredieten (kredietnummers 105 & 114) in de bijlage.
- **Een nadeel van € 12.500** doordat de afbetaling van een krediet voor een sportveld al is afgerond, maar nog wel in 2022 is geraamd.
- **Overige kleine verschillen: € 6.000 nadelig.**

Taakveld 5.6 Media

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 33.000. Dit komt door:

- De ontvangsten in 2022 zijn verminderd door een terugbetaling van een energieafrekening van € 20.000 voor de jaren 2018 t/m 2021 van een huurder op Plein 1.
- **Overige kleine verschillen € 13.000 nadelig.**

Taakveld 5.7 openbaar groen en (openlucht)recreatie

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 43.000 en wordt voor € 29.000 veroorzaakt door een hogere bijdrage uit PGB gelden voor begeleiding op de kinderboerderij en een subsidie van € 14.000 voor de instandhouding van het wandelbos Groenendaal.

Taakveld 0.10 onttrekking aan de reserves

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 618.000. Dit komt door:

- Bij het opstellen van de begroting 2022 werd verwacht dat de reserve Sociaal Domein boven het plafond zou uitkomen en een deel daardoor zou vrijvallen. Doordat in 2021 de overschrijdingen op de opneinderegelingen hoger waren dan geraamd, is in 2021 (najaarsnota) een onttrekking van € 800.000 gerealiseerd om deze overschrijdingen te dekken. Door deze onttrekking kwam het saldo **onder het plafond van de reserve sociaal domein uit op € 3.521.200**. Daardoor heeft de vrijval uit de reserve sociaal domein in 2022 van € 698.000 niet plaatsgevonden.
- **Het saldo op de opneinderegelingen in 2022 bedraagt € 81.000 negatief**. Dit bedrag is onttrokken aan de reserve Sociaal Domein. Dit wordt verder toegelicht in de rapportage sociaal domein.
- Geen onttrekking aan de reserve 1% kunst voor onderhoud kunstwerken. Het voordeel is € 2.000.
- Overige kleine afwijkingen € 1.000 (nadelig).

Programma 6 Sociaal Domein

Inhoud programma

Het programma Sociaal Domein zorgt voor een stevige sociale basis infrastructuur. Daarnaast richt het zich op taken op het gebied van hulp of ondersteuning in (jeugd)zorg, werk en inkomen. Dit betreft de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Jeugdwet de Wet inburgering en de Participatiewet. Daarnaast zijn ook de Wet sociale werkvoorziening (Wsw), de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs), de Inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers (IOAW), de Inkomensvoorziening oudere en arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAZ) en Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz) van toepassing in dit programma.

Wat hebben we bereikt?

Ook in 2022 hebben we ons ingezet voor een inclusieve samenleving waarin iedereen, van jong tot oud, van arm tot rijk, meedoet en zich kan ontplooiën binnen een stevige sociale basisinfrastructuur in Heemstede. Om inwoners hierbij te ondersteunen is een breed voorzieningenaanbod beschikbaar, variërend van preventieve tot (zeer) specialistische voorzieningen. We organiseren dit aanbod dicht bij de inwoner, zoals in Plein 1. Onze maatschappelijke partners en zorgaanbieders, inwoners en ondernemers hebben hier een belangrijke rol in.

De toegang tot hulp en ondersteuning geven we laagdrempelig en integraal vorm, waarbij de persoonlijke situatie van de inwoner het uitgangspunt is. We werken daar waar mogelijk volgens de principes van 'de Nieuwe Route', zoals opgenomen in de beleidsnota Sociaal Domein 2020-2023.

Kwetsbare inwoners die niet op eigen kracht of via hun sociale netwerk kunnen meedoen, hebben we hulp of ondersteuning geboden. Dit doen we via een samenhangend en integraal aanbod, bestaande uit algemene en individuele (maatwerk)voorzieningen. Het fundament in Heemstede staat, inwoners ervaren en beoordelen de geboden ondersteuning en voorzieningen in Heemstede over het algemeen positief. In 2022 hebben we dit voortgezet en kansen en mogelijkheden gepakt voor doorontwikkeling, mede door de uitvoering van het integrale Beleidsplan Sociaal Domein 2020-2023.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Versterken sociale basis en informele netwerk

Welzijnswerk

Voor continuering en doorontwikkeling van de stevige sociale basis zijn met de Stichting WIJ Heemstede, conform de uitgangspunten van het beleidsplan sociaal domein, (inhoudelijke en financiële) afspraken gemaakt voor de periode 2020-2023, hetzelfde geldt voor de Bibliotheek Zuid-Kennemerland. Er hebben naast reguliere activiteiten ook nieuwe activiteiten plaatsgevonden, zoals 'Dansen tussen de boeken' en 'Heel Heemstede Hapt'. In 2022 is er een mantelzorgdag voor jonge mantelzorgers georganiseerd. Tot slot is er aandacht geweest voor de vele vrijwilligers in Heemstede en is er gestart met een wijkaanpak in de Glip en de Provinciënwijk door WIJ Heemstede in samenwerking met Elan wonen.

Samen tegen Eenzaamheid

Medio 2022 is met de partners van de Sociale Coalitie 1 jaar 'Samen tegen Eenzaamheid' geëvalueerd. Uit de evaluatie blijkt dat er bij de partners nog steeds veel draagvlak is voor de aanpak eenzaamheid en dat er in het afgelopen jaar veel in gang is gezet: op het gebied van het creëren van een sterk en duurzaam netwerk, **het leggen van verbindingen en het versterken van het aanbod. Dankzij het project 'Achter de Voordeur'** heeft het duurzaam signaleren en bespreekbaar maken van eenzaamheid een flinke impuls gekregen. Uit cijfers van de GGD blijkt echter dat (langdurige) eenzaamheid niet zomaar verholpen is. Eenzaamheid onder volwassenen en ouderen is in de afgelopen jaren toegenomen, zowel landelijk als in Kennemerland en Heemstede. De aanpak eenzaamheid wordt komende twee jaar voortgezet.

Regenboogroutekaart

Met de Regenboogroutekaart 2020-2023 zetten partners, betrokken inwoners en gemeente zich in om de **veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van LHBT'ers** in de Heemstedse samenleving verder te bevorderen. Vanuit dit samenwerkingsverband is het initiatief ontstaan voor een maandelijks regenboogborrel. De informele en laagdrempelige regenboogborrel draagt bij aan de zichtbaarheid van de Heemstedse regenbooggemeenschap en stimuleert de ontmoeting. Ook de plaatsing van een tweede regenboogbankje, de organisatie van de Week van Respect en het hangen van de inclusie-vlag op speciale dagen dragen bij aan de zichtbaarheid en staan symbool voor het uitgangspunt dat iedereen in Heemstede erbij hoort.

Toegankelijkheid

In 2022 hebben we verder ingezet op samenwerking met de werkgroep Toegankelijkheid waarbij inwoners met een beperking de gemeente ondersteunen om de toegankelijkheid van Heemstede te verbeteren. Bijvoorbeeld door het schouwen van de Binnenweg in samenwerking met handhaving.

Gezonde omgeving

Gezondheidsbeleid

In 2021 is zowel de regionale nota Gezondheidsbeleid 2021-2028 Samen gezond in Kennemerland als het Lokaal Preventieakkoord 2022-2024 Samen Gewoon Gezond! vastgesteld. Met het lokaal preventieakkoord gaat de gemeente en een 20-tal lokale partners op weg naar een gezonde generatie. Rode draad in het akkoord is het stimuleren van gezond gedrag en normalisering. Dus inzetten op gewoon gezond leven. Dit betekent dat jongeren niet roken, onder de 18 geen alcohol en drugs gebruiken, een gezond gewicht hebben en zich goed voelen over zichzelf. Voor 2022 hebben wij een uitvoeringsbudget van het Rijk **ontvangen van € 20.000**. Deze middelen zijn besteed aan de coördinatie van het akkoord door de GGD en **initiatieven die zich richten op (een van) de genoemde thema's. In 2022 zijn de volgende initiatieven** ondersteund:

- Les Petits Educatief theater: belevingstheater over verliefdheid, jezelf zijn, omgaan met sociale media en online pesten op BSO-locaties voor kinderen uit groep 6, 7 en 8.
- Les Petits groentebakken: bakken, koken, proeven en spelen op BSO locaties voor kinderen van 4-12 jaar.
- GGD Gezonde school: promotie gezonde schoolaanpak op basisscholen.
- Hartekampgroep BeweegHart: beweegactiviteiten op zaterdag voor bewoners, familie en omwonenden.

Medio 2022 hebben de wethouders publieke gezondheid als opdrachtgevers van de GGD het document Gezondheid is geen luxe maar noodzaak vastgesteld. Met als belangrijkste doelstelling gezamenlijk door middel van actieve preventie; overgewicht, roken en overmatig alcoholgebruik onder 18-jarigen in 2040 met 50% te verminderen en het aantal dat voldoet aan de beweeg- en gezonde voedingsnorm met 25% te doen stijgen.

In het najaar van 2022 werd duidelijk dat gemeenten via het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) met ingang van 2023 meer mogelijkheden krijgen om preventief beleid te ontwikkelen en uit te voeren. Het

GALA zorgt ervoor dat er meer rijksmiddelen voor preventie komen en dat de inzet kan worden gebundeld. Ook het Integraal Zorgakkoord (IZA) biedt meer ruimte voor preventie. Voor zowel het GALA als het IZA geldt: preventie is niet vrijblijvend maar noodzakelijk!

Toeleiding en ondersteuning

Spaarne Werkt (voorheen Paswerk)

Per 1 januari 2022 is de Gemeenschappelijke Regeling Participatiebedrijf Zuid-Kennemerland gestart onder de naam Spaarne Werkt. De begroting 2022 van het Participatiebedrijf bestaat uit de drie programma's 'Werk' (waaronder Wsw en nieuw beschut werk), 'Re-integratie' en 'Jongeren'. Naar verwachting wordt het eerste boekjaar van Spaarne Werkt afgesloten met een positief resultaat.

Re-integratie

Met behulp van re-integratiepartners worden uitkeringsgerechtigden zo efficiënt en vakkundig mogelijk begeleid naar werk. In het geval van arbeidsgehandicapten wordt gezorgd voor deskundige en onafhankelijke medische advisering. Ondanks de krappe arbeidsmarkt was het in 2022 lastig om uitkeringsgerechtigden naar werk te begeleiden. Dit komt omdat uitkeringsgerechtigden steeds vaker een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben door psychische en fysieke problemen, lage of geen opleiding en het niet (of slecht) beheersen van de Nederlandse taal. Denk bijvoorbeeld aan de instroom van uitkeringsgerechtigden die voorheen een Wajonguitkering kregen. Het aantal uitkeringen is in 2022 stabiel gebleven ten opzichte van 2021.

Minimabeleid

Het jaar 2022 was een intensief jaar op het gebied van het minimabeleid, met name vanwege alle maatregelen om energiearmoede tegen te gaan, zoals de energietoeslag. Daarnaast is de doelgroep die in aanmerking komt voor de gemeentelijke minimaregelingen verbreed. De inkomensgrens is nu 130 procent van de bijstandsnorm voor alle regelingen. Ook is de gemeentepolis aangepast en is de uitvoering van de schoolkostenregeling vereenvoudigd.

Schuldhulpverlening

Conform het beleidsplan schuldhulpverlening 2021-2024: Samen tegen schulden is in 2022 een nieuwe dienstverleningsovereenkomst schuldhulpverlening aangegaan met de gemeente Haarlem. Schuldhulpverlening aan ondernemers heeft hierin een prominenter rol gekregen. Daarnaast is de 'vroegsignalering schulden' verder geprofessionaliseerd en zijn er stappen gezet om de schuldhulpverlening sneller en effectiever te maken. Ondanks de diverse crisissen is het aantal trajecten schuldhulpverlening stabiel gebleven in 2022, evenals de signalen vroegsignalering.

Energietoeslag

De energietoeslag 2022 was bedoeld om huishoudens met een laag inkomen (deels) te compenseren voor de gestegen energieprijzen. Van april 2022 tot en met 31 januari 2023 kon de energietoeslag 2022 worden aangevraagd. De energietoeslag bedroeg aanvankelijk € 800, maar is medio 2022 verhoogd naar € 1.300 (conform richtlijnen Rijk). De doelgroep die in aanmerking kwam in Heemstede heeft een inkomen tot 130 procent van de bijstandsnorm. Dit is ruimer dan de doelgroep die het Rijk als richtlijn gaf (namelijk een inkomen tot 120 procent van het sociaal minimum). Bij de najaarsnota is het budget voor de energietoeslag 2022 met € 275.000 opgehoogd op basis van een prognose van de aantallen te verwachten aanvragen in de rest van de aanvraagperiode. Uiteindelijk is het aantal aanvragen in de laatste maanden van het jaar afgenomen waardoor de extra middelen niet nodig bleken te zijn.

Inburgering statushouders

Op 1 januari 2022 ging de nieuwe Wet inburgering van start, waarin de gemeente veel meer verantwoordelijkheden kreeg in het proces rondom inburgering van statushouders en gezinsmigranten. In 2021 hebben in voorbereiding hierop aanbestedingen plaatsgevonden voor de brugklassen, de leerroutes,

en de maatschappelijke begeleiding. De aanbesteding voor de Onderwijsroute is in 2022 afgerond. Inmiddels zijn alle inburgeringsplichtigen gestart met een passend traject.

Aanbod Jeugdwet en Wmo

Eind 2021 is een aanbestedingstraject gestart voor de nieuwe, regionale inkoop van de jeugdzorg. In 2022 is men hiermee verder gegaan en is de inkoop van perceel één gerealiseerd per 1 januari 2023 met vier zogenaamde consortia. Een consortia is een samenwerkingsverband van diverse jeugdhulpaanbieders. De inkoop van perceel twee is uitgesteld. In de regionale inkoop van jeugdhulp is het aangaan van strategisch partnerschap een belangrijk onderdeel voor het perceel complexe jeugdhulp. Samen met alle betrokken professionals zoeken de gemeenten een nieuwe manier van samenwerking en het bieden van jeugdhulp. In de nieuwe samenwerking delen we de verantwoordelijkheid niet alleen voor de kwaliteit, maar ook voor de kosten. De gemeenten geven de jeugdhulpaanbieders de ruimte om naar eigen inzicht de best passende, maar ook de meest effectieve en efficiënte zorg aan te bieden.

In 2022 zijn twee nieuwe aanbestedingen Wmo opgestart en uitgevoerd. Dit betreft de Wmo-producten Individuele begeleiding & dagbesteding en Huishoudelijke ondersteuning voor het jaar 2023 e.v. Beide aanbestedingen zijn gerealiseerd per 1 januari 2023. De Wmo voorzieningen Begeleiding ambulante en Dagbesteding bieden we deels aan in de vorm van algemene voorzieningen, grotendeels vanuit Plein1.

Het collectief (Wmo) vervoer (bovenregionaal) wordt uitgevoerd door diverse vervoerders en de inzet van een vervoerscentrale (Connexxion). Per augustus 2019 is dit uitgebreid met het leerlingenvervoer. Deze contracten liepen in 2022 door. We monitoren de uitvoering hiervan. De contracten lopen 31 december 2023 af. In 2022 is een Europese aanbestedingsprocedure uitgeschreven voor nieuwe contracten voor zowel de vervoerscentrale als de vervoerders. De gunning hiervan vindt in 2023 plaats.

Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang

De voorbereiding van de decentralisatie van Beschermd Wonen is in 2022 voortgezet. Het aanvangsjaar is door besluitvorming van het rijk uitgesteld naar 2024. Er is in regionaal verband een Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen opgezet voor de organisatie van de door het Rijk verplicht gestelde regionale samenwerking. De benodigde voorbereidingen voor de regionale en lokale afspraken over de inkoop, de financiën en de uitwerking van de toegang zijn voortgezet. Bij deze voorbereidingen is Beschermd wonen steeds in samenhang met Maatschappelijke opvang behandeld, door de grote overlap in cliënten en voorzieningen. De opgave op het gebied van woonvoorzieningen en de resultaten van de oriëntatie op een pilot voor beschermd wonen in Heemstede voor deze doelgroep is betrokken bij de gevoerde woondiscussie in 2022.

Betrokkenheid verbonden partijen

- Gemeenschappelijke regeling Participatiebedrijf Zuid-Kennemerland (Spaarne Werkt)
- Gemeenschappelijke regeling veiligheidsregio Kennemerland (inclusief GGD)
- Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen (in oprichting)

Opvang Oekraïense vluchtelingen

Het uitbreken van de oorlog in Oekraïne heeft een grote vluchtelingenstroom op gang gebracht. In Heemstede zijn drie locaties ingericht voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen. De twee gemeentelijke panden op de Kerklaan en de Glipperweg en er zijn acht noodwoningen geplaatst op de Kohnstammlaan.

Voor de gemeentelijke opvang (GOO) is er vanuit het Rijk een vergoeding ontvangen, bestaande uit een normbedrag en vergoeding op transitiekosten. De bijdrage transitiekosten bedroeg € 415.000 en de bijdrage op basis van het normbedrag bedroeg € 2.432.000. De lasten die tegenover deze bijdragen stonden zijn € 2.876.000. Per saldo zijn de uitgaven dus € 29.000 hoger dan de lasten. In maart 2022 heeft de raad € 1.000.000 gedoteerd aan de reserve crisis- en noodopvang, hiervan wordt bij de voorjaarsnota 2023 € 971.000 terug naar de algemene reserve worden gestort.

Overzicht financiën GOO mrt-dec 2022	Bedrag
Rijksbijdragen mrt-dec totaal	2.833.000
Uitgaven mrt-dec totaal	2.862.000
Saldo (bijdragen minus uitgaven)	-29.000
Voorschot ontvangen uit algemene reserve	1.000.000
Terugstorten in de algemene reserve	971.000

Bij de particuliere opvang (POO) bestaat de vergoeding ook uit twee componenten, een normbedrag en **directe vergoeding op leefgeld**. De totale bijdrage bedraagt € 245.000 voor de POO. De lasten die hier tegenover staan, bedragen € 191.000. De particuliere opvang heeft een positief resultaat van € 54.000. Dit is € 30.000 hoger dan eerder toegelicht, er wordt voor meer mensen een normbedrag ontvangen dan berekend. Dit resultaat is in de reserve crisis- en noodopvang toegevoegd en kan bij de voorjaarsnota 2023 tevens worden teruggestort in de algemene reserve.

Overzicht financiën POO mrt-dec 2022	Bedrag
Rijksbijdragen mrt-dec 2022 totaal	245.000
Uitgaven mrt-dec 2022	191.000
Terugstorten in de algemene reserve	54.000

De kosten die zijn gemaakt en de bijdragen die zijn ontvangen voor de opvang van Oekrainers worden verder toegelicht in de jaarrekening onder programma 6 en programma 8.

Hoe hebben we dit gemeten?

Verplichte beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Jaar	Waarde	Jaar	Waarde
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	2020	481,5	2021	590,7
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	2018	0%	2019	0%
Kinderen in een uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	2020	2%	2021	2%
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. de beroepsbevolking	2020	68,5	2022	72,1
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	2018	1%	2020	1%
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners vanaf 18 jaar.	2020	378	2021	213

Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	2019	118,5	2020	139,4
Jongeren met jeugdhulp	% jongeren tot 18 jaar	2021	11,1	2022	8,9
Jongeren met jeugdbescherming	% jongeren tot 18 jaar	2021	0,6	2022	0,4
Jongeren met jeugdreclassering		2020	Onbekend	2021	Onbekend

laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl

Overige beleidsindicatoren

In het Beleidsplan Sociaal Domein 2020-2023 zijn nieuwe beleidsindicatoren opgenomen, gekoppeld aan de drie kernthema's van het beleidsplan. De gezondheidsmonitoren worden eens in de vier jaar uitgevoerd en daarom zitten er sprongen tussen de jaren.

Versterken sociale basis en informeel netwerk

Eenzaamheid (%)	2012	2016	2020
Heemstede	33,8	35,3	40,7
Nederland	38,7	42,9	46,6

Bron: waarstaatjegemeente.nl

Gezonde omgeving

Recent alcoholgebruik scholieren (%)	2015	2019	2021
Heemstede	32	29	35

Bron: Jeugdmonitor Emovo GGD KL

Overgewicht (%)	2016	2020
Heemstede	41,9	42
Nederland	48,9	49

Bron: waarstaatjegemeente.nl

Recent gepeste kinderen 4-11 jaar (%)	2018	2022
Heemstede	29	23

Bron: Kindermonitor GGD KL

Toeleiding en ondersteuning

Aantal voorzieningen en kosten Jeugdwet	2019	2020	2021	2022
Aantal individuele voorzieningen jeugdwet	908	1033	1103	1160
Lasten individuele voorzieningen jeugdwet	2.979.379	3.193.482	3.907.657	4.226.549
Gemiddelde uitgave per individuele voorziening jeugdwet	3.281	3.091	3.542	3.644

Bron: administratie IASZ

Aantal voorzieningen en kosten Wmo	2019	2020	2021	2022
Aantal maatwerk voorzieningen Wmo	812	884	875	927
Lasten maatwerk voorzieningen Wmo	2.044.757	2.228.832	2.389.058	2.708.252
Gemiddelde uitgave per maatwerk voorziening Wmo	2.518	2.521	2.730	2.922

Bron: administratie IASZ

Aantal plaatsingen dankzij regionale beleid Social return on investment (SROI)	2020	2021	2022
Aantal plaatsingen	18	23	33

Bron: administratie IASZ

Beleidsindicator Wmo

We monitoren de inzet en kwaliteit van de gecontracteerde of gesubsidieerde ondersteuning op het vlak van de Wmo via verantwoording en facturatie, de (aanvullende) periodieke rapportages van de aanbieders en, zo nodig, door gesprekken te voeren met aanbieders. Aanvullend hierop geeft het klanttevredenheidsonderzoek inzicht in de kwaliteit en de resultaten van het aanbod en in de ervaringen van cliënten met onze dienstverlening.

Beleidsindicator Jeugdwet

We monitoren de inzet en kwaliteit van de gecontracteerde of gesubsidieerde ondersteuning op het vlak van de Jeugdwet via verantwoording en facturatie, de (aanvullende) periodieke rapportages van de aanbieders en, zo nodig, door gesprekken te voeren met aanbieders.

Beleidsindicator Participatiewet

Aanvullend op de wettelijke beleidsindicatoren geeft het klanttevredenheidsonderzoek Participatiewet, dat eens in de drie jaar wordt uitgevoerd, inzicht in de kwaliteit en de resultaten van het aanbod en in de ervaringen van cliënten met onze dienstverlening.

Eigen bijdrage Wmo

Een aanvrager van een voorziening op grond van de WLZ en de WMO (zoals hulp in de huishouding, begeleiding, hulp- en vervoersmiddelen of beschermd wonen) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacyredenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Wat heeft het gekost?

plus = nadeel, min = voordeel

Bedragen x € 1.000	Rekening	Begroting	Rekening
	2021	2022	2022
Lasten	23.322	27.005	26.493
Baten	-7.310	-7.894	-8.987
Saldo van baten en lasten	16.012	19.111	17.506
Storting in reserve	0	2.592	4.145
Onttrekking aan reserve	-94	-2.900	-3.490
Mutatie reserves	-94	-308	655
Resultaat programma	15.919	18.803	18.161

plus = nadeel, min = voordeel

Bedragen x € 1.000	Rekening	Begroting	Rekening	Verschil
	2021	2022	2022	2022
Lasten per taakveld				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.509	4.401	4.512	112
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	412	630	584	-47
6.3 Inkomensregelingen	7.458	8.180	7.697	-483
6.4 WSW en beschut werk	1.466	1.310	1.307	-3
6.5 Arbeidsparticipatie	576	661	578	-83
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.758	1.677	1.729	52
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	4.804	5.611	5.418	-193
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	4.339	4.535	4.668	133
Subtotaal Lasten	23.322	27.005	26.493	-512
Baten per taakveld				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-451	-2.345	-3.778	-1.433
6.3 Inkomensregelingen	-5.879	-4.650	-4.411	239
6.4 WSW en beschut werk	-20	-22	-21	1
6.5 Arbeidsparticipatie	-122	-131	-71	60
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-264	-264	-258	6
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-607	-464	-421	43
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	33	-18	-28	-10
Subtotaal Baten	-7.310	-7.894	-8.987	-1.093
Saldo van baten en lasten	16.012	19.111	17.506	-1.605
Mutatie reserves				
Storting in reserve	0	2.592	4.145	1.553
Onttrekking aan reserve	-94	-2.900	-3.490	-590

Mutatie reserves	-94	-308	655	963
Resultaat programma	15.919	18.803	18.161	-642

Toelichting op de financiële cijfers

Lasten

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 112.000. Dit komt door:

- Een bedrag van € 73.600 coronabudget voor maatschappelijke begeleiding is niet besteed in 2022 en levert een voordeel op.
- Een voordeel van € 31.000 doordat de kindercentra in fases geïnspecteerd worden door de GGD.
- Een voordeel van € 19.000 op zorgondersteuning door afwikkelingsverschillen van diverse subsidies.
- Er is € 74.000 (nadelig) meer doorberekend vanuit de salarislasten voor maatschappelijke begeleiding (€ 9.000), maatschappelijke stichting (€ 26.500), kinderdagverblijven en/of naschoolse opvang (€ 12.500) en inburgering (€ 26.000). Een nadere toelichting is onderdeel van de analyse salarislasten in de paragraaf bedrijfsvoering.
- Een nadeel van € 43.500 vanwege de stijging van de energie- en gasprijzen in het multifunctioneel gebouw Overboslaan.
- Voordeel van € 26.000 op de maatschappelijke begeleiding statushouders.
- Voordeel van € 34.000 op de veranderopgave inburgering (overtussengelden).
- Voordeel van € 148.000 op de inburgeringsvoorzieningen nieuwe Wet inburgering. Het rijksbudget 2022 van € 169.000 is in de begroting 2022 als lastenbudget opgenomen. De werkelijk inburgeringsvoorzieningen bedragen € 21.000 en zijn daarmee € 148.000 lager uitgevallen.
- Nadeel van € 330.000 vanwege de opvang van Oekraïense vluchtelingen sinds maart. Dit betreft de sociale en ambtelijke lasten, exclusief het leefgeld (zie taakveld 6.3). Als dekking van deze lasten krijgt de gemeente een vergoeding vanuit het Rijk.
- Overige kleine afwijkingen €3.900,- (voordelig).

Taakveld 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 47.000. Dit komt door:

- Een nadeel van € 22.500 voor de doorbelasting van salaris voor WMO 2007 loket wonen, zorg en welzijn. Een nadere toelichting is onderdeel van de analyse salarislasten in de paragraaf bedrijfsvoering.
- Bij de najaarsnota is er € 29.000 budget beschikbaar gesteld voor de decentralisatie uitkering prijsbijstelling voogdij 18+. Dit extra budget is niet besteed in 2022 wat leidt tot een voordeel.
- Een voordeel van € 22.500 voor minder flexibele inzet frontoffice aan het loket vanwege gedeeltelijke indiensttreding bij de gemeente.
- Overige kleine afwijkingen van € 18.000 voordelig.

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 483.000. Dit komt door:

- Voordeel van € 289.000 op de bijstandslasten PW, IOAW, IOAZ en Bbz levensonderhoud. Bij de najaarsnota zijn de bijstandslasten ingeschat op € 4.100.000. De werkelijke bijstandslasten bedragen € 3.811.000 en zijn daarmee € 289.000 lager uitgevallen.

- Voordeel van € 32.000 op de bijstandslasten Bbz kapitaalverstrekking en onderzoekskosten. In 2022 zijn geen kapitaalverstrekkingen Bbz verstrekt. Dit geeft t.o.v. de begroting een voordeel van € 25.000. Daarnaast vielen de onderzoekskosten € 7.000 lager uit dan de geraamde € 25.000.
- Nadeel van € 297.000 op het leefgeld Oekraïners (via IASZ). Dit betreft de lasten voor leefgeld wat uitgekeerd is via de IASZ.
- Voordeel van € 81.000 door vrijvallen stelposten inkomensvoorzieningen van € 81.000. Dit zijn geormerkte coronagelden die bij de septembercirculaire 2021 door het Rijk beschikbaar zijn gesteld voor bijzondere bijstand, re-integratie en gemeentelijk schuldenbeleid.
- Nadeel van € 27.000 op de bijzonder bijstand, schuldhulp en minimabeleid.
- Voordeel van € 331.000 door minder uitgaven energietoeslag minima van € 397.000. Bij de najaarsnota zijn de lasten voor energietoeslag ingeschat op € 1.542.000 (rijksbijdrage € 1.267.000 + € 275.000 verwachte overschrijding). De werkelijk uitgaven bedragen € 1.211.000 en zijn daarmee € 331.000 lager uitgevallen. In 2023 volgen ook nog uitgaven voor de energietoeslag 2022. Het restant van de rijksbijdrage van € 1.267.000 en de werkelijke uitgaven van € 1.211.000 ofwel € 56.000 zal via resultaatbestemming 2022 worden overgeheveld naar 2023.
- Voordeel van € 102.000 doorberekende salarislasten en inhuur. Een nadere toelichting is onderdeel van de analyse salarislasten in de paragraaf bedrijfsvoering.
- Overige kleine verschillen € 28.000 (nadelig).

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 83.000. Dit komt door::

- Voordeel van € 61.000 op de re-integratie. Het re-integratiebudget voor 2022 bedraagt € 402.000. De lasten bedragen € 341.000 inclusief het aan Spaarne Werkt betaalde tekort op het nieuw beschut werk van € 17.000.
- Voordeel van € 22.000 op de doorberekende salarissen en inhuur.

Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 52.000. Dit komt door:

- Het nadeel op het budget woonvoorzieningen van € 203.000 wordt veroorzaakt doordat in 2022 relatief meer duurdere woningaanpassingen zijn uitgevoerd. Op jaarbasis kunnen de lasten van de woonvoorzieningen fluctueren, op begrotingsbasis wordt het gemiddelde van de uitgaven van de laatste drie jaren begroot.
- Het voordeel op het budget van rol- en vervoersvoorzieningen van € 151.000 wordt veroorzaakt doordat er in 2022 minder gebruikt gemaakt is van de betreffende vervoersvoorzieningen.

Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 193.000. Dit komt door:

- De medewerkers van Mee & Wering zijn gedurende het jaar 2022 in dienst gekomen van de gemeente, waardoor er een begrotingswijziging heeft plaatsgevonden en het budget is verlaagd. De subsidie voor 2022 was toen al toegekend en het voorschot al verstrekt. Hierdoor zijn er dubbele salarislasten geboekt in 2022. Een nadeel van € 59.000. Bij de vaststelling van de subsidie in 2023 wordt het teveel verkregen bedrag voor inzet voor CJG en het loket verrekenet.
- Een voordeel van € 50.000 doordat het budget voor het realiseren van het plan 'GGZ in de wijk' niet besteed is. Vanwege de inzet voor de noodopvang voor Oekraïense vluchtelingen is hier geen capaciteit voor geweest in 2022.
- Een voordeel van € 43.000 door het uitstellen van de decentralisatie Beschermd Wonen en hierdoor lagere onderzoekskosten.

- Een voordeel van € 162.000 op de opneemregelingen WMO 2007 huishoudelijke hulp & WMO 2015 begeleiding en kortdurend verblijf. Een nadere verklaring wordt in de rapportage sociaal domein in de bijlage toegelicht.
- Overige kleine verschillen: € 3.000 (nadelig).

Taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 133.000. Dit komt door:

- Een nadeel van € 173.000. Dit nadeel wordt veroorzaakt door een toename in het gebruik van jeugdhulp als gevolg van het gewijzigde woonplaatsbeginsel. Een nadere verklaring wordt in de rapportage sociaal domein in de bijlage toegelicht.
- Een voordeel van € 51.000 wordt veroorzaakt doordat er minder is uitgegeven aan de integrale crisisdienst.
- Overige kleine afwijkingen van € 11.000 (voordelig).

Taakveld 0.10 Storting in de reserves

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 1.553.000. Dit komt door de storting van de rijksbijdrage voor de gemeentelijke opvang van Oekraïners in de reserve crisis- en noodopvang. Van deze totale bijdrage was alleen de storting van het voorschot was begroot. Dit veroorzaakt een nadeel van € 1.557.000. Overige kleine verschillen zorgen voor € 4.000 voordeel.

Baten

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 1.433.000. Dit komt door:

- Heemstede ontvangt € 3.145.000 aan rijks gelden voor de bekostiging van de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Bij de najaarsnota was al een voorschot begroot op deze bekostiging van € 1.587.000. Omdat alleen het voorschot begroot was, is er een voordeel van € 1.557.000. De ontvangsten worden gebruikt als dekking voor de meerkosten die de gemeente heeft gemaakt om de gemeentelijke en particuliere opvang te realiseren. Deze dekking is voor de sociale (inclusief leefgeld), ruimtelijke, en ambtelijke lasten. Deze lasten zijn toegelicht op taakveld 6.1, 6.3 en 8.2.
- Nadeel van € 148.000 op de inburgeringsvoorzieningen nieuwe Wet inburgering. Van het rijksbudget 2022 van € 169.000 is het niet gebruikte deel van € 148.000 conform de Sisa regeling gereserveerd. Dit geeft een nadeel van € 148.000.
- Overige posten: € 24.000 voordeel.

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 239.000. Dit komt door::

- Nadeel € 274.000 door minder baten Participatiewet inkomensdeel IOAW, IOAZ en Bbz levensonderhoud. Het zogenaamde BUIG budget (Bundeling Uitkering Inkomensvoorzieningen Gemeenten) is na vaststelling van de najaarsnota € 33.000 naar beneden bijgesteld (nadeel). De baten uit verstrekte leningen (inclusief een aanpassing reservering voor oninbaarheid) zijn € 151.000 lager dan begroot (nadeel). Bij de najaarsnota was door het tekort (>7,5%) nog uitgegaan van een vangnetregeling van € 90.000. Volgens de jaarcijfers komt Heemstede hiervoor niet in aanmerking, dit geeft een nadeel van € 90.000.
- Voordeel van € 40.000 door meer baten verstrekte leningen (inclusief aanpassing reservering voor oninbaarheid) bijzondere bijstand.
- Nadeel door minder doorberekende salarissen en inhuur aan gemeente Bloemendaal van € 40.000.
- Overige kleine verschillen van in totaal € 35.000 (voordelig).

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 60.000. Dit komt door:

- Afboeking van de ESF bijdragen 2017 – 2019, totaal € 51.000 (3 x € 17.000). Deze ESF bijdragen zijn als baten op dit taakveld verwerkt in de jaren 2017 t/m 2019. De ESF bijdrage is echter nooit direct naar de gemeenten overgemaakt maar loopt via de verbonden partij Spaarne Werkt. Het te ontvangen bedrag van € 51.000 is daarom op dit taakveld afgeboekt.
- Minder doorberekende salarissen/inhuur IASZ aan Bloemendaal € 9.000 (nadeel).

Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 43.000. Dit komt door:

- Het nadeel op dit taakveld is te verklaren doordat er een voordeel op de opneemregelingen WMO 2007 huishoudelijke hulp & WMO 2015 begeleiding en kortdurend verblijf gerealiseerd is. Hierdoor zijn ook de ontvangsten van de eigen bijdragen minder dan begroot. Een nadeel van € 43.000.

Taakveld 0.10 Onttrekking aan de reserves

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 590.000.

- Nadeel onttrekking reserve BUIG van € 41.000. In de begroting is een onttrekking opgenomen van € 410.000. Werkelijk is € 370.000 onttrokken.
- Voordeel van € 630.000 door onttrekking aan de reserve crisis- en noodopvang. De ontvangen rijksbijdrage voor opvang Oekraïne is volledig gestort in de reserve. Hieruit is onttrokken voor de dekking van de gemaakte lasten. In de begroting is een onttrekking opgenomen van € 2.489.000, maar er is werkelijk € 3.119.000 onttrokken.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Inhoud programma

Programma 7 bestaat uit rioolbeheer, milieu, afval en duurzaamheid. Twee pijlers die onder het programma duurzaamheid vallen zijn klimaatadaptatie en energietransitie. Voor de verantwoording van het welzijn en gezondheid van de inwoners van Heemstede verwijzen we naar programma 6 Sociaal Domein. We verbinden ons aan een milieubewust en duurzaam Heemstede. Zo geven we Heemstede mooier, schoner en duurzamer door aan de generaties na ons. Duurzame mobiliteit wordt verantwoord in programma 2 'Verkeer, vervoer & waterstaat' en het ecologisch beleid is opgenomen in programma 5 'Sport, cultuur en recreatie'.

Wat hebben we bereikt?

In de nota 'Duurzaam Heemstede 2020-2024' staan projecten die we in Heemstede uitvoeren en die bijdragen aan onze duurzaamheidsdoelen. Ook goed rioolbeheer en in het bijzonder dat van afvalwater, hemelwater en grondwater zorgen voor een schoner milieu, klimaatadaptatie en het is de basis voor een goede volksgezondheid.

We dragen zorg voor een schoner leefmilieu en adviseren, informeren en stimuleren op het gebied van duurzaamheid. Bij herinrichtingen van de openbare ruimte worden deze speerpunten toegevoegd in samenspraak met inwoners. Hierbij denken we ook aan de milieutaken als het gaat om asbest, geluid, grondsanering en dergelijke. We geven als gemeente het goede voorbeeld met energieneutrale gemeentelijke gebouwen, maatschappelijk verantwoord inkopen, zuinige openbare verlichting en klimaatadaptief waterbeheer.

Het verminderen van de hoeveelheid afvalstoffen en het hergebruik van grondstoffen vinden we belangrijk. We zetten in op het bereiken van de landelijke VANG doelstelling, om in 2025 meer van het huishoudelijk afval te recyclen. In 2022 zijn we gestart met de integratie van circulair en maatschappelijk verantwoord inkopen in ons inkoopbeleid, om zo in beeld te brengen welke aanbestedingstrajecten bijdragen aan CO₂-reductie.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Waterbeheer en riolering

In 2022 is begonnen met het voorbereiden van de rioolvervangings in Slotlaan en omgeving. Het voorlopig ontwerp is met omwonenden gedeeld en er is een bewonersbijeenkomst georganiseerd. Er wordt samengewerkt met de omgeving om het plantsoen vorm te geven en het regenwater van een gedeelte van de daken af te koppelen.

In 2022 is verder vervolg gegeven aan de voorbereidingen voor de vervanging van de riolering en de aanleg van een hemelwaterriool in de Van Merlenlaan. Tegelijk wordt in dit project de herinrichting van de Van Merlenlaan tot een gebied van 30 km per uur gekoppeld en ook de herinrichting van de Camplaan-West, de Valkenburgerlaan-Noord en Raadhuisplein. Deze wegen gaan van 50 naar 30 kilometer per uur. Het

participatieproces heeft heel 2022 in beslag genomen. De voorbereidingstijd voor dit project is daarom langer dan gebruikelijk.

Lokale (grond)wateroverlast op de Zandvoortselaan is in 2022 door middel van modelberekeningen en metingen onderzocht. De aanbevelingen van de onderzoeken worden verwerkt in reeds geplande rioleringsprojecten.

Het bestaande peilbuizen netwerk is aangevuld met meetlocaties in het bos en op de begraafplaats. Met de gegevens uit deze peilbuizen kunnen de effecten van klimaatverandering op de grondwaterstand beter gemonitord worden. Op basis van die gegevens kan eerder worden ingegrepen als er nadelige effecten in deze waardevolle groengebieden optreden.

In 2022 is het reinigen van de kolken en het pomponderhoud voor de komende periode succesvol aanbesteed.

Klimaatadaptatie

Strategie en uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie

Klimaatverandering heeft niet op iedere boomsoort hetzelfde effect. Er is onderzocht welke bomen geschikt zijn voor het toekomstige klimaat. Deze uitkomsten worden integraal onderdeel van het nieuwe Groenbeleidsplan dat in 2023 wordt opgesteld.

Binnen de lopende onderhoudsprojecten 'Wegcategoriseringsplan', 'Slotlaan' en 'Van Merlenlaan' zijn onderzoeken naar klimaatadaptatieve maatregelen gedaan. De resultaten worden verwerkt in de ontwerpen.

Er is begonnen met het samenstellen van een klimaatadaptatiekaart. Hier wordt per wijk inzicht gegeven wat mensen zelf op eigen terrein, individueel en collectief aan verbeteringen kunnen doen in het kader van klimaatadaptatie.

Klimaatadaptatie vraagt om ruimte en samenwerking

Met vijf gemeentes uit de regio is een gezamenlijke subsidieaanvraag voor de 'Impulsregeling klimaatadaptatie' ingediend. Hiervoor zijn dialogen gevoerd op de drie kernthema's en met deze inzichten worden gebruikt om verder samen te werken op het gebied van klimaatverandering.

Energie transitie

Regionale Energiestrategie (RES)

In 2022 hebben we vooral ingezet op de uitvoer van de regionale energiestrategie in Heemstede. Voor Heemstede zetten we ons in voor zon op parkeerterreinen en zon op grote daken (waar andere gemeenten zich bijvoorbeeld geïnteresseerd hebben aan wind energie).

In 2022 hebben we samen met inwoners, sportverenigingen en andere belangstellenden een ontwerp geschetst voor 'Zonneparking Heemstede'. Dit is het parkeerterrein bij sportpark Groenendaal die we gaan overkappen met zonnepanelen om zo op relatief grote schaal energie op te wekken.

Daarnaast is vanuit de ideeën van de inwoners en verenigingen in het ontwerp ook veel ruimte voor circulariteit, klimaatadaptatie en een biodiverse omgeving. De zonneparking moet plaats bieden aan oplaadplaatsen voor auto's.

In 2022 is landelijk afgesproken dat er geen RES 2.0 wordt opgesteld. De reden is dat de nadruk moet liggen op het uitvoeren van de afspraken in de uitvoeringsagenda. In de plaats hiervoor wordt wel regelmatig een RES monitor opgesteld.

Transitievisie warmte

We hebben in 2022 conform de uitvoeringsagenda van de 'Transitievisie Warmte' ingezet op het isoleren van de gebouwde omgeving. Bijvoorbeeld door het organiseren van informatieavonden en workshops voor VvE's. Tijdens deze avonden werden stappen besproken die inwoners kunnen nemen voor het isoleren van VvE locaties. In 2022 is de regeling voor kleine energie-initiatieven voor inwoners vastgesteld. Deze regeling

gaat open in 2023. Hiermee worden inwoners gestimuleerd om gezamenlijk hun woningen te verduurzamen. Daarnaast zijn we actief deelnemer bij regionale werkgroepen over geothermie en aquathermie. We brengen haalbare alternatieven voor aardgas in deze regio in kaart.

[Regelingen stimuleren energie besparen gebouwde omgeving](#)

In 2022 zijn opnieuw verschillende regelingen vastgesteld voor het verduurzamen van gebouwen voor huiseigenaren, huurders, VvE's en ondernemers. Via 'Heemsteeds Duurzaam' zijn huiseigenaren verleid om gebruik te maken van de energiecoaches van 'HeemSteeds Duurzamer' en van de collectieve isolatieacties. We hebben huurders energieadviezen, energieboxen en waardebonnen aangeboden. Daar is veelvuldig gebruik van gemaakt. Ondernemers hebben opnieuw energiescans kunnen laten maken van hun werklocatie. Die energiescans geven inzicht in de te nemen maatregelen. Voor VvE's is in 2022 hebben we een helder stappenplan ontworpen om te gaan verduurzamen. De 'regeling reductie energiegebruik woningen' (RREW) en het 'regionaal energiebespaarprogramma' (REP) hebben bovenstaande maatregelen financieel mogelijk gemaakt. Soortgelijke regelingen blijven tot en met 2030 bestaan en ingezet.

[Heemstede Duurzaam communicatie](#)

In 2022 zijn vanuit het platform Heemstede Duurzaam maandelijks nieuwsbrieven voor inwoners en ondernemers verstuurd. Informatie over alle acties en projecten zijn via sociale media, zoals Facebook en Instagram verspreid. Deze kanalen gebruiken we ook om inwoners te stimuleren bij te dragen aan een duurzaam Heemstede. We evalueren regelmatig wat het bereik is van de communicatie. Dit jaar is veel gecommuniceerd over laadpalen, de klimaatweek, de energiecoaches en hoe te besparen op energieverbruik.

[Milieu](#)

[Afval en reiniging](#)

De grootste opgave voor Heemstede binnen de landelijk vastgestelde VANG-doelstellingen is om ons restafval fors te verminderen. Door ons restafval te verminderen en de kwaliteit van onze grondstoffenstromen te verbeteren, dragen we bij aan een circulaire maatschappij, een beter milieu en beperken we de stijging van de kosten voor de inzameling van huishoudelijk afval. In 2022 zijn brengparkjes (o.a. Havendreef) en de wijk Merlenhoven verbeterd en uitgebreid. De plannen voor de Provinciënwijk zijn in 2022 voorbereid en worden in 2023 uitgevoerd. Een communicatiecampagne rondom afvalscheiding en GFT is uitgerold. Daarmee is uitvoering gegeven aan de moties "Minder afval" en "Heemstede scheidt afval met kwaliteit". In 2023 starten we het proces om te komen tot nieuw afvalbeleid daarin wordt flexibele inzameling meegenomen.

[Aanbesteding restafvalverwerking](#)

In 2022 is voor de verwerking van ons afval een Europees aanbestedingstraject doorlopen. Dat is gedaan in samenwerking met Meerlanden. Het traject heeft een nieuw en gunstig contract opgeleverd met de huidige verwerker AEB.

[Zwerfafval](#)

We hebben in 2022 verschillende acties ondernomen voor het bestrijden van zwerfafval. Leerlingen van onder andere de Prinses Beatrixschool zijn samen met de zeilvereniging NJV de Haven op pad gegaan, om zwerfafval uit de wateren te vissen tijdens de klimaatweek. Alle scholen in Heemstede hebben afvalgreepers en handschoenen ontvangen. Afvalcoaches hebben in diverse wijken inwoners geattendeerd op het bijplaatsen van afval en het belang van een schone leefomgeving. Aankomend voorjaar staat weer een vervolgactie ingepland. Voor 2023 ligt een plan klaar om een aantal locaties doelmatig aan te pakken op het voorkomen van zwerfafval.

[Geluidsbelastingskaarten](#)

In 2022 zijn de nieuwe geluidsbelastingskaarten opgesteld. Deze zijn de basis voor het nieuw op te stellen 'Actieplan Geluid' (2023).

Overdracht bodemtaken

Bij het inwerking treden van de Omgevingswet worden de bodemtaken voor een groot deel overgedragen van de provincie naar gemeenten. Omdat het inwerking treden van de Omgevingswet is uitgesteld zijn deze taken in 2022 nog niet overgedragen.

Betrokkenheid verbonden partijen

- GBKZ (Gemeentebelastingen Kennemerland-Zuid): int alle heffingen van dit programma. Het gaat hier om de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de begrafenisrechten.
- Meerlanden: is verantwoordelijk voor de inzameling en verwerking van het afval. Heemstede is ook aandeelhouder van Meerlanden.
- Omgevingsdienst IJmond: voert de taken uit die horen bij een regionale uitvoeringsdienst, zoals milieuvergunningverlening, milieutoezicht en handhaving en toezicht bodemsanering. Daarnaast is er een contactfunctionaris aangesteld.

Hoe hebben we dit gemeten?

Verplichte beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Jaar	Waarde	Jaar	Waarde
Omvang huishoudelijk restafval	kg/inwoner	2019	175	2021	183
Hernieuwbare elektriciteit	%	2018	3,5	2019	4

laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl

Overige beleidsindicatoren

Samenstelling restafval	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Gft-afval (incl. etensresten)	40%	39%	44%	43%	43%	41%	41%
Papier en karton	9%	12%	9%	9%	11%	10%	7%
Plastic verpakkingen (blik en drinkpakken per okt.2021)	6%	7%	10%	9%	12%	9%	13%
Glas	2%	1%	3%	2%	3%	2%	3%
Textiel	4%	2%	3%	3%	2%	2%	3%

Ontwikkeling afvalstoffenheffing

	2019	2020	2021	2022
Tarief afvalstoffenheffing kleine rolemmer (basistarief)	215,04	257,74	285,43	316,84
Tarief afvalstoffenheffing grote rolemmer	268,80	322,18	356,78	396,05

Wat heeft het gekost?

plus = nadeel, min = voordeel

Bedragen x € 1.000	Rekening	Begroting	Rekening
	2021	2022	2022
Lasten	8.002	8.641	8.916
Baten	-7.811	-8.514	-8.549
Saldo van baten en lasten	191	127	367
Storting in reserve	326	4.916	4.916
Onttrekking aan reserve	-160	-541	-569
Mutatie reserves	166	4.375	4.347
Resultaat programma	357	4.502	4.714

plus = nadeel, min = voordeel

Bedragen x € 1.000	Rekening	Begroting	Rekening	Verschil
	2021	2022	2022	2022
Lasten per taakveld				
7.1 Volksgezondheid	2.033	2.173	2.274	101
7.2 Riolering	2.027	2.341	2.232	-109
7.3 Afval	3.053	3.186	3.354	168
7.4 Milieubeheer	330	431	444	14
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	558	510	611	101
Subtotaal Lasten	8.002	8.641	8.916	275
Baten per taakveld				
7.1 Volksgezondheid	-10	0	-106	-106
7.2 Riolering	-2.933	-3.446	-3.229	217
7.3 Afval	-4.079	-4.433	-4.487	-54
7.4 Milieubeheer	-42	-4	-8	-4
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-748	-631	-719	-88
Subtotaal Baten	-7.811	-8.514	-8.549	-35
Saldo van baten en lasten	191	127	367	240
Mutatie reserves				
Storting in reserve	326	4.916	4.916	0
Onttrekking aan reserve	-160	-541	-569	-29
Mutatie reserves	166	4.375	4.347	-28
Resultaat programma	357	4.502	4.714	212

Toelichting op de financiële cijfers

Lasten

Taakveld 7.1 Volksgezondheid

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 101.000 en wordt als volgt veroorzaakt:

- Een bedrag van € 65.000 wordt veroorzaakt door het niet ramen van de besteding van de ontvangen rijksmiddelen met betrekking tot de uitvoering van het lokaal preventieakkoord (€ 20.000) en het sportakkoord/leefstijlinterventies (€ 45.000). Hiertegenover staan de niet geraamde baten op taakveld 6.1, dit is per saldo budgetneutraal.
- Er wordt € 20.000 meer doorberekend vanuit de salarislasten voor de gezondheidszorg (€ 11.000) en voor algemeen milieubeleid (€ 9.000). Een nadere toelichting is onderdeel van de analyse salarislasten in de paragraaf bedrijfsvoering.
- Een bedrag van € 16.000 wordt overschreden op communicatie en voorlichting afval omdat hieronder de gratis afvalbakjes (€ 5.000), de jaja sticker (€ 1.000), jaarverslag afval (€ 2.000) onderzoek privatisering AEB (€ 4.000) en het tarievenonderzoek voor de uniformering (€ 3.000) van de dienstverleningsovereenkomst met Meerlanden onder zijn verantwoord waarvoor geen raming was.
- Een nadeel van €28.000,- door hogere uitgaven voor opvoedingsondersteuning door duurdere sociale vaardigheidstrainingen en de pilot 'jongerenmaatjes'.
- Overige kleine afwijkingen €28.000,- (voordelig).

Taakveld 7.2 Riolering

Het voordeel op riolering bedraagt € 109.000 en wordt als volgt veroorzaakt:

- Een voordeel van € 295.000 doordat minder uitgaven voor de onderdelen van het 'Programma Water 2022-2026" (vastgesteld in november 2021) zijn gedaan. Deze uitgaven worden nog wel gedaan gedurende het plan dat tot 2026 loopt, en daarom opgenomen in de storting in de voorziening riolering. Hiermee wordt voorkomen dat de beschikbare middelen die zijn gegenereerd vanuit de rioolheffing, worden aangewend voor de algemene lasten. Deze voorziening mag alleen worden ingezet voor de rioolexploitatie en dient verrekend te worden met toekomstige heffingen.
- Een voordeel van € 58.000 ontstaat doordat minder salarislasten worden toegerekend aan de riolering. Salarislasten worden toegelicht bij de analyse salarislasten in de bedrijfsvoeringsparagraaf.
- Een nadeel van € 231.000 ontstaat door de storting in de voorziening riolering (zie uitleg hierboven), die onder meer bestaat uit het voordeel op de uitgaven voor het Programma water 2022-2026.
- Een nadeel van € 13.000 op de kosten van aanslagoplegging vanuit de GBKZ;

Taakveld 7.3 Afval

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 168.000 en ontstaat als gevolg van:

- Een voordeel van € 391.000 omdat Meerlanden over 2022 minder in rekening brengt dan in de prognose van Meerlanden over 2022 was opgenomen (€ 183.000), en omdat in de afrekening over 2021 € .76.000 minder bedroeg dan verwacht. Daarnaast werd in de begroting 2022 nog uitgegaan van een kostenstijging van € 132.000.
- Een nadeel van € 29.000 door hogere lasten van aanslagoplegging vanuit de GBKZ.
- Een nadeel van € 530.000 ten opzichte van de begroting. De afvalexploitatie sluit met een positief resultaat van € 530.000. Dit bedrag wordt gestort in de voorziening afvalstoffen. Omdat deze storting niet is begroot, is dit een nadeel ten opzichte van de begroting. Met de storting in de voorziening wordt voorkomen dat de beschikbare middelen die zijn gegenereerd vanuit de afvalstoffenheffing worden aangewend voor de algemene lasten. Deze voorziening mag alleen worden ingezet voor de afvalexploitatie en dient verrekend te worden met toekomstige heffingen.

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Het nadeel op dit taakveld bedraagt €101.000 en wordt als volgt veroorzaakt:

- In 2022 zijn er meer euthanasieverzoeken ontvangen dan gemiddeld. Dit leidt tot een nadeel van € 22.000.
- De begraafplaats laat een nadeel van € 79.000 zien als gevolg van de hogere energiekosten (€ 12.000), doorbelasting van salarislasten (€ 15.000), hogere onderhoudskosten (€41.000) en materiaalkosten (€ 11.000). Deze kosten worden verrekend met de voorziening en de egalisatiereserve zodat dit nadeel budgettair neutraal is.

Baten

Taakveld 7.1 Volksgezondheid

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 106.000. Dit komt door:

- Een bedrag van € 65.000 wordt veroorzaakt door het niet ramen van de ontvangen rijksmiddelen, met betrekking tot de uitvoering van het lokaal preventieakkoord (€ 20.000) en het sportakkoord/leefstijlinterventies (€ 45.000). Hiertegenover staan de niet geraamde lasten op taakveld 7.1, dit is per saldo budgetneutraal.
- De uitgaven voor het provinciaal energiebesparingsakkoord worden gedekt vanuit een subsidie. Het bedrag voor 2022 van € 41.000 is niet begroot en daarmee een voordeel.

Taakveld 7.2 Riolering

Het nadeel op dit taakveld bedraagt € 217.000 en ontstaat voor € 204.000, doordat de geraamde onttrekking aan de voorziening riolering niet is doorgevoerd omdat de riooexploitatie een voordeel liet zien, en € 13.000 door minder heffing dan geraamd.

Taakveld 7.3 afval

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 54.000 en ontstaat door:

- Een voordeel van € 101.000 op de bijdrage vanuit de verpakkingindustrie voor het ophalen en verwerken van kunststof verpakkingsmateriaal.
- Een nadeel van € 47.000 door minder heffing dan geraamd.

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 88.000 en ontstaat door:

- Een voordeel van € 24.000 door meer huur van graven en afkoop onderhoud graven.
- Een voordeel van € 56.000 doordat de exploitatie van de begraafplaats een negatief saldo liet zien, waardoor een niet geraamde onttrekking aan de voorziening onderhoud graven is gedaan. De onttrekking komt ten gunste van de exploitatie en is daarmee een voordeel ten opzichte van de begroting.
- Een voordeel van € 8.000 voornamelijk als gevolg van de inruil van de oude grafdeelfmachine.

Taakveld 0.10 reserves

Er wordt € 29.000 minder onttrokken aan de reserves dan begroot (nadeel). Dit komt door:

- egalisatiereserve begraafplaats: er werd een onttrekking geraamd, maar door de kostendekkendheid was dit niet nodig. Dit is een nadeel ten opzichte van de begroting van € 21.000.
- Uit de bestemmingsreserve 'Duurzaam Heemstede' is € 50.000 meer onttrokken dan geraamd. Dit is een voordeel ten opzichte van de begroting.

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Inhoud programma

Programma 8 ziet toe op de ordening van de buitenruimte in Heemstede, de bebouwde en onbebouwde omgeving, het in stand houden de woningvoorraad en het planmatig uitvoeren van het volkshuisvestingsbeleid.

Wat hebben we bereikt?

Ook in deze collegeperiode is de boodschap dat de gemeente een aantrekkelijke, groene woongemeente moet blijven. Daarvoor hebben we ook 2022 ingezet op regionale samenwerking en voorbereiding op de nieuwe Omgevingswet. Gewerkt is aan de voorbereiding van nieuwe instrumenten zoals de omgevingsvisie en het omgevingsplan. Daarnaast is het belangrijk dat we als gemeente beter onze ambities en verwachtingen ten aanzien van ons woonbeleid weergeven. In 2022 hebben we daarom voorbereidingen getroffen om tot een breed gedragen Woonvisie te komen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Regionale samenwerking (governance)

De afgelopen jaren zijn de gemeenten uit Zuid-Kennemerland zich steeds meer bewust geworden van de noodzaak om de regio te profileren in het bredere samenwerkingsverband van de MRA, maar ook in het overleg met provincie, Rijk en maatschappelijke partners zoals bijvoorbeeld ProRail. In 2022 heeft in de **verschillende regionale portefeuillehoudersoverleggen (PHO's), waaronder het PHO Landschap en RO**, onder leiding van Heemstede, afstemming plaatsgevonden over de gezamenlijke opgaven en de inzet van de regio in de genoemde bredere samenwerkingsverbanden.

Vanuit Programma Omgevingswet in voorbereiding op nieuwe wet

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is vooralsnog uitgesteld tot 1 januari 2024. Voor de invoering van de Omgevingswet hanteren we, in samenwerking met de gemeente Bloemendaal, een programmatische aanpak. We benadrukken het belang van het vertalen van de doelstellingen van de Omgevingswet in een andere manier van werken, beleid en regelgeving en (digitale) dienstverlening. Om dit proces af te ronden gaan we de diverse projecten uit ons programma in aanloop naar de nieuwe ingangsdatum geleidelijk en zorgvuldig borgen in onze organisatie.

De inzet het afgelopen jaar heeft zich met name gericht op het kunnen werken met de nieuwe instrumenten, zoals de vernieuwde procedure voor omgevingsvergunningen. Ook houden we in de relatie daarmee rekening met nieuwe instrumenten zoals de omgevingsvisie en het omgevingsplan. Daarnaast zorgen we dat we, met het aanpassen van relevante verordeningen en mandaatregelingen, **we 'Omgevingswetproof'** kunnen werken.

Omgevingsvisie

De omgevingsvisie is het belangrijkste politiek-bestuurlijke document waarin we onder de Omgevingswet gemeentelijke ambities kunnen opnemen. Het maken van een omgevingsvisie is geen routine. Door het

toevoegen van gezondheid en duurzaamheid ontstaat een ander speelveld. Daarbij komen nieuwe integrale opgaven en kansen voorbij en andere spelers zoals de VRK en GGD. Hierdoor ontstaat een andere manier van werken. De verplichting om een integrale omgevingsvisie op te stellen voor het hele grondgebied draagt hier aan bij. Het vraagt om een echt gesprek over de toekomst van Heemstede met partijen en inwoners en een integrale verkenning en uitwerking. In 2022 is een aanpak voor de afronding van fase 2, de opstelling van de visie-op-hoofdlijnen, opgesteld.

Woonvisie

Een Woonvisie is een wettelijke plicht en is daarnaast nodig, om als gemeente beter onze ambities en verwachtingen ten aanzien van ons woonbeleid weer te geven. De woonvisie Heemstede heeft als hoofddoel een grote verscheidenheid te creëren van aantrekkelijke woonmilieus, met meer passende woningen voor verschillende doelgroepen. In 2022 zijn alle voorbereidingen getroffen om te komen tot een Woonvisie. Onderzoek is uitgevoerd en bij inwoners en stakeholders is opgehaald wat zij belangrijke thema's vinden in het woonbeleid. Alle reacties worden verwerkt tot een Woonvisie die in 2023 wordt vastgesteld. De Woonvisie is de basis voor de meerjarenprestatie afspraken met de woningbouwcorporaties.

Heemstede blijft in ontwikkeling met diverse ruimtelijke projecten

Het afgelopen jaar werkten we weer aan diverse ruimtelijke projecten, in het bijzonder het de ontwikkelingen van het 'Natuurpark Manpad' het creëren van ruimte voor de opvang van ontheemden, maar ook de herbestemming van de Rioolwaterzuivering.

Na een kennismakingsronde langs diverse belanghebbenden is er een marsroute voor het Manpadslaangebied opgesteld. Met als doel om eind 2023 ontwikkelafspraken te maken met de ontwikkelaar over het 'Natuurpark Manpad met woningen te gast'. Deze marsroute is in december vorig jaar besproken in de commissie Ruimte. Na een positieve zienswijze van de commissie is deze in januari 2023 door het college vastgesteld. Nu wordt uitvoering gegeven aan de marsroute om uiteindelijk te komen tot een herontwikkeling.

Voor het project 'Havenkwartier' is een proces ingezet met de initiatiefnemers om gezamenlijk tot een visie voor het gebied te komen. Wanneer er een herontwikkeling van het gebied plaatsvindt, moet er een integraal plan komen, met inbreng van alle percelen en ondernemers.

Een bijzonder project is ook de herbestemming van de rioolwaterzuivering. De gemeente Heemstede heeft het eerste recht van koop van het perceel van de afvalwaterzuiveringsinstallatie van Rijnland, Cruquiusweg 45. In 2022 is de waarde van het perceel getaxeerd. Om de mogelijkheden van het perceel (onder meer woningbouw) te kunnen bepalen, is in 2022 aan een bureau gevraagd hiernaar onderzoek te verrichten.

Ook zijn in 2022 bestaande of nieuwe projecten voorbereid, waaronder 'Kennemerduin', 'Zuidstrook de Hartekamp', en 'Ons Tweede Thuis' op de locatie van het voormalige Spaarne Gasthuis. De ruimtelijke procedures van Thagaste (Marienheувel) en Princenbuurt zijn in 2022 afgerond. Dit zijn allemaal initiatieven **van derden die wij faciliteren en toetsen aan de gemeentelijke uitgangspunten. Via het 'Overzicht bouwprojecten' is de raadscommissie Ruimte maandelijks geïnformeerd over de laatste stand van zaken van bouw- en herontwikkelingsprojecten.**

Prestatieafspraken

De gemeente maakt prestatieafspraken met de woningcorporaties en hun huurdersorganisaties. Deze afspraken hebben als doel zorg te dragen voor de kwaliteit, kwantiteit en duurzaamheid van de woningen en de leefbaarheid in de wijk. In 2022 zijn de bestaande prestatieafspraken van 2018-2021 gecontinueerd.

Startersleningen

Enkele keren per jaar wordt een starterslening aangevraagd. Een koper die een starterslening wenst, kan contact opnemen met de gemeente. De gemeente toetst of de aanvrager voldoet aan de voorwaarden. Als dat zo is, stellen we een toekenningsbrief op waarmee de koper bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting **Nederlandse gemeenten (SVn) de starterslening kan aanvragen. Per december 2022 staat nog € 392.767 open voor zestien leningen. In 2022 zijn er 2 leningen verstrekt voor € 43.521. Het maximaal bedrag aan leningen mag in totaal € 675.000 zijn.**

Woonakkoord en Uitvoeringsprogramma

De zeven gemeenten in de regio Zuid-Kennemerland/IJmond werken actief regionaal samen. Regelmatig zijn er ambtelijke overleggen van de regionale werkgroep en bestuurlijke portefeuillehoudersoverleggen (PFO). Vanwege de wettelijke plicht om inzicht te hebben in de behoefte aan woonwagens, is eind 2022 samen met de gemeente Bloemendaal en Zandvoort eind 2022 een onderzoek opgestart naar de behoefte van woonwagens.

Wonen en doorstroming (senioren)

Heemstede is aangesloten bij de regeling Ouder worden & Prettig wonen (OW&PW) uit Haarlem. Op basis van deze regeling worden ouderen ondersteund bij het verhuizen naar een geschikte woning. Heemstede kent een aanvraagformulier verhuiskosten. In de Woonvisie hebben we opgenomen aan deze doorstroomregeling meer ruchtbaarheid te geven.

Energiecoaches

In 2022 hebben energiecoaches voorlichting en tips gegeven aan huurders in Heemstede. Daarnaast zijn ook energieboxen uitgedeeld met daarin energiebesparende producten. Zo kunnen huurders met kleine energiebesparende maatregelen in de woning besparen. Ook hebben huurders en bewoners van VvE complexen met een waardebon van de gemeente passende energiebesparende maatregelen kunnen aanschaffen ter waarde van € 90. Deze activiteiten zijn bekostigd uit de regeling 'Reductie Energiegebruik Woningen' (RREW). Deze maatregelen, geborgd in het Programma 'Duurzaamheid', zijn ingezet naast de maatregelen vanuit de specifieke uitkering energiearmoede.

Pact van Uitstroom

Gemeenten, woningcorporaties en zorg- en welzijnsorganisaties in Zuid-Kennemerland en IJmond werken regionaal samen via het 'Pact van Uitstroom' om kwetsbare inwoners te huisvesten. We willen samen voor geschikte woningen zorgen, voor mensen die weer zelfstandig gaan wonen. Gezien de huidige situatie op de woningmarkt is het heel lastig gebleken om mensen bij uitstroom een passende woonplek te bieden. Er is een aandachtsfunctionaris aangetrokken in 2022 met als doel om een versnelling teweeg te brengen. De oriëntatie op beschut wonen in Heemstede is in 2022 afgerond, en heeft de basis gelegd voor het realiseren van kleinschalig beschermd wonen. De resultaten van de oriëntatie worden opnieuw relevant wanneer er concrete locaties beschikbaar komen.

Onderhoud en verduurzaming gemeentelijk onroerend goed

Het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) is in april 2019 vastgesteld. Hiermee is geborgd dat het onderhoudsniveau van de gemeentelijke gebouwen, **het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau 'sober doch doelmatig'** houdt. In 2022 is een vastgoedbeheersysteem aangeschaft waarin alle objecten en de daarbij behorende belangrijkste documenten en acties worden samengebracht. Dit vergroot het inzicht in de portefeuille, vergemakkelijkt het beheer en geeft inzicht in de financiële afspraken en het monitoren daarvan.

Betrokkenheid verbonden partijen

- GBKZ: Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid heft en int de leges van dit programma.
- Omgevingsdienst IJmond: voert de RUD-taken (regionale uitvoeringsdienst) uit, zoals vergunningverlening, toezicht en handhaving en toezicht bodemsanering.

Hoe hebben we dit gemeten?

Verplichte beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Jaar	Waarde	Jaar	Waarde
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend Euro	2020	546	2022	593
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1000	2020	15.4	2022	2,4
Demografische druk	%	2021	103.5	2022	104.7
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishoudens	Euro	2021	937	2022	1062
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens	Euro	2021	1008	2022	1142

laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl

Wat heeft het gekost?

plus = nadeel, min = voordeel

Bedragen x € 1.000	Rekening	Begroting	Rekening
	2021	2022	2022
Lasten	2.584	2.357	2.682
Baten	-1.073	-1.340	-1.782
Saldo van baten en lasten	1.512	1.017	900
Storting in reserve	0	1.269	1.269
Onttrekking aan reserve	-47	-34	-17
Mutatie reserves	-47	1.235	1.252
Resultaat programma	1.465	2.253	2.151

plus = nadeel, min = voordeel

Bedragen x € 1.000	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Vershil 2022
Lasten per taakveld				
8.1 Ruimte en leefomgeving	409	475	452	-23
8.3 Wonen en bouwen	2.175	1.882	2.230	348
Subtotaal Lasten	2.584	2.357	2.682	325
Baten per taakveld				
8.1 Ruimte en leefomgeving	0	0	0	0
8.3 Wonen en bouwen	-1.073	-1.340	-1.782	-442
Subtotaal Baten	-1.073	-1.340	-1.782	-442
Saldo van baten en lasten	1.512	1.017	900	-118
Mutatie reserves				
Storting in reserve	0	1.269	1.269	0
Onttrekking aan reserve	-47	-34	-17	16
Mutatie reserves	-47	1.235	1.252	16
Resultaat programma	1.465	2.253	2.151	-101

Toelichting op de financiële cijfers

Lasten

Taakveld 8.3 wonen en bouwen

Het nadeel op dit taakveld van € 348.000 ontstaat door:

- De uitgaven ten laste van de RREW subsidie (Regeling Reductie Energiegebruik Woningen) zijn niet **geraamd en vormen daarmee een nadeel van € 287.000** ten opzichte van de begroting. Dit betreft een rijksregeling die gedekt wordt uit de rijksbijdrage, die onder de baten eveneens tot een overschrijding (en dus voordeel) op de leidt. De regeling is hiermee budgettair neutraal. Het deel van de uitgaven **RREW dat niet door de rijksuitkering wordt gedekt (€ 26.200)** is betrokken bij de reserve 'Heemstede Duurzaam' onder het taakveld milieubeheer.
- De huisvesting statushouders **was niet begroot en leidt tot een nadeel van € 71.000**. Dit wordt gedekt vanuit een uitkering van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers dat onder de baten wordt verantwoord (en eveneens nog niet in de begroting was opgenomen).
- Voor onder meer het volkshuisvestingsplan en (beheer) vastgoed is ingehuurd hetgeen tot een **overschrijding van € 55.000** leidt op dit taakveld. De lasten worden gedekt vanuit de salarisbegroting en betrokken bij de analyse salarislasten.
- De hoogte van de voorziening onderhoudsfonds woningen en gebouwen voldeed niet meer aan het onderliggende onderhoudsplan. De raad heeft daarom besloten tot een verhoging van de jaarlijkse dotatie. Deze zou ingaan vanaf 2023. Vanuit het voorzichtigheidsprincipe heeft de accountant geoordeeld dat de storting direct vanaf 2022 verhoogd dient te worden (namelijk op het moment van **duidelijk worden dat de storting omhoog moest**). **Dat leidt tot een niet geraamde storting van € 143.000** in 2022, waardoor een nadeel op dit taakveld ontstaat. Hier tegenover staat dat de dotaties vanaf 2023 lager uitvallen dan geraamd.
- **Op klein onderhoud gebouwen is een nadeel van € 51.000** ontstaan.

- Een voordeel op dit taakveld van € 122.000 ontstaat, doordat de uitgaven voor het haalbaarheidsonderzoek permanente huisvestingslocaties urgente doelgroepen naar 2023 verschuiven. Bij resultaatbestemming wordt ook voorgesteld dit bedrag mee te nemen naar 2023.
- De kosten voor werkzaamheden omgevingsvergunningen zijn € 33.000 lager uitgevallen en daarmee een voordeel.
- Voor de gestegen energiekosten 2022 is hier een stelpost opgenomen, waarvan € 104.000 resteert. Dat is een voordeel op dit taakveld. Dit voordeel staat echter tegenover nadelen op energie op andere taakvelden, zodat er geen sprake is van een voordeel op de energielasten gemeentebreed (gemeentebreed, dus op alle taakvelden samen is het nadeel op de energielasten € 157.000).

Baten

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen

Het voordeel op dit taakveld bedraagt € 442.000 en ontstaat door:

- De uitgaven ten laste van de RREW subsidie (Regeling Reductie Energiegebruik Woningen) worden gedekt vanuit de rijksuitkering en zijn niet geraamd. Dit is een voordeel op dit taakveld van € 261.000. De uitgaven (verantwoord onder lasten) zijn eveneens niet begroot en leiden daar tot een nadeel (de regeling is hiermee budgettair neutraal).
- Voor de huisvesting statushouders is een bijdrage vanuit het Centraal Orgaan opvang asielzoekers ontvangen van € 145.000 die niet was begroot. Dit is een voordeel op dit taakveld dat tegenover de lasten op ditzelfde taakveld staat.
- Voor huurcou lance in relatie met de coronacrisis was € 23.000 geraamd maar niet tot uitkering gekomen. Dit is een voordeel op dit taakveld.
- Voor de instandhouding van bepaalde rijksmonumenten is ten behoeve van het groot onderhoud een subsidie ontvangen. Dit is een voordeel van € 13.000.

Paragrafen

Paragraaf 1 Lokale Heffingen

Algemeen

Deze paragraaf gaat over de lokale heffingen en belastingen, en biedt inzicht in de lokale lastendruk. Dit is belangrijk voor de gemeente om de afweging te maken tussen beleid en inkomsten. Toegelicht wordt welk beleid de gemeente in 2022 heeft gevoerd voor de lokale heffingen. De definitieve tarieven en bepalingen van de heffingen stelt de raad jaarlijks vast in de verordeningen. Dit gebeurt in december van het jaar voorafgaand aan het betreffende jaar.

In 2022 is ongeveer 18 procent (€ 16,5 miljoen) van de inkomsten van de gemeente Heemstede afkomstig uit lokale heffingen. Bij de lokale heffingen onderscheiden we retributies en belastingen:

- Retributies hebben een directe relatie met een gemeentelijke taak, zoals riolering, afvalstoffeninzameling, begraafplaats en leges. Bij retributies mogen de geraamde opbrengsten niet hoger zijn dan de geraamde kosten.
- Belastingen hebben een algemeen karakter en geen directe relatie met een gemeentelijke taak. Ze worden onder meer geheven als een bijdrage in de kosten van de voorzieningen van openbaar nut. Elke gemeente voert een autonoom beleid ten aanzien van de hoogte van de belastingtarieven.

Beleid lokale heffingen, tarieven en kostendekkendheid

Ozb

Voor 2022 zijn de geraamde ozb-opbrengsten verhoogd met de (gemiddelde loon/prijs) inflatiecorrectie van 1,95%.

Rioolheffing

- Voor rioolheffing geldt het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid.
- Er wordt extracomptabel rente toegerekend van 1,3% over de investeringen.
- Vanaf 2022 geldt het 'Gemeentelijk Rioleringsplan' 2022-2026. **Overeenkomstig het raadsbesluit "de schulddispositie van de gemeente Heemstede" van 26 april 2013 en het amendement van 27 juni 2013 op de kadernota**, wordt op de investeringen vanaf 2023 niet meer afgeschreven maar worden deze direct in mindering gebracht op de voorziening.
- De afschrijvingstermijn van rioolinvesteringen tot en met 2022 bedraagt 70 jaar.

Afvalstoffenheffing

- Voor afvalstoffenheffing geldt het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid.
- Er wordt extracomptabel rente toegerekend van 1,3% over de investeringen.
- De gemeente Heemstede heeft met Meerlanden een dienstverleningsovereenkomst afgesloten voor de huishoudelijke afvalinzameling. De aanneemsom wordt jaarlijks geïndexeerd.

Begrafenisrechten

- Het huidige uitgangspunt is een 100% kostendekkende exploitatie van de begraafplaats (uitvaartverzorging en onderhoud begraafplaats). Uitgezonderd hierop zijn de kapitaallasten van de renovatie, verbouwing en onderhoud van de grafkapel in verband met de monumentale status hiervan.
- Een exploitatietekort op uitvaartverzorging wordt gedekt door de betreffende reserve en een overschot wordt daaraan toegevoegd.
- Een exploitatietekort op onderhoud graven wordt gedekt door de betreffende voorziening en een overschot wordt daaraan toegevoegd.

Leges omgevingsvergunningen

Het tarief bedraagt in 2022 2,9% van de bouwsom.

Parkeerbelasting

De parkeertarieven zijn, behoudens de vergunningen in 2022 niet geïndexeerd.

Overige tarieven

Voor de overige tarieven geldt het algemene uitgangspunt van 1,95% als verhoging.

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Heemstede voert voor een aantal heffingen een kwijtscheldingsbeleid. Dit houdt in dat belastingplichtigen, die niet in staat zijn om hun belastingschuld te betalen, in aanmerking kunnen komen voor kwijtschelding. Er kan kwijtschelding worden verleend voor de afvalstoffenheffing. In 2022 is € 125.500 aan kwijtschelding verleend.

Toelichting op onroerendezaakbelasting, rioolheffing en afvalstoffenheffing

Onroerendezaakbelasting (ozb)

Voor de bepaling van de ozb-tarieven wordt de belastingcapaciteit (totale WOZ-waarde van alle woningen en niet-woningen, respectievelijk) afgezet tegen de geraamde opbrengst ozb.

De ozb-tarieven zijn in december 2021 vastgesteld in de verordening onroerende zaakbelastingen. Op dat moment waren de WOZ-waarden nog niet officieel vastgesteld. Er moest door GBKZ dus een schatting gemaakt worden over hoeveel de belastingcapaciteit zou stijgen tussen 2021 en 2022. Deze schatting bleek hoger dan de werkelijke stijging. Het gevolg was dat er dit jaar minder ozb opgebracht kon worden dan er geraamd was. Andere redenen voor verschillen in begrote en werkelijke opbrengst zijn de hoeveelheid beroep- en bezwaarschriften die zijn toegekend en het percentage leegstand bij niet-woningen. In 2022 zijn er 670 Heemstedse WOZ-bezwaren binnengekomen bij GBKZ.

In onderstaande tabel kunt u de begrote en werkelijke ozb opbrengsten zien.

Opbrengsten ozb	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Tarief 2022
ozb woningen eigenaren	5.160.000	5.358.000	5.151.000	0,0675%
ozb niet-woningen eigenaren	832.000	880.000	797.000	0,2218%
ozb niet-woningen gebruikers	530.000	556.000	552.000	0,1827%
Opbrengsten ozb totaal	6.522.000	6.794.000	6.500.000	

Rioolheffing

Taakveld	Progr.	Kosten taakvelden:	Primaire begroting 2022 incl. 2e begr.wijziging	Rekening 2022
7.2	7	kapitaallasten	916.697	847.355
7.2	7	exploitatiekosten	585.300	370.601
2.1	2	schoonhouden straatkolken	37.600	0
2.1	2	schoonhouden wegen (50%)	244.050	250.409
3.3	3	veegkosten weekmarkt (50%)	11.450	11.747
7.2	7	Doorbelasting overhead primair proces	445.637	388.853
7.2	7	Doorbelasting GBKZ	81.076	93.642
7.2	7	oninbare vorderingen	12.400	12.400
7.2	7	Mutatie in de voorziening	383.999	785.543
Totaal kosten taakvelden			2.718.209	2.760.551
Baten taakvelden			0	0
Totaal baten			0	0
Netto kosten			2.718.209	2.760.551
Extracomptabel toe te rekenen kosten:				
0.4	0	algemene overhead	132.238	132.238
		BTW-druk exploitatiekosten 2017-2022	203.083	154.211
		BTW-druk ivm BCF (inv. 2003 t/m 2012) 19%	40.050	40.049
		BTW-druk ivm BCF (invest. na 1-1-2013) 21%	148.489	135.925
Totale kosten			3.242.069	3.222.975
7.2	7	Opbrengst heffingen	3.242.013	3.222.975
Dekking			100%	100%

De rioolheffing is gebaseerd op het vastgestelde beleidskader Programma Water Bloemendaal en Heemstede 2022-2026. De rioolheffing laat een exploitatiesaldo zien (verschil werkelijke opbrengst minus werkelijke kosten) die tot uiting komt in de hogere storting in de voorziening riolering dan geraamd. De storting in de voorziening riolering komt € 401.000 hoger uit dan geraamd, voornamelijk omdat de exploitatiekosten lager zijn uitgevallen (€ 252.000) doordat een deel verschuift naar 2023. Hierdoor valt tevens de toegerekende BTW lager uit (€ 49.000). Daarnaast zijn er ook minder salarislasten toegerekend aan riolering (€ 57.000) en zijn de afschrijvingen op rioolinvesteringen lager dan geraamd (€ 70.000). Omdat de kosten wel in de heffing zijn betrokken, wordt het verschil tussen kosten en heffing in de voorziening gestort. Hiermee wordt geborgd dat de middelen beschikbaar blijven voor riolering. Dit is overeenkomstig het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Afvalstoffenheffing

Taakveld	Progr.	Kosten taakvelden:	Primaire begroting 2022	Rekening 2022
7.3	7	Inzameling	1.127.700	1.096.230
7.3	7	Milieustraat	308.500	307.160
7.1	7	Communicatie, beleid en publieksinfo	82.800	91.878
7.3	7	Inzamelmiddelen	170.800	169.257
7.3	7	Verwerkingskosten	1.334.500	979.205
7.3	7	Kapitaallasten inzamelmiddelen	78.434	44.945
2.1	2	Ledigen en verwerken afval/hondenpoepbakken	162.700	166.918
7.3	7	GBKZ	186.256	215.123
7.1	7	Doorbelasting Infra en Projecten en Buitenruimte	58.688	62.938
6.3	6	Kwijtschelding	130.000	125.500
7.3	7	Oninbaar	12.750	12.750
7.3	7	Voorziening afvalstoffenheffing	0	529.808
Totaal kosten taakvelden			3.653.128	3.801.712
Baten taakvelden				
7.3	7	Opbrengst verpakingsconvenant	61.000	162.025
Totaal baten			61.000	162.025
Netto kosten			3.592.128	3.639.687
Extracomptabel toe te rekenen kosten:				
0.4	0	algemene overhead	41.302	41.302
		BTW-druk	738.830	644.335
Totale kosten			4.372.260	4.325.324
7.3	7	Opbrengst heffingen	4.372.200	4.325.324
Dekking			100%	100%

De afvalstoffenheffing laat een exploitatiesaldo zien (verschil werkelijke opbrengst minus werkelijke kosten) die tot uiting komt in de hogere storting in de voorziening riolering dan geraamd. Op de afvalexploitatie is een voordeel van € 529.000 ontstaan die wordt gestort in de voorziening afval. Omdat de kosten wel in de heffing zijn betrokken wordt het verschil tussen kosten en heffing in de voorziening gestort. Hiermee wordt geborgd dat de middelen beschikbaar blijven voor afval. Dit is overeenkomstig het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Het voordeel is voornamelijk ontstaan vanuit afrekeningen van Meerlanden (2021 € 76.000 en 2022 € 182.000) en een vergoeding voor kunststof verpakkingsmateriaal over voorgaande boekjaren (€ 101.000). Daarnaast werd bij de vaststelling van de heffing 2022 nog uitgegaan van hogere kosten over 2022 (€ 132.000).

De voorziening zal betrokken worden bij de kapitaallasten die ontstaan uit de vervanging van het huidige containerbestand. Deze vervanging is nog niet opgenomen in het investeringsprogramma. Uitrol zal gefaseerd plaatsvinden waarbij kapitaallasten optreden vanaf 2024.

Lokale lastendruk

Leges en retributies

Progr.	Taakveld	Onderdeel	Directe lasten taakvelden	Directe baten taakvelden (excl. heffingen)	Netto lasten taakvelden	Indirecte lasten (overhead, BTW)	Totaal lasten	Opbrengst heffingen	Dekking
0	0.2 Burgerzaken	Huwelijken	42.423	0	42.423	12.878	55.301	106.122	192%
0	0.2 Burgerzaken	Documenten burgerlijke stand	50.851	0	50.851	9.523	60.374	9.673	16%
0	0.2 Burgerzaken	Basisregistratie Personen (BRP)	198.990	0	198.990	37.932	236.922	18.474	8%
0	0.2 Burgerzaken	Rijbewijzen	167.102	0	167.102	15.506	182.608	99.570	55%
0	0.2 Burgerzaken	Reisdocumenten	156.686	0	156.686	57.075	213.761	183.111	86%
		subtotaal producten burgerzaken	616.052	0	616.052	132.914	748.966	416.950	56%
1	1.2 Openbare orde en veiligheid	vergunningen/APV	231.680	0	231.680	91.668	323.348	9.152	3%
8	8.3 Wonen en bouwen	woonschepen	17.674	0	17.674	0	17.674	6.696	38%
3	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	weekmarkt	65.093	0	65.093	15.297	80.390	42.147	52%
8	8.3 Wonen en bouwen	omgevingsvergunningen	368.606	0	368.606	199.297	567.903	559.039	98%
7	7.4 Milieubeheer	bodemleges	11.000	0	11.000	0	11.000	7.991	73%
7	7.3 Afval		3.801.712	162.025	3.639.687	685.637	4.325.324	4.325.324	100%
7	7.2 Riolering		2.760.551	0	2.760.551	462.423	3.222.974	3.222.975	100%
7	7.5 Begraafplaatsen		555.536	95.000	460.536	155.300	615.836	615.835	100%
		Totaal leges/retributies	8.427.904	257.025	8.170.879	1.742.536	9.913.415	9.206.109	93%

Belastingen

Progr.	Taakveld	Subtaakveld	Totale opbrengst
0	0.63 parkeerbelasting	06301 parkeerbelasting	610.095
0	0.64 belasting overig	06401 precario recreatieboten	55.397
0	0.61 OZB woningen	06101 onroerende zaakbelasting	5.150.645
0	0.62 OZB niet woningen	06201 onroerende zaakbelasting	1.349.193
0	0.64 belasting overig	06402 precariobelasting	58.554
0	0.64 belasting overig	06403 roerende ruimtebelasting	4.147
		Totaal belastingen	7.228.031

Ontwikkeling van de woonlasten

De woonlasten bestaan voor woningeigenaren uit: onroerende zaakbelasting, afvalstoffenheffing en rioolheffing. In de tabel hieronder staan de woonlasten voor 2021 en 2022 weergegeven waarbij als uitgangspunt een meerpersoonshuishouden is gehanteerd met een eigen woning, een grote rolemmer en een gemiddelde WOZ waarde.

Belastingsoort	2021	2022	mutatie t.o.v. 2021
ozb (woning gemiddelde WOZ waarde Heemstede 2021: € 644.000, 2022: €680.000, bron: CBS)	488	459	-5,8%
Rioolheffing	226	247	9,5%
Afvalstoffenheffing (op basis van 240 liter rolemmer)	357	396	11,0%
Totaal	1070	1102	3,0%

Huishoudens met een huurwoning hebben als woonlasten alleen de afvalstoffenheffing. De stijging hiervan bedraagt afgerond 11% (€ 39). De OZB voor een gemiddelde koopwoning daalt met € 29 ten opzichte van 2021.

Voor het begrotingsjaar wordt een schatting gemaakt van de totale WOZ waarde in de gemeente. Hierop wordt het OZB tarief gebaseerd zodat de totale OZB opbrengst stijgt met het vastgestelde percentage in de begroting. De in de begroting 2022 gebruikte totale WOZ waarde is echter later door de GBKZ omlaag bijgesteld. Omdat het OZB tarief al door de raad van Heemstede was vastgesteld kon dit niet meer gewijzigd worden. Als gevolg hiervan is minder OZB ontvangen dan geraamd en daalt de OZB in 2022 ten opzichte van 2021.

Overzicht woonlasten gemeenten in de 2022 regio

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de woonlasten van Heemstede en drie gemeenten in de regio.

	Bedrag (x € 1)				
	WOZ-waarde woning	Onroerende zaakbelasting	Rioolheffing	Afvalstoffen heffing (meerpersoons)	Totale woonlasten 2022
Bloemendaal	350.000	362	196	435	993
	550.000	569	223	435	1.226
	700.000	725	243	435	1.402
Haarlem	350.000	276	152	412	840
	550.000	433	152	412	997
	700.000	552	152	412	1.115
Heemstede	350.000	236	247	396	879
	550.000	371	247	396	1.014
	700.000	473	247	396	1.116
Zandvoort	350.000	239	203	412	855
	550.000	376	203	412	992
	700.000	479	203	412	1.094

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen

Algemeen

Het weerstandsvermogen en het beheersen van risico's vormen belangrijke en complexe gemeentelijke aangelegenheden. Hier komt nog bij, dat niet elk risico gemakkelijk vertaald kan worden naar financiële impact. Bij het samenstellen van deze paragraaf is de Nota Reserves en Voorzieningen - weerstandsvermogen 2019 (vastgesteld in de raad van 31 oktober 2019 en 18 december 2019) als onderlegger gebruikt. Het spreekt voor zich dat we daarbij wel rekening hebben gehouden met de kennis van nu.

In paragraaf 2.2 vindt u een toelichting op het weerstandsvermogen. Eerst gaan we in op de gebruikte begrippen en geven we weer hoe de ratio van het weerstandsvermogen wordt berekend. Vervolgens worden de risico's van de gemeente Heemstede geïnventariseerd en gekwantificeerd. In paragraaf 2.3 is ter ondersteuning van de financiële positie een overzicht van de vijf verplichte kengetallen, een nadere toelichting en beoordeling opgenomen. Paragraaf 2.4 bevat de EMU-bijlage (EMU betekent Europese Monetaire Unie). Het EMU-saldo is een indicator van de gezondheid van de overheidsfinanciën.

Het weerstandsvermogen

Om een goed oordeel te kunnen geven over het weerstandsvermogen zijn twee elementen van belang: de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit:

A. Beschikbare weerstandscapaciteit

Dit zijn de middelen en mogelijkheden waarover een gemeente beschikt of kan beschikken om risico's in financiële zin af te dekken. We onderscheiden incidentele (algemene reserve, post onvoorzien en stille reserves) en structurele weerstandscapaciteit (begrotingsruimte en reserve belastingcapaciteit). Conform de Nota Reserves en Voorzieningen - weerstandsvermogen 2019 wordt in Heemstede de weerstandscapaciteit bepaald door de algemene reserve. Deze bedraagt per 31-12-2022: € 19.751.172.

B. Benodigde weerstandscapaciteit (de risico's)

Hierbij gaat het om de inventarisatie van de risico's die niet op een of andere manier zijn ondervangen en die een financieel gevolg kunnen hebben. Een risico is in dit verband een kans op het zich voordoen van een onvoorziene gebeurtenis met een financieel nadelig gevolg. De risico's zijn bij de begroting 2022 ingeschat op totaal € 2.981.000. De zich werkelijk voorgedane risico's bedragen € 323.100. De risico's worden in deze paragraaf toegelicht.

Ratio weerstandsvermogen

In de Financiële verordening 2022 heeft de raad er voor gekozen voor het bepalen van de ratio van het weerstandsvermogen een bandbreedte van 1,6 tot 1,8 te hanteren.

De ratio van het weerstandsvermogen kan per 31 december 2022 als volgt worden berekend op basis van de ingeschatte risico's bij de begroting 2022 en de algemene reserve per 31 december 2022:

Beschikbare incidentele weerstandscapaciteit (A)		19.751.172		
-----	=	-----	=	6,63
Benodigde incidentele weerstandscapaciteit (B)		2.981.000		

De ratio kwam bij de begroting uit op 13,2 maar daalt bij de rekening naar 6,6 als gevolg van de inzet van de algemene reserve voor onder meer de bestemmingsreserves Wegcategoriseringsplan fase 1 (€ 13,1 miljoen) en het programmakader 'Energiepact Heemstede' (€ 4,4 miljoen). Het huidige ratio kan nog steeds als uitstekend worden beoordeeld op basis van onderstaande normtabel.

Normtabel weerstandsv Vermogen	
≥ 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
< 1,0	Onvoldoende

Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit (onderdeel A)

De beschikbare weerstandscapaciteit van Heemstede bestaat uit het geheel van middelen die de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken. Voor Heemstede betreft dit de algemene reserve. De algemene reserve bedraagt per 31 december 2022 € 19.751.172.

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat volgens het BBV uit de algemene reserve, de post onvoorzien, stille reserves en onbenutte belastingcapaciteit. In de paragraaf weerstandsv Vermogen bij de jaarrekening 2022 gaan wij vooralsnog uit van de algemene reserve als beschikbare weerstandscapaciteit voor de vergelijking met de begroting 2022 waarin op basis van de Nota reserves en voorzieningen - weerstandsv Vermogen 2019 is vastgelegd dat de beschikbare weerstandscapaciteit in Heemstede alleen bestaat uit de algemene reserve.

Berekening van de benodigde weerstandscapaciteit, de risico's (onderdeel B)

De belangrijkste risico's zijn in deze paragraaf opgenomen. De lijst moet worden beschouwd als een zo goed mogelijke inschatting op basis van de beschikbare informatie. Bij de begroting was ingeschat hoe groot de kans was dat de risico's zich daadwerkelijk voor zouden doen. Omdat niet alle risico's zich tegelijk voordoen en ook de risicokans niet gelijk is, is het niet noodzakelijk om de vastgestelde risico's voor 100 procent op te nemen. Er is voor deze systematiek gekozen om enige spreiding te bewerkstelligen, en de tabel hieronder is daarbij uitgangspunt.

Score	Risicokans	Gemiddelde risicokans
1. laag	0% - 25%	12,50%
2. gemiddeld	25% - 50%	37,50%
3. hoog	50% - 75%	62,50%
4. zeer hoog	75% - 100%	87,50%

Risico's uit groep 4 (zeer hoog) doen zich vrijwel zeker voor en zijn daarmee niet echt een risico meer, maar min of meer een zekerheid. Daarom dienen de risico's in deze groep zo veel mogelijk te worden afgedekt door het vormen van een voorziening. Het is dan wel nodig dat het risico goed te kwantificeren is, want een voorziening moet altijd in overeenstemming zijn met de onderliggende verplichting. Er bestaan ook risico's die zo hoog zijn dat de gemeente ze zelf niet kan afdekken. Zo mogelijk worden deze risico's bij een verzekeraar ondergebracht. Dit geldt bijvoorbeeld voor aansprakelijkheid en brandschade. Risico's uit groep 1 (laag) worden in de meeste gevallen niet afzonderlijk benoemd, maar getotaliseerd. Risico's lager dan € 50.000 worden niet in de risico-inventarisatie betrokken. Deze moeten worden gedekt uit de normale flexibiliteit van de bedrijfsvoering.

Hierna volgt een samenvatting van de inventarisatie van de risico's die niet op één of andere manier zijn ondervangen (waar geen voorziening voor is gevormd of verzekering voor is aangegaan), die een financieel gevolg kunnen hebben en welk risico zich daadwerkelijk heeft voorgedaan in 2022.

Totaaloverzicht benodigde weerstandscapaciteit (B)					
Risico's	maximaal risico	Begroot risico		bedrag	werkelijk risico
		kans	%		
1. Corona	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	0
2. Participatiebedrijf Zuid-Kennemerland (Paswerk)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	0
3. Gemeentefonds	400.000	hoog	62,50%	250.000	0
4. Investeringsprojecten	1.300.000	gemiddeld	37,50%	488.000	0
5. Garantstelling leningen	1.270.000	gemiddeld	37,50%	476.000	201.000
6. Veiligheidsregio Kennemerland (inclusief GGD)	2.522.000	laag	12,50%	315.000	0
7. Renteontwikkeling	190.000	laag	12,50%	24.000	0
8. Rijksbelastingen	3.471.600	laag	12,50%	434.000	0
9. Dividenduitkering	625.400	gemiddeld	37,50%	235.000	122.100
10. Niet verhaalbare planschades	100.000	laag	12,50%	13.000	0
11. APPA regeling bestuurders	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	0
12. Sociaal domein	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	0
13. Participatiewet - inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz	1.043.000	hoog	62,50%	652.000	0
14. Omgevingswet	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	0
15. Remu claim	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	0
16. Overige risico's	750.000	laag	12,50%	94.000	0
maximaal risico		11.672.000			
benodigde weerstandscapaciteit				2.981.000	323.100

Onderstaand worden de risico's nader toegelicht

1 Corona	
Omschrijving	De uitbraak van het coronavirus heeft naast maatschappelijke gevolgen ook financiële consequenties voor de gemeente Heemstede. De gemeente vervult immers een belangrijke rol in de bestrijding van het virus en de uitvoering van een aantal door het kabinet aangekondigde maatregelen. Extra kosten zullen onvermijdelijk zijn.
Kans	p.m.
Impact	De financiële gevolgen zijn moeilijk in te schatten omdat het verdere verloop van de coronacrisis nog onzeker is. Uitgangspunt is dat kosten die te maken hebben met de coronamaatregelen vergoed worden door het Rijk. De huidige gedragslijn is dat het verschil tussen de bijstandskosten en bijdrage van het Rijk in de bijstandskosten wordt verrekend met de reserve Participatiewet inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz. Bij een negatieve stand zal deze reserve, conform de nota reserves en voorzieningen – weerstandsvermogen 2019, worden aangevuld vanuit de algemene reserve. Verder zijn de reserves sociaal domein en algemene reserve toereikend om extra kosten als gevolg van coronamaatregelen op te kunnen vangen.
Voorgedaan risico	De uiteindelijke onttrekking uit de reserve corona in 2022 is lager dan geraamd. Deze wordt toegelicht in paragraaf 9. Corona. Ultimo 2022 bedraagt het saldo van de reserve € 605.621.

2 GR Participatiebedrijf Spaarne Werkt

Omschrijving	De deelnemende gemeenten zijn Bloemendaal, Haarlem, Heemstede en Zandvoort. Gemeenten maken ten aanzien van het realiseren van Sociale Werkvoorziening (SW)-plaatsen, Nieuw Beschut, inwoners met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt en jongeren zonder startkwalificatie. De gemeenten ontvangen van het Rijk via de Integratie-uitkering Participatie gelden voor de WSW en Nieuw Beschut. De bijdrage aan het Participatiebedrijf wordt naar rato van deze gelden verdeeld. Op basis hiervan maakt de gemeente Heemstede ca 7,5% uit van het totaal. Bij financiële tekorten zal Heemstede voor dit percentage worden aangesproken.
Kans	p.m.
Impact	<p>In de begroting van het Participatiebedrijf laat het WSW aandeel 2022 Heemstede van € 1.235.000 (o.b.v. de septembercirculaire 2020) ten opzichte van de rijksbijdrage Integratie-uitkering Participatie WSW 2022 een klein tekort zien van € 1.000. Kanttekening hierbij is dat Spaarne Werkt de rijksbijdragen naar boven heeft bijgesteld met de indexering van de loonkosten WSW. In de begroting van Heemstede zijn de rijksbijdragen en de daaruit afgeleide kostenverdeling over de deelnemende gemeenten geactualiseerd op basis van de cijfers uit de meicirculaire 2021. Het aandeel Heemstede is voor 2022 berekend op € 1.262.000 en laat een overschot t.o.v. de rijksbijdrage zien van € 3.000. Voor de jaren 2023 – 2025 zijn de tekorten respectievelijk € 16.000, € 22.000 en € 70.000. Bij elke rijkscirculaire zullen de cijfers worden geactualiseerd.</p> <p>Nieuw Beschut De rijksbijdrage die de gemeente ontvangt voor elke Nieuw Beschut-plek is onvoldoende om de huidige lasten te dekken. Met het Participatiebedrijf zijn afspraken gemaakt over het tekort per plek. Het totale tekort Nieuw Beschut voor 2022 en 2023 is begroot op respectievelijk € 24.000 en € 15.000. Jaarlijks zal het tekort worden herijkt.</p> <p>Corona Spaarne Werkt gaat er in de begroting vanuit dat de economische situatie zich in de loop van 2022 geleidelijk zal verbeteren en dat het Participatiebedrijf haar bedrijfsactiviteiten op reguliere wijze kan voorzetten. Het is echter zeer goed mogelijk dat de nadelige effecten van de coronacrisis langer aanhouden en dat het economisch herstel zich minder snel voltrek dan verwacht en waarvan in deze begroting wordt uitgegaan. Dit houdt een risico in voor deze begroting. In welke mate zich dit risico zal voordoen en wat hiervan de financiële effecten op de exploitatierekening zullen zijn is op dit moment niet goed te voorspellen. Dit risico wordt gematigd doordat een deel van de bedrijfsactiviteiten, los van de coronasituatie, kan worden voortgezet. Daarnaast kan wellicht gebruik worden gemaakt van steunprogramma's zoals de specifieke steunmaatregelen voor de SW-sector. Voor zover dit risico niet kan worden beperkt zullen uitgaven zoveel als mogelijk moeten worden beperkt of zal uiteindelijk gebruik moeten worden gemaakt van aanvullende gemeentelijke bijdragen.</p> <p>Uitgaande van een kans op een extra jaarlijks tekort Spaarne Werkt van € 1 miljoen, betekent voor Heemstede een extra tekort op de WSW van € 75.000. Gelet op de beschikbare reserve sociaal domein wordt in deze paragraaf er van uitgegaan dat geen aanvullende dekking vanuit de algemene reserve noodzakelijk is. Het risico</p>

	wordt als p.m. aangemerkt.
Voorgedaan risico	Geen Het in de najaarsnota 2022 opgenomen WSW aandeel van Spaarne Werkt bedraagt € 1.267.000. Dit bedrag is inclusief de verhoging als gevolg van de extra corona rijksbijdrage via de septembercirculaire 2022 van € 5.000 (landelijk € 10 miljoen). De werkelijke WSW lasten zijn conform de begroting. Het in de najaarsnota 2022 opgenomen re-integratie aandeel van Spaarne Werkt bedraagt € 191.000. De werkelijke re-integratie lasten (inclusief nieuw beschut werk) zijn conform de begroting.

3 Gemeentefonds	
Omschrijving	<p>Extra middelen Jeugdwet</p> <p>In de meerjarenbegroting 2022-2025 zijn naar aanleiding van de uitspraak van de arbitragecommissie voor 2022 verwerkt de extra toegezegde middelen van € 1,3 mld. (Heemstede € 1.222.000). Dit is bovenop de eerder toegezegde en verwerkte compensatie van € 0,3 mld.(Heemstede €286.000) en ná aftrek van de met de VNG en het Rijk overeengekomen efficiencytaakstelling 2022 van € 0,214 mld. Conform de onderlinge afspraken van de provinciaal toezichthouders hebben wij voor 2023-2025 75% van de bedragen opgenomen van waar de Arbitragecommissie vanuit gaat. In deze bedragen zijn dan de met de VNG en het Rijk overeengekomen efficiencytaakstellingen verwerkt. Voor 2023 is dat € 1.014.000, voor 2024 € 952.000 en voor 2025 € 877.000. Het nieuwe kabinet zal uiteindelijk een besluit nemen over de definitieve bedragen. Gelet op de 75% opname verwachten wij hier geen risico.</p> <p>Herijking gemeentefonds</p> <p>Op 9 juli 2021 heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, mede namens de staatssecretaris van Financiën, een aangepast verdeelvoorstel voorgelegd aan de Raad voor het Openbaar bestuur (ROB). Hierna zijn wij geïnformeerd over wat dit naar verwachting betekent. Uit het nieuwe voorstel is gebleken dat de korting voor Heemstede van € 74 per inwoner is gedaald naar € 73. Het voorlopige verdeelmodel is gebaseerd op cijfers 2017. In de begroting 2022-2025 is vanaf 2023 rekening gehouden met een korting van € 73. Dit vertaalt zich, uitgaande van het ingroeimodel van 4 jaar met maximaal € 15 per inwoner per jaar, in een korting voor 2023 van € 400.000, 2024 € 800.000 en 2025 € 1.200.000.</p> <p>Op 12 augustus is er een actualisatie van het verdeelvoorstel Gemeentefonds van 2017 naar 2019 gepubliceerd. De korting voor Heemstede bedraagt op basis van de cijfers uit 2019 € 85 per inwoner. Voor de begroting heeft dit geen consequenties omdat het ingroeimodel uitgaat van maximaal € 15 per inwoner. De ROB heeft van de minister tot september 2021 de tijd gekregen om te reageren. Het nieuwe kabinet stelt het aangepaste verdeelmodel vast en de verwachting is dat het definitief in de meicirculaire 2022 wordt verwerkt.</p>
Kans	Hoog
Impact	De door de fondsbeheerders gekozen overgangsregeling (ingroeimodel) van 4 jaar met een maximaal nadeel van € 15 per inwoner per jaar is in de begroting verwerkt voor 3 jaar, namelijk 2023 t/m 2025 (€ 400.000 2023, € 800.000 2024 en € 1.200.000 2025). Voor 2026 zal het extra nadeel ten opzichte 2025 maximaal € 15 per inwoner

	zijn, ofwel € 400.000. Dit betekent een berekend risico van 62,5% (hoog risico) van € 400.000 ofwel € 250.000.
Voorgedaan risico	Geen Het definitieve nadelige herverdeeleffect voor Heemstede als gevolg van de herijking van het gemeentefonds is door het ministerie van BZK in de meicirculaire 2022 berekend op € 112 per inwoner. De fondsbeheerders hebben besloten het ingroeipad – het pad waarmee gemeenten naar de nieuwe verdeling ingroeien – te beperken tot 3 jaar. Het maximale effect is -/+ € 7,50 per inwoner in 2023, -/+ € 22,50 per inwoner in 2024 en -/+ € 37,50 per inwoner vanaf 2025. De werkelijke nadelige herverdeeleffecten zijn € 207.000 voor 2023, € 620.000 voor 2024, € 1.033.000 voor 2025 en € 1.033.000 voor 2026. Ten opzichte van de primaire begroting is dat voor 2023 € 193.000 minder (€ 400.000 -/- € 207.000), voor 2024 € 180.000 minder (€ 800.000 -/- € 620.000), 2025 € 167.000 minder (€ 1.200.000 -/- € 1.033.000) en 2026 € 167.000 minder (€ 1.200.000 -/- € 1.033.000).

4 Investeringsprojecten

Omschrijving	De gemeente loopt risico bij de investeringsprojecten.
Kans	Gemiddeld
Impact	In de periode 2022 – 2025 is in totaal voor € 19.500.000 aan grote projecten opgenomen (bruto krediet > € 500.000). Hierbij zijn ook de IHP projecten > € 500.000 betrokken. Het betreft 15 projecten zodat het gemiddeld risico wordt vastgesteld op afgerond € 1.300.000. Uitgangspunt is dat het risico zich in de komende 4 jaar één keer voordoet. Het risico wordt bepaald op 37,50% van € 1.300.000 en komt uit op afgerond € 488.000.
Voorgedaan risico	Geen

5 Garantstelling leningen

Omschrijving	De gemeente staat garant voor een aantal leningen, die onder andere aan College Hageveld, sportverenigingen en gezondheidsinstellingen zijn verstrekt. Hoewel jaarlijks de begrotingen en jaarrekeningen worden beoordeeld, loopt de gemeente financieel risico doordat zij aangesproken kan worden door een geldverstrekende instantie. In de bijlagen is een overzicht opgenomen (overzicht gewaarborgde geldleningen) waarin de gegarandeerde geldleningen zijn weergegeven. Het bedrag van de gegarandeerde geldleningen waarvoor de gemeente Heemstede garant staat (zonder de leningen die zijn overgenomen door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw) bedraagt volgens dit overzicht per 1 januari 2022 € 7,6 mln.
Kans	Gemiddeld
Impact	De kans dat een vereniging of instelling niet aan de verplichtingen kan voldoen, wordt na de coronacrisis hoger ingeschat. Het gemiddelde bedrag per lening, waarvoor de gemeente garant staat, bedraagt afgerond € 1.270.000. Uitgaande van een gemiddeld risico wordt het risico geschat op 37,50% van € 1.270.000 ofwel € 476.000.

Voorgedaan risico	De gemeente is in 2022 aangesproken op de garantstelling voor een tweetal door Stichting Accommodatie Racing Club Heemstede (RCH) bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) gesloten geldleningen. De gemeente heeft de leningen ter waarde van € 201.024 afgekocht bij de BNG en heeft hiermee een vordering op RCH. Hiervoor wordt een leningovereenkomst opgesteld. Het uitgangspunt bij het opstellen van de jaarrekening is dat beide leningen, onder dezelfde voorwaarden als bij de BNG, volledig worden terugbetaald aan de gemeente. Het is daarom geen nadeel in de jaarrekening 2022.
-------------------	---

6 Veiligheidsregio Kennemerland VRK (incl. GGD)

Omschrijving	VRK is sinds 2008 één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. De gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Velsen en Zandvoort vormen samen met de hulpdiensten de veiligheidsregio. Op basis van het aantal inwoners maakt de gemeente Heemstede 5% uit van het totaal. Bij financiële tekorten zal Heemstede voor dit percentage worden aangesproken. Het totale weerstandsvermogen van VRK is € 5 miljoen. Daarvan moet VRK 70% aanhouden en de gemeenten 30%. De begroting van de VRK bevat een structurele post voor onvoorzien van € 124.000. Voor een periode van vier jaar geeft dat een weerstandsbedrag van afgerond € 0,5 miljoen. Een ratio van 0,7 vraagt op basis van de risico-inventarisatie een weerstandscapaciteit van afgerond €3,5 miljoen. Gegeven de post onvoorzien in de begroting, is dan een reserve nodig van € 3,4 miljoen.
Kans	Laag
Impact	Het risico wordt beoordeeld als laag gelet op de financiële positie met betrekking tot het weerstandsvermogen van de VRK. Berekening vindt plaats aan de hand van de gemeentelijke bijdrage in 2022 aan de VRK. Uitgaande van een laag risico wordt de benodigde weerstandscapaciteit berekend op 12,5% van € 2.522.000 en is € 315.000.
Voorgedaan risico	In 2022 heeft de VRK geen financiële tekorten gekend, waardoor Heemstede geen extra kosten gehad.

7 Renteontwikkeling

Omschrijving	De renteontwikkeling is een onzekere en niet te beïnvloeden factor.
Kans	Laag
Impact	De komende periode zal eerst de opbrengst Eneco worden aangewend voor de financiering. Uitgaande van een financieringsbehoefte voor de jaren 2023-2025 startend met 6 miljoen oplopend tot 19 miljoen en een afwijkende rentepercentage van 1% kan het risico worden berekend op € 190.000. Uitgaande van een laag risico kan het structurele risico worden bepaald op € 24.000 (12,50% van € 190.000).
Voorgedaan risico	Het afgelopen jaar hebben zich geen materiële afwijkingen voorgedaan.

8 Rijksbelastingen

Omschrijving	<p>De fiscus heeft aangegeven dat zij de gemeente beoordeelt op het Tax Control Framework (TCF). Concreet houdt dit in, dat de eigen audits van de gemeente en de controles die daarin uitgevoerd worden moeten overeenstemmen met de eisen die de fiscus daar aan stelt. De fiscus kan op eigen initiatief een controle (boekenonderzoek) uitvoeren. In principe vindt dit eens in de vijf jaar plaats. Gezien de door de fiscus gehanteerde systematiek, leidt een zeer kleine fout al tot een hoge correctie. Een audit moet dergelijke fouten ondervangen.</p> <p>Btw Van de meeste uitgaven die de gemeente als overheid doet, kan de betaalde btw deels of geheel gedeclareerd worden bij het btw compensatiefonds (BCF). Daarnaast kan de gemeente ook de btw die zij als ondernemer betaalt in vooraf trek brengen (fiscale btw). Hoewel er controle op de juistheid van de btw-afdracht en declaraties bij het btw compensatiefonds plaatsvinden, kan een boekenonderzoek tot een naheffingsaanslag leiden. De kans op een boekenonderzoek is altijd aanwezig. De vraag is of dit ook resulteert in een naheffingsaanslag. In 2021 is tot nu toe geen sprake geweest van een onderzoek of naheffing. Op basis hiervan wordt het risico als laag beoordeeld.</p> <p>Vennootschapsbelasting Op 1 januari 2016 is de vennootschapsbelastingplicht voor publieke organisaties ingevoerd. De Wet op de vennootschapsbelasting (Vpb) is zo aangepast dat overheden ook belast kunnen worden voor economische activiteiten die ook door private ondernemingen (kunnen) worden uitgevoerd. Door deze wetswijziging vallen activiteiten waarvoor gemeenten als ondernemer optreden onder de Vpb. De gemeente heeft de gevolgen van de vennootschapsbelastingplicht in beeld gebracht. Op grond van uitgevoerde fiscale scans en berekeningen is vanaf 2016 het standpunt dat de gemeente niet onderworpen is aan vpb-heffing. De gemeente is dus vooralsnog niet belastingplichtig en daarom wordt het risico voor wat betreft Vpb op p.m. gewaardeerd.</p>
Kans	Laag
Impact	Het financiële risico wordt beoordeeld aan de hand van de totaal gedeclareerde btw over 2020 bij het btw compensatiefonds en de in 2020 als ondernemer in vooraf trek genomen btw op aangifte. De BCF aangifte 2021 bedroeg € 3.097.800 en de ondernemers-BTW bedroeg € 373.800. In totaal betreft het € 3.471.600 aan gecompenseerde/in vooraf trek genomen BTW dat bij een laag risico van 12,5% neerkomt op afgerond € 434.000.
Voorgedaan risico	In 2022 heeft is de integrale controle over 2018 en 2019 door de belastingadviseur afgerond. Dit heeft geleid tot een hoger bedrag aan te compenseren/declareren BTW van per saldo € 103.000. Dit is verwerkt in de jaarrekening 2022.

9 Dividenduitkering

Omschrijving	Dividenduitkeringen zijn door hun aard onzeker. De dividenduitkeringen over 2021, te ontvangen in 2022, worden in deze begroting geraamd op € 625.400 (Meerlanden € 140.000, BNG € 228.900, Stedin € 256.500).
Kans	Gemiddeld

Impact	Uitgaande van een gemiddeld risico wordt het risico berekend op afgerond € 235.000 (37,5% van € 625.400) .
Voorgedaan risico	De ontwikkelingen bij Stedin zijn dusdanig dat wij geen dividend meer verwachten op gewone aandelen. De dividend uitkering van Stedin is in de najaarsnota 2022 teruggebracht naar nihil (nadeel € 228.400) . In de meerjarenraming is daar reeds rekening mee gehouden. In 2022 is € 57.000 meer dividend ontvangen van de BNG en € 49.300 van Meerlanden. Per saldo is de afwijking van de primaire begroting € 122.100 nadelig.

10 Niet verhaalbare planschades

Omschrijving	Hoewel ten behoeve van de afhandeling van claims inzake planschades met succes een beroep op externe expertise kan worden gedaan, blijven de uitkomsten van mogelijke procedures en risico's een onzekere factor. Nu de wet uitdrukkelijk de mogelijkheid biedt planschadeovereenkomsten aan te gaan, wordt dit ook standaard gedaan, waardoor de risico's tot een minimum beperkt blijven. Door het aangaan van een planschadeovereenkomst neemt de initiatiefnemer het risico van de planschade op zich.
Kans	Laag
Impact	Uitgaande van een laag risico en een claim van € 100.000 in 4 jaar wordt het incidentele risico berekend op afgerond € 13.000 (12,50% van € 100.000) .
Voorgedaan risico	Geen

11 APPA voor bestuurders en voormalig bestuurders

Omschrijving	De APPA (Algemene pensioenwet Politieke ambtsdragers) biedt politieke ambtsdragers de mogelijkheid om het reeds opgebouwde pensioen aan de gemeente over te dragen. De gemeente heeft deze taak ondergebracht bij een pensioenverzekeraar, maar blijft wel het risico dragen. Als het behaalde rendement niet overeenkomt met het benodigde rendement, moet de gemeente bijbetalen om het benodigde eindkapitaal veilig te stellen.
Kans	p.m.
Impact	De mate waarin extra gestort moet worden voor verplichtingen binnen de APPA verzekering is afhankelijk van meerdere factoren. De berekening wordt eenmaal per jaar, namelijk bij het opmaken van de jaarrekening, gemaakt. Dan wordt met actuariële berekeningen bekeken hoeveel kapitaal benodigd is om aan alle toekomstige verplichtingen te voldoen. De uitkomst is afhankelijk van de waardeontwikkeling van de beleggingsportefeuille van de verzekeraar, de mutaties in het achterliggende jaar en de te hanteren rekenrente (wordt jaarlijks door het Rijk vastgesteld.) Dit risico is op dit moment dus niet goed te kwantificeren en wordt daarom p.m. opgenomen.
Voorgedaan risico	De renteontwikkeling was voordelig in 2022, waardoor er niet meer geld toegevoegd hoefde te worden aan de voorziening Pensioenen en Wachtgelden dan begroot.

12 Sociaal domein

Omschrijving	<p>De taken sociaal domein worden vanaf 2019 grotendeels vergoed via de algemene uitkering. Het 1 op 1 oormerken van de vergoeding voor deze taken voor de uitgaven is daarom niet meer mogelijk. De gemeente ontvangt de vergoeding op basis van een objectief verdeelmodel, en niet op basis van de werkelijk gemaakte kosten. Er wordt daarom risico gelopen op de open einde regelingen. Dit speelt met name bij de Wmo en Jeugd.</p> <p>In de begroting 2022 zijn de taken sociaal domein, net zoals in 2021, geraamd op basis van eigen ervaringscijfers die vanaf 2015 zijn opgedaan. De financiële consequenties hiervan zijn verwerkt in programma 6 Sociaal domein.</p> <p>De (verwachte) omvang van de reserve sociaal domein bedraagt € 4,3 miljoen per 1 januari 2022. De omvang van de reserve sociaal domein is -met inbegrip van de extra jeugdzorggelden- voldoende om risico's (met financiële gevolgen) die uit het sociaal domein voortvloeien af te dekken. Er hoeft daarom geen beroep op de algemene reserve gedaan te worden. Daarom wordt het risico als p.m. aangemerkt.</p>																				
Kans	p.m.																				
Impact	<p><i>Reserve sociaal domein</i></p> <p>Vanaf 2015 zijn de overschotten op de middelen voor het sociaal domein toegevoegd aan de reserve sociaal domein. In de nota reserves en voorzieningen 2019 is opgenomen om de reserve jaarlijks op basis van een vastgestelde systematiek te maximaleren.</p> <p>Op grond van de raadsnotie "grenzen in sociaal domein" d.d. 27 juni 2019 wordt ten aanzien van de reserve sociaal domein bij elk P&C product:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beoordeeld wat de maximale omvang is op basis van de risicoscan; - beoordeeld of het risicopercentage toereikend is; - beschreven hoe de reserve zich ontwikkeld. <p>Op basis van de uitgevoerde risicoscan van de open einde regelingen voor de periode van 2022 tot en met 2025 is de omvang bepaald op € 36 miljoen voor vier jaar. Het risicopercentage is conform de voorgaande risicoscan gehanteerd op 10%. Er hebben zich geen ontwikkelingen voorgedaan waardoor het noodzakelijk blijkt deze naar boven of naar beneden bij te stellen. Het maximale benodigde bedrag is berekend op € 3,6 miljoen:</p> <table border="1" data-bbox="414 1523 1404 1904"> <thead> <tr> <th>Betreft</th> <th>Omvang 2022-2025 (miljoen)</th> <th>Risico/ Kans</th> <th>Impact (miljoen)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Wmo 2007 Huishoudelijke hulp en Wmo 2015</td> <td>€ 10,4</td> <td>10%</td> <td>€ 1,04</td> </tr> <tr> <td>Jeugd</td> <td>€ 13,6</td> <td>10%</td> <td>€ 1,36</td> </tr> <tr> <td>Beschermd wonen en maatschappelijke opvang</td> <td>€ 12,0</td> <td>10%</td> <td>€ 1,20</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>€ 36,0</td> <td></td> <td>€ 3,6</td> </tr> </tbody> </table> <p>In de Begroting 2021 werd rekening gehouden met een bedrag van € 3,2 miljoen voor de periode 2021 tot en met 2024. De verhoging van € 0,4 miljoen wordt veroorzaakt door jeugd en beschermd wonen, voor respectievelijk € 0,1 miljoen en € 0,3 miljoen. Bij</p>	Betreft	Omvang 2022-2025 (miljoen)	Risico/ Kans	Impact (miljoen)	Wmo 2007 Huishoudelijke hulp en Wmo 2015	€ 10,4	10%	€ 1,04	Jeugd	€ 13,6	10%	€ 1,36	Beschermd wonen en maatschappelijke opvang	€ 12,0	10%	€ 1,20	Totaal	€ 36,0		€ 3,6
Betreft	Omvang 2022-2025 (miljoen)	Risico/ Kans	Impact (miljoen)																		
Wmo 2007 Huishoudelijke hulp en Wmo 2015	€ 10,4	10%	€ 1,04																		
Jeugd	€ 13,6	10%	€ 1,36																		
Beschermd wonen en maatschappelijke opvang	€ 12,0	10%	€ 1,20																		
Totaal	€ 36,0		€ 3,6																		

	jeugd is het structurele bedrag op basis van ervaringscijfers in de begroting 2022 met €0,25 miljoen verhoogd. Voor vier jaar betreft dit een verhoogde omvang van € 1,0 miljoen met een kans van 10% is een verhoogde impact van € 0,1 miljoen. De overheveling van taken beschermd wonen en maatschappelijke opvang is uitgesteld van 2021 naar 2022. Rekening houdend met een gelijke omvang van € 3,0 miljoen per jaar, moet rekening worden gehouden met een verhoogde impact van € 0,3 miljoen naar in totaal € 1,2 miljoen.
Voorgedaan risico	Op basis van de realisatie over het eerste halfjaar in 2022 van de openeinderegelingen in het sociaal domein werd bij de najaarsnota een overschrijding op de openeinderegelingen verwacht van € 132.000. Dit bedrag is als onttrekking aan de reserve sociaal domein geraamd en gerealiseerd. Het eindsaldo op de openeinderegelingen in 2022 bedroeg een tekort van € 81.374 en is ook aan de reserve sociaal domein onttrokken. Het eindsaldo van de reserve sociaal domein bedraagt € 3.284.231 en is voldoende om financiële gevolgen uit het sociaal domein te dekken zonder een beroep te doen op de algemene reserve.

13 Open einde regeling Participatiewet -inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz levensonderhoud

Omschrijving	<p>Voor de PW, IOAW, IOAZ en Bbz levensonderhoud wordt door het Rijk een specifieke uitkering verstrekt. De bijstandsbudgetten worden verdeeld via een objectief verdeelmodel. Voor kleinere gemeenten maakt naast deze objectieve verdeling ook nog een historische component onderdeel uit van de verdeling.</p> <p>De huidige gedragslijn is dat het verschil tussen de bijstandskosten en de bijdrage van het Rijk in de bijstandskosten wordt verrekend met de reserve Participatiewet inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz. In de nota reserves en voorzieningen – weerstandsvermogen 2019 is aangegeven dat bij een negatieve stand deze reserve zal worden aangevuld vanuit de algemene reserve.</p> <p>Het aantal uitkeringsgerechtigden Participatiewet is na de corona uitbraak gaan stijgen. De verwachting is dat in 2022 de piek wordt bereikt en dat daarna herstel optreedt van de arbeidsmarkt. In de begrotingscijfers is € 100.000 extra geraamd aan uitkeringslasten.</p> <p>Voor wat betreft de rijksbijdrage is de verwachting dat het Rijk naar aanleiding van de coronacrisis het budget verder zal gaan bijstellen.</p> <p>Uitgaande van bovenstaande aannames bedragen de tekorten 2022 – 2025 jaarlijks rond € 100.000 (ca 2% van het begrote Rijksbudget). Uitgaande van deze begrotingscijfers zal Heemstede geen beroep hoeven te doen op de vangnetregeling. Deze regeling voorziet in een compensatie van 50% voor tekorten tussen de 7,5% en de 12,5% en volledige compensatie voor tekorten boven de 12,5%. Op basis van de huidige vangnetregeling zal het tekort nooit hoger kunnen zijn dan jaarlijks circa € 350.000.</p>
Kans	Hoog
Impact	Uitgaande van de huidige vangnetregeling kan het maximale tekort jaarlijks ca. €350.000 bedragen. De reserve Participatiewet inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz bedraagt naar verwachting per 1 januari 2022 € 357.000. Dit betekent voor de komende 4 jaar een risico van maximaal € 1.043.000 (4 x € 350.000 minus € 357.000).

	Gelet op de onzekerheid in het verloop van de uitkeringsgerechtigden en de mate waarop het Rijk dit gaat compenseren, wordt de kans ingeschat op hoog. Uitgaande van een hoog risico van 62,5% bedraagt het incidentele risico € 652.000.
Voorgedaan risico	Geen. Het tekort bedraagt in 2022 afgerond € 370.000. Op basis hiervan komt Heemstede net niet in aanmerking voor vangnetregeling. Het tekort is verrekend met de reserve Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz. Het saldo van deze reserve bedraagt per 31 december 2022 afgerond € 36.000

14 Omgevingswet

Omschrijving	De beoogde invoeringsdatum van de Omgevingswet is verplaatst naar 1 juli 2022. Onder de Omgevingswet wordt de categorie vergunningvrij bouwen aanzienlijk uitgebreid. Dat betekent dat er minder omgevingsvergunningen worden verleend en de legesopbrengst daarmee evenredig afneemt. Op dit moment is nog geen inschatting te maken met welk percentage de legesopbrengst zal afnemen. Onder de Wabo kan ook al ruim vergunningvrij worden gebouwd. De regelgeving rond vergunningvrij bouwen is tamelijk complex. Vanuit het oogpunt van dienstverlening wordt veel tijd gestoken in het informeren van inwoners wat er vergunningvrij mag worden gebouwd. De verwachting is dat het vergunningvrij bouwen onder de Omgevingswet nog complexer wordt. Het verruimen van het vergunningvrij bouwen zal niet leiden tot een kleinere formatie.
Kans	p.m.
Impact	p.m.
Voorgedaan risico	De omgevingswet is in 2022 nog niet ingevoerd. Er is dus geen vermindering van legesopbrengsten geweest vanwege de invoering van de omgevingswet.

15 Remu-claim

Omschrijving	In de vergadering van 30 januari 2020 heeft de raad van Heemstede ingestemd met de verkoop van de Heemsteedse aandelen in Eneco (0,9%) aan het consortium van Mitsubishi Corporation en Chubu Electric Power Co. Inc. Voor een bedrag van afgerond € 36,7 miljoen. De koopovereenkomst bevat een vrijwaring voor mogelijke schade van Eneco als gevolg van de lopende juridische procedure met betrekking tot REMU N.V. Deze vrijwaring houdt in dat de verkopende aandeelhouders pro rata hun aandelenbelang in Eneco het volledige risico dragen van een eventuele negatieve uitspraak in deze procedure. De Commissie van verkopende aandeelhouders (CvVA) heeft gekozen een specifieke vrijwaring voor deze procedure in de koopovereenkomst op te nemen, omdat de CvVA op basis van een juridische analyse de kans op negatieve uitspraak in hoger beroep klein acht en zonder vrijwaring deze procedure naar verwachting een prijsdrukkend effect zou hebben gehad op de biedingen in het verkoopproces. In 2002 heeft N.V. Eneco Beheer de aandelen in REMU N.V. gekocht. REMU c.s. pretendeert op grond van de overeenkomst van 18 december 2002 recht te hebben op een privatiseringsvergoeding. Op 27 februari 2019 heeft de rechtbank Amsterdam de vorderingen van REMU c.s. integraal afgewezen. Inmiddels heeft REMU c.s. hoger beroep ingesteld. Het hof heeft de vordering inmiddels ook afgewezen. De oud REMU aandeelhouders zijn in cassatie
--------------	---

	gegaan bij de hoge raad. Voor verdere informatie over de claim en de achtergrond van deze procedure wordt verwezen naar paragraaf 3.6.4 van het toelichtingsdocument (blz 41/54) behorende bij het raadsbesluit van 30 januari 2020.
Kans	p.m.
Impact	p.m.
Voorgedaan risico	Geen

16 Overige risico's	
Omschrijving	Alle overige risico's zijn te beperkt van omvang om ze apart te berekenen en toe te lichten.
Kans	Laag
Impact	Hiervoor worden 10 risico's van € 75.000 met een laag risico geraamd. Uitgaande van een laag risico (12,5%) bedraagt het incidentele risico € 94.000
Voorgedaan risico	Geen

Financiële kengetallen

Toelichting op de kengetallen

Netto schuldquote (kengetal 1a)

1a. Netto schuldquote	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
A Netto schuldquote	12.945.000	11.512.000	11.528.000
B Kortlopende schulden = Netto vlottende schuld (BBV art.48)	5.993.000	2.942.000	6.805.000
C Overlopende passiva (BBV art.49)	8.272.000	4.159.000	5.495.000
D Langlopende uitzettingen = Fin. vaste activa (BBV art.36d t/m 36f)	0	0	0
E Kortlopende vorderingen en uitzettingen < 1 jaar (BBV art.39)	26.961.000	6.039.000	28.075.000
F Liquide middelen (BBV art.40)	18.000	0	1.090.000
G Overlopende activa (BBV art.40a)	5.361.000	1.183.000	3.491.000
A + B + C - D - E - F - G	-5.130.000	11.391.000	-8.828.000
H Totale baten excl. mutaties reserves (BBV art.17c)	69.574.000	63.991.000	78.065.000
Netto schuldquote (A + B + C - D - E - F - G) / H x 100%	-7,4%	17,8%	-11,3%

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (kengetal 1b)

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
A Onderhandse leningen = Vaste schulden (BBV art.46)	12.945.000	11.512.000	11.528.000
B Kortlopende schulden = Netto vlottende schuld (BBV art.48)	5.993.000	2.942.000	6.805.000
C Overlopende passiva (BBV art.49)	8.272.000	4.159.000	5.495.000
D Langlopende uitzettingen = Fin. vaste activa (BBV art.36b t/m 36f)	1.840.000	344.000	2.042.000
E Kortlopende vorderingen en uitzettingen < 1 jaar (BBV art.39)	26.961.000	6.039.000	28.075.000
F Liquide middelen (BBV art.40)	18.000	0	1.090.000
G Overlopende activa (BBV art.40a)	5.361.000	1.183.000	3.491.000
A + B + C - D - E - F - G	-6.970.000	11.047.000	-10.870.000
H Totale baten excl. mutaties reserves (BBV art.17c)	69.574.000	63.991.000	78.065.000
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (A + B + C - D - E - F - G) / H x 100%	-10,0%	17,3%	-13,9%

Solvabiliteitsratio (kengetal 2)

2. Solvabiliteitsratio	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
A Eigen vermogen (BBV art.42 lid 1)	57.563.000	55.316.000	60.363.000
B Balanstotaal (BBV art. 37 en 41)	96.690.000	83.211.000	97.311.000
Solvabiliteit (A / B) x 100%	59,5%	66,5%	62,0%

Kengetal grondexploitatie (kengetal 3)

3. Grondexploitatie	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
A Niet in exploitatie genomen bouwgronden (BBV art.38a)	0	0	0
B Bouwgronden in exploitatie (BBV art.38b)	0	0	0
A+B	0	0	0
C Totale baten excl. mutaties reserves (BBV art.17c)	69.574.000	63.991.000	78.065.000
Grondexploitatie (A+B)/C x 100%	0,0%	0,0%	0,0%

Structurele exploitatieruimte (kengetal 4)

4. Structurele exploitatieruimte	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
A Totale structurele lasten (BBV art.17c en 19c)	61.403.000	62.822.000	70.433.000
B Totale structurele baten (BBV art.17c en 19c)	62.547.000	63.957.000	72.120.000
C Totale structurele toevoegingen aan de reserves (BBV art.19d)	0	0	1.016.000
D Totale structurele onttrekkingen aan de reserves (BBV art.28d)	240.000	311.000	311.000
(B - A) + (D - C)	1.384.000	1.446.000	982.000
E Totale baten exclusief mutaties reserves (BBV art.17c)	69.574.000	63.991.000	78.065.000
Structurele exploitatieruimte ((B - A) + (D - C)) / (E) x 100%	2,0%	2,3%	1,3%

Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden (kengetal 5)

5. Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
A OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	488	508	459
B Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	226	246	247
C Afvalstoffenheffing voor een gezin	357	396	396
D Eventuele heffingskorting	0	0	0
E Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A + B + C - D)	1.071	1.150	1.102
F Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in t-1	776	810	810
Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde jaar er voor (E / F) x 100%	138,0%	142,0%	136,0%

EMU saldo 2022

Bedragen x € 1.000		Begroting 2022	Rekening 2022
1	Wat is uw exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (BBV art.17c)?	-422	2.801
2	Wat zijn uw afschrijvingen ten laste van de exploitatie?	3.618	3.399
3	Wat zijn uw bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie?	1.987	5.508
4	Wat zijn uw uitgaven aan investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd?	9.433	4.476
5	Wat zijn de in mindering op de onder vraag 4 bedoelde investeringen gebrachte ontvangen bijdragen van het Rijk, de Provincies, de Europese Unie en overigen?	236	1.002
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:	0	0
6a	Wat zijn uw verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs)?	0	0
6b	en wat is daarin de te verwachten boekwinst?	0	0
7	Hoeveel bedragen de uitgaven aan aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d.?	0	0
8	Grondverkopen:		
8a	Wat zijn de verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs)?	0	0
8b	en wat is daarin de te verwachten boekwinst?	0	0
9	Wat zijn uw betalingen ten laste van de voorzieningen?	2.454	4.304
10	Zijn er voorts betalingen die niet via de onder vraag 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de bovenstaand vragen?	0	0
11	Bij de berekening van het EMU-saldo wordt gecorrigeerd voor verkoop van deelnemingen en aandelen.	0	0
11a	Gaat u deelnemingen en aandelen verkopen? (ja/nee)	nee	nee
11b	Zo ja wat is bij verkoop de te verwachten boekwinst?	0	0
Totaal		-6.468	3.930

Paragraaf 3 Onderhoud Kapitaalgoederen

Algemeen

Het beheer van de openbare ruimte heeft direct invloed op het leef-, woon- en werkklimaat van iedereen. Ten behoeve van de openbare ruimte heeft de gemeente Heemstede een groot aantal kapitaalgoederen in beheer. De kwaliteit en het onderhoudsniveau zijn bepalend voor het voorzieningenniveau binnen de gemeente.

Kapitaalgoederen vertegenwoordigen over het algemeen een groot kapitaal waarvan het beheer en onderhoud veel geld kost. In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is de paragraaf kapitaalgoederen verplicht voorgeschreven met het doel het inzicht voor de raad te vergroten.

Beleidskader en beheerplannen

Kapitaalgoederen kunnen op verschillende onderhoudsniveaus worden onderhouden. De raad is hierin autonoom en stelt het onderhoudsniveau vast met het budget om dit niveau te behouden. Het is de raad niet toegestaan een te laag onderhoudsniveau vast te stellen waarbij sprake is van kapitaalvernietiging of onveilige situaties. Wel is het toegestaan om verschillende onderhoudsniveaus vast te stellen. Bijvoorbeeld bij een onderscheid naar centrum of buitengebied. In Heemstede wordt dit onderscheid niet gemaakt.

Onderhoud versus investeringen

Onderhoud wordt opgenomen in een beheerplan en is onderdeel van deze paragraaf kapitaalgoederen. Investeringen worden opgenomen in het investeringsprogramma. Het onderscheid is belangrijk, maar niet altijd duidelijk te maken. Ook de financiële verwerking is anders. Onderstaand is daarom een korte toelichting op de verschillen.

Het kenmerk van onderhoud is dat het er om gaat het object in een goede oorspronkelijke staat te houden (werkend en veilig) die voldoet aan het door de raad vastgestelde onderhoudsniveau. Op onderhoud mag nooit meerjarig worden afgeschreven (activering is niet toegestaan). Onderhoud wordt onderscheiden in klein en groot onderhoud. Klein onderhoud mag niet opgenomen zijn in een onderhoudsvoorziening maar moet zijn opgenomen als structureel budget in de exploitatie. Bij klein onderhoud gaat het om zaken als het vervangen van kapotte ruiten, jaarlijkse keuringen van elektrische installaties, onderhoudsbeurten etc.

Voor groot onderhoud mag een voorziening worden gevormd. Het gaat daarbij om gepland onderhoud door slijtage na een langere periode van gebruik en voor een substantieel deel van het object. Het gaat dan om zaken als vervanging van riolering, cv-ketel of gras/kunstgras van een voetbal- of hockeyveld maar ook periodiek schilderwerk, zonwering, vloerbedekking etc.

Bij een investering gaat het om de volledige vervanging van een bestaand object (vervanging van de weg bijvoorbeeld) of een geheel nieuw object.

Bij een bestaand object kan ook sprake zijn van een investering. Dat is het geval als voldaan wordt aan één van de volgende voorwaarden:

- de levensduur wordt verlengd (zoals renovatie om een pand aan de huidige maatstaven en normen te laten voldoen); en/of
- er aanpassingen worden verricht om te voldoen aan wet- en regelgeving (zoals het voldoen aan veiligheidsvoorschriften); en/of
- er is sprake van een significante kwaliteitsverbetering (object blijft niet in dezelfde staat).

Beleids- en beheerplannen

Het beleidsplan stelt het te handhaven kwaliteitsniveau vast. In beheerplannen wordt het onderhoudsniveau verder uitgewerkt. Een beheerplan geeft inzicht in de financiële positie, verbetert de risicobeheersing en is de basis voor effectief en efficiënt onderhoudsbeheer. Een actueel beheerplan wordt daarom aangeraden. Het beheerplan vormt de onderlegger voor de begroting. Daarnaast is een beheerplan op basis van het 'Besluit Begroting en Verantwoording' verplicht als een voorziening is gevormd om de lasten van groot onderhoud gelijkmatig te verdelen over meerdere begrotingsjaren. Een dergelijke voorziening kan alleen door de raad worden ingesteld en mag alleen groot onderhoud betreffen. Het onderliggende beheerplan dient daarnaast recent te zijn en mag niet ouder zijn dan vijf jaar ten opzichte van het verslagjaar (bijvoorbeeld voor het verslagleggingsjaar 2022 mag het beheerplan niet ouder zijn dan 2017). Het beheerplan dient daarnaast een minimale looptijd van vier jaar te hebben. Hoewel het beleids- en beheerplan nu vaak gecombineerde documenten zijn wordt aangeraden dit tenminste in de besluitvorming te splitsen omdat de eis tot een actualisatie per vijf jaar alleen op het beheerplan betrekking heeft.

Een belangrijk verschil tussen beleids- en beheerplannen is dat de raad het beleidsplan vast moet stellen. Het beleidsplan geeft onder meer de kaders weer en de norm (bijvoorbeeld A-niveau of sober doch doelmatig) waaraan het beheerplan (het groot onderhoud) moet voldoen. Het beheerplan vloeit voort uit het beleidsplan en hoeft de raad niet apart te worden voorgelegd, ook niet wanneer de dotatie aan (=storting in) de voorziening omhoog moet om aan de norm te (blijven) voldoen die de raad heeft vastgesteld in het beleidsplan. In Heemstede zijn beleids- en beheerplannen vaak gecombineerde documenten zodat de raad in zowel de beheer- als de beleidsplannen inzicht krijgt. De raad kan op elk moment debatteren over de kosten van onderhoud van kapitaalgoederen waarbij dan het gewenste kwaliteitsniveau voorop moet staan. Het kostenniveau dat daarbij hoort is echter niet direct duidelijk en vergt geruime tijd omdat het beheerplan dat overeenkomt met de nieuwe onderhoudsnorm extern moet worden opgesteld (inclusief inventarisatie). Pas na gereedkomen daarvan wordt duidelijk welke kosten met het groot onderhoud gemoeid zijn. Daarvoor lenen de P&C momenten (voorjaars- en kadernota, begroting, najaarsnota en rekening) zich minder omdat de financiële gevolgen pas later inzichtelijk worden. Het is niet toegestaan een bedrag voor storting in de voorziening vast te stellen en daar pas later een normering en beheerplan bij op te stellen. Het beheerplan en beleidsplan zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden waarbij de vastgestelde onderhoudsnorm leidend is. De voorziening wordt hieraan getoetst.

Voor de volgende kapitaalgoederen heeft Heemstede een beleids en beheerplan vastgesteld (de tabel geeft tevens inzicht in het jaar waarin de verplichte actualisatie plaats vindt):

Categorie	Omschrijving Beheerplan	Vastgesteld door de raad	Looptijd	Frequentie actualisatie (*)	Volgende actualisatie	Voorziening groot onderhoud
Wegen	Beheerplan wegen	2022	2022-2026	1x per 5 jaar	2026	Ja
	Beheerplan openbare verlichting	2019	2019-2022	1x per 5 jaar	2023	Nee
Riolering	Programma Water Bloemendaal en Heemstede 2022-2026	2021	2022-2026	1x per 5 jaar	2026	Ja
	Grondwaterbeleids- en beheerplan Bloemendaal en Heemstede	2021	2022-2026	1x per 5 jaar	2026	Nee
Water	Beleids- en beheerplan bruggen en beschoeiingen	2021	2021-2025	1x per 5 jaar	2026	Ja
	Baggerplan	2020	2020-2029	1x per 5 jaar	2025	Ja
Groen	Groenbeleidsplan Heemstede	2013	2014-2023	1x per 10 jaar	2023	Nee
	Beheerplan Wandelbos Groenendaal	2015	2015-2032	1x per 6 jaar	2023	Nee
Gebouwen	Actualisatie MJOP bij voorziening Onderhoudsfonds woningen en gebouwen	2022	2022-2031	1x per 3 jaar	2025	Ja
Sport	Meerjarenonderhoudsplannen Sportcentrum en sportpark Groenendaal	2015	2015-2024	1x per 5 jaar	2023	Ja
	Meerjarenonderhoudsplannen Tennispark HBC en tennispark Groenendaal	2020	2021-2030	1x per 5 jaar	2026	Ja

Wegen

Kengetallen

Heemstede beschikt onder meer over:

- 1.200.000 m² verharde wegen, fiets- en voetpaden
- 9.025 straatkolken
- 4.750 lichtmasten

Wegen

Voor het groot onderhoud van de wegen is een voorziening wegen ingesteld. De jaarlijkse storting is door de raad in september 2022 bijgesteld, bij de vaststelling van het beheerplan wegen 2022-2026. De storting is gebaseerd op de verwachte groot onderhoudskosten voor vijf jaar (2022 - 2026), met een doorkijk naar de volgende vijf jaar. Het programma wordt jaarlijks geactualiseerd via een bureau-actualisatie.

Kwaliteitsniveau en onderhoud

Het kwaliteitsniveau is gebaseerd op de gestandaardiseerde 'Kwaliteitscatalogus openbare ruimte' van het kennisinstituut CROW. Zij hanteren de kwaliteitsnormen A+, A, B, C, D en waarbij A+ het hoogste kwaliteitsniveau is. Het kwaliteitsniveau waarop wegen worden onderhouden is niveau B. Dit wil zeggen dat indien het kwaliteitsniveau C ontstaan is, dat onderhoud gepland moet worden. Als niveau D bereikt is, is sprake van onderhoudsachterstand (het onderhoud is niet tijdig uitgevoerd).

Bij de laatste inspecties is gebleken dat er sprake is van achterstand in onderhoud. Deze achterstand wordt momenteel weggewerkt. Hiervoor zijn voldoende middelen in de 'Voorziening onderhoud wegen' beschikbaar. De achterstand betreft een afwijking van het gestelde onderhoudsniveau (B) maar er is geen sprake van kapitaalvernietiging of onveilige situaties.

Schoonhouden wegen en onkruidbestrijding

Het schoonhouden van de wegen (de onkruidbestrijding op verhardingen) wordt uitgevoerd op basis van beeldkwaliteit A volgens de 'Kwaliteitscatalogus Openbare ruimte' versie juli 2010. Daarbij werd ook in 2022 geen gebruik gemaakt van chemische onkruidbestrijdingsmiddelen.

Openbare verlichting

Jaarlijks wordt voor vervanging van een deel van de openbare verlichting geld beschikbaar gesteld.

In 2019 is een nieuw beheerplan vastgesteld voor de periode 2019-2022. In deze periode wordt een extra **inspanning verricht op het gebied van vervanging, omdat in de jaren '90 veel verlichting is vervangen en met name de armaturen uit die tijd nu weer aan vervanging toe zijn.** Dit maakt tevens dat de gemeente voldoet aan de door de SER in 2013 opgestelde doelstellingen tot besparing op energieverbruik.

In 2023 wordt het beleidsplan bijgesteld.

Riolering

Kengetallen

Heemstede beschikt onder meer over:

- gemengd riool: 107 km
- hemelwaterriool: 23 km
- drainage: 21 km
- drukriolering: 5,6 km

In 2021 is het nieuwe Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) vastgesteld. De benaming is voortaan het Programma water Bloemendaal en Heemstede 2022-2026". Daarnaast is het Grondwaterbeleidsplan en het Grondwaterbeheerplan geactualiseerd en vastgesteld als bijlage bij het Programma water in november 2021. De looptijd van deze herziene plannen is 2022-2026.

Water

Kengetallen

Heemstede beschikt onder meer over:

- 160.000 m² watergangen

- 58 bruggen en 6 steigers (excl. havens)
- 37.000 m1 beschoeiing

Bruggen en beschoeiingen (oevers)

In 2015 is het beleidsplan voor bruggen en beschoeiingen 2015-2020 opgesteld. In 2021 is de planperiode van dit beleidsplan verlengd tot 2025 en is een beheerplan voor bruggen en beschoeiingen opgesteld voor de periode 2021 tot 2025. In dit beheerplan is een meerjarenonderhoudsplan opgenomen.

Bij bruggen en beschoeiingen worden kwaliteitsniveaus “top”, “basis” en “sober” onderscheiden. In het beleidsplan is vastgelegd dat niveau “basis” wordt gehanteerd. Op basis hiervan is inspectie uitgevoerd in 2019. Op basis hiervan is een onderhoudsplan opgesteld voor de periode tot en met 2024 en is het onderhoudsbudget en de storting in de Voorziening bruggen en beschoeiingen bepaald.

In het beheerplan is in 2021 een bedrag voor onderzoek naar de constructieve veiligheid van bruggen en beschoeiingen opgenomen. De onderzoeken naar de constructieve veiligheid zijn deels uitgevoerd. In de komende jaren worden nog verificatieberekeningen uitgevoerd voor een aantal oude bruggen. Van twee bruggen wordt voorgesteld deze op korte termijn te vervangen: de Amstelbrug (Amstellaan over de Leidsevaart) en de Blauwe Brug (Heemstedse Dreef over de Crayenestervaart). De voorbereiding hiervan start in 2023. Vervanging is geen onderdeel van de voorziening maar wordt opgenomen in het investeringsprogramma.

Baggeren

In 2020 is het Baggerplan 2020 – 2029 vastgesteld. In het baggerplan is een meerjaren baggerplanning opgenomen. Een nieuwe afspraak is om het baggerplan iedere 5 jaar te actualiseren, in plaats van iedere 10 jaar.

Kwaliteitsniveau en onderhoud

Bij baggeren zijn geen kwaliteitsniveaus te onderscheiden. De waterdiepte dient minimaal te voldoen aan de leggerdiepte die het hoogheemraadschap voorschrijft of aan de gehanteerde vaardiepte indien het een vaarweg betreft. Alle bij de gemeente in onderhoud zijnde watergangen zijn in 2019 ingemeten. Op basis hiervan en de prognose in aanwasselheid is er een onderhoudsplan opgesteld. Het onderhoudsplan is vastgesteld tot en met 2029 en de benodigde storting in de Voorziening baggeren is bepaald.

Groen

Kengetallen

Heemstede beschikt onder meer over:

- ca. 363.000 m2 gras
- ca. 136.00 m2 heesters
- ca. 12.000 m2 hagen
- ca. 11.000 bomen
- 76 ha wandelbos
- 10 ha begraafplaats

Wandelplaatsen en plantsoenen

Het Groenbeleidsplan 2014-2023 beschrijft de uitstraling waar het groen in Heemstede aan moet voldoen. Daarnaast is daarin de groenstructuur en het onderhoudsniveau verankerd. In 2021 is de Nota Ecologie vastgesteld. De uitkomsten hiervan worden verwerkt in de aankomende update van het groenbeleidsplan.

Het schoonhouden (schoffelen) van de plantsoenen wordt uitgevoerd op A-niveau. Het onderhoud wordt uitgevoerd als een combinatie van de kwaliteitsnormen A en B, waarbij geen chemische middelen mogen worden gebruikt. Deze niveaus zijn vastgelegd in de CROW beeldkwaliteitscatalogus. Het onderhoudsniveau voldoet aan de gestelde norm. Het onderhouden van de groenvoorzieningen gebeurt voor het grootste deel

door derden aan de hand van bestekken (onderhoudscontracten). In 2022 zijn de volgende (meerjarige) onderhoudscontracten, met daarin bovengenoemde normen, aanbesteed / inbesteed:

- Groenonderhoud Heemstede (inclusief hagen): inbesteding bij Spaarne Werkt;
- Maaien intensief en extensief gras: Europees aanbesteed.
- Inhuur machines Groenonderhoud, Europees aanbesteed.

Wandelbos Groenendaal

Het beheerplan Wandelbos Groenendaal 2015-2032 beschrijft de onderhoudsdoelen die voor dit gebied gesteld zijn. In 2017 is de aangevraagde SIM-subsidie ten behoeve van het in standhouden van het Wandelbos Groenendaal toegekend door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. Deze subsidie wordt in zes jaar uitgekeerd en dient om de in het beheerplan omschreven achterstand in beheer in te lopen. Het uitvoeringsplan van het beheerplan wordt in 2023 geüpdatet.

Woningen en gebouwen

Gemeentelijke woningen en gebouwen

Het groot onderhoud aan de gemeentelijke woningen en gebouwen wordt aan de hand van de meerjarenonderhoudsplanning (MJOP) 2022-2031 uitgevoerd. Conform de wettelijke eis wordt vanaf 2019 gewerkt met een geactualiseerde doorlopende meerjarenplanning. De planning kijkt steeds 10 jaar vooruit (wettelijke eis is 5 jaar). Eens in de 3 jaar wordt de meerjarenonderhoudsplanning, aan de hand van onderhoudsinspecties volgens NEN 2667 door een externe partij geactualiseerd. Jaarlijks krijgt de planning een bureau-actualisatie door eigen medewerkers, zodat ieder volgend jaar gestart wordt met een actueel onderhoudsprogramma.

Eind 2021 zijn er onderhoudsinspecties uitgevoerd. Met de uitkomsten hiervan is de MJOP geactualiseerd en in 2022 door de Raad vastgesteld. In het 4e kwartaal van 2022 is de actualisatie uitgevoerd.

De onderhoudswerkzaamheden worden conform de doelstelling “sober doch doelmatig” (niveau3) uitgevoerd en waar mogelijk gekoppeld aan verduurzamingsmaatregelen vanuit het klimaatakkoord (49% minder CO₂-uitstoot in 2030 ten opzichte van 1990). Uiterlijk in 2030 dienen alle gebouwen waar dit voor vereist is voorzien te zijn van een energielabel A.

In maart 2021 heeft de Commissie Middelen een positieve **zienswijze uitgebracht over de notitie ‘stand van zaken strategisch vastgoed en verduurzaming’ en het hierin opgenomen proces als uitgangspunt voor de verdere verduurzaming van het gemeentelijk onroerend goed. De Raad heeft in 2021 besloten om € 900.000 te storten in de voorziening onderhoudsfonds woningen en gebouwen om het DMJOP (om voor 2030 het energielabel A te realiseren bij de gemeentelijke gebouwen waarbij dat verplicht is) uit te kunnen voeren.**

Een jaar voor het uitvoeren van groot onderhoud volgt per gebouw een voorstel voor verduurzamen naar energielabel A en wordt indien mogelijk om een akkoord gevraagd om het gebouw energieneutraal (ENG) of bijna energieneutraal (BENG) te maken. In het voorstel wordt rekening gehouden met het MJOP, het DMJOP, het strategisch beleid en de actuele technische oplossingen.

Sport

Actualisatie meerjarenonderhoudsplannen (MOP's)

De MOP's tennisparken H.B.C. en Merlenhove zijn in 2020 vastgesteld. In Q1 2023 is gestart met het opstellen van nieuwe DMJOP's voor zowel Sportcentrum als Sportpark Groenendaal. De concept onderhoudsplannen worden in Q2 2023 opgeleverd.

Sportcomplex en tennisbanen

Sportpark Groenendaal: aanbrengen ledverlichting honkbalveld RCH Pinguins. In het najaar 2022 is gestart met het vervangen van conventionele verlichting door ledverlichting. In januari 2023 is dit opgeleverd.

Sportpark Groenendaal: vervangen waterveld 1 MHC Alliance. In 2022 is gestart met het vervangen van het waterveld 1 van MHC Alliance. Verwachte oplevering is maart 2023.

Sportpark Groenendaal: vervangen toplaag HBC tennis. Uit het nieuwe meerjarenonderhoudsplan sportpark Groenendaal is gebleken dat de toplaag van de tennisbanen van HBC vervangen dienen te worden. Vervanging is voor 2023 opgenomen in het investeringsprogramma.

Tennispark Groenendaal (Merlenhove): vervangen toplaag gravelbanen 1 t/m 13 TV Merlenhove. Uit het nieuwe meerjarenonderhoudsplan tennispark Groenendaal (Merlenhove) is gebleken dat de levensduur van de gravelbanen 1 tot en met 13 TV Merlenhove loopt tot en met 2022. Keuring heeft uitgewezen dat de banen vervangen dienen te worden en dit is voor 2023 opgenomen in het investeringsprogramma.

Uitwerking systematiek specifieke uitkering stimulering (SPUK sport, btw-compensatie uitgaven taakveld sportaccommodaties).

Btw op de sportuitgaven werkt vanaf 2019 kostprijsverhogend. Dit betekent dat budgetten en kredieten voor sport vanaf 2019 moeten worden verhoogd met 21% btw. Het gaat hier om:

- onttrekkingen voorziening eigenarenonderhoud sportpark in het jaar van de uitgaven.
- jaarlijkse exploitatielasten en exploitatiebijdrage.
- investeringsprogramma en kredieten.

Tegenover deze verhoging staat maximaal 100% dekking vanuit de rijksuitkering SPUK. Deze compensatie loopt in ieder geval tot en met 2023.

Paragraaf 4 Financiering

Algemeen

De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) geeft grotendeels het kader aan waarbinnen de financieringsfunctie bij decentrale overheden moet worden uitgevoerd. Een gemeente is onder meer verplicht om te werken volgens een door de raad vastgesteld treasury statuut. In dat statuut wordt onder treasury **verstaan: 'het sturen en beheersen van, het verantwoord en het toezicht houden op: de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's'. Alle financieringsactiviteiten worden uitgevoerd conform dit statuut, dat is vastgesteld in de raad van 17 december 2015.**

Beleid en ontwikkelingen

De gemeente Heemstede heeft geen invloed op de ontwikkeling van de rentetarieven op de geld- en kapitaalmarkt en ziet deze tarieven als een gegeven. Voor de ontwikkelingen van de rentestanden op korte en lange termijn baseert de gemeente zich op de visie van huisbankier de Bank Nederlandse Gemeenten.

Risicobeheer

De gemeente mag volgens het treasury statuut alleen gelden verstrekken of garanties stellen als dat gebeurt uit hoofde van de publieke taak. Verstrekking van gelden uit hoofde van de treasuryfunctie mag alleen als dit **niet gericht is op het verkrijgen van inkomen en er geen overmatige risico's gelopen worden. De Wet Fido geeft twee verplichte richtlijnen om de renterisico's te bewaken en beheersen:**

- a) de kasgeldlimiet voor de korte financiering is korter dan 1 jaar, en
- b) de renterisiconorm voor de lange financiering is langer dan 1 jaar.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het maximale bedrag waarmee een financieringstekort met een kortlopende lening **gefinancierd mag worden. De kasgeldlimiet bedraagt € 4,2 miljoen.**

Renterisiconorm

Om te voorkomen dat er jaarlijks grote wijzigingen zijn in de rentelasten, is de renterisiconorm voorgeschreven. De jaarlijkse aflossingen en wijzigingen in de rente (bijvoorbeeld bij een rentevaste periode) mogen niet meer zijn dan 20 procent van het begrotingstotaal. Uit de tabel hierna blijkt dat de gemeente Heemstede voldoet aan de renterisiconorm.

Renterisiconorm	2022
Berekening renterisiconorm 2021	
Begrotingstotaal (primair)	66.126.060
Renterisiconorm 2022 in €	13.225.212
Renterisiconorm 2022 in %	20%
Berekening renterisico	
Reguliere aflossingen	1.428.000
Vervroegde aflossingen	0
Renteherziening gedurende het jaar	0
Totaal renterisico 2022 Heemstede in €	1.428.000
Totaal renterisico 2022 Heemstede in %	2%

Liquiditeitenbeheer

Voor het liquiditeitenbeheer hebben we een overeenkomst met de Bank Nederlandse Gemeenten. Een tekort aan middelen kan hierdoor voordelig worden geleend. Voor overtollige gelden hebben we – in het kader van het schatkistbankieren – een rekening-courantovereenkomst met het Rijk. Deze gelden worden uitgezet zonder risico voor de gemeente.

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren houdt in dat de gemeente verplicht is om overtollig geld in de schatkist te houden. Vanaf 1 januari 2014 zijn gemeenten verplicht te schatkistbankieren. Er is een drempel van 2 procent van het jaarlijks begrotingstotaal.

Debiteurenbeheer

De gemeente voert actief debiteurenbeheer om debiteurenrisico zo veel mogelijk te beperken. Om **debiteurenrisico's te dekken, wordt bij de jaarrekening een voorziening getroffen.**

Financiering en rente

De gemeente Heemstede hanteert het principe van integrale financiering. In dit systeem bestaat er geen direct verband tussen een bepaalde investering en het financieringsmiddel. Conform de BBV-regelgeving worden alle rentekosten toegerekend aan de taakvelden via de rente-omslagmethode (gemiddeld rentepercentage). De renteomslag voor 2022 was 0 procent.

Financieringsbehoefte

Om te voorzien in de financieringsbehoefte, beschikt de gemeente over interne en externe financieringsmiddelen. De interne financieringsmiddelen bestaan uit reserves, ofwel eigen vermogen, en de voorzieningen. De externe financieringsmiddelen bestaan uit de opgenomen langlopende geldleningen (langer dan 1 jaar) en kortlopende middelen. Door de verkoop van de aandelen Eneco is begin 2020 een **eenmalig bedrag ontvangen van € 36,7 miljoen**. Hierdoor is het ook in 2022 niet nodig geweest om externe financiering aan te trekken.

Aangegane langlopende geldleningen	2022
Leningenbestand 1 januari 2022	21.184.000
Reguliere aflossingen	9.856.000
Nieuw aangetrokken geldlening 2022	0
Leningenbestand per 31 december 2022	11.328.000

Verstrekte langlopende geldleningen	2022
Leningenbestand 1 januari 2022	393.612
Aflossingen	5.370
Verstrekingen	207.060
Stand per 31 december 2021	595.302

Rentelasten externe financiering.

De rentelasten externe financiering bestaan uit: rentelasten op langlopende en kortlopende geldleningen. In 2022 bestaat dit uit het volgende:

Rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van toerekening:	2022
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	11.063
Af: de externe rentebaten verstrekte geldleningen	-28.598
Saldo rentelasten en rentebaten	-17.535

Gewaarborgde leningen

Uit het overzicht van gewaarborgde geldleningen opgenomen onder de bijlagen bij deze jaarrekening blijkt voor welke instellingen de gemeente garant staat uit hoofde van haar publieke taak. Er is niet gebleken dat daarbij sprake is van een instelling die een verhoogd risico heeft op het niet kunnen voldoen aan haar verplichtingen op lange termijn.

Garantiestelling per 31 december 2022	2022
Garantiestelling publieke taak	11,3 miljoen
Achtervang garantiestelling WSW (1)	93,8 miljoen
Totaal	105,1 miljoen

1) Dit zijn de geldleningen waarvoor de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) borg staat, waarbij de gemeente de achtervang heeft m.b.t. deze leningen. Het gemeentelijke financiële risico is te verwaarlozen

Als een instelling waarvoor de gemeente garant staat te laat is met betalen krijgt de gemeente van de geldgever (vaak de Bank Nederlandse Gemeenten) een brief waarin wordt aangegeven dat er sprake is van een **betalingsachterstand**. **In zo'n geval neemt de gemeente contact op met de instelling en de geldgever** om afspraken te maken over de betaling. Ook wordt de instelling uitgenodigd voor een gesprek om te kunnen beoordelen of er sprake is van een structureel probleem. Voor verstrekte geldleningen geldt in principe dezelfde procedure met dien verstande dat de geldlening dan verstrekt is door de gemeente en niet de Bank Nederlandse Gemeenten.

In 2022 zijn wij aangesproken voor een geldlening van RCH. Dit heeft er toe geleid dat de lening door de gemeente is afgelost aan de BNG en dat Heemstede zelf met RCH een geldlening heeft afgesloten. Dit wordt op de balans verder toegelicht.

Paragraaf 5 Bedrijfsvoering

Inleiding

De bedrijfsvoering ondersteunt de gemeentelijke organisatie bij het doelmatig en effectief uitvoeren van gemeentelijke taken voor inwoners, bedrijven en instellingen en het bestuur. Een goede bedrijfsvoering is een voorwaarde om onze primaire taken en processen uit te kunnen oefenen.

Binnen onze organisatie werken we aan een moderne, duurzame en toekomstbestendige bedrijfsvoering die passend bij de veranderende samenleving en de ontwikkeling van Heemstede. Tevens willen we een aantrekkelijk werkgever blijven zodat we over de juiste kwaliteit mensen kunnen beschikken.

HRM

Personeel en HRM-beleid

De benoemde thema's bij de begroting 2022 volgen we onderstaand als leidraad:

Succesvol werven en selecteren, ook bij moeilijke vacatures

Op de steeds krappere wordende arbeidsmarkt is er voor 43 vacatures geworven, waarvan 27 als gevolg van uitstroom. Het verschil tussen het aantal wervingen en het aantal uitstromers is met name gelegen in formatie-uitbreidingen, interne doorstroming en vacatures die in het ene kalenderjaar ontstaan, maar in het volgende kalenderjaar vervuld worden. Van de 27 mensen die uit dienst zijn gegaan, hebben 18 medewerkers zelf ontslag ingediend in verband met een functie elders. De voornaamste redenen voor vertrek in 2022 waren ontwikkeling / positieverbetering of betere arbeidsvoorwaarden. Daarnaast zijn er 4 tijdelijke arbeidsovereenkomsten beëindigd en zijn 4 medewerkers met pensioen gegaan in 2022.

In relatie tot 2021 (zie tabel HRM kerngegevens) is de stijging van het aantal uitstromers vooral te verklaren vanuit de krapte op de arbeidsmarkt en een mogelijke mobiliteitsinhaalslag na corona.

Ondanks de toenemende krapte op de arbeidsmarkt zijn nagenoeg alle vacatures ingevuld. Daarvan met 8 personen die op 1 of andere manier al aan onze organisatie verbonden waren: 4 stagiaires, 1 persoon uit de studentenflexpool en 3 inhuurkrachten hebben gekozen voor een dienstverband bij ons. Dit heeft onverlet gelaten dat het wervingsproces voor meerdere vacatures een lange doorlooptijd heeft gehad, dan wel extra wervingsinspanningen (herhalen wervingscampagne) gedaan moesten worden.

Vermeldenswaardig hierbij is nog dat uit onderzoek is gebleken dat nieuwe medewerkers hun eerste periode bij de gemeente Heemstede en de manier waarop zij zijn ingewerkt hoog waarderen (rapportcijfer 8,4). Dit in de context dat de invulling van 43 vacatures beslag legt op de teams binnen de organisatie.

Wij zijn blijven investeren in onze arbeidsmarktcommunicatie, o.a. is de werkenbij-site geüpdatet.

Regionaal proberen we de handen ineen te slaan. Er is een regionale werkgroep van start gegaan waarbij we kijken hoe we gezamenlijk kunnen handelen bij moeilijk vervulbare vacatures. Denk bijvoorbeeld aan een gezamenlijk opleidingstraject. Maar het feit dat je aan de andere kant ook elkaars concurrent bent, maakt een dergelijke samenwerking niet vanzelfsprekend.

Binnen de organisatie hebben we een plan gemaakt voor te voorzien verloop vanwege pensionering. Tot en met 2028 gaat het om 32 mensen, waarbij gerealiseerd moet worden dat mensen niet altijd tot hun 67ste blijven werken. Zeker waar het kritieke functies betreffen, streven we ernaar tijdig opvolgers te hebben klaarstaan, onder andere met behulp van het traineeprogramma wat we in 2023 starten.

Inclusief en diversiteit versterkt uitdragen

We hebben in 2022 prioriteit gegeven aan de 'voorkant'; dat wil zeggen ervoor zorgen dat ons

wervingsproces zoveel mogelijk inclusief is en gericht op diversiteit. Concreet gaat het dan om een training

inclusief schrijven van vacatureteksten die door HRM is gevolgd en zijn wervingskanalen bijgesteld om meer divers talent te bereiken. Daarnaast hebben leidinggevenden een toolkit ter beschikking gekregen om te borgen dat het selectieproces en de selectiegesprekken inclusief zijn met aandacht voor diversiteit.

Werkconcept na corona

In het voorjaar is het organisatiebrede werkconcept hybride werken vastgesteld. Met als uitgangspunt dat **'dienstverlening' en 'samenwerking' hoe dan ook goed geborgd** moeten zijn.

Vervolgens is ingezet op facilitering van dit concept: o.a. zijn alle vergaderlocaties ingericht op hybride overleg, zijn een aantal werkplekken primair bestemd voor het voeren van online-overleg, zijn er protocollen ingevoerd om mensen te ondersteunen om zo goed mogelijk hybride te werken.

Ook is er een ontwerp vastgesteld voor de herinrichting van Topzicht om de samenwerkingsfunctie ervan versterken (oplevering 1ste kwartaal 2023).

Voor een organisatiebrede evaluatie in 2022 was het nog te vroeg, dat zal nu worden gedaan halverwege 2023. Op voorhand is wel al duidelijk dat we wat fundamenteler naar de inrichting van de kantooromgeving moeten kijken. O.a. is het aantal medewerkers in relatie tot het aantal waar de inrichting vanaf 2008 op is gebaseerd toegenomen.

Leiderschapstraject

De corona-crisis is vanaf februari 2022 overgegaan in de vluchtelingencrisis. Dit heeft veel capaciteit en aandacht vereist en nog steeds. Als gevolg hiervan heeft het leiderschapstraject nog niet de aandacht gekregen die wij oorspronkelijk bij het opstellen van de begroting 2022 voor ogen hadden. Voor wat betreft de organisatieontwikkeling zijn de leidinggevenden in het eerste halfjaar begeleid bij het implementeren van het hybride werkconcept. In het tweede halfjaar zijn we een traject gestart om met de leidinggevenden (en hun teams) de koers van de organisatieontwikkeling te bepalen voor de komende jaren.

Nieuwe 'groene' vergoedingsregeling woon-werk en dienstreizen

Na een uitgebreid overleg met de **bond ('lokaal overleg') is overeenstemming bereikt over een nieuwe 'groene' vergoedingsregeling woon-werk en dienstreizen per 1 april 2023**, welke ook fiscaal is getoetst. We hebben daarbij de aspecten van duurzaamheid, goed en aantrekkelijk werkgeverschap (bij werving afstand zo min mogelijk een rol laten spelen) en het hybride werkconcept zo goed mogelijk bij elkaar gebracht. Kern is dat voor medewerkers die binnen een straal van 15 km wonen, en dat is het merendeel, en niet verplicht op locatie moeten werken, **'enkel' nog een fietsvergoeding aan de orde is.**

HRM kerngegevens

In onderstaande tabel zijn de HRM-kerngegevens opgenomen. De volgende toelichting is daarbij aan de orde.

- Het takenpakket van de gemeente is toegenomen, het aantal fte groeit hier in mee. De volgende besluitvorming van de raad lag hieraan ten grondslag:
 - aanvullende capaciteit op het gebied van riolering (1 fte, begroting 2022).
 - bij loket Heemstede is capaciteit deelnemende partners overgeheveld naar Heemstede (2,6 fte, separaat raadsbesluit).
 - benodigde capaciteit op basis van de uitvoeringsnota Wet inburgering 2022 (2,2 fte, separaat raadsbesluit + 1,4 fte vooruitlopend op Wet inburgering 2023).
 - aanvullende juridische capaciteit (0,6 fte, najaarsnota).
 - uitbreiding capaciteit GR DIT (1,3 fte, voorjaarsnota 2022).Daarnaast is bij Handhaving inhuurbudget uit kostenoverwegingen gedeeltelijk omgezet in 1 fte. En tot slot zijn er nog enkele, reguliere, kleine budgettaire neutrale omzettingen aan de orde geweest (0,5 fte).
- Uitstroom: zie toelichting bij onderdeel 'Succesvol werven en selecteren, ook bij moeilijke vacatures'.

	2020	2021	2022
Formatie (fte's)	179,25	180,61	191,27
Salariskosten	13,4 mln	14,5 mln	15,9 mln
Aantal in dienst zijnde medewerkers	196	211	225
Uitstroom	12	16	27
Ziekteverzuimpercentage	7,15	5,59	5,25
Stages	8	12	10
Leeftijdsverdeling:			
- < 25 jaar	4	8	9
- 25 tot 35 jaar	23	29	36
- 35 tot 45 jaar	43	46	39
- 45 tot 55 jaar	55	56	62
- 55 tot 60 jaar	40	35	34
- > 60 jaar	31	37	45
Verdeling man – vrouw	88-108	92-119	97-128
Gemiddelde leeftijd	47,62	47,37	47,24
Gemiddelde duur dienstverband	11,82	11,42	10,43

Salarislasten

Voor 2022 is begroot aan salarislasten inclusief vacaturepot, flexibele schil en inhuur € 18.640.000. In totaal is voor deze posten € 19.740.000 uitgegeven. Dat is € 1.100.000 meer dan geraamd.

We brengen € 1.296.000 ten laste van andere budgetten. Daar is in de begroting bij die budgetten rekening mee gehouden. Bijvoorbeeld op de kredieten zoals het WCP fase 1 (€ 67.000) en reserves en voorzieningen zoals 'Duurzaam Heemstede' en pensioenen en wachtgelden (€ 460.000). Daarnaast wordt de inzet voor vluchtelingen betrokken bij de rijksbijdrage voor vluchtelingen (€ 764.000).

Per saldo sluit de salarisbegroting met € 196.000 voordelig. Dit is 1% van de totale begrote salarislasten.

ICT

Wat hebben we bereikt?

De digitale leef- en werkomgeving heeft zich sterk ontwikkeld. De gemeentelijk dienstverlening, bedrijfsvoering en organisatie zijn afhankelijker geworden van juiste en volledige data en moderne technologieën om de doelstellingen te bereiken. Waarbij hogere eisen gesteld worden aan processen, systemen, beveiliging, openheid en privacy. Breed inzetbare Informatievoorziening en een goed

functionerende ICT speelden het afgelopen jaar een cruciale rol in de uitvoering van de gemeentelijk taken en het functioneren van de gemeente, en blijven dat de komende jaren doen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Digitale vernieuwing en online samenwerken

In 2022 heeft de gemeente sterk ingezet op stabiliseren van de ICT omgeving. Verouderde apparatuur is vervangen of wordt via nieuwe raamovereenkomsten de komende jaren vervangen.

Dienstverleningsafspraken zijn aangescherpt met leveranciers en vooruitkijkend is een meerjarig vervangingsplan ontwikkeld waarmee de gemeente planmatig en vanuit een regierol sturing geeft aan het vernieuwen en rechtmatig inkopen van de gemeentelijke ICT. Inmiddels heeft de gemeente meerdere aanbestedingstrajecten uitgevoerd waarmee enerzijds vernieuwing is gerealiseerd en anderzijds het rechtmatig inkopen van ICT voor de nieuwe contracten is bereikt.

In de vernieuwingsslag kiezen we steeds vaker voor het aanbieden van innovatieve functionaliteiten in de Cloud waarmee het online samenwerken wordt versterkt. De introductie van MS Teams in 2021 als onderdeel van de Cloud strategie maakte het online samenwerken mogelijk en met de aanschaf van een nieuw Cloud intranet nemen de mogelijkheden toe. Het intern uitwisselen van informatie, integraal zoeken naar informatie en hergebruik van informatie via de Cloud verbetert het online samenwerken.

Ook is gestart met de verkenningen naar de toepassing van een SharePoint platform om het online samenwerken verder te innoveren en de vernieuwing en harmonisatie van de Informatievoorziening Beheer Openbare Ruimte (IV BOR). De verkenningen en het vervolg zijn nog gaande en waarvan de beschikbare investeringen mee gaan naar 2023. In 2023 start de gezamenlijke aanbesteding van IV BOR voor de gemeenten Bloemendaal en Heemstede.

Cybersecurity en weerbaarheid

Ook is geïntensiveerd op het gemeentelijk toegangsbeleid en de bewustwording onder medewerkers op het gebied van informatiebeveiliging en privacy. Het voorkomen van onbedoelde menselijke fouten is erg belangrijk en niet altijd af te vangen via een systeem. Nieuwe initiatieven zijn naast de reeds bestaande doorgevoerd om die bewustzijn te vergroten. Om de aandacht en interesse hiervoor te versterken is er naast **de traditionele online seminars en 'awareness-games' een 'pubquiz'** toegevoegd aan het portfolio, waarin medewerkers groepsgewijs het tegen elkaar opnemen in het bewustzijn over informatiebeveiliging en privacy. Ten behoeve van het gemeentelijk toegangsbeleid zijn naar aanleiding van interne onderzoeken verscherpte maatregelen doorgevoerd in de uitvoering.

Daarnaast blijft aandacht voor landelijke ontwikkelingen op het gebied van digitale veiligheid van belang. **Ook zijn zoals gebruikelijk de jaarlijkse 'pen & hack' testen en de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA)** uitgevoerd. De resultaten van de ENSIA worden gelijk met de jaarrekening aangeboden aan het college en aan de raad. De Rekenkamer Heemstede concludeerde in 2022 dat de gemeente beschikt over een helder en stevig beleid, en goed zicht heeft op **mogelijke risico's**.

Informatie, data en kwaliteit

In 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden als vervanger van de Wet openbaar bestuur (Wob). De implementatie van de Woo draagt bij aan het vergroten van de openbaarheid en transparantie van ons gemeentelijk functioneren. Ook is zwaarder ingezet op het goed organiseren van de gemeentelijke digitale archivering. Extra investeringen zijn gedaan in de domeinen Dienstverlening en Sociaal om het digitaal archiveren in te richten en in gebruik te nemen.

De ontwikkeling naar een goede aansluiting van de gemeente op de informatiesamenleving biedt kansen. Kansen om onze dienstverlening te verbeteren, vertrouwen te vergroten en maatschappelijke uitdagingen op te pakken. De toekomst ligt bij efficiënte en effectieve digitale oplossingen, met aandacht voor publieke waarden als veiligheid, toegankelijkheid, privacy en transparantie. Ook de Informatievoorziening (IV)

organisatie ontwikkelt zich. In 2022 is de omslag gemaakt naar een regie-organisatie. Daarvoor zijn nieuwe taken en verantwoordelijkheden in de organisatie belegd passende bij de moderne publieke waarden, en is Informatievoorziening gestart met een kwaliteitsslag in de vorm van het beschrijven en vastleggen van de eigen processen.

Onderdeel van de kwaliteitsslag is het inpassen van meetinstrumenten. Informatievoorziening is vanaf 2022 gestart met een intern klanttevredenheidsonderzoek en ontvangt dienstverleningsrapportages o.a. van onze ICT outsourcing partij. In 2022 was de stabiliteit en betrouwbaarheid van de ICT voorzieningen gemiddeld 98,8%. Dit is buiten de gestelde dienstverleningsafspraken en waarover Informatievoorziening in overleg is getreden met de outsourcing partij voor verbetering. Op de interne klanttevredenheid scoort ICT gemiddeld 6,8.

Financieel ontwikkelkader

In het financieel ontwikkelkader - afgesproken bij de totstandkoming van de gemeenschappelijke regeling Digitale Informatievoorziening en Technologie (DIT) - zijn ook stappen gezet. Door onder andere vacatureruimte over te hevelen van gemeente Bloemendaal naar gemeente Heemstede in 2022 heeft de verdeelsleutel zich ontwikkeld naar respectievelijk 48% en 52%. De verwachting is dat dit zich doorontwikkelt naar 46% en 54% in 2023, conform de beoogde verdeelsleutel op basis van inwoneraantallen.

Inkoop

Nota inkoop

In 2022 is de Nota Inkoop vastgesteld door het college. In deze nota zijn meerdere doelstellingen vastgesteld waar de gemeente bij inkoop rekening wil houden. In 2022 is ook gewerkt aan instrumenten om deze doelstellingen meetbaar te maken. Het is nu nog te vroeg om daarover te rapporteren.

Stichting Rijk

De gemeente heeft een dienstverleningsovereenkomst met Stichting Rijk voor inkoopondersteuning. De beschikbare uren zijn in 2022 voor 99% uitgenut. Ook is er het afgelopen jaar veel aandacht geweest voor benutting van schaalvoordelen voor gezamenlijk aanbesteden.

Rechtmatigheid

Wordt over gerapporteerd als de spendanalyse is beoordeeld door accountant.

Paragraaf 6 Verbonden partijen

Algemeen

Een verbonden partij is een privaot- of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Dit kan een direct of een indirect belang zijn. Bij een direct financieel belang is de gemeente aansprakelijk bij niet-nakoming van verplichtingen of schulden uit een faillissement. Bij een direct bestuurlijk belang heeft de gemeente zeggenschap in bijvoorbeeld het bestuur doordat daar een wethouder zitting in heeft. Bij een indirect bestuurlijk belang voert de verbonden partij een wettelijke taak uit van de gemeente. Zodra de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang in een externe partij heeft, wordt deze opgenomen in de paragraaf verbonden partijen.

Samenwerkingsverbanden waarbij Heemstede fungeert als centrumgemeente worden beschouwd als deel van de gemeentelijke organisatie van Heemstede en zijn daarom niet meegenomen in deze paragraaf. Dit is het geval bij de lichte gemeenschappelijke regelingen 'Intergemeentelijke afdeling sociale zaken' (IASZ) en de 'Gemeenschappelijke Regeling Digitale Informatievoorziening en Technologie' (DIT).

Conform de aanbevelingen in het Rapport Rekenkamercommissie Verbonden Partijen 2015 wordt één keer per vier jaar een totaaloverzicht in de vorm van een nota verbonden partijen, met informatie over de ontwikkelingen rondom verbonden partijen, voorgelegd aan de raad. Deze nota is begin 2021 voorgelegd aan de raad. De informatievoorziening in deze paragraaf is in overeenstemming met de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie.

Op het moment van opstellen van de jaarrekening 2022 van Heemstede zijn nog niet alle jaarrekeningen 2022 van de verbonden partijen vastgesteld. Wanneer dat zo is wordt de begroting 2022 opgenomen bij de verbonden partij. Daarnaast wordt bij de risico's van de verbonden partij ook aangesloten bij de begroting.

Overzicht verbonden partijen

Hieronder volgt een overzicht van de verbonden partijen. Gemeenschappelijke regelingen waarbij Heemstede de centrumgemeente is, worden wel in het totaaloverzicht hieronder opgenomen maar niet in de detailoverzichten omdat de gemeenschappelijke regeling dan deel uitmaakt van de rekening van Heemstede (zoals de IASZ).

A. Gemeenschappelijke regelingen

Naam	Rechtsvorm	Vestigingsplaats	Publiek belang	Tijdsduur
Veiligheidsregio Kennemerland (inclusief GGD)	GR	Haarlem	Regionale en lokale brandweezorg, GGD, GHOR, ambulancevervoer en meldkamer	Onbepaald
Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid (GBKZ)	GR	Bloemendaal	Belastingheffing en inning	Onbepaald
Spaarne werkt	GR	Cruquius	Sociale werkvoorziening	Onbepaald
Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten 'West-Kennemerland'	GR	Haarlem	Leerplichtadministratie, leerplichthandhaving en voortijdig schoolverlaten	Onbepaald
Bereikbaarheid Zuid-	GR	Haarlem	Bereikbaarheid regio Zuid-	Onbepaald

Kennemerland			Kennemerland	
Omgevingsdienst IJmond	GR	Beverwijk	Uitvoerende taken op het gebied van bouwen, ruimte en milieu	Onbepaald
Gemeenschappelijke Regeling Digitale Informatievoorziening en Technologie (GR DIT)	GR	Heemstede	Digitale informatievoorziening en technologie binnen de organisaties.	Onbepaald
IASZ	GR	Heemstede	Uitvoering van de gemeentelijke taken op het gebied van werk, inkomen en zorg	Onbepaald

B. Vennootschappen en corporaties

Naam	Rechtsvorm	Vestigingsplaats	Publiek belang	Tijdsduur
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	NV	Den Haag	Bankier voor overheden, huisbankier Heemstede	Onbepaald
Stedin Groep	NV	Rotterdam	Netwerkbeheerder energie	Onbepaald
Meerlanden	NV	Rijsenhout	Afvalinzameling en verwerking	Onbepaald

C. Stichtingen en verenigingen

Naam	Rechtsvorm	Vestigingsplaats	Publiek belang	Tijdsduur
Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (RIJK)	Stichting	Heemstede	Inkoopsamenwerking	Onbepaald
Stichting Openbaar Onderwijs Zuid-Kennemerland (STOPOZ)	Stichting	Heemstede	Aanbod van openbaar onderwijs	Onbepaald

D. Overige verbonden partijen

Naam	Rechtsvorm	Vestigingsplaats	Publiek belang	Tijdsduur
Geen				

Veiligheidsregio Kennemerland (incl. GGD)

Vorm samenwerking	:	Gemeenschappelijke Regeling (openbaar lichaam)									
Samenwerkingspartners	:	Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Velsen en Zandvoort									
Onderwerp	:	Uitvoeren van wettelijke taken op het gebied van brandweezorg en gezondheidszorg (GGD) die in het kader van de interregionale samenwerking of op basis van de Wet veiligheidsregio's zijn overgedragen aan de veiligheidsregio.									
Aard samenwerking	:	Beleidsafstemming en gezamenlijke uitvoering.									
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	:	De burgemeester is lid van het algemeen bestuur en van de bestuurscommissie Openbare Veiligheid. De wethouder volksgezondheid is lid van de bestuurscommissie Publieke Gezondheid en Maatschappelijke Zorg.									
Zeggenschap	:	2 van de 32 stemmen in het algemeen bestuur.									
Motieven voor oprichting	:	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering van alle taken die bij of krachtens de wet aan de veiligheidsregio worden opgedragen • De Veiligheidsregio stelt de GGD in en houdt deze in stand. • De GGD is belast met: <ul style="list-style-type: none"> ○ Taken van de Wet publieke gezondheid, met uitzondering van 0-4 jarigen. ○ Taken op het gebied van ambulancezorg. ○ Andere taken die bij of krachtens de wet aan de GGD worden opgedragen. • Stimuleren en faciliteren van de samenwerking tussen de verschillende veiligheids- en gezondheidspartners. 									
Informatiedocumenten	:	<ul style="list-style-type: none"> • Begroting (elk jaar in voorjaar). • Jaarstukken (elk jaar in voorjaar). • Twee maal per jaar een bestuursrapportage. • Geregeld informatiebijeenkomsten over actuele ontwikkelingen en feedback uit regionale vergaderingen. 									
Sturingsmomenten raad	:	<ul style="list-style-type: none"> • Indienen zienswijze op begroting (elk jaar in voorjaar). • Indienen zienswijze op de jaarstukken (elk jaar in voorjaar). 									
Uittredingsmogelijkheid	:	Verplichte samenwerking ex artikel 9 Wet veiligheidsregio's.									
Financiële bijdrage	:	Op basis van het inwoneraantal vormt Heemstede 5% van het totaal van de GR.									
Jaarverslag	:	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>2020</th> <th>2021</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 8.900.000</td> <td>€ 6.966.000</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 56.312.000</td> <td>€ 62.024.000</td> </tr> </tbody> </table>		2020	2021	Eigen vermogen	€ 8.900.000	€ 6.966.000	Vreemd vermogen	€ 56.312.000	€ 62.024.000
	2020	2021									
Eigen vermogen	€ 8.900.000	€ 6.966.000									
Vreemd vermogen	€ 56.312.000	€ 62.024.000									

Resultaat voor bestemming	€ 5.185.000	€ 1.332.000
Verrekend met bijdrage gemeente	€ 5.611.000	€ 1.820.000

Bijdrage versus begroting	Begroting	Realisatie	Meerjarenraming (in €)			
	2021	2021	2023	2024	2025	2026
	2.441.000	2.529.000	2.673.000	2.673.000	2.673.000	2.673.000

Actuele risico's	<p>In programmabegroting 2022-2025 van VRK zijn de risico's en beheersmaatregelen benoemd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niet volledig kunnen uitvoeren taken GGD en toenemende/afnemende vraag vanwege lange duur COVID-crisis. • Onvoldoende financiering voor intensivering taken op het gebied van gezondheidsbevordering en mentale gezondheid. • Mogelijke verminderde duurzame inzetbaarheid personeel • Suboptimale samenwerking met onze ketenpartners.
Gezamenlijke doelen	De gemeenten hebben de intentie een robuuste organisatie te creëren, die voldoende draagvlak heeft om een grote crisis in de regio ook het hoofd te kunnen bieden. En die tegelijkertijd efficiënt en effectief kan functioneren, ten dienste van de gemeenten. Ook hebben de gemeenten de intentie de VRK te gebruiken waar dat kan om bestuurlijke drukte en versnippering van taken en organisaties te voorkomen.
Heemstedse doelen	Geen andere doelen dan doelen binnen de in de wet en GR gestelde kaders.
Heemstedse aandachtspunten	Geen Heemstedse aandachtspunten meegegeven.

Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid

Vorm samenwerking	Gemeenschappelijke regeling (centrumregeling)
Samenwerkingspartners	Gemeente Bloemendaal (centrumgemeente), Heemstede en Zandvoort.
Onderwerp	Innen van belastingen
Aard samenwerking	Delen van hulpbronnen (Shared services)
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Wethouder financiën in de stuurgroep GBKZ
Zeggenschap	Onbepaald. In de GR zijn geen afspraken gemaakt over stemverhoudingen in de stuurgroep. Bevoegdheid tot vaststellen financieel en fiscaal beleid ligt nog steeds bij individuele gemeenten.
Motieven voor oprichting	Uitvoering van de taken van de gemeenten op het gebied van het heffen en invorderen van gemeentelijke belastingen en rechten en voor de uitvoering

	van de Wet waardering onroerende zaken.
Informatiedocumenten	<ul style="list-style-type: none"> • Bedrijfsplan (C-stuk, bij de start van het nieuwe kalenderjaar) • Jaarverslag (C-stuk, halverwege het jaar) • Managementrapportage (C-stuk, in het najaar)
Sturingsmomenten raad	Geen, anders dan standaardinstrumenten zoals het stellen van vragen en het aannemen van moties.
Uittredingsmogelijkheid	Uittreding is enkel mogelijk met een opzegtermijn van twee jaar. De financiële gevolgen van uittreding zijn voor rekening van de uittredende gemeente.
Financiële bijdrage	Op basis van het inwoneraantal en het aantal aanslagregels vormt Heemstede ongeveer 35% van het totaal van deze GR. De bijdrage aan de GBKZ is opgenomen inclusief proces- en griffiekosten en geïnde kosten en rente van dwangbevelen.

Jaarverslag		2021	2022
	Afrekening	€ 14.300	- € 154.800

Bijdrage versus begroting	Begroting	Realisatie	Meerjarenraming			
	2022	2022	2023	2024	2025	2026
	€ 777.000	€ 933.000	€ 807.000	€ 807.000	€ 807.000	€ 807.000

Vanwege hoge proces- en griffiekosten in 2022 waren de werkelijke lasten van GBKZ hoger dan de begrote lasten.

Actuele risico's	Er is een stijging zichtbaar in het aantal beroepen, waardoor de proceskosten van GBKZ stijgen.
Gezamenlijke doelen	In het bedrijfsplan worden jaarlijks doelen opgesteld. Een belangrijk doel is proceskosten beperken.
Heemstedse doelen	Geen ander doelen dan de gezamenlijke doelen.
Heemstedse aandachtspunten	Geen andere aandachtspunten dan de gezamenlijke aandachtspunten.

Spaarne werkt

Vorm samenwerking	Gemeenschappelijke regeling (bedrijfsvoeringsorganisatie)
Samenwerkingspartners	Bloemendaal, Haarlem, Heemstede en Zandvoort
Onderwerp	Sociale werkvoorziening
Aard samenwerking	Beleidsafstemming en gezamenlijke uitvoering

Vertegenwoordigers in bestuursorganen	:	Wethouder Werk & Inkomen is lid van het bestuur
Zeggenschap	:	16,67%
Motieven voor oprichting	:	<p>Uitvoering en behartigen van de gemeenschappelijke en afzonderlijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van</p> <ul style="list-style-type: none"> • de sociale werkvoorziening (Wet sociale werkvoorziening). • re-integratie voor werkzoekenden met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt (Participatiewet). • beschut werk op grond van de Participatiewet. • leerwerktrajecten voor jongeren zonder start- en beroepskwalificatie (Wet voortijdig schoolverlaten).
Informatiedocumenten	:	<ul style="list-style-type: none"> • Begroting (elk jaar in voorjaar), • Jaarstukken (elk jaar in voorjaar)
Sturingsmomenten raad	:	Indienen zienswijze op begroting (elk jaar in voorjaar)
Uittredingsmogelijkheid	:	Een deelnemende gemeente kan uittreden, indien de colleges van twee derde van de deelnemende gemeenten daarmee instemmen. De uittreding kan slechts plaatsvinden met ingang van de dag waarop de nieuwe zittingsperiode van het bestuur aanvangt.
Financiële bijdrage	:	De gemeente Heemstede participeert voor circa 7% in deze gemeenschappelijke regeling op basis van toegekende integratie-budgetten Participatiewet (Wsw-deel).

Jaarverslag	:		2021	2022
		Eigen vermogen	6.331.456	n.v.t.
		Vreemd vermogen	4.132.394	n.v.t.
		Resultaat voor bestemming	-419.626	n.v.t.
		Verrekenend met bijdrage gemeente	nihil	n.v.t.

Bijdrage versus begroting	:	Begroting	Realisatie	Meerjarenraming			
		2022	2022	2023	2024	2025	2026
		1.426.000	1.459.000	1.532.000	1.512.000	1.436.000	1.365.000

Actuele risico's	:	<ol style="list-style-type: none"> 1. In de Paswerkcijfers 2022 zijn de extra doorbetaalde bijdragen van het Rijk voor de coronacrisis verwerkt. Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening 2022 was nog geen eindresultaat van Spaarne Werkt bekend. 2. Nieuwe cao-afspraken. De loonkosten Wsw maken een substantieel deel uit van de totale begroting van Spaarne Werkt. 3. De in de begroting van Heemstede opgenomen Wsw-bedragen 2023-2026
------------------	---	--

	zijn gebaseerd op de in de meicirculaire 2022 opgenomen integratie-uitkeringen Wsw en de daaruit afgeleide kostenverdeling over de deelnemende gemeenten. Paswerk gaat in haar begroting uit van een jaarlijks positieve bijstelling van de integratie-uitkeringen Wsw. Een positieve bijstelling is echter geen garantie en kan op enig moment ook negatief uitpakken.
Gezamenlijke doelen	: De doelstelling van het Participatiebedrijf is de organisatie van en toeleiding naar betaald werk voor de volgende doelgroepen: <ul style="list-style-type: none"> • Inwoners met een indicatie Wsw of Nieuw Beschut. • Inwoners met een indicatie Banenafpraak. • Inwoners met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt. • Jongeren zonder startkwalificatie die zijn uitgevallen uit het onderwijs.
Heemstedse doelen	: Geen aparte beleidsdoelen geformuleerd.
Heemstedse aandachtspunten	: Toekomstperspectief sociale werkvoorziening en de daaruit afgeleide huisvestingsbehoefte.

Schoolverzuim en voortijdig Schoolverlaten West-Kennemerland

Vorm samenwerking	: Gemeenschappelijke Regeling (gemeenschappelijk orgaan)
Samenwerkingspartners	: Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Heemskerk, Heemstede, Velsen en Zandvoort.
Onderwerp	: Onderwijs: leerplichtadministratie, leerplichthandhaving en RMC (regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten).
Aard samenwerking	: Beleidsafstemming en gezamenlijke uitvoering
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	: Wethouder onderwijs in gemeenschappelijk orgaan
Zeggenschap	: Elke gemeente heeft één stem (14,29%)
Motieven voor oprichting	: Het behartigen van de belangen van gemeenten op het gebied van de uitvoering van de Leerplichtwet 1969 en het Besluit regionaal Meld- en coördinatiefunctie Voortijdig Schoolverlaten ten behoeve van het efficiënt en doelmatig samenwerken van de deelnemende gemeenten.
Informatiedocumenten	: <ul style="list-style-type: none"> • Begroting (elk jaar in het voorjaar) • Jaarstukken (elk jaar in het voorjaar) • Leerplicht jaarverslag
Sturingsmomenten raad	: Indienen zienswijze op de begroting en het jaarverslag van de GR.
Uittredingsmogelijkheid	: Door besluit van het college met een opzegtermijn van één jaar. Gemeenschappelijk orgaan regent financiële afhandeling. Uitgangspunt is dat uittredende gemeente de kosten voor eigen rekening neemt die het gevolg van uittreding zijn.
Financiële bijdrage	: De (onderstaande) bijdrage betreft de bijdrage voor perceel 1 & 2 (Centrale Administratie en Leerplicht). De betaling van de leer-werktrajecten (perceel 3) vindt plaatst per traject c.q. geplaatste jeugdige. Dit vindt plaats vanuit het

	budget Sociaal Domein (deel jeugd).					
Jaarverslag	:		2020	2021		
		Eigen vermogen	n.v.t.	n.v.t.		
		Vreemd vermogen	n.v.t.	n.v.t.		
		Resultaat voor bestemming	€ 0	€ 0		
		Verrekend met bijdrage gemeente	€ 0	€ 0		
Bijdrage versus begroting	:	Begroting	Realisatie	Meerjarenraming		
		2022	2022	2023	2024	2025
		€ 91.567	€ 92.723	€ 96.878	€ 96.878	€ 96.878
Actuele risico's	:	Geen				
Gezamenlijke doelen	:	Terugdringen ongeoorloofd verzuim en voorkomen van voortijdig schooluitval en het realiseren van herplaatsingen.				
Heemstedse doelen	:	Relatief verzuim blijft op hetzelfde niveau of wordt verder teruggedrongen. Geen absoluut verzuim.				
Heemstedse aandachtspunten	:	Geen aparte aandachtspunten meegegeven.				

Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland

Vorm samenwerking	:	Gemeenschappelijke regeling (gemeenschappelijk orgaan)
Samenwerkingspartners	:	Bloemendaal, Haarlem, Heemstede en Zandvoort.
Onderwerp	:	Verkeer en vervoer: vanuit een regionaal mobiliteitsfonds mobiliteitsprojecten met regionaal belang voorbereiden en uitvoeren.
Aard samenwerking	:	Beleidsafstemming en gezamenlijke uitvoering
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	:	Wethouder verkeer in gemeenschappelijk orgaan
Zeggenschap	:	25% binnen de regeling. Projectvoorstellen worden ter besluitvorming voorgelegd aan de raden van de deelnemers. Ze worden goedgekeurd bij akkoord van een meerderheid van de raden. In alle gevallen moet de raad waar het project zich bevindt, in ieder geval akkoord zijn.
Motieven voor oprichting	:	Hoger ambitieniveau bereiken: samen meer realiseren, onder andere dankzij een sterkere lobby.

	Gezamenlijk optrekken in grensoverschrijdende projecten.
Informatiedocumenten	: Eens per kwartaal informeert de stuurgroep de raden met een rapportage. waarin de planning, het budget en eventuele risico's staan. Daarnaast is er een begroting, jaarverslag en jaarplan. Projectvoorstellen op eigen grondgebied vereisen goedkeuring van de raad.
Sturingsmomenten raad	: Indienen zienswijze op begroting en jaarverslag.
Uittredingsmogelijkheid	: Uittreding is mogelijk met een opzegtermijn van minimaal één jaar. Verplichtingen die voortvloeien uit besluiten die al genomen zijn over projecten, moeten worden nagekomen. Hiervoor wordt een onafhankelijke registeraccountant ingehuurd.
Financiële bijdrage	: De vier deelnemende gemeenten storten jaarlijks een bijdrage in het fonds, gerelateerd aan het aantal inwoners.

Jaarverslag	:		2021	2022 (*)
		Eigen vermogen	7.483.000	pm
		Vreemd vermogen	0	pm
		Resultaat voor bestemming	1.238.000	273.975
		Verrekend met bijdrage gemeente	0	0

** Er is nog geen jaarrekening 2022. De GR stelt geen begroting op met een geprognosticeerde balans. Daarom kan hier geen eigen en vreemd vermogen worden ingevuld.*

Bijdrage versus begroting	:	Begroting	Realisatie	Meerjarenraming			
		2022	2022	2023	2024	2025	2026
		190.000	190.000	190.000	190.000	190.000	190.000

Actuele risico's	:	Er worden geen bijzondere risico's onderkend die grote financiële impact kunnen hebben.
Gezamenlijke doelen	:	In 2011 hebben de raden van de gemeenten in Zuid-Kennemerland de Regionale Bereikbaarheidsvisie "Zuid-Kennemerland, bereikbaar door samenwerking" onderschreven. Het ontwerp -jaarplan 2022 bouwt voort op de plannen zoals beschreven in de Regionale bereikbaarheidsvisie uit 2011 (maar biedt ook een doorkijk naar een geactualiseerde visie).
Heemstedse doelen	:	Verbeteren fietsparkeren station Heemstede-Aerdenhout, doorstroming verbeteren d.m.v. Dynamisch Verkeersmanagement (DVM) en het op strategische punten inzetten en/of vervangen van VRI's door iVRi's
Heemstedse aandachtspunten	:	Geen aparte aandachtspunten.

Omgevingsdienst IJmond

Vorm samenwerking	:	Gemeenschappelijke Regeling (openbaar lichaam)
Samenwerkingspartners	:	Beverwijk, Bloemendaal, Edam-Volendam, Haarlem, Heemskerk, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend (inclusief Beemster), Uitgeest, Velsen, Waterland, Wormerveer, Zandvoort en de provincie Noord-Holland
Onderwerp	:	Uitvoerende taken op het gebied van bouwen, ruimte en milieu en de Drink- en Horecawet
Aard samenwerking	:	Beleidsafstemming en gezamenlijke uitvoering
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	:	De wethouder volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing is lid van het algemeen bestuur.
Zeggenschap	:	Per deelnemer één stem, in 2022 2,2%..
Motieven voor oprichting	:	Het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit in het samenwerkingsgebied.
Informatiedocumenten	:	<ul style="list-style-type: none"> Begroting (elk jaar in het voorjaar) Jaarstukken (elk jaar in het voorjaar) Milieujaarverslag Tussenrapportage (tweemaal per jaar)
Sturingsmomenten raad	:	<ul style="list-style-type: none"> Indienen zienswijze op begroting (elk jaar in het voorjaar)
Uittredingsmogelijkheid	:	Verplichte samenwerking.
Financiële bijdrage	:	In de GR zijn de basistaken inclusief de WABO (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) taken opgenomen. Daarnaast is er nog een dienstverleningsovereenkomst (DVO). Deze DVO is géén onderdeel van de gemeenschappelijke regeling en daarom uit dit overzicht verbonden partijen weggelaten.

Jaarverslag	:		2021	(*) 2022 (begroting)
		Eigen vermogen	648.213	812.299
		Vreemd vermogen	11.095.048	8.159.172
		Resultaat voor bestemming	160.362	0
		Verrekend met bijdrage gemeente	0	0

** er is nog geen jaarrekening 2022 beschikbaar*

Bijdrage versus begroting	:	Begroting	Realisatie	Meerjarenraming		
		2022	2022	2023	2024	2025

158.451	(*) 97.785	162.412	166.472	170.634	170.634
---------	------------	---------	---------	---------	---------

** de begrote bijdragen 2022 en verder wijken af als gevolg van de overdracht van bodemtaken van de provincie naar de gemeente. Deze is in 2022 niet doorgedaan waardoor een afwijking ten opzichte van de begroting ontstaat.*

Actuele risico's	: Op pagina 19 van de begroting 2022 van de Omgevingsdienst IJmond zijn de risico's benoemd. Belangrijkste zijn: <ul style="list-style-type: none"> • Salariskosten nemen jaarlijks en gedurende het jaar toe. • Externe inhuur overschrijdt het budget. • Nieuwe wetgeving of werkzaamheden leiden tot extra opleidingskosten voor personeel. • DVO's of projecten lopen af, waardoor incidentele baten verdwijnen. Hier kunnen structurele kosten tegenover staan. • Toename ziekteverzuim. • Toename algemene lasten als gevolg vertraging nieuwe wetgeving.
Gezamenlijke doelen	: Uitvoering basispakket inclusief WABO taken. Onder het basispakket gaat het om de RUD taken (regionale uitvoeringsdienst) zoals vergunningverlening, toezicht en handhaving en toezicht bodemsanering. Daarnaast is er een contactfunctionaris aangesteld.
Heemstedse doelen	: Geen aparte beleidsdoelen geformuleerd
Heemstedse aandachtspunten	: Geen aparte aandachtspunten meegegeven

Bank Nederlandse Gemeenten

Vorm samenwerking	: Naamloze vennootschap
Samenwerkingspartners	: Alle gemeenten, provincies en de Rijksoverheid
Onderwerp	: Financiën
Aard samenwerking	: Historisch gegroeid aandeelhouderschap
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	: Wethouder financiën in Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA)
Zeggenschap	: 0,2% van de stemmen
Motieven voor oprichting	: (Goedkope) financiering voor gemeenten
Informatiedocumenten	: Via de reguliere P&C-cyclus
Sturingsmomenten raad	: Geen, anders dan standaard-instrumenten zoals het stellen van vragen en aannemen van moties.
Uittredingsmogelijkheid	: Uittreden is geregeld in de statuten. Mogelijkheden tot overdragen aandelen worden hierdoor beperkt.
Financieel belang	: 122.421 aandelen en Heemstede is rekeninghouder bij BNG.

Actuele risico's	:	Risico's voor Heemstede als aandeelhouder zijn met name financieel van aard in de zin dat de dividenduitkering lager kan uitvallen. In het jaarverslag van de BNG wordt ingegaan op de verschillende risico's en de beheersmaatregelen die genomen zijn. Het risicobeheer is gericht op handhaving van het veilige risicoprofiel van de bank.
Gezamenlijke doelen	:	Niet van toepassing
Heemstedse doelen	:	Het jaarlijks realiseren van de begrote dividenduitkering.
Heemstedse aandachtspunten	:	Geen specifieke aandachtspunten.

Stedin Groep

Vorm samenwerking	:	Naamloze vennootschap
Samenwerkingspartners	:	In totaal zijn 44 Nederlandse gemeenten aandeelhouder.
Onderwerp	:	Energienetwerk
Aard samenwerking	:	Historisch gegroeid na samengaan Energiebedrijf Zuid Kennemerland met Eneco. Eind januari 2017 is de Eneco Groep gesplitst om te voldoen aan de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) waardoor per 31 december 2017 twee bedrijven zijn ontstaan: Eneco Groep en Stedin Groep. Alle aandeelhouders die eerst eigenaar waren van één bedrijf, zijn eind januari 2017 eigenaar geworden van twee bedrijven.
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	:	Wethouder financiën in Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA).
Zeggenschap	:	0,9% van de stemmen
Motieven voor oprichting	:	Aandeelhouderschap is historisch gegroeid.
Informatiedocumenten	:	Via de reguliere P&C-cyclus.
Sturingsmomenten raad	:	Geen, anders dan standaard instrumenten zoals het stellen van vragen en aannemen van moties.
Uittredingsmogelijkheid	:	De aandelen van Stedin dienen in handen te blijven van publieke aandeelhouders, maar kunnen verkocht worden binnen deze beperking.
Financiële belang	:	44.795 aandelen 3.744 preferente aandelen

Jaarverslag	:		2021	2022
		Eigen vermogen	3.270.000.000	3.342.000.000
		Vreemd vermogen	4.912.000.000	5.178.000.000

Resultaat na belastingen	21.000.000	44.000.000
--------------------------	------------	------------

Bijdrage versus begroting	Begroting	Realisatie	Meerjarenraming			
	2022	2022	2023	2024	2025	2026
	28.100	33.045	54.000	54.000	54.000	54.000

Actuele risico's : **Risico's voor Heemstede zijn met name financieel van aard in de zin dat de dividenduitkering lager kan uitvallen.** Inmiddels wordt in de begroting gerekend met een alleen een dividenduitkering over de preferente aandelen op basis van de financiële ontwikkelingen bij Stedin.

Meerlanden

Vorm samenwerking	: Naamloze vennootschap
Samenwerkingspartners	: Aalsmeer, Bloemendaal, Diemen, Haarlemmermeer (incl. Haarlemmerliede en Spaarnewoude), Heemstede, Hillegom, Lisse, Noordwijk (incl. Noordwijkerhout)
Onderwerp	: Afvalinzameling en –verwerking, onderhoud openbare ruimte
Aard samenwerking	: Dienstverleningsovereenkomst inzake afvalinzameling en –verwerking en onderhoud openbare ruimte
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	: Wethouder financiën in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA)
Zeggenschap	: 14% van de stemmen
Motieven voor oprichting	: Efficiënt werken, verminderen risico's en kwetsbaarheid.
Informatiedocumenten	: Meerlanden legt de begroting en de jaarrekening ter goedkeuring voor aan de AVA. De jaarrekening bevat onder meer het voorgestelde dividend per aandeel. Raadscommissie ontvangt collegebesluiten over de dienstverleningsovereenkomst. (DVO).
Sturingsmomenten raad	: Advies aan college over verlenging DVO. Het lokale afvalbeleid, dat door de raad wordt vastgesteld is betrokken bij de DVO.
Uittredingsmogelijkheid	: Verkoop van de aandelen (geregeld in de statuten van Meerlanden). Onder meer vanwege de aanwezigheid van de Milieustraat in Heemstede is uittreding gecompliceerd.
Financieel belang	: 12.019 aandelen à € 75,00, 133 aandelen à € 206,05 en 1 transitieaandeel van € 1.446.559 (inclusief registratiewaarde aandeel van 1 euro)

Jaarverslag	:		2021	2022 (*)
		Eigen vermogen	31.265.000	37.119.000
		Vreemd vermogen	29.976.000	28.796.000
		Resultaat na belastingen	2.599.000	2.782.000
		Dividenduitkering	1.565.000	1.391.000

*Er is nog geen rekening 2022 zodat hier de begroting 2022 word opgenomen.

Ontvangen dividend vs begroting (inclusief transitie-aandeel)	:	Begroting	Realisatie	Meerjarenraming			
		2022	2022	2023	2024	2025	2026
		140.000	162.497	125.400	122.400	132.300	132.300

Actuele risico's	:	De gewijzigde kapitaalstructuur is doorgevoerd. Over 2021 heeft Heemstede meer dividend ontvangen dan geraamd (op basis van corona was de verwachte omzet lager geraamd).
Gezamenlijke doelen	:	Uitvoering van de DVO en in alle werkzaamheden duurzaamheid nastreven.
Heemstedse doelen	:	Het behalen van 30 kilo restafval in 2025 per inwoner per jaar en 75% afvalscheiding nastreven. Hiermee streven wij de landelijke doelstellingen na die zijn onderschreven in de Nota Duurzaamheid van Heemstede. Onderzocht wordt welke wijze van inzamelen voor Heemstede het best passend is. Voor het onderdeel schoonhouden openbare ruimte (groen, onkruidbestrijding & zwerfafval) wordt gewerkt aan een gebiedsgerichte aanpak waarbij de gemeente meer zichtbaar en aanspreekbaar is en sneller kan inspelen op veranderende omstandigheden per wijk.
Heemstedse aandachtspunten	:	Voor wat betreft de dienstverlening is eenduidigheid met de omliggende gemeenten die ook aangesloten zijn een aandachtspunt.

Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland

Vorm samenwerking	:	Stichting
Samenwerkingspartners	:	Gemeenten Alkmaar, Beverwijk, Bloemendaal, Diemen, Heemskerk, Heemstede, Hillegom, Lisse, Noordwijk, Oostzaan, Ouder-Amstel, Ronde venen, Teylingen, Uithoorn, Velsen, Wormerland
Onderwerp	:	Inkoop- en aanbesteding
Aard samenwerking	:	Gezamenlijke uitvoering en delen van hulpbronnen (shared services).
Vertegenwoordigers in	:	De gemeentesecretaris is lid van het algemeen bestuur.

bestuursorganen	
Zeggenschap	: 1 van de 16 stemmen in het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur kan ook buiten vergadering besluiten nemen, mits alle bestuursleden in de gelegenheid zijn gesteld schriftelijk hun mening te uiten. De dagelijkse leiding van de stichting berust bij de directeur. De taken en bevoegdheden van de directeur zijn vastgelegd in het directiestatuut. Aan de directeur is een volmacht verleend. De volmacht is volledig.
Motieven voor oprichting	: Creëren van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied voor zelfstandige gemeenten door het faciliteren van een regionaal inkoopbureau.
Informatiedocumenten	: <ul style="list-style-type: none"> • Begroting • Jaarrekening • Inkoopplan
Sturingsmomenten raad	: Geen andere dan de standaardinstrumenten zoals het stellen van vragen en aannemen van moties. Verder ontvangt de raad de begroting en jaarrekening ter informatie.
Uittredingsmogelijkheid	: Uittreden is mogelijk, per kalenderjaar, met een opzegtermijn van 6 maanden
Financiële bijdrage	: Op basis van afname dagen per week.

Jaarverslag	:		2020	2021
		Eigen vermogen	€ 1.308.182	€ 1.084.199
		Vreemd vermogen	€ 399.071	€ 900.630
		Resultaat voor bestemming	€ 592.010	€ 274.200
		Verrekend met bijdrage gemeente	*€ 0	€ 405.431

Bijdrage versus begroting	:	Begroting	Realisatie	Meerjarenraming			
		2022	2022	2023	2024	2025	2026
		€ 216.410	€ 216.410	€ 216.410	€ 216.410	€ 216.410	€ 216.410

Actuele risico's	:	Het behouden van een kundig personeelsbestand
Gezamenlijke doelen	:	Het bevorderen van de doelmatigheid, rechtmatigheid en kwaliteit van de wijze van besteding van overheidsmiddelen, teneinde financieel en maatschappelijk voordeel te creëren of te behalen.
Heemstedse doelen	:	Het bevorderen van de doelmatigheid, rechtmatigheid en kwaliteit van de wijze van besteding van overheidsmiddelen, teneinde financieel en maatschappelijk voordeel te creëren of te behalen.

Heemstedse aandachtspunten	:	Behalen van de gemeentelijke inkoopdoelstellingen, zoals verwoord in de Nota Inkoop 2022.
----------------------------	---	---

Stichting Openbaar Onderwijs Zuid-Kennemerland (STOPOZ)

Vorm samenwerking	:	Stichting
Samenwerkingspartners	:	Gemeenten Heemstede, Bloemendaal, Zandvoort en Haarlemmermeer
Onderwerp	:	Onderwijs
Aard samenwerking	:	Verzelfstandiging openbaar onderwijs
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	:	n.v.t.
Zeggenschap	:	n.v.t.
Motieven voor oprichting	:	Verzelfstandiging openbaar onderwijs
Informatiedocumenten	:	Begroting, jaarstukken & terugkoppeling uit regionale overleggen (incidenteel)
Sturingsmomenten raad	:	Begroting en jaarstukken ter informatie, benoemen leden van de raad van toezicht, ingrijpen bij taakverwaarlozing.
Uittredingsmogelijkheid	:	Uittreden is mogelijk. De raad kan besluiten het bestuur van een of meer scholen weer op zich te nemen. Dat kan voor het eerst vijf jaar na het tijdstip waarop het bestuur over de desbetreffende school aan de stichting is overgedragen.
Financiële bijdrage	:	geen

Jaarverslag	:		2020	2021
		Eigen vermogen	€ 1.299.000	€ 2.385.996
		Vreemd vermogen	€ 1.247.298	€ 1.149.214
		Resultaat voor bestemming	€ -183.274	€ 1.087.027
		Verrekend met bijdrage gemeente	n.v.t.	n.v.t.

Bijdrage versus begroting	:	Begroting	Realisatie	Meerjarenraming			
		2022	2022	2023	2024	2025	2026
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

Actuele risico's	:	Het risico voor de gemeente is dat de stichting bestuurlijk niet goed functioneert. Dit zou dan gevolgen kunnen hebben voor het voortbestaan van
------------------	---	--

het openbaar onderwijs maar heeft zich in 2022 niet voorgedaan. In de raad van 30 juni 2016 is besloten tot een nieuwe bestuursvorm (inclusief statutenwijziging) per juli 2016 bestaande uit een college van bestuur en een raad van toezicht.

Gezamenlijke doelen	:	Instandhouding bestaande Heemstedse openbare scholen
Heemstedse doelen	:	Geen aparte beleidsdoelen geformuleerd
Heemstedse aandachtspunten	:	Geen aparte aandachtspunten meegegeven.

Paragraaf 7 Grondbeleid

Faciliterend grondbeleid

Het grondbeleid kan grote financiële risico's voor de financiële positie met zich meebrengen, wanneer de gemeente besluit een grondpositie in te nemen bij ruimtelijke ontwikkelingen. Bij grondbeleid wordt onderscheid gemaakt tussen actief en faciliterend grondbeleid. Actief grondbeleid houdt in dat de gemeente zelf grond verwerft, bouwrijp maakt en uitgeeft. Bij faciliterend grondbeleid stelt de gemeente voorwaarden aan de ontwikkeling van grond in eigendom van derden, bijvoorbeeld projectontwikkelaars. In dat geval stelt de gemeente de planologische grenzen vast van de ontwikkelingsmogelijkheden. Projectontwikkelaars en andere initiatiefnemers zijn gebonden aan de planologische grenzen die worden vastgelegd in structuurvisies en bestemmingsplannen.

Heemstede kent geen grote uitbreidingslocaties. Er is sprake van faciliterend grondbeleid. De uitvoering van de diverse projecten wordt overgelaten aan private partijen. Hiermee worden de financiële risico's voor de gemeente ondervangen.

De gemeente houdt de regie over de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen via de bestemmingsplannen. Na inwerking treden van de Omgevingswet zullen de bestemmingsplannen geleidelijk worden vervangen door een Omgevingsplan voor de gemeente. In 2022 is gewerkt aan de opstelling van een Omgevingsvisie, die naar verwachting in 2024 door de raad wordt vastgesteld. Voor wat betreft het grondbeleid zal de lijn van het faciliterend grondbeleid in beginsel worden voortgezet.

Kostenverhaal bij ruimtelijke ontwikkelingen

Het kostenverhaal (verhaal van de door de gemeente te maken exploitatiekosten in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling (woningbouwplan), zoals bijvoorbeeld de kosten voor de herinrichting van de openbare ruimte) kan de gemeente zowel langs publiekrechtelijke (via een exploitatieplan) als privaatrechtelijke weg (via een anterieure overeenkomst) regelen. In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is het kostenverhaal verplicht gesteld (in de praktijk wordt gesproken over de Grondexploitatiewet (GreX-wet) dat in feite een onderdeel van de Wro is). Een exploitatieplan is verplicht, tenzij het kostenverhaal anderszins (bijvoorbeeld door een overeenkomst) is verzekerd. Bij de Heemstedse ontwikkelingen is en wordt het kostenverhaal via privaatrechtelijke (anterieure) overeenkomsten geregeld.

Beleid uitgifte gemeentegrond

Heemstede heeft relatief weinig uitgeefbare grond in haar bezit. Het aantal uitgiftes van gemeentegrond is dan ook beperkt. Het gaat dan meestal om snippergroen. Volgens het door de raad vastgestelde gronduitgiftebeleid wordt snippergroen verkocht als het gaat om niet-strategisch en niet-functioneel openbaar groen dat niet bepalend is voor de verkavelingsopzet en het bijbehorend groen beeld, en er geen kabels en leidingen in het desbetreffende perceel liggen. Op de bijbehorende uitgiftekaarten zijn de voor uitgifte vatbare gronden aangegeven. Snippergroen wordt verkocht op aanvraag. Door de verkoop van deze stroken groen kunnen de onderhoudskosten voor de gemeente worden teruggebracht. Tot december 2016 werd een basisgrondprijs gehanteerd van € 150 per m² (kosten koper). Voor percelen boven de 50 m² werd de prijs bepaald op basis van taxatie. In december 2016 is besloten in alle gevallen van gronduitgifte de grondprijs door middel van taxatie te bepalen (B&W besluit "Kader gemeentelijke vastgoedtransacties" 19 december 2016, B-stuk).

Overzicht projecten in uitvoering.

Bij onderstaand project is sprake van faciliterend grondbeleid.

Projecten in uitvoering	Stand van zaken
Princenbuurt (Patrijzenlaan e.o.)	<p>Vanuit initiatiefnemers is het verzoek gekomen om op de percelen Patrijzenlaan 21 en Glipperweg 64 – 72 nieuwbouw te realiseren. Voor de realisatie van de nieuwe woningen, tuinen en openbare ruimte is gemeentegrond nodig. In 2021 heeft zich een nieuwe initiatiefnemer bij de gemeente gemeld. In 2022 hebben de partijen de (verkoop)overeenkomsten getekend en wordt de grond overgedragen aan de ontwikkelaar.</p> <p>De start van de bouw is gepland voor 2023. Na de oplevering van de woningen zal de openbare ruimte worden overgedragen aan de gemeente.</p>

Daarnaast heeft de gemeente een eerste recht van koop op het terrein van de voormalige rioolwater-zuiveringsinstallatie aan de Cruquiusweg. Het terrein is getaxeerd op € 2.260.000. In 2023 onderzoeken we de mogelijkheden voor woningbouw voor dit terrein.

Paragraaf 8 Taakstellingen

Conform het advies van onze toezichthouder Gedeputeerde Staten van Noord-Holland is ook in deze begroting een aparte paragraaf Taakstellingen opgenomen. In deze paragraaf wordt in één oogopslag de opgenomen bezuinigingen c.q. taakstellingen zichtbaar, die verspreid in de begroting op programmaniveau zijn opgenomen.

In de begroting 2022 waren twee taakstellingen opgenomen:

Stelpost onderuitputting kapitaallasten (aflopend van € 100.000 in 2020 naar € 0 vanaf 2023)

De stelpost onderuitputting was voor 2022 geraamd op een bedrag van € 34.000. In het rekeningresultaat van 2022 is aan onderuitputting een bedrag gerealiseerd van € 235.000. Hiermee is de stelpost voor 2022 volledig ingevuld. Vanaf 2023 is deze stelpost niet meer toegestaan.

Taakstelling ambtelijke organisatie

In de begroting van 2022 was in de paragraaf taakstellingen toegelicht dat het in te vullen bedrag zonder de kwaliteit van de dienstverlening aan te tasten maximaal € 150.000 bedraagt. Het in de begroting 2022 geraamde bedrag van € 150.000 voor de taakstelling is volledig structureel gerealiseerd. Hiermee is aan de taakstelling voldaan.

Paragraaf 9 Corona

Begrotingscijfers

In de coronabegroting die door de raad is vastgesteld op 24 juni 2021 is voor het jaar 2022 een totaalbedrag van € 450.940 aan budgetten geraamd. Een deel van de budgetten uit 2021 die nog niet tot besteding waren gekomen zijn bij de jaarrekening 2021 voor een totaalbedrag van € 545.850 (€ 468.600 plus € 77.250 budgetneutraal) overgeheveld naar 2022. Daarbij is in de voorjaarsnota 2022 een bedrag van € 21.700 geraamd voor afboeken van een lening aan RCH die was verstrekt als overbruggingskrediet in verband met Corona. In totaal was er dus in 2022 voor € 1.018.490 aan Coronabudget geraamd.

Realisatiecijfers

Corona heeft impact op tal van activiteiten en budgetten van onze organisatie. Alle in onze gemeente gerealiseerde corona gerelateerde uitgaven hebben wij opgenomen in het overzicht. Het gaat om een totaalbedrag van € 415.509.

omschrijving	Begroot 2022	Gerealiseerd 2022	Onttrekken	Toelichting
Verkiezingen	60.000			Budget was al in 2021 uitgegeven
Inhuur voor Corona	39.000	9.697	9.697	Restant niet nodig geweest
Maatregelen coronaproof (aanpassen gebouw, thuiswerken etc.)	42.100	-	-	Voorgesteld wordt in de jaarrekening 2022 om van dit budget bij resultaatbestemming 2022 € 22.000 over te hevelen naar 2023
Communicatie	20.000			Er zijn geen extra communicatiekosten geweest in 2022 ivm Corona
Precariobelasting	12.000	-	-	Er was in 2022 geen inkomstenderiving door corona
Economische zaken, samenwerking en winkelvisie	55.590	18.150	18.150	Er is geen extra budget voor corona aangewend in 2022 behoudens het overgeheveld bedrag uit 2021 van 18.150.
Herstelsubsidie winkelgebieden	50.000			Er is geen extra budget voor corona aangewend in 2022.
Ondersteuning verenigingen	10.000	250	250	Alleen waardeeringssubsidie voor de bridgeclub (deels 2021 & 2022). Voldoende budget binnen de begroting, hoeft niet onttrokken te worden
Overige cultuur en recreatie	126.600	57.667	57.667	Plan van aanpak cultuur naar aanleiding van corona heeft minder gekost dan begroot
Groen en duurzaamheid	62.000	28.045	28.045	Vanaf 2023 is dit overgegaan in een vast budget voor wijkshouwen daarmee niet meer nodig.
Maatschappelijke begeleiding	128.600	55.000	55.000	Ingezet voor eenzaamheid en aanpak jongeren
Huurcoulonce regeling gemeentelijk vastgoed	22.500			Huurcoulonce hoefde in 2022 niet te worden toegepast
Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (Tonk) excl. uitvoeringskosten	93.000	93.000	93.000	Bij jaarrekening 2021 overgeheveld budget is volledig gebruikt voor de uitvoering van de TONK
Restant budget uitvoeringskosten IASZ 2021 (incl. Tozo en Tonk)	136.000	136.000	136.000	Bij jaarrekening 2021 overgeheveld budget is volledig gebruikt voor de uitvoering van de TONK en Tozo.
Jeugdwet Veilig thuis (AMHK) en integrale crisisdienst	24.800	-	-	Budget niet nodig geweest in 2022
WMO 2015 begeleiding zin individueel	29.600	-	-	Budget niet nodig geweest in 2022
Handhaving	60.000	-	-	Er waren in 2022 geen maatregelen in verband met corona waarop moest worden gehandhaafd
Jeugd en jongeren	25.000	-	-	Dit budget was eind 2021 overgeheveld naar 2022 maar in 2022 niet nodig geweest
Afboeken overbruggingskrediet RCH	21.700	21.700	21.700	Bij de voorjaarsnota 2022 is een bedrag van € 21.700 voor RCH afgeboekt dat was verstrekt als overbruggingskrediet. Deze afboeking is gedekt uit de coronareserve.
	1.018.490	419.509	419.509	

Onttrekking aan de coronareserve

Het bedrag van € 415.509 hebben wij aan de corona reserve onttrokken ter dekking van de gerealiseerde uitgaven op de budgetten waarvoor wij het mandaat hadden van de raad. De budgetten die wel waren geraamd maar niet zijn uitgegeven hebben we niet onttrokken.

Evaluatie (verwerking bij voorjaarsnota 2023)

Bij de besluit Coronabegroting in 2021 was bepaald dat ultimo 2022 op basis van omstandigheden met betrekking tot de pandemie en de gerealiseerde uitgaven voor Corona zou worden geëvalueerd.

De afgenomen impact van de pandemie op onze maatschappij, tezamen met de teruggelopen uitgaven voor de bestrijding van de effecten ervan, geeft aanleiding om bij de voorjaarsnota 2023 voor te stellen om de jaarschijven 2023, 2024 en 2025 van de coronabegroting 2021-2025 niet meer te ramen, de coronareserve op te heffen en de resterende middelen terug te storten in de algemene reserve.

Paragraaf 10 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid

Inleiding

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo regelt het recht van inwoners op informatie van de overheid. Zo krijgen inwoners meer zicht in het handelen van de gemeente. Deze informatie moet in al bestaande documenten staan.

Artikel 3.5 van de Woo schrijft voor dat een bestuursorgaan jaarlijks in de begroting aandacht moet besteden aan beleidsvoornemens over de uitvoering van de Woo en in de jaarlijkse verantwoording verslag moet doen van de uitvoering van de Woo. Deze paragraaf is een invulling van die nieuwe verplichting.

De hoofdonderdelen van de Woo zijn passieve openbaarmaking, actieve openbaarmaking en het op orde brengen van de informatiehuishouding. Deze onderdelen worden hierna besproken.

Passieve openbaarmaking

Passieve openbaarmaking betekent openbaarmaking van documenten op verzoek van iemand, zoals de Woo-verzoeken.

In 2022 zijn bij het college vijf Wob-verzoeken en 31 Woo-verzoeken ingediend (in 2021 bedroeg het aantal Wob-verzoeken 16).

Eén Woo-verzoek is ingediend door een bedrijf, de rest van de Woo-verzoeken is ingediend door inwoners. Bij de raad zijn geen Woo-verzoeken ingediend.

Actieve openbaarmaking

Actieve openbaarmaking houdt in dat wij uit onszelf de informatie openbaar maken voor inwoners.

De Woo heeft diverse categorieën informatie aangewezen die bestuursorganen actief openbaar moeten maken. Deze actieve openbaarmakingsverplichtingen gelden nu nog niet. Het is nog niet duidelijk wanneer welke categorie openbaar moet zijn. De Rijksoverheid maakt dit later aan de gemeenten bekend. Wij volgen in ieder geval deze landelijke fasering.

Een aantal straks verplichte categorieën informatie maken we nu al openbaar, zoals gemeentelijke regelgeving, vergaderstukken en audioverslagen van de raad, besluitenlijsten van de vergaderingen van het college, adviezen van de welstandscommissie, het jaarverslag van de commissie voor bezwaarschriften, het jaarverslag klachten en de begroting.

In 2022 hebben we ook onze organisatiegegevens, zoals het organogram, op de gemeentelijke website actief openbaar gemaakt.

Verbetering van de informatiehuishouding

De Woo verplicht dat de digitale informatiehuishouding van overheden op orde wordt gebracht. Dit betekent dat gemeenten digitale informatiebestanden duurzaam toegankelijk en vindbaar moeten maken en houden.

Projectteam "Digitale Transparante Overheid"

In het kader van de implementatie van de Woo hebben wij in het najaar van 2021 samen met de gemeente **Bloemendaal het projectteam "Digitale Transparante Overheid" ingesteld. Dit projectteam heeft allereerst de veranderingen die de Woo met zich mee brengt in kaart gebracht. Zo heeft het projectteam geïnventariseerd welke categorieën informatie wij straks verplicht actief openbaar moeten maken en welke categorieën al openbaar zijn gemaakt. Ook is gekeken naar het ontsluiten van deze informatie via PLOOI (een landelijk digitaal platform waar de informatie van alle gemeenten terecht moet komen). Verder heeft het projectteam geadviseerd om op de gemeentelijke website een aparte pagina met een webformulier in te richten voor het**

digitaal doen van Woo-verzoeken. Dit is inmiddels gerealiseerd. Verder hebben de juristen van beide gemeenten op initiatief van het projectteam een uitgebreide cursus over de Woo gevolgd.

Woo-contactpersonen

Gemeenten zijn sinds de inwerkingtreding van de Woo verplicht om een of meerdere contactpersonen aan te wijzen, die vragen van bijvoorbeeld inwoners of journalisten kunnen beantwoorden over de beschikbaarheid van publieke informatie.

In Heemstede hebben het college, de burgemeester en de raad in 2022 Woo-contactpersonen aangewezen. De aangewezen Woo-contactpersonen verrichten werkzaamheden voor zowel Heemstede als voor Bloemendaal. De contactgegevens van de Woo-contactpersonen staan op de website van de gemeente.

Vanuit het Gemeentefonds zijn Woo-gelden beschikbaar gesteld, waaronder 0,1 fte voor de Woo-contactpersoon waarmee de kosten voor de Woo-contactpersonen zijn gedekt.

Kennisdeling

In 2022 hebben wij aan de medewerkers van Heemstede en Bloemendaal twee cursussen gegeven (De Woo in een notendop). Ook zijn er in 2022 verschillende nieuwsbrieven over de Woo op intranet verschenen en zijn er inloopsprekuren georganiseerd. Het college is verder in een collegemiddag over de Woo bijgepraat. Ook hebben wij de raad een digitale presentatie over de Woo gestuurd.

Deel C: Jaarrekening

Balans en toelichting op de balans

Balans

	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2021
Activa balans Heemstede		
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	29.415	0
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	29.415	0
Materiele vaste activa	59.556.019	59.510.358
Investerings met economisch nut	21.006.063	19.924.658
Investerings met economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven	20.841.807	21.276.878
Investerings openbare ruimte met maatschappelijk nut	17.708.149	18.308.822
Financiele vaste activa	5.068.031	4.838.937
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	3.026.171	2.998.766
Leningen aan woningbouwcorporaties	31.971	37.341
Leningen aan deelnemingen	1.446.558	1.446.558
Overige langlopende leningen	563.331	356.271
Totaal Vaste activa	64.653.465	64.349.294
Vlottende activa		
Voorraden	540	1.297
Gereed product en handelsgoederen	540	1.297
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	28.075.089	26.960.529
Vorderingen op openbare lichamen	4.591.355	4.266.506
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd <= 1 jaar	17.439.726	20.751.995
Rekening courant verhoudingen overige niet-financiele instellingen	90.735	31.861
Overige vorderingen	5.953.274	1.910.167
Liquide middelen	1.090.360	-736.835
kas- en banksaldi	1.090.360	-736.835
Overlopende activa	3.491.310	5.360.630
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	2.178.113	235.056
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	774.271	2.442.678
Overige overlopende activa	538.926	2.682.896
Totaal Vlottende activa	32.657.298	31.585.621
Totaal Activa balans Heemstede	97.310.764	95.934.916
Passiva balans Heemstede		
Vaste passiva		
Eigen vermogen	-60.363.665	-57.562.993
Algemene reserve	-19.751.173	-24.352.267
Bestemmingsreserves	-36.854.463	-30.571.264
Saldo van rekening	-3.758.029	-2.639.462

Vorzieningen	-13.120.172	-11.916.527
Vorzieningen voor verplichtingen en risico's	-3.722.537	-2.815.061
Vorzieningen ter egalisering van kosten	-4.308.266	-5.232.088
Vorzieningen voor middelen van derden, bestemming is gebonden	-2.164.369	-1.499.378
Vorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing	-2.925.000	-2.370.000
Vaste schulden	-11.527.575	-12.945.295
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	-11.328.000	-12.756.000
Waarborgsommen	-199.575	-189.295
Totaal Vaste passiva	-85.011.412	-82.424.815
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	-6.805.067	-5.238.553
Overige Kasgeldleningen	0	0
Vlottende schuld: Banksaldi	-2.469.253	-1.554.421
Overige vlottende schulden	-4.335.814	-3.684.131
Overlopende passiva	-5.494.285	-8.271.548
Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	-1.238.588	-541.793
Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	-230.173	-220.000
Overige overlopende passiva	-971.903	-546.393
verplichtingen uit het begrotingsjaar die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	-3.053.621	-6.963.361
Totaal Vlottende passiva	-12.299.351	-13.510.100
Totaal Passiva balans Heemstede	-97.310.764	-95.934.916

	2022	2021
Borg,en/of garantstellingen aan natuurlijke personen en rechtspersonen (incl. WSW)	105.175.284	95.479.176

Zie voor het totale overzicht borg- en garantstellingen het hoofdstuk "Gewaarborgde geldleningen".

Omdat het banksaldo eind 2021 negatief was, was daarin een negatief bedrag van € 754.713 in het credit gepresenteerde bedrag opgenomen. Omdat het banksaldo eind 2022 positief is, wordt dit saldo in deze jaarrekening debet gepresenteerd en wordt het bedrag ultimo 2021 van € 754.713 niet meer credit gepresenteerd maar in mindering gebracht op het bedrag dat debet is opgenomen. Dit is puur presentatie en heeft geen financiële impact.

Toelichting op de balans

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de Financiële verordening 2018, waarin de gemeenteraad op 20 december 2017 de uitgangspunten voor het financiële beleid, en ook de regels voor het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie heeft vastgesteld. Daarnaast zijn van betekenis de Nota activabeleid 2017 en de Nota reserves en voorzieningen – weerstandsvermogen 2019.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De activa en passiva en de bepaling van het resultaat worden gewaardeerd op basis van historische kosten. Tenzij dit bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Verliezen en risico's die hun oorsprong hebben voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de rekening bekend zijn geworden. Dividendopbrengsten en deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Toelichting op de balans

Hierna worden de diverse posten van de balans nader gespecificeerd. In de toelichting is de nummering van de balansposten aangehouden.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Grondslag:

Artikel 60 van het BBV beschrijft wanneer kosten van onderzoek en ontwikkeling mogen worden geactiveerd. Artikel 61 van het BBV beschrijft wanneer activa in eigendom van derden kunnen worden geactiveerd. Kosten van onderzoek en ontwikkeling moeten direct worden afgeschreven indien het activum niet wordt gerealiseerd.

	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2021
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	29.415	0
Totaal	29.415	

Toelichting

Dit betreft een onderzoek naar de overweg Leyduin. Indien de overweg wordt gerealiseerd worden de kosten afgeschreven in 5 jaar. Indien niet besloten wordt tot realisatie dient het tot dan geïnvesteerde bedrag ineens te worden afgeschreven ten laste van de exploitatie.

Materiële vaste activa

Grondslag:

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut.

De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

De afschrijvingstermijnen van de (im)materiële vaste activa zijn vastgesteld bij raadsbesluit 26 januari 2017 via de Nota activabeleid 2017. Kunstvoorwerpen met een cultuurhistorische waarde worden niet geactiveerd.

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2021
Investeringen met economisch nut	21.006.063	19.924.658
Investeringen met economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven	20.841.807	21.276.878
Investeringen openbare ruimte met maatschappelijk nut	17.708.149	18.308.822
Totaal	59.556.019	59.510.358

Investeringen met een economisch nut

Grondslag:

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming in principe lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grond wordt niet afgeschreven.

Op grond van artikel 65 van het BBV wordt bij de waardering van de vaste activa rekening gehouden met een vermindering van hun waarde, als deze vermindering naar verwachting duurzaam is. Op de waarde van activa met economisch nut mogen reserves niet meer in mindering worden gebracht. Investeringssubsidies en andere bijdragen van derden mogen wel in mindering worden gebracht. Compensabele btw wordt niet geactiveerd.

Het overzicht hierna geeft het verloop van de boekwaarde weer:

	Boekwaarde			Bijdragen	Boekwaarde
	01-01-2022	Investeringen	Desinvestering	derden	31-12-2022
			Afschrijvingen		
Gronden en terreinen	2.398.301				2.398.301
Woonruimten	0	1.142.644			1.142.644
Bedrijfsgebouwen	13.771.447	625.264		74.174	13.517.259
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.757.102	416.398			2.792.919
Vervoermiddelen	166.571	252.511			390.649
Machines, apparaten en installaties	363.887	171.714			353.851
Overige materiële vaste activa	467.350	93.332			410.440
Totaal	19.924.658	2.701.862	0	1.546.284	21.006.062

De bijdragen derden betreffen giften (uit een erfenis en van een stichting)

Per saldo is de **totale investering** (€ 2.701.862 -/- € 74.174) € 2.627.688. De belangrijkste investeringen staan in het overzicht hierna. Per investering staat het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2022 daadwerkelijk bestede bedrag en het totaalbedrag dat tot en met 2022 ten laste van het krediet is gebracht.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed 2022	Cumulatief ten laste van krediet
Noodwoningen vluchtelingen	1.015.500	1.142.644	1.142.644
IHP Nieuwbouw Nicolaas Beetsschool	3.927.506	516.300	516.300
Actieplan spelen 2021	226.200	181.119	222.878
Invoering duurzaam afvalbeleid	300.000	107.196	138.854
Vervanging 3 auto's serviceteams	231.000	211.928	211.928
Werkplek apparatuur	775.000	153.881	153.881
Totaal	6.475.206	2.313.068	2.386.485

Gedetailleerdere informatie vindt u in de lijst met lopende en afgesloten kredieten achter in dit boekwerk.

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Grondslag:

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming in principe lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.

Op grond wordt niet afgeschreven. Ter bestrijding van de kosten wordt een heffing geheven. Op grond van artikel 65 van het BBV wordt bij de waardering van de vaste activa rekening gehouden met een vermindering van hun waarde, als deze vermindering naar verwachting duurzaam is. Op de waarde van activa met economisch nut mogen reserves niet meer in mindering worden gebracht. Investeringsubsidies en andere bijdragen van derden mogen wel in mindering worden gebracht. Compensabele btw wordt niet geactiveerd. De afschrijvingstermijn van riolering is met ingang van 2014 van 60 jaar naar 70 jaar gebracht (raadsbesluit 27 juni 2013). De levensduur is onder meer verlengd door toepassing van nieuwe technieken.

Het overzicht hierna geeft het verloop van de boekwaarde weer:

	Boekwaarde 01-01-2022	Investerings	Desinvestering	Afschrijvingen	Bijdragen derden	Boekwaarde 31-12-2022
Bedrijfsgebouwen	74.494			4.765		69.729
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	20.967.360	51.629		565.598		20.453.391
Vervoermiddelen	2.071	116.110		2.070		116.111
Machines, apparaten en installaties	10.890			10.890		0
Overige materiële vaste activa	222.063			19.487		202.576
Totaal	21.276.878	167.739	0	602.810	0	20.841.807

Per saldo is de totale investering € 167.739. De belangrijkste investeringen staan in het overzicht hierna. Per investering staat het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2022 daadwerkelijk bestede bedrag en het totaalbedrag dat tot en met 2022 ten laste van het krediet is gebracht.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed 2022	Cumulatief ten laste van krediet
Riolering Slotlaan	148.000	51.629	51.629
Vervanging grafdelfmachine	116.110	116.110	116.110
Totaal	264.110	167.739	167.739

Gedetailleerdere informatie vindt u in de lijst met lopende en afgesloten kredieten achter in dit boekwerk.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Grondslag:

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Vanaf het boekjaar 2017 moeten investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut op dezelfde manier worden behandeld en verantwoord als investeringen met een economisch nut.

Het overzicht hierna geeft het verloop van de boekwaarde weer:

	Boekwaarde				Bijdragen	Boekwaarde
	01-01-2022	Investerings	Desinvestering	Afschrijvingen	derden	31-12-2022
Bedrijfsgebouwen	48.005			6.001		42.004
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	18.072.527	1.562.260		1.237.134	927.399	17.470.254
Overige materiële vaste activa	188.290	14.384		6.783		195.891
Totaal	18.308.822	1.576.644	0	1.249.918	927.399	17.708.149

De bijdragen van derden zijn ontvangen middels een beschikking van de provincie

Per saldo is de totale investering (€ 1.576.644 -/- € 927.399) € 649.245. De belangrijkste investeringen staan in het overzicht hierna. Per investering staat het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2022 daadwerkelijk bestede bedrag en het totaalbedrag dat tot en met 2022 ten laste van het krediet is gebracht.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed 2022	Cumulatief ten laste van krediet
Renovatie OV	780.000	424.597	424.597
Aanp oversteekpl Glipperdreef-Sportparklaan wegen	125.000	125.065	125.065
WCP J Wagenaar C Francklaan	625.000	172.689	172.689
Renovatie buitenruimte Spaarneborgh	400.000	126.904	242.189
Ontwikkeling haven	2.250.000	207.896	2.094.390
Cruquiusweg - verplaatsen komgrens	95.000	101.221	112.521
Vervanging 3 verkeerslichten	700.000	111.995	743.745
Totaal	4.975.000	1.270.367	3.915.196

Gedetailleerdere informatie vindt u in de lijst met lopende en afgesloten kredieten achter in dit boekwerk.

Erfpacht

Aan Watersportvereniging Van Merlenhaven is in erfpacht uitgegeven:

a. de jachthaven met bijbehorende terreinen, gelegen te Heemstede aan het Heemsteeds Kanaal nabij het complex Spaarneborgh, kadastraal bekend als gemeente Heemstede, sectie A, nummer 9061, groot ongeveer 3.170 m²;

b. de jachthaven met bijbehorende terreinen en opstallen, gelegen te Heemstede aan de Van Merlenvaart nabij de Sportparklaan, kadastraal bekend als gemeente Heemstede, sectie C, nummers 2931 en 2892, tezamen groot 10.618 m².

Financiële vaste activa

Grondslag:

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen de verkrijgingsprijs. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs. Van een deelneming is krachtens artikel 1d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2022 staat in het overzicht hierna:

	Boekwaarde 01-01-2022	Investerings Aflossingen/ Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2022
Kapitaalverstrekkingen aan:			
Deelnemingen	2.998.766	27.404	3.026.170
Leningen aan:			
Deelnemingen	1.446.558		1.446.558
Woningbouwcorporaties	37.341	5.370	31.971
Overige langlopende leningen	356.271	207.060	563.331
Totaal	4.838.936	234.464	5.068.030

De deelnemingen bestaan per 31-12-2022 uit:

Deelneming Meerlanden NV	928.830
Aandelenkapitaal NV BNG	277.761
Aandelenkapitaal NV Stedin	1.819.579
Totaal	3.026.170

De lening aan deelnemingen (zie toelichting transitie-aandeel Meerlanden) bestaat per 31-12-2022 uit:

Transitieaandeel Meerlanden Holding NV	1.446.558
---	------------------

De leningen aan woningbouwcorporaties bestaan per 31-12-2022 uit:

Pré Wonen; grond	31.971
-------------------------	---------------

De overige langlopende leningen bestaan per 31-12-2022 uit:

Verstrekke startersleningen	362.307
Lening RCH (zie toelichting)	201.024
Totaal langlopende leningen	563.331

Toelichting op de post 'deelnemingen' en 'lening aan deelnemingen'

De aandelen die Heemstede in Meerlanden NV heeft zijn gebaseerd op omzet en aantal aansluitingen. Jaarlijks vindt herijking plaats van deze aandelen. Omdat het aantal aansluitingen is toegenomen heeft Heemstede 133 extra aandelen verworven. Deze aandelen worden gewaardeerd tegen kostprijs. Het aantal aandelen Meerlanden is nu als volgt opgebouwd:

12.019 aandelen tm 2021 à € 75,00	901.425
133 aandelen 2022 à € 206,05	27.404
1 transitie-aandeel (zie toelichting)	<u>1</u>
Totaal deelneming Meerlanden	928.830

Presentatie op de balans van het transitieaandeel

Juridisch gezien betreft dit cumulatief preferente aandeel eigen vermogen voor Meerlanden. Daarmee is sprake van een aandeel in het eigen vermogen van Meerlanden voor Heemstede en dient presentatie plaatsvinden onder de post "deelneming" op de balans. Bedrijfseconomisch gezien heeft het cumulatief preferente aandeel tevens kenmerken van een achtergestelde langlopende schuld voor Meerlanden. Rekening houdend met deze kenmerken en een strikte uitleg van het Besluit begroting en verantwoording wordt de waarde van het transitieaandeel op de balans van Heemstede gepresenteerd als "lening aan deelnemingen". Het transitie-aandeel wordt gewaardeerd tegen de intrinsieke waarde van de ingeleverde aandelen en opgenomen onder "lening aan deelnemingen" voor € 1.446.558 en daarnaast wordt het transitie-aandeel voor € 1,00 geregistreerd en gepresenteerd onder "deelnemingen". De koerswinst die ontstond door het inleveren van gewone aandelen tegeneen transitie-aandeel is verwerkt in de jaarrekening 2021.

Toelichting op overige langlopende leningen

Startersleningen

De mutatie in de startersleningen is € 6.035,54. Er zijn 2 nieuwe leningen verstrekt.

RCH

De gemeente heeft garant gestaan voor een tweetal door Stichting Accommodatie Racing Club Heemstede (RCH) bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) gesloten geldleningen. De gemeenste is in 2022 aangesproken op haar garantstelling en heeft de leningen ter waarde van € 201.024 afgekocht bij de BNG. Met de voetbalvereniging RCH wordt momenteel gesproken om, onder dezelfde voorwaarden als bij de BNG, een betalingsregeling te sluiten om het volledige bedrag terug te vorderen.

Vlottende activa

Voorraden

Grondslag:

Het gereed product en de handelsgoederen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde. De onderhanden werken zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen.

De in de balans opgenomen gereed product en handelsgoederen kunnen als volgt worden uitgesplitst:

	Aantal per 31-12-2022	Aantal per 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Eigen verklaringen	13	32	540	1.297
Totaal	13	32	540	1.297

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Grondslag:

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen. Voor uitzettingen is gekozen om de terminologie van de Wet Fido te volgen. Het begrip uitzettingen heeft zowel betrekking op vorderingen als op effecten.

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Stand per 31-12-2022	Voorziening oninbaarheid	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Vorderingen op openbare lichamen	4.591.354		4.591.354	4.266.506
Verstreckte kasgeldleningen	0		0	21.700
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	17.439.726		17.439.726	20.751.995
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	90.735		90.735	31.861
Overige vorderingen				
Debiteuren	4.745.819	-123.614	4.622.205	345.753
Debiteuren sociale zaken	1.200.409	-197.265	1.003.144	1.194.728
Voorschotten sociale zaken	5.153		5.153	11.040
Belastingdebiteuren	382.152	-61.122	321.030	257.415
Vorderingen op personeel				
Overige	1.742		1.742	79.531
Totaal	28.457.090	-382.001	28.075.089	26.960.529

Toelichting op de post uitzettingen in 's Rijks schatkist

Sinds eind 2013 zijn decentrale overheden verplicht deel te nemen aan schatkistbankieren.

Schatkistbankieren betekent simpelweg het aanhouden van middelen bij het ministerie van Financiën (de schatkist). Het Agentschap van de Generale Thesaurie voert binnen het ministerie van Financiën het schatkistbankieren uit. Alle deelnemers aan het schatkistbankieren hebben een privaatrechtelijke rekening-courantovereenkomst met de Staat der Nederlanden, vertegenwoordigd door het agentschap. In principe moeten alle overtollige middelen in de schatkist worden aangehouden, met uitzondering van een drempelbedrag. Het drempelbedrag is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld buiten de schatkist mag worden gehouden. Een overzicht van dit drempelbedrag vindt u in het overzicht hieronder:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1.322,52			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	479	475	477	638
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	844	847	845	684
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	66.126			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	66.126			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1.322,52			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	43.091	43.235	43.905	58.721
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	479	475	477	638

Liquide middelen

Grondslag:

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2021
kas- en banksaldi	1.090.360	-736.835
Totaal	1.090.360	-736.835

Omdat het banksaldo eind 2021 negatief was, was daarin een negatief bedrag van € 754.713 in het credit gepresenteerde bedrag opgenomen. Omdat het banksaldo eind 2022 positief is, wordt dit saldo in deze jaarrekening debet gepresenteerd en wordt het bedrag ultimo 2021 van € 754.713 niet meer credit gepresenteerd maar in mindering gebracht op het bedrag dat debet is opgenomen. Dit is puur presentatie en heeft geen financiële impact.

Overlopende activa

Grondslag:

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2021
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel		
-Nog te ontvangen bedragen Europese overheidslichamen	0	0
-Nog te ontvangen bedragen Rijk	2.178.113	235.056
-Nog te ontvangen bedragen Nederlandse overheidslichamen	774.271	2.442.678
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen		
-Vooruitbetaalde bedragen	288.902	109.250
-Nog te ontvangen bedragen overige	250.024	2.517.129
-Overige overlopende activa (waaronder vooruitbetaalde en vooruitontvangen facturen)	0	56.517
Totaal	3.491.310	5.360.630

Hieronder zijn de belangrijkste overlopende posten weergegeven.

	Saldo per 31-12-2022
Nog te ontvangen bedragen Rijk	
Nog te ontvangen Min. BZK GF 2019-2022 dec.circulaire 2022	664.733
Nog te ontvangen correctie POO normbedrag	29.820
Nog te ontvangen opvang ontheemden Oekraïne	1.461.151
Nog te ontvangen overige ≤ € 25.000	22.409
	<u>2.178.113</u>
Nog te ontvangen bedragen Nederlandse overheidslichamen	
Nog te ontvangen VRK bekostiging salarislasten opvang Oekraïne	66.358
Afrekening vacaturepot GR DIT 2022	79.116
Afrekening GR DIT 2022	540.720
Nog te ontvangen salarislasten HRM Bloemendaal	49.470
Nog te ontvangen overige ≤ € 25.000	38.607
	<u>774.271</u>
Vooruitbetaalde bedragen	
VNG contributie 2023	46.614
Vooruitbetaalde bedragen overige ≤ € 25.000	242.288
	<u>288.902</u>
Nog te ontvangen bedragen overige	
Nog te ontvangen afrekening DVO 1 Meerlanden	182.472
Nog te ontvangen belparkeren december	46.026
Nog te ontvangen overige ≤ € 25.000	21.526
	<u>250.024</u>
Overige overlopende activa (waaronder vooruitbetaalde en vooruitontvangen facturen)	
niet van toepassing	<u>0</u>
	0

[Nog te ontvangen opvang ontheemden Oekraïne en correctie POO normbedrag](#)

Dit betreft de bekostigingsregeling ontheemden Oekraïne. Er is een voorschot aangevraagd, maar het overige deel van de inkomsten is nog niet ontvangen van het ministerie van Justitie en Veiligheid. In programma 6 staan deze inkomsten verder toegelicht.

Nog te ontvangen VRK bekostiging salarislaster opvang Oekraïne

Als een gemeente regionale kosten gemaakt heeft, worden deze vergoed via de desbetreffende veiligheidsregio. Een werknemer van Heemstede is uitgeleend aan de regio, deze kosten worden op deze wijze vergoed.

Vooruitbetaalde bedragen overige ≤ € 25.000

Het bedrag van €266.038 bestaat uit vooruitbetaalde facturen 2023.

Nog te ontvangen bedragen overige

Afrekening DVO 1 Meerlanden: dit betreft een afrekening over 2022 van de afvalinzameling en verwerking. Dit bedrag is een door Meerlanden geprognoseerde afrekening over 2022 en daarom als zodanig verwerkt in de exploitatie 2022 van de gemeente. Het wordt betrokken bij de afvalstoffenheffing 2022 en is een onderdeel van de storting in de voorziening afval in deze jaarrekening.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2021
Algemene reserve	-19.751.173	-24.352.267
Bestemmingsreserves	-36.854.463	-30.571.264
Saldo van rekening	-3.758.029	-2.639.462
Totaal	-60.363.665	-57.562.993

Algemene reserve

Grondslag:

De algemene reserve wordt gebruikt voor het opvangen van risico's in algemene zin, of voor het compenseren van rekeningtekorten, of voor frictiekosten als gevolg van ombuigingen in beleid. Deze reserve wordt gevoed door incidentele meevallers zoals rekeningoverschotten of opbrengsten uit verkoop van eigendommen. Er wordt geen rente toegerekend aan de algemene reserve, op basis van de Nota reserves en voorzieningen 2019.

Toevoegingen aan of onttrekkingen uit reserves mogen slechts via resultaatbestemming plaatsvinden en niet meer rechtstreeks via de exploitatie. Iedere toevoeging of onttrekking aan een reserve moet gebaseerd zijn op een raadsbesluit, of plaatsvinden bij het vaststellen van de begroting of de bestemming van het rekeningresultaat.

De mutaties in de algemene reserve 2022 staan in het overzicht hierna.

	Saldo per 01-01-2022	Saldo per 31-12-2022
Algemene reserve	24.352.267	19.751.173
Totaal	24.352.267	19.751.173

Mutaties algemene reserve	
Toevoegingen:	
Resultaat 2021	1.835.000
Onttrekkingen:	
Overheveling naar reserve Duurzaam Heemstede	-301.000
Overheveling naar reserve Coronacrisis	-605.094
Overheveling naar reserve Crisis- en noodopvang	-1.000.000
Overheveling naar reserve Energietransitie	-4.400.000
Afkoopsom Waterned	-130.000
Saldo mutaties 2022	-4.601.094

Bestemmingsreserves

Grondslag:

Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan de gemeenteraad een bepaalde bestemming heeft gegeven, maar die geen wettelijke of feitelijke verplichting jegens een derde inhoudt. Aan (bestemmings)reserves mag rente worden toegeschreven. Toevoegingen aan of onttrekkingen uit reserves mogen slechts via resultaatbestemming plaatsvinden en niet meer rechtstreeks via de exploitatie. Iedere toevoeging of onttrekking aan een reserve moet plaatsvinden bij expliciet raadsbesluit, of bij het vaststellen van de begroting of bij de bestemming van het rekeningresultaat. Reserves kunnen niet negatief zijn.

Het verloop van de bestemmingsreserves in 2022 staat in het overzicht hierna.

	Saldo per 01-01-2022	Toevoegingen	Onttrekking	Saldo per 31-12-2022
Bestemmingsreserves ter dekking kapitaallasten:				
Centralisatie huisvesting	2.902.562		129.925	2.772.637
Huisvesting buitendiensten aan de Cruquiusweg	1.203.623		51.500	1.152.123
Aanp. Oevers en aanleg brug Plan Watertoren	419.813		41.217	378.596
Multifunctionele accommodatie Julianaplein 1	836.000		38.000	798.000
Reserve kapitaallasten haven	2.000.000		50.000	1.950.000
Wegcategoriseringsplan (WCP)	13.100.000			13.100.000
Dekking dividendverlies Meerlanden	826.600			826.600
Noodwoningen vluchtelingen	0	1.015.500		1.015.500
Overige bestemmingsreserves:				
1% regeling kunst	23.571			23.571
Sociale volkshuisvesting	152.063			152.063
PW inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz	406.423		370.354	36.069
Egalisatiereserve begraafplaats	136.059	360		136.419
Implementatie Omgevingswet	94.082	253.800	17.493	330.390
Sociaal Domein	3.531.200	246.500	493.469	3.284.231
Statushouders	180.085			180.085
Nieuwe initiatieven 2018-2022	37.546			37.546
IHP	4.200.000			4.200.000
Coronacrisis	304.436	720.694	419.509	605.621
Duurzaam Heemstede	172.201	515.800	268.430	419.571
Crisis en noodopvang	0	4.144.726	3.119.284	1.025.442
Energietransitie	0	4.400.000		4.400.000
Verhuis- en inrichtingskosten ouderen	45.000		15.000	30.000
Totaal	30.571.264	11.297.380	5.014.181	36.854.463

Toelichting per bestemmingsreserve

Centralisatie huisvesting

De gemeenteraad heeft op 28 juni 2001 besloten om een bestemmingsreserve gemeentelijke huisvesting ter dekking van de afschrijvingslasten in te stellen. Deze reserve was gevormd om projecten te realiseren, die voortvloeien uit het Plan Watertoren. Dit plan omvatte de nieuwbouw van een brandweerkazerne, de verbouwing van de gemeentewerf, het bouwplan watertoren en de uitbreiding van het raadhuis.

Aan deze reserve worden de kapitaallasten voor de verbouwing van het raadhuis onttrokken (€ 129.925). Deze reserve centralisatie huisvesting is in 2044 uitgeput en daarna komen afschrijvingslasten van € 129.925 in de periode 2044 tot en met 2047 ten laste van de exploitatie.

Reserve huisvesting buitendiensten aan de Cruquiusweg

De reserve is bedoeld voor de dekking van de afschrijvingslasten van de gemeentewerf. De reserve huisvesting buitendiensten aan de Cruquiusweg wordt gedurende de afschrijvingstermijn van veertig jaar in gelijke termijnen verminderd. In 2022 is voor de dekking van de afschrijvingslast een bedrag van € 51.500 onttrokken. Het saldo van deze reserve bedraagt op 31 december 2022 € 1.152.123.

Reserve aanpassen oevers en aanleg brug Plan Watertoren

Deze reserve is bedoeld voor de dekking van de afschrijvingslasten van oevervoorzieningen en brug als onderdeel van plan Watertoren. Het is niet meer toegestaan om de reserve ineens in mindering te brengen op de investering, maar de bestemmingsreserve dient gedurende dezelfde periode vrij te vallen als de investering. Deze reserve wordt gedurende de afschrijvingstermijn van 30 jaar in gelijke termijnen **verminderd. De onttrekking in 2022 bedraagt € 41.217. Het saldo van deze reserve op 31 december 2022 bedraagt € 378.596.**

Multifunctionele accommodatie Julianaplein 1

Het saldo van deze reserve bedraagt op 31 december 2022 € 798.000. Aan deze reserve wordt jaarlijks een **bedrag van € 38.000** onttrokken ter dekking van een deel van de kapitaallasten van de multifunctionele accommodatie aan het Julianaplein 1.

Reserve kapitaallasten haven

In 2018 is een bedrag van € 2.000.000 gestort in de bestemmingsreserve haven, waaruit de afschrijvingslasten gedurende dertig jaar van het Plan Haven worden gedekt. Dit bedrag is onttrokken aan de algemene reserve in 2018. De afschrijving start vanaf 2022. De stand van de bestemmingsreserve Haven **bedraagt daarmee per 31 december 2022 nog € 1.950.000.**

Wegcategoriseringsplan (WCP)

In oktober 2021 is het wegcategoryeringsplan Heemstede 2021 door de raad vastgesteld (A-stuk). Met de wegcategoryering stelt de gemeente voor de wegen in haar gemeente vast wat de gewenste functie is. De categoryering dient als kader om te besluiten welke inrichting bepaalde wegen krijgen. De indeling van de weg wordt na vaststelling door de gemeenteraad in overeenstemming gebracht met de gewenste functie van die weg. Het plan is verdeeld in twee tranches van vijf jaar. Voor de 1e tranche is in deze **bestemmingsreserve € 13,1 miljoen** beschikbaar gesteld ten laste van de algemene reserve. Per onderdeel uit de 1e tranche wordt een investering opgenomen in het investeringsprogramma. Het is niet toegestaan de reserve direct in mindering op de investering te brengen. Daarom worden de afschrijvingslasten van de investeringen overeenkomstig het Besluit begroting en verantwoording gemeenten en provincies gedurende de afschrijvingsduur gedekt door een onttrekking aan deze bestemmingsreserve ter dekking van de afschrijvingslasten. De looptijd van en de jaarlijkse onttrekking aan deze bestemmingsreserve komt overeen met de looptijd en afschrijving van de investeringen. De reserve bedraagt per 31 december 2022 **€ 13.100.000.** Er heeft nog geen onttrekking op plaats gevonden omdat de afschrijving op de WCP projecten nog niet is gestart.

Reserve dividendverlies wijziging kapitaalstructuur Meerlanden

Heemstede neemt voor het ophalen van huisvuil deel in Meerlanden Holding NV. In 2021 is de kapitaalstructuur van Meerlanden Holding NV gewijzigd (A-stuk). Daarbij is het aantal aandelen dat een deelnemende gemeente kan houden, gelijkgesteld aan het aantal aansluitingen (van toepassing bij de stemverhouding en het dividend uit overige werkzaamheden zoals het bedrijfsafval) en is een koppeling gelegd met ingebrachte omzet bij het dividend dat ontstaat uit de werkzaamheden van inzameling van huishoudelijke afvalstoffen en reiniging. Heemstede had meer aandelen dan aansluitingen. Besloten is om het teveel aan aandelen om te zetten in één transitieaandeel van Meerlanden, gebaseerd op de intrinsieke waarde van Meerlanden. Heemstede ontvangt een cumulatief preferent dividend van 5 procent op dit transitieaandeel, dat een vaste waarde heeft. Het transitieaandeel is gewaardeerd tegen de intrinsieke waarde van Meerlanden en daarmee beduidend hoger dan de historische aanschafwaarde. Besloten is van **deze koerswinst € 826.600 te storten in deze bestemmingsreserve, met als doel de eerste tien jaren het** dividendverlies op te vangen, dat ontstaat doordat Heemstede minder aandelen heeft. Omdat het dividend Meerlanden in 2022 **€ 49.300** hoger uitviel dan verwacht is er in 2022 **nog geen onttrekking aan deze reserve voorgesteld tijdens de P&C cyclus (verwacht was een onttrekking van € 17.300).** De bestemmingsreserve bedraagt op 31 december 2022 **€ 826.600.**

Noodwoningen vluchtelingen

In het raadsbesluit "Crisis- en noodopvang Oekraïense vluchtelingen" is een bestemmingsreserve gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet "noodwoningen"(108). In de voorjaarsnota 2022 is deze **reserve gevormd voor € 821.500** ten laste van de reserve "Crisis- en noodopvang". In de najaarsnota 2022 is er **nog € 194.000** toegevoegd aan deze bestemmingsreserve overeenkomstig de ophoging van het gerelateerde krediet "noodwoningen" (108). Het krediet noodwoningen is in de jaarrekening 2022 **uitgekomen op € 1.142.644** (€ 127.144 meer dan geraamd). Dit is betrokken bij het financieel overzicht rond de opvang. In 2023 zal een voorstel worden gedaan deze reserve in overeenstemming te brengen met de afschrijvingslasten van het gerelateerde krediet "noodwoningen". Afschrijving vindt eerst plaats vanaf 2023 **zodat deze reserve per 31 december 2022 € 1.015.500** bedraagt.

Reserve 1%-regeling kunst

Bij het beschikbaar stellen van kredieten voor bouw of verbouw van gemeentelijke gebouwen en reconstructies van wegen en wijken werd een budget van 1 procent van het totaalbudget gereserveerd voor het realiseren van kunst. Dit was conform de Regeling omschrijving toepassing 1% regeling van 26 januari 1996 uit de nota Visie op het Heemstedese cultuurbeleid. In de voorjaarsnota 2003 is in het kader van de heroverwegingen besloten om de 1%-regeling niet meer automatisch toe te passen. De reserve kan nu worden gebruikt wanneer er noodzakelijk onderhoud aan de kunstwerken gepleegd moet worden waarvoor geen middelen beschikbaar zijn. In 2022 zijn er geen restauratiewerkzaamheden uitgevoerd. Het saldo **bedraagt op 31 december 2022 € 23.571**.

Reserve (sociale) volkshuisvesting

Bij de vaststelling van de herziening beleidsstrategie Heemstede 2015 op 20 juli 2000 is besloten om vanuit de vroegere reserve bijzondere objecten een bedrag van **€ 454.000 af te zonderen voor projecten in de sociale woningbouw**. Er zijn geen mutaties in 2022 geweest. Het saldo van deze reserve bedraagt op **31 december 2022 € 152.063**.

Reserve inkomensdeel PW, IOAW, IOAZ en Bbz

Aan deze reserve is onttrokken het tekort op de BUIG (Bundeling Uitkeringslasten regeling WWB, IOAW, IOAZ en BBZ levensonderhoud)-**gelden van € 370.696**. Het tekort BUIG bestaat uit de baten rijksbudget (€ 3.502.236) en de baten uit verstrekte leningen (-/- **€ 29.282**), **na aftrek van de bijstandslasten (€ 3.810.708) en de verrekening van de intertemporele rijksvergoeding 2016 en 2017 (€ 32.942)**. Aan de reserve is toegevoegd het overschot op de BBZ (bijdragen levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen) **van € 342**. Dit overschot bestaat uit het rijksbudget (€ 7.528) en de baten uit verstrekte leningen (€ 10.666), na aftrek van de onderzoekskosten (€ 17.852). Het saldo van deze reserve bedraagt op **31 december 2022 € 36.069**.

Reserve begraafplaats

Deze reserve is bij de vaststelling van de jaarrekening 2007 gevormd en ingesteld om de schommelingen in de kosten en opbrengsten bij de uitvaartverzorging op te vangen. De jaarlijkse groei of vermindering van de egaliseringsreserve is afhankelijk van een voor- of nadelig exploitatieresultaat op het onderdeel uitvaartverzorging (begraafplaats). Hiermee wordt beoogd dat de tarieven niet ieder jaar moeten veranderen door het (begrote) exploitatieresultaat. In 2022 sloot de uitvaartverzorging met een **positief saldo van € 360** waarmee het saldo per **31 december 2022 € 136.419** bedraagt.

Reserve implementatie Omgevingswet

In 2017 is er een nieuwe reserve van **€ 250.000** gevormd om de implementatiekosten van de nieuwe Omgevingswet te kunnen dekken. De invoering van de Omgevingswet is in 2022 verder uitgesteld. In 2022 is **daarom slechts € 17.492** onttrokken. Vanuit de algemene uitkering zijn er 2 gelabelde bedragen ontvangen voor de omgevingswet. Dit betrof **€ 218.000** voor de invoeringskosten en **€ 35.800** voor de Wet kwaliteitsborging (Wkb), in totaal **€ 253.800**. Per saldo is er **€ 236.307** gestort in 2022 in de reserve. De reserve bedraagt per **31 december 2022 € 330.390**.

Reserve sociaal domein

De reserve bedraagt per 31 december 2022 € 3.284.231. In 2022 heeft de gemeente de geormerkte gelden voor jeugdhulp aan de reserve toegevoegd (€ 246.500). Daartegenover is er voor € 412.095 onttrokken aan de reserve. Dit bestaat uit een onttrekking van € 50.000 ter dekking van de decentralisatie beschermd wonen. Verder is bij de najaarsnota een onttrekking geraamd van € 132.000 om de overschrijdingen op de opneinderegelingen bij Jeugd & WMO te dekken. Een onttrekking voor de dekking van preventief aanbod jeugdhulp van € 75.000. Een bedrag van € 80.095 is onttrokken aan de reserve voor inhaalafschrijvingen. Ook is er € 75.000 onttrokken aan de reserve om het toenemende gebruik en kosten van WMO & jeugd te dekken (besloten bij de kadernota 2022). Het saldo van de opneinderegelingen in 2022 bedraagt een overschrijding van € 81.374 en is aan de reserve sociaal domein onttrokken. Doordat het eindsaldo van de reserve sociaal domein onder het plafond van € 3,6 miljoen blijft, wordt er niet verder afgeroomd.

Reserve statushouders

Deze bestemmingsreserve is in 2018 ingesteld en gevoed door de rijks gelden voor verhoogde asielinstroom en maatschappelijke begeleiding. Er heeft in 2022 geen reservemutatie plaatsgevonden. Het saldo van deze reserve bedraagt daarmee € 180.085 per 31 december 2022.

Reserve nieuwe initiatieven

Bij de vaststelling van de programmabegroting 2019 is een reserve nieuwe initiatieven 2018-2022 ingesteld als dekking van participatieprojecten. In 2022 heeft er geen reservemutatie plaatsgevonden. Het saldo van deze reserve bedraagt daarmee € 37.546 per 31 december 2022.

Reserve IHP

De stand van de reserve integraal huisvestingsplan basisonderwijs was begin 2022 € 4,2 miljoen. In 2022 heeft er geen reservemutatie plaatsgevonden. De reserve heeft tot doel om de verhuis - en tijdelijke huisvestingskosten en inhaalafschrijvingen te dekken en loopt gelijk aan de looptijd van het IHP.

Reserve coronacrisis

De stand van de reserve coronacrisis was begin 2022 € 304.436. In 2022 is aan de reserve € 720.694 toegevoegd. Dit bedrag bestond uit de geplande toevoeging van € 605.094 die was geraamd op basis van het besluit coronabegroting 2021, uit een ontvangen bedrag van € 55.600 dat wij van het Rijk bij de decembercirculaire 2021 hebben ontvangen in het 6e corona compensatiepakket ter dekking van de extra kosten bij de gemeenteraadsverkiezingen als gevolg van corona. Daarnaast is een bedrag van € 60.000 teruggestort in de reserve dat bij de najaarsnota 2021 van 2022 naar 2021 was verschoven voor het opvangen van kosten van de verkiezingen in 2021 en nu in 2022 niet nogmaals wordt uitgegeven. Het onttrokken bedrag van € 419.509 wordt toegelicht in de paragraaf 9. Corona. Na deze mutaties is het saldo van de reserve ultimo 2022 € 605.621.

Duurzaam Heemstede

In de voorjaarsnota 2021 is besloten tot de vorming van deze reserve omdat gelden die specifiek voor duurzaamheid bedoeld zijn zoals de klimaatgelden vanuit de algemene uitkering en middelen voor uitvoering van onder meer de nota duurzaamheid onderliggende plannen hebben die vaak meerdere boekjaren betreffen. Deze reserve is ingesteld omdat het niet efficiënt en duidelijk is steeds restantbedragen van de beschikbaar gestelde middelen via resultaatbestemming bij de jaarrekening te moeten meenemen naar het volgende boekjaar. De reserve wordt ook ingezet voor toekomstige middelen met betrekking tot duurzaamheid. In 2022 is in de najaarsnota € 214.800 toegevoegd voor de uitvoering van het klimaatakkoord (via de algemene uitkering). Daarnaast is € 301.000 overgeheveld vanuit de algemene reserve voor de uitvoering van de nota duurzaamheid (raadsbesluit "uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2022-2023" van 16 november 2021). In totaal is er een bedrag van € 268.430 onttrokken aan de reserve voor de uitgaven 2022. Per saldo is er € 247.370 gestort in de reserve. Het saldo bedraagt daarmee per 31 december 2022 € 419.571.

Reserve Crisis- en Noodopvang

Vanwege de oorlog in Oekraïne en de verwachte instroom van Oekraïense vluchtelingen naar Nederland heeft de raad op 11 maart 2022 **een bestemmingsreserve van € 1.000.000 ingesteld voor het opvangen van deze vluchtelingen. Verder ontvangt Heemstede € 3.144.726 aan inkomsten vanuit het Rijk voor de dekking van de gemeentelijke opvang, die geboekt zijn in de reserve crisis- en noodopvang. Er is in totaal € 3.119.284 onttrokken aan de reserve als dekking voor de sociale en ruimtelijke exploitatielasten en voor het vullen van de reserve dekking kapitaallasten van de woonunits. Per saldo resteert ultimo 2022 een bedrag van € 1.025.442 in de reserve.**

Energietransitie

In november 2022 heeft de raad **besloten om € 4.400.000 over te hevelen vanuit de algemene reserve naar een nieuwe bestemmingsreserve Energietransitie. Ingezet wordt op het programmakader met de titel 'Energiepact Heemstede' bestaande uit de volgende drie onderdelen:**

- hernieuwbare energie(infrastructuur)
- impulsmaatregelen energietransitie
- klimaatchallenge Heemstede.

In 2022 zijn er geen onttrekkingen geweest. Het saldo van deze reserve is per 31 december 2022 € 4.400.0000.

Reserve verhuis- en inrichtingskosten ouderen

In 2022 is voor € 15.000 onttrokken aan de reserve om de kosten voor deelname aan de regeling ouder worden en prettig wonen, en de inzet van de verhuiscoach voor kwetsbare ouderen te dekken.

Verloop voorzieningen

Grondslag:

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting of het voorzienbare verlies. Uitzondering hierop is de voorziening wachtgelden en pensioenen, die wordt gewaardeerd op de contante waarde van de toekomstige uitkeringsverplichtingen. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoeien op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Het grootste verschil tussen voorzieningen en reserves is dat aan voorzieningen een verplichting kleeft. Als gevolg hiervan maken voorzieningen deel uit van het vreemd vermogen. Voorzieningen worden gevormd voor:

- a. van derden verkregen middelen met een specifiek bestedingsdoel (bijvoorbeeld de Stimuleringsregeling kinderopvang en buitenschoolse opvang), met uitzondering van voorschotbedragen ontvangen van Europese of Nederlandse overheidslichamen, die dienen om lasten te dekken van volgende begrotingsjaren. Dergelijke voorschotbedragen worden overeenkomstig de BBV-voorschriften verantwoord onder de overlopende passiva.
- b. verplichtingen en/of verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, maar redelijkerwijs te schatten.
- c. op balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is.**
- d. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits die kosten hun oorsprong mede vinden in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening tot doel heeft gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren (bv. onderhoud woningen en gebouwen).
- e. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven.

Voorzieningen kunnen een schatting zijn van lasten die voortvloeien uit risico's van bedrijfsvoering, zoals rechtsgedingen of reorganisaties in of voor het begrotingsjaar. Daarbij moeten voorzieningen dekkend zijn, niet te hoog en niet te laag. De achterliggende risico's moeten gekwantificeerd zijn.

Het is niet toegestaan rente aan voorzieningen toe te rekenen, tenzij de voorziening op contante waarde berekend is. Voorts kunnen voorzieningen niet negatief zijn. Mutaties in voorzieningen vinden alleen plaats als ze moeten worden aangepast aan een nieuw noodzakelijk niveau of als ze besteed worden. Stortingen in en vrijval van voorzieningen komen ten laste of ten gunste van de exploitatie. Bestedingen komen rechtstreeks ten laste van de voorziening. Ontvangsten van gelden van derden (subsidies) worden ontvangen in de exploitatie en doorgestort naar de betreffende voorziening.

Voorzieningen voor groot onderhoud, wachtgelden e.d. dienen jaarlijks getoetst te worden aan het onderliggende meerjarenplan. Als uit een dergelijke toetsing blijkt dat er extra middelen toegevoegd moeten worden aan de voorziening, wordt dat meegenomen tijdens het opstellen van de jaarrekening. Het omgekeerde geldt ook: als de voorziening meer dan toereikend is, valt het surplus vrij.

Het verloop van de voorzieningen in 2022 staat in het overzicht hierna.

	Saldo per 01-01-2022	Toevoegingen	Aanwending/ vrijval	Saldo per 31-12-2022
Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's				
Pensioenen en wachtgelden	2.815.061	1.785.333	884.985	3.715.409
Verlofsparen	0	7.127		7.127
Voorzieningen ter egalisering van kosten				
Onderhoud woningen en gebouwen	1.524.393	980.201	950.133	1.554.461
Baggerplan	531.850	145.000	53.173	623.677
Onderhoud wegen	2.369.459	1.000.000	2.054.987	1.314.472
Onderhoud bruggen en beschoeiingen	384.311	150.000	195.023	339.288
Eigenarenonderhoud sportpark	422.075	177.095	122.802	476.368
Voorzieningen van middelen van derden, waarvan de bestemming gebonden is				
Onderhoud graven	878.085		95.360	782.725
Voorziening riolering	597.396	230.543		827.939
Afvalstoffen	23.897	529.808		553.705
Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvan een heffing wordt geheven				
Vervangingsinvestering riolering	2.370.000	555.000		2.925.000
Totaal	11.916.527	5.560.108	4.356.463	13.120.172

Toelichting per voorziening

Pensioenen en wachtgelden

Volgens het BBV moet de hoogte van de voorziening gelijk zijn aan de onderliggende verplichtingen.

De gemeente hanteert de volgende uitgangspunten:

- Pensioenen voormalig bestuurders: aangegane (toekomstige) pensioenverplichtingen in eigen beheer, gebaseerd op actuariële berekeningen.
- Wachtgelden bestuurders: aangegane (toekomstige) wachtgeldverplichtingen gebaseerd op wettelijke bepalingen.
- Wachtgelden personeel: aangegane (toekomstige) wachtgeldverplichtingen, waar formele besluiten aan ten grondslag liggen.

Heemstede heeft in 2022 van ASR een kapitaaloverdracht van € 1.735.866 ontvangen, vanwege het in eigen beheer nemen van een aantal pensioenen. Dit bedrag is gestort in de voorziening.

De totale uitgaven uit de voorziening bedroegen € 360.340. Dit bedrag bestaat grotendeels uit uitgekeerde pensioenen en wachtgelden.

Vanwege de aanstelling van een nieuw college in 2022 kregen drie voormalig wethouders recht op wachtgeld, dit zorgde voor een stijging van de verplichtingen. De rente is in 2022 echter ook gestegen t.o.v.

2021. Per saldo kon er daarom € 475.178 uit de voorziening vrijvallen op basis van de actuariële berekeningen en actuele rente.

Na deze onttrekkingen en dotaties bedraagt het saldo van de voorziening € 3.715.409.

Verlofsparen

Volgens het BBV moet er sinds 2022 een voorziening gevormd zijn voor verlofsparen. Wanneer werknemers doen aan verlofsparen, het opsparen van bovenwettelijk verlof onder de nieuwe regeling, zorgt dit voor een arbeidskostengerelateerde verplichting van onvoorspelbare aard. De gespaarde verlofuren van werknemers die een verlofsparen-overeenkomst hebben gesloten, zijn toegevoegd aan de nieuwe voorziening. In 2022 bedroeg dit € 7.127.

Voorziening onderhoud woningen en gebouwen

De voorziening is in 2019 geactualiseerd en het beheerplan is opnieuw vastgelegd voor de periode 2019-2029. Deze voorziening bevat zowel het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor groot onderhoud als het duurzaam meerjarenonderhoudsplan (DMJOP) om de panden zo mogelijk naar een A-label te brengen. De raad wordt steeds een voorstel gedaan voor een pand dat op basis van het DMJOP naar een A-label wordt gebracht.

Groot onderhoud (D)MJOP. In 2021 is er op basis van het (D)MJOP voor de uitvoering van groot onderhoud € 688.400 gestort. Daarnaast zijn er subsidies voor groot onderhoud ontvangen, waarvan € 8.201 in de voorziening is gestort omdat het groot onderhoud daaruit is bekostigd. Voor het groot onderhoud van de locaties permanente huisvesting urgente doelgroepen (Kerklaan en Glipperweg 55-57) is in de raad van november besloten een extra bedrag van € 141.000 te storten. Daarnaast is op basis van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) een extra storting nodig gebleken. Op basis van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) dient deze dotatie in te gaan vanaf 2022. De structurele extra dotatie per jaar bedraagt € 142.600. In totaal wordt in 2022 een bedrag van € 980.201 gestort in deze voorziening.

Aan de uitvoering van het (D)Mjop is € 950.133 besteed. Per saldo wordt in deze voorziening € 30.068 gestort. Het saldo bedraagt hiermee per 31 december 2022 € 1.554.461.

Baggerplan

In 2019 is er een baggerplan vastgesteld voor de periode 2020-2029. Conform het baggerplan wordt in 2022 € 145.000 gestort. De totale onttrekking 2022 bedraagt € 53,173. Het saldo van de voorziening per 31 december 2022 is € 623.677.

Onderhoud wegen

Groot onderhoud aan wegen mag niet geactiveerd worden. Groot onderhoud komt daarom ten laste van de voorziening wegen op basis van een beheerplan. Klein onderhoud wordt rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht. In 2022 is de storting structureel met € 410.000 verhoogd tot een bedrag van € 1.000.000 per jaar om de voorziening toereikend met het meerjarenonderhoudsplan te houden. De onttrekking over 2022 bedroeg € 2.054.987. Het saldo per 31 december 2022 bedraagt € 1.314.472.

Onderhoud bruggen en beschoeiingen

In 2007 is de voorziening onderhoud bruggen ingesteld, omdat groot onderhoud niet geactiveerd mag worden. Vanaf 2013 is de voorziening uitgebreid met beschoeiingen. In 2020 heeft een inspectie plaats gevonden waaruit naar voren is gekomen dat er verdiepend onderzoek naar de constructieveiligheid van beschoeiingen nodig is. Dit onderzoek is gestart in 2021. Deze actualisatie en de bureau-actualisatie in 2022 heeft uitgewezen dat de voorziening toereikend is voor de uitvoering van het onderliggende meerjarenonderhoudsplan. In 2022 is overeenkomstig het onderhoudsplan € 150.000 gestort in de voorziening. De onttrekking 2022 bedroeg € 195.023. Daarmee komt de stand van de voorziening per 31 december 2022 op € 339.288.

Eigenarenonderhoud sportpark

In 2022 is er totaal € 177.095 gedoteerd aan de voorziening voor het groot onderhoud aan het sportpark, sportcentrum en aan de tennisvelden. De totale uitgaven in 2022 bedroegen € 122.802 waardoor de voorziening per 31-12-2022 € 476.368 bedraagt.

Onderhoud graven

Afkoopsommen voor onderhoud graven worden gestort in deze voorziening en verrekend met de onderhoudskosten van de begraafplaats. Deze voorziening is verplicht, omdat het hier gaat om gelden van derden voor het uitvoeren van het onderhoud gedurende een vooraf overeengekomen periode. Aan de voorziening ligt nog geen beheerplan ten grondslag. In 2023 zal een beheerplan worden opgesteld. In 2022 is sprake van een negatief resultaat op het onderhoud van de begraafplaats van € 95.360. Dit bedrag is onttrokken aan de voorziening. Het saldo van de voorziening is per 31 december 2022 € 782.725.

Riolering

Vanaf 2022 is het Programma Water Bloemendaal en Heemstede 2022-2026 de basis van deze voorziening. Het resultaat van de rioleringexploitatie (heffing minus kosten) wordt verrekend met de voorziening. In 2022 is een bedrag van € 230.543 (dit is het resultaat van de rioolexploitatie 2022) gestort in de voorziening. De stand van de voorziening per 31 december 2022 is € 827.939.

Afvalstoffen

Met deze voorziening wordt het exploitatieresultaat afval (heffing minus kosten) verrekend. In 2022 is er een positief exploitatieresultaat van € 529.808 voornamelijk door de hogere opbrengsten van het verpakkingsmateriaal en de afrekening over 2022 van Meerlanden. De voorziening bedroeg per 31 december 2022 € 553.705.

Vervangingsinvesteringen (onderhoud) riolering

Deze voorziening dient ter egalisatie van de kosten voor vervangingsinvesteringen riolering met ingang van 2023. Om dit mogelijk te maken heeft de raad op 27 juni 2013 besloten deze voorziening te vormen. Vanaf 2014 vinden de stortingen plaats: het eerste jaar € 70.000, het tweede jaar € 140.000, het derde jaar € 210.000, enzovoort. Vanaf 2022 is het in 2021 vastgestelde Programma Water 2022-2026 (A-stuk) de grondslag van deze voorziening. In 2022 is € 555.000 gestort. De voorziening bedraagt per 31 december 2022 € 2.925.000.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Grondslag:

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2021
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	-11.328.000	-12.756.000
Waarborgsommen	-199.575	-189.295
Totaal	-11.527.575	-12.945.295

In het overzicht hierna is het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2022.

	Saldo per 01-01-2022	Vermeerdering	Aflossing	Saldo per 31-12-2022
Onderhandse leningen van binnenlandse banken	12.756.000		1.428.000	11.328.000
Waarborgsommen	189.295	10.280		199.575
Totaal	12.945.295	10.280	1.428.000	11.527.575

Onderbouwing saldo waarborgsommen per 31-12-2022: € 176.000 Sportplaza, € 12.500 Oude Slot, € 5.625 Stichting Rijk, € 5.400 Crealisa Atelier en € 50 Heemsteeds Duurzamer. Vermeerdering is correctie waarborgsom.

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Grondslag:

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2021
Banksaldi	-2.469.253	-1.554.421
Overige Kasgeldleningen	0	0
Overige vlottende schulden	-4.335.814	-3.684.131
Totaal	-6.805.067	-5.238.553

Omdat het banksaldo eind 2021 negatief was, was daarin een negatief bedrag van € 754.713 in het credit gepresenteerde bedrag opgenomen. Omdat het banksaldo eind 2022 positief is, wordt dit saldo in deze jaarrekening debet gepresenteerd en wordt het bedrag ultimo 2021 van € 754.713 niet meer credit gepresenteerd maar in mindering gebracht op het bedrag dat debet is opgenomen. Dit is puur presentatie en heeft geen financiële impact.

Overlopende passiva

Grondslag:

In 2010 bepalen de BBV-voorschriften dat voorschotbedragen van Europese of Nederlandse overheids-lichamen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren niet meer onder de voorzieningen mogen worden opgenomen, maar verantwoord moeten worden onder de overlopende passiva. Deze voorschotbedragen zijn nu opgenomen onder voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel, en worden ook als zodanig toegelicht.

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

De specificatie van de overlopende passiva is als volgt.

	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2021
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume		
Nog te betalen bedragen overige	2.515.699	5.826.522
Nog te betalen bedragen Rijk	537.922	1.136.839
De van de Europese en Nederlandse overheids-lichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		
Voorschotbedragen ontvangen van het Rijk met een specifiek bestedingsdoel	1.238.588	541.793
Voorschotbedragen ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel	230.173	220.000
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen		
Nog te betalen bedragen overige overheden	593.790	69.282
Vooruitontvangen bedragen	378.113	477.112
Overige overlopende passiva		0
Totaal	5.494.285	8.271.548

Hierna zijn de belangrijkste overlopende posten weergegeven. De grootste posten zijn toegelicht.

	Saldo per 31-12-2022
Nog te betalen bedragen overige	
Nog te betalen IASZ Jeugdzorg ZIN	272.829
Nog te betalen IASZ Jeugdzorg VG	131.978
Nog te betalen IASZ WMO	270.643
Nog te betalen WMO	68.251
Nog te betalen IASZ RE-INT	156.441
Nog te betalen IASZ loonkostensubsidie	37.826
Nog te betalen NIBAG basis monitoring	223.524
Nog te betalen duurz. Bouwloket	116.436
Nog te betalen afr. DVO 2 Meerlanden	94.485
Nog te betalen RIBW	308.982
Nog te betalen VE subsidies	44.158
Nog te betalen subsidie bibliotheek	39.115
Nog te betalen CJG	39.282
Nog te betalen van Berkel VIC diensten	62.901
Nog te betalen Melrose beveiliging opvang	44.153
Nog te betalen OGD Outsourcing ICT december	90.771
Nog te betalen Spaarne Werkt groenonderhoud december	37.343
Nog te betalen energietoeslag 2022	66.000
Nog te betalen overige ≤ € 25.000	410.581
	2.515.699
Nog te betalen bedragen Rijk	
Nog te betalen IASZ SZW TOZO	102.379
Nog te betalen CIV JRRK 2022 Tozo	343.471
Nog te betalen CIV JRRK 2022 BBZ	75.761
Nog te betalen overige ≤ € 25.000	16.311
	537.922
Voorschotbedragen ontvangen van het Rijk met een specifiek bestedingsdoel	
Vooruitontvangen DUO spec.uitkering covid gerelateerde onderwijsvertragingen	129.274
Vooruitontvangen Energiearmoede huishoudens	334.133
Vooruitontvangen Coronatoegangsbewijzen	97.743
Vooruitontvangen subsidie rijksmonument Oude Slot	59.540
Vooruitontvangen subsidie Groenendaal	47.681
Vooruitontvangen Spuk Sportakkoord	225.146
Vooruitontvangen Wet inburgering	152.518
Vooruitontvangen subsidie huisvesting aandachtsgroepen	154.000
Vooruitontvangen overige ≤ € 25.000	38.553
	1.238.588
Voorschotbedragen ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel	
Vooruitontvangen DVM mobiliteitsfonds	220.000
Vooruitontvangen overige ≤ € 25.000	10.173
	230.173
Nog te betalen bedragen overige overheden	
Nog te betalen GBKZ 2022	155.000
Nog te betalen GR DIT 4e kw	416.568
Nog te betalen overige ≤ € 25.000	22.222
	593.790
Vooruitontvangen bedragen	
Vooruitontvangen gift Belvedere	389.774
Nog te ontvangen zwerfafval 2022	-28.892
Vooruitontvangen overige ≤ € 25.000	17.231
	378.113

Toelichting op bovenstaande tabel

De nog te betalen bedragen bestaan uit facturen ontvangen in 2023 die betrekking hebben op 2022. Deze worden hier niet apart toegelicht.

De voorschotbedragen van het Rijk en overige Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel worden onder de gespecificeerde tabel hierna toegelicht.

Gift Belvédère Groenendaal

Voor de bouw van de Belvédère Groenendaal heeft de gemeente in 2019 een gift ontvangen van € 500.000. In 2019 is € 18.325 onttrokken voor het krediet Belvédère, in 2020 € 8.901, in 2021 € 20.726 en in 2022 € 62.274. Het restant bedraagt daarmee € 389.774.

Zwerfafval

Voor zwerfafval geeft het afvalfonds verpakkingen een vergoeding. Over 2022 is nog een bedrag van € 52.818,76 te ontvangen. Tevens staat hier een afrekening over de periode 2018-2020 op van € 23.926,60. Deze wordt in 2023 in de exploitatie verantwoord in de P&C cyclus..

Voorschotbedragen ontvangen van Nederlandse en overige overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel

	Saldo 1-1-2022	Toevoegingen	Vrijval	Saldo 31-12-2022
Reductie energieverbruik woningen (C43)	260.671	0	260.671	0
Rijksmonument; Groenendaal	46.277	13.263	0	59.540
Wandelbos Groenendaal	49.369	12.342	14.030	47.681
SPUK sport (H4)	3.544	181.439		184.983
SPUK Sportakkoord (H8)	0	37.717	0	37.717
SPUK Preventieakkoord (H12)	0	2.447	0	2.447
Compensatie toeslagenproblematiek (B2)	7.888	0	7.888	0
Regeling sportakkoord 2020-2022 (H8 leefstijl)	45.142	0	45.142	0
DUO (D14)	111.512	255.088	237.326	129.274
Subsidie BIZ	17.390	14.910	17.390	14.910
Energiearmoede huishoudens (C55)	0	339.133	5.000	334.133
Vooruitontvangen CTB (A13)	0	105.254	7.511	97.743
Wet inburgering (G10)	0	173.476	20.958	152.518
Onderwijsroute (G13)	0	23.643	0	23.643
Subsidie RHA (C209)	0	154.000	0	154.000
Energiebesparingsakkoord	0	50.863	40.690	10.173
Mobiliteitsfonds	220.000	0	0	220.000
Totaal	761.793	1.363.575	656.606	1.468.761

Regeling Reductie Energiegebruik woningen (RREW)

Deze subsidie loopt van 1 januari 2021 tot en met 31 juli 2022 en dient om huishoudens te ondersteunen bij het reduceren van hun energieverbruik door eenvoudige energiebesparende maatregelen te treffen en advies te geven. De subsidie bedraagt € 300.000. In 2021 is € 39.328,60 verstrekt. Het resterende bedrag van € 260.671,40 is in 2022 verstrekt. Verantwoording vindt verder plaats in de SiSa 2022 (C43 – Regeling reductie energiegebruik woningen).

Rijksmonument Groenendaal

Van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed heeft de gemeente een beschikking voor de instandhoudingssubsidie rijksmonumenten ontvangen. Het betreft hier de objecten: Oude Slot (Ir. Lelylaan

3-6), portierswoning bij toegangspoort (Herenweg 20), restaurant Landgoed Groenendaal (Groenendaal 3) en de tuinmanswoningen (Groenendaal 4A en 4B). De subsidie bedraagt in totaal € 88.423, maar wordt voor 90 procent ontvangen gedurende de periode 2017 tot en met 2022. Uiterlijk op 30 april 2023 moet de gemeente een aanvraag tot vaststelling hebben ingediend bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, voorzien van een prestatieverklaring en een inspectierapport. Na goedkeuring wordt dan de resterende 10 procent betaald. Tot en met 2022 is € 79.580 ontvangen. In 2022 zijn geen uitgaven ten laste van deze subsidie gebracht. Per 31 december 2022 resteert € 59.540 op deze rekening.

Wandelbos Groenendaal

Van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed heeft de gemeente een beschikking voor de instandhoudingssubsidie rijksmonumenten ontvangen. Het betreft hovenierswerk in het wandelbos Groenendaal. De subsidie bedraagt in totaal € 82.282, maar wordt voor 90 procent ontvangen gedurende de periode 2018 tot en met 2023. Uiterlijk op 30 april 2023 dient de gemeente een aanvraag tot vaststelling te hebben ingediend bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, voorzien van een prestatieverklaring en een inspectierapport. Na goedkeuring wordt dan de resterende 10 procent betaald. Tot en met 2022 is € 61.711 ontvangen. In 2022 is € 14.030 onttrokken zodat het saldo per 31 december 2022 € 47.681 is..

SPUK Sport

Door verruiming van de btw-sportvrijstelling zijn de btw-kosten op sportactiviteiten niet meer aftrekbaar. Dit betekent dat de kosten voor sportaccommodaties hoger uitvallen voor gemeenten. Ter compensatie van deze btw-kosten heeft het Rijk in 2019 een nieuwe regeling specifieke uitkering stimulering sport (SPUK Sport) ingesteld. Het beginsaldo bedraagt € 3.544 en betreft het resterend saldo uit 2021. In 2022 heeft de gemeente een voorlopige uitkering van € 189.411 ontvangen welke direct als baat in de exploitatie is ontvangen. Vanwege vertraagde investeringen is de verwachting dat een bedrag van € 181.439 van het voorschot terugbetaald moet worden. Een bedrag van € 7.972 is als baat genomen ter compensatie van de btw-kosten en is in mindering gebracht op de betreffende investering.

SPUK Sportakkoord

Voor het boekjaar 2022 heeft de gemeente een eerste voorschot van € 20.000 gekregen voor de uitvoering van het lokaal sportakkoord en een tweede voorschot van € 17.717 voor sport- en beweegstimulering. Beide ontvangsten zijn in 2022 nog niet besteed.

SPUK Preventieakkoord

Voor de uitvoering van het lokale preventieakkoord is in 2022 totaal € 22.447 ontvangen, waarvan € 2.447 een aanvullende uitkering betreft. In 2022 is € 20.000 besteed aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord en is rechtstreeks in de exploitatie als baat geboekt. De aanvullende uitkering is in 2022 niet besteed.

Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek

Dit betreft de SiSa regeling B2 voor de verstrekking van een eenmalige specifieke uitkering voor gemeentelijke hulp aan gedupeerde rechthebbenden op toeslagen. De gemeente Heemstede heeft hiervoor van het Rijk in 2020 € 9.011 ontvangen en in 2021 € 8.377, totaal € 17.388. In 2021 is via de SiSa hierop € 9.500 verantwoord (25 gedupeerden x normbedrag € 380). In 2022 is hierop verantwoord € 21.416. Op de vooruit ontvangen gelden per 31 december 2022 resteert € 0.

Regeling sportakkoord 2020-2022 (leefstijl)

Het bedrag van € 45.142 voor gezonde leefstijlinterventies is in 2022 volledig besteed.

DUO

Van het ministerie van OCW heeft de gemeente in 2021 een bedrag ontvangen van € 111.512 voor de uitvoering van covid-19 gerelateerde onderwijsvertragingen. De regeling is voor de jaren 2021 tot en met 2023. In 2022 is voor dezelfde periode een totale toekenningsbeschikking van € 510.176 verleend wat resulteert in een extra ontvangst van € 255.088 in 2022. In 2023 wordt het resterende openstaande bedrag in

maandelijkse betalingen ontvangen. Verder is er in 2022 € 232.100 ter besteding gekomen (correctie van € 5.226 vanwege een dubbele boeking). Een bedrag van € 129.274 is nog niet besteed.

Bedrijveninvesteringszone (BIZ)

Op initiatief van de ondernemers in de Raadhuisstraat-Binnenweg is samen met de ondernemers en vastgoedeigenaren een traject doorlopen om te komen tot een bedrijveninvesteringszone (BIZ) in de Raadhuisstraat-Binnenweg. In 2020 is de BIZ opgericht (raad 26 november 2020) en de verordening BIZ Heemstede centrum 2021-2025 vastgesteld. Een BIZ is een afgebakend gebied waarbinnen ondernemers en/of vastgoedeigenaren samen tijd en geld steken in het aantrekkelijker, bekender en veiliger maken van hun gebied. Het einddoel is de concurrentiepositie van het BIZ-gebied te verbeteren en daarmee ieders omzet te verhogen. BIZ Heemstede Centrum is gericht op alle ondernemers. De gemeente is gesprekspartner van de BIZ en faciliteert deze door jaarlijks een voorschot (90 procent van de totale BIZ-bijdrage) uit te keren aan de BIZ.. De resterende 10% wordt op deze balansrekening verantwoord totdat het wordt uitgekeerd. **Over 2021 is er € 17.390 uitgekeerd, terwijl het restant van het voorschot over 2022 € 14.910 bedraagt.** Dit is tevens het eindsaldo per 31 december 2022.

Energiearmoede huishoudens

Dit is een specifieke uitkering van het Rijk die moet worden besteed aan ondersteuning van huishoudens (huurders en eigenaar bewoners) met een laag besteedbaar inkomen die te maken hebben met hoge energielasten door de gestegen energieprijzen in combinatie met de lagere energetische kwaliteit van de woningen. De beschikking dateert van 20 januari 2022. In juni 2022 is hier nog een aanvulling op gekomen waarbij de termijn is verlengd naar 31 december 2023. De subsidie bestaat uit 2 onderdelen:

* aanpak energie-armoede	€ 185.552
* nationaal isolatieprogramma	<u>€ 153.581</u>
Totaal	<u>€ 339.133</u>

In 2022 is er € 5.000 uitgegeven om het programma op te starten. Het restant per 31 december 2022 is daarmee € 334.133.

Controle van het coronatoegangsbewijs

Voor de naleving, controle en handhaving bij verbreding inzet Coronatoegangsbewijs heeft Heemstede een **subsidievoorschot van € 105.254** ontvangen. Omdat de controle eindigde op 25 februari 2022 is er in 2022 **€ 7.511,33 gesubsidieerd. Het restant van € 97.742,67** moet worden terugbetaald. Dit is het saldo per 31 december 2022. Verrekening zal plaats vinden via de Sisa - A13 - Specifieke uitkering naleving controle CTB 2022.

Regeling specifieke uitkering Wet inburgering

Dit betreft de SiSa regeling G10 voor de inburgeringsvoorzieningen Wet Inburgering. De gemeente Heemstede heeft via de voorlopige beschikking van 30 september 2021 en herziene beschikking van 21 november 2022 in totaal € 173.476 van het Rijk ontvangen voor de inburgeringsvoorzieningen 2022. In 2022 is via de SiSa een bedrag verantwoord van € 20.958. Op de vooruitontvangen gelden per 31 december 2022 resteert € 152.518.

Regeling specifieke uitkering Onderwijsroute

Dit betreft de SiSa regeling G13 voor de Onderwijsroute. De gemeente Heemstede heeft via de voorlopige beschikking van 5 december 2022 € 23.643 van het Rijk ontvangen voor de onderwijsroute 2022. In 2022 is hier niets op uitgegeven, waardoor per 31 december 2022 nog het volledige Rijksbedrag resteert.

Subsidie RHA

Van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland heeft de gemeente in 2022 € 154.000 aan RHA subsidie ontvangen. Deze subsidie heeft als doel meer passende woonruimte voor aandachtsgroepen te bewerkstelligen. Deze ontvangst is nog niet besteed.

Energiebesparingsakkoord

Heemstede heeft een subsidieaanvraag voor de Uitvoeringsregeling subsidie Stimulerend Energietoezicht Bedrijven 2021 bij de provincie Noord-Holland gedaan en verkregen. Dit betreft een subsidie voor het project " 'Energiebesparingsakkoord Heemstede" . De subsidie bedraagt 50% van de kosten van € 101.726 en komt uit op maximaal € 50.863. Inmiddels is € 40.690 uitgegeven zodat het saldo per 31 december 2022 € 10.173 bedraagt. De subsidie dient uiterlijk op 1 augustus 2026 te worden afgerekend met de provincie.

DVM - mobiliteitsfonds

De gemeente Heemstede ontving jaarlijks € 5.000 uit het mobiliteitsfonds voor het onderhoud van de verkeersregelininstallaties DVM Zuid-Kennemerland. Dit is contractueel overeengekomen met de gemeente Haarlem, voor een tijdsduur van minimaal vijf jaar. De specifieke werkzaamheden die hiervoor moeten worden gedaan, zijn eveneens contractueel vastgelegd. De specifieke werkzaamheden worden niet jaarlijks uitgevoerd, maar periodiek (één keer per drie à vijf jaar). Voor deze werkzaamheden is tot en met 2022 € 20.000 ontvangen. Daarnaast is er nog een bijdrage ontvangen om een fietsenstalling te realiseren bij het station Heemstede-Aerdenhout van € 200.000. Omdat hier nog geen uitgaven voor zijn gedaan, wordt dit bedrag op deze rekening gereserveerd. Het saldo bedraagt daarmee per 31 december 2022 € 220.000.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Niet in de balans opgenomen zijn de verstrekte borgstellingen of garantstellingen aan natuurlijke personen en rechtspersonen. Deze kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Restant 1-1-2022	Restant 31-12-2022	Borgstelling
Diversen 100% garant	21.953.071	100%	7.619.606	11.336.160	11.336.160
Totaal	21.953.071		7.619.606	11.336.160	11.336.160

Voor een bedrag van € 93.839.125 aan gegarandeerde geldleningen per 31 december 2022 staat de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw direct garant. De gemeente heeft een achtervangfunctie voor deze geldleningen. Dit betekent dat de gemeente garant staat in het geval dat de WSW niet in staat is de garantie waar te maken. In de praktijk betekent dit dat het financiële risico over deze garantiestellingen voor de gemeente te verwaarlozen is. Een specificatie van de gewaarborgde geldleningen vindt u verderop in dit document.

Lease

De gemeente Heemstede heeft meerjarige contracten gesloten voor het gebruik van kopieermachines. Deze verplichting loopt tot en met 31 december 2026. De verplichting bedraagt per 31 december 2022 € 89.500.

De gemeente Heemstede heeft in 2020 een contract voor vijf jaar gesloten voor de lease van kantoormeubilair. De verplichting bedraagt per 31 december 2022 € 43.600.

Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Geen.

Overzicht baten en lasten inclusief algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x € 1.000	Begroting primo 2022	Begroting ultimo 2022	Rekening 2022
Lasten			
0 Bestuur en ondersteuning	3.125	4.366	4.197
1 Veiligheid	2.389	2.389	2.382
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	5.718	6.420	6.400
3 Economie	288	302	359
4 Onderwijs	2.601	2.704	2.678
5 Sport, cultuur en recreatie	5.335	5.757	7.207
6 Sociaal domein	21.624	27.005	26.493
7 Volksgezondheid en milieu	8.381	8.641	8.916
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.571	2.357	2.682
Algemene dekkingsmiddelen:			
- Lokale heffingen waarvan besteding niet gebonden	399	399	446
- Algemene uitkering	87	81	86
- Dividend	0	0	0
- het saldo van de financieringsfunctie	0	0	11
- Overige algemene dekkingsmiddelen	151	186	77
Onvoorzien	20	20	0
Overhead	13.494	13.909	13.330
Heffing VPB	0	0	0
Totaal lasten	65.182	74.536	75.264
Baten			
0 Bestuur en ondersteuning	-420	-2.738	-2.823
1 Veiligheid	-6	-6	-9
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	-165	-150	-518
3 Economie	-57	-57	-179
4 Onderwijs	-110	-174	-162
5 Sport, cultuur en recreatie	-514	-713	-1.715
6 Sociaal domein	-5.940	-7.894	-8.987
7 Volksgezondheid en milieu	-8.310	-8.514	-8.549
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-653	-1.340	-1.782
Algemene dekkingsmiddelen:			
- Lokale heffingen waarvan besteding niet gebonden	-7.608	-7.396	-7.228
- Algemene uitkering	-35.704	-40.794	-41.454
- Dividend	-625	-446	-503
- het saldo van de financieringsfunctie	-3	-3	-29
- Overige algemene dekkingsmiddelen	0	0	-275
Onvoorzien	0	0	0
Overhead	-3.878	-3.933	-3.852
Heffing VPB	0	0	0
Totaal baten	-63.992	-74.158	-78.065
Saldo voor resultaatbestemming	1.190	378	-2.801

Storting in reserve			
0 Bestuur en ondersteuning	698	3.253	2.556
1 Veiligheid	0	0	0
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	0	0	0
3 Economie	0	0	0
4 Onderwijs	0	0	0
5 Sport, cultuur en recreatie	247	247	247
6 Sociaal domein	0	2.592	4.145
7 Volksgezondheid en milieu	0	4.916	4.916
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	0	1.269	1.269
Totaal storting in reserve	944	12.277	13.132
Onttrekking aan reserve			
0 Bestuur en ondersteuning	-631	-9.458	-9.245
1 Veiligheid	-130	-130	-130
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	-91	-91	-91
3 Economie	0	0	0
4 Onderwijs	0	0	0
5 Sport, cultuur en recreatie	-1.032	-1.164	-546
6 Sociaal domein	-125	-2.900	-3.490
7 Volksgezondheid en milieu	-90	-541	-569
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-34	-34	-17
Totaal onttrekking aan reserve	-2.134	-14.318	-14.090
Saldo mutaties reserves	-1.190	-2.041	-957
Gerealiseerd resultaat 2022	0	-1.663	-3.758

Verschillenanalyse

De verschillenanalyse is opgenomen in het jaarverslag bij de programma's. Daarin worden per programma per taakveld de verschillen groter dan € 25.000 toegelicht.

Aanwending post onvoorzien

In de begroting is een post onvoorzien opgenomen voor kleine incidentele niet-voorzien uitgaven van € 20.000 (wettelijke verplichting). Het college heeft op dit budget in 2022 niets uitgegeven. Het volledige budget valt vrij in het jaarrekeningresultaat.

Begrotingsrechtmatigheid

Conform de Kadernota rechtmatigheid 2018 van de commissie BBV zijn mogelijke begrotingsonrechtmatigheden op taakveldniveau bij de verschillende programma's geanalyseerd. Dit geldt alleen voor overschrijdingen aan de lastenkant, en als de werkelijke lasten hoger waren dan de begrote lasten. Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen zijn er "soorten" begrotingsafwijkingen die onrechtmatig zijn, maar niet meetellen voor het oordeel van de accountant of al dan niet een goedkeurende accountantsverklaring kan worden gegeven. De drie soorten onrechtmatigheden die niet worden meegenomen in het oordeel van de accountant zijn de volgende:

- kostenoverschrijdingen die passen binnen het beleid (1)
- kostenoverschrijdingen die zijn gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (2)
- kostenoverschrijdingen bij opneideregelingen (3)

In onderstaande tabel is in de kolom 'cat.' aangegeven of, en zo ja in welke, categorie de betreffende overschrijding past.

Pr	Omschrijving programma	Taak veld	Omschrijving taakveld	Bedrag begroot uitgaven	Bedrag werkelijk uitgaven	Over schrijdingen	Cat Toelichting
0	Bestuur en ondersteuning	0.10	Mutaties reserves	12.276.876	13.132.380	-855.504	2 Deze overschrijding wordt veroorzaakt door een hogere onttrekking aan de reserve crisis- en noodopvang. Deze wordt volledig gecompenseerd door de Rijksbijdragen die we in dit kader ontvangen, zoals vastgesteld in het besluit instellen reserve crisis- en noodopvang op 11 maart 2022.
0	Bestuur en ondersteuning	0.2	Burgerzaken	837.035	895.462	-58.427	2 Door hogere aanvragen naar reisdocumenten zijn de afdrachten aan het Rijk hoger dan geraamd. Hier staan hogere inkomsten tegenover.
0	Bestuur en ondersteuning	0.61	OZB woningen	398.524	446.088	-47.564	1 Veroorzaakt door hogere lasten bij GBKZ door stijgende proceskosten als gevolg van een toename van de WOZ processen
1	Veiligheid	1.2	Openbare orde en veiligheid	466.016	562.170	-96.154	1 Voor het waarborgen van de veiligheid van bewoners en omwonenden van de opvang is meer inzet van beveiliging gepleegd dan geraamd.
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	2.1	Verkeer en vervoer	5.368.409	5.458.236	-89.827	1/2 meerkosten schoonhouden wegen, zwerfval en onderhoud openbare verlichting. De meerkosten zwerfval worden gedekt uit extra inkomsten (€ 22.000)
3	Economie	3.1	Economische ontwikkeling	245.966	293.701	-47.735	2 Een niet begrote BIZ subsidie leidt tot deze overschrijding. Deze wordt volledig gecompenseerd door hogere inkomsten die hiervoor zijn ontvangen.
5	Sport, cultuur en recreatie	5.2	Sportaccommodaties	1.091.855	2.262.751	-1.170.896	1/2 De overeenkomst marktconforme exploitatievergoeding leidt tot hogere lasten (van € 1.082.000) dan geraamd. Hier tegenover staat bijna volledig extra inkomsten. Het restantverschil ad € 76.000 is een afwikkelingsverschil uit 2019-2022. Daarnaast is er klein onderhoud gepleegd dat deze overschrijding veroorzaakt (€ 57.000)
5	Sport, cultuur en recreatie	5.6	Media	1.261.298	1.305.306	-44.008	1 Overschrijding op de doorberekende salarislsten. Een analyse van de totale salarislsten is opgenomen de paragraaf bedrijfsvoering.
5	Sport, cultuur en recreatie	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.617.977	2.960.385	-342.408	1 Overschrijding op onderhoudskosten bij vastgestelde kwaliteitsniveau en overschrijding doorberekende salarislsten. Een analyse van de salarislsten is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering.
6	Sociaal domein	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	4.400.519	4.512.357	-111.838	2 De overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door de extra lasten voor de opvang van oekraïense vluchtelingen. Deze worden volledig gecompenseerde door hogere inkomsten die hiervoor zijn ontvangen.
6	Sociaal domein	6.6	Maatwerk voorzieningen (WMO)	1.677.018	1.729.353	-52.335	3 De overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt omdat er in 2022 enkele duurdere woningaanpassingen gerealiseerd zijn in het kader van deze open einde regeling.
6	Sociaal domein	6.72	Maatwerk dienstverlening 18-	4.535.194	4.667.807	-132.613	3 Dit nadeel wordt veroorzaakt door een toename in het gebruik van jeugdhulp als gevolg van het gewijzigde woonplaatsbeginsel. Het gaat hier om een open-einde regeling.
7	Volkgezondheid en milieu	7.1	Volkgezondheid	2.173.440	2.274.171	-100.731	1/2 Dit nadeel wordt veroorzaakt door het niet ramen van uitgaven sportakkoord/preventieakkoord die volledig worden gedekt door rijksinkomsten (€ 65.000) en door uitgaven aan opvoedingsondersteuning voor bestaand beleid.
7	Volkgezondheid en milieu	7.3	Afval	3.186.163	3.354.320	-168.157	1 Het positieve saldo van de afvalexploitatie wordt gestort in de voorziening afval conform BBV voorschriften. Deze storting was niet geraamd.
7	Volkgezondheid en milieu	7.5	Begraafplaatsen en crematoria	510.105	611.321	-101.216	2 Door de hoge prijzen van energie en materiaal en door meer euthanasieverzoeken dan verwacht, is er een overschrijding op dit budget. Deze overschrijding wordt verrekend met de voorziening onderhoud graven conform de BBV voorschriften.
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en sted. vern.	8.3	Wonen en bouwen	1.882.197	2.229.756	-347.559	2 De overschrijding op dit budget wordt met name veroorzaakt door uitgaven t.l.v. van een RREW subsidie en een overschrijding op de geraamde uitgaven voor statushouders. Tegenover beide uitgaven staan extra inkomsten die wij ontvangen van het rijk van en het COA.

Overzicht incidentele baten en lasten per programma

Incidentele lasten per programma:		2022
Programma	Omschrijving	
0 Bestuur en ondersteuning	Integriteitsscan nieuwe wethouders	5.000
0 Bestuur en ondersteuning	Inwerkprogramma wethouders	6.400
0 Bestuur en ondersteuning	Onderzoek waarstaatjemeente	12.000
0 Bestuur en ondersteuning	Vernieuwing IV beheer openbare ruimte	22.500
0 Bestuur en ondersteuning	Inzet projectteam corona	9.700
1 Veiligheid	Afkoop bluswatervoorziening	130.000
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	Parkeermeters 4G modems	23.500
3 Economie	Coronareserve: inzet economie / herstel economie	18.150
4 Onderwijs	Huur portocabins Nicolaas Beetsschool	32.449
4 Onderwijs	Subsidie voorwagschool verbetering binnenklimaat	104.391
5 Sport, Cultuur en Recreatie	Kwijtschelding tijdelijke overbrugging liquiditeit RCH voetbal	21.700
5 Sport, Cultuur en Recreatie	Aanbesteding sportaccommodatie Groenendaal materiedeskundige	9.900
5 Sport, Cultuur en Recreatie	Inhaalafschrijvingen sportvelden	80.095
5 Sport, Cultuur en Recreatie	Afkoop leningen garantstelling RCH	201.024
5 Sport, Cultuur en Recreatie	Veranderende functie en herstel buitenruimte	28.049
6 Sociaal Domein	Coronamiddelen jeugd en jongeren	25.000
6 Sociaal Domein	Sociale lasten opvang Oekraïense vluchtelingen	1.944.200
6 Sociaal Domein	Energietoeslag 2022	1.210.800
6 Sociaal Domein	Nadellig saldo bijstandslasten t.l.v. reserve Participatiewet, IOAW, IOAZ en BBZ	370.400
6 Sociaal Domein	Veranderopgave inburgering	11.000
6 Sociaal Domein	WSW corona (aan Spaarne Werkt doorbetaalde extra integratie-uitkering WSW)	7.100
6 Sociaal Domein	TOZO (Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfst.Ondernemers) kap.verstrekking en levensonderhoud	1.700
8 Volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing	Huisvestingslasten opvang Oekraïense vluchtelingen	213.000
8 Volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing	Regeling Reductie Energiegebruik woningen	260.671
8 Volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing	Huisvestingslasten jongeren en statushouders Sportparklaan	65.000
8 Volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing	Implementatie omgevingswet	17.492
Subtotaal incidentele lasten (excl. reserves)		4.831.221
0 Bestuur en ondersteuning	Storting rekeningresultaat 2021 in algemene reserve	1.835.000
0 Bestuur en ondersteuning	Toevoeging aan reserve crisis- en noodopvang uit alg. reserve	1.000.000
0 Bestuur en ondersteuning	Toevoeging aan coronareserve	720.694
6 Sociaal Domein	Toevoeging aan de reserve sociaal domein (middelen jeugdhulp en beschermd wonen)	246.500
6 Sociaal Domein	Toevoeging aan reserve crisis- en noodopvang rijksinkomsten	3.144.726
7 Volksgezondheid en milieu	Storting in reserve Energietransitie	4.400.000
7 Volksgezondheid en milieu	Exploitatie begraafplaats 2022	360
7 Volksgezondheid en milieu	Nota duurzaamheid in reserve Duurzaam Heemstede	301.000
7 Volksgezondheid en milieu	Klimaatgelden in reserve duurzaam Heemstede	214.800
8 Volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing	Implementatie omgevingswet storting WKB 2022 en oormerk omgevingswet AU	253.800
Subtotaal incidentele lasten reserves		12.116.880
Totaal incidentele lasten		16.948.101

Incidentele baten per programma:		2022
Programma	Omschrijving	
0 Bestuur en ondersteuning	Gemeentefonds energietoelag 2022	1.267.300
0 Bestuur en ondersteuning	Gemeentefonds dec.circulaire 2022 energietoelag 2023	462.000
0 Bestuur en ondersteuning	Gemeentefonds dec.circulaire 2022 coronagelden inkomstenderving 2021 en continuïteit van zorg	142.000
0 Bestuur en ondersteuning	Gemeentefonds dec.circulaire 2022 Oekraïne leerlingenvervoer en meerkosten sociaal domein	57.000
0 Bestuur en ondersteuning	Gemeentefonds dec.circulaire 2022 vroegsignalering en bijzondere bijstand energiebetalingen	32.000
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	Afkoopsom klein onderhoud ivm aanleg glasvezel	332.562
4 Onderwijs	Rijksmiddelen verbetering binnenklimaat voorvegschool	64.391
6 Sociaal Domein	Ontvangst rijksbijdrage opvang Oekraïense vluchtelingen	3.144.800
6 Sociaal Domein	TOZO rijksbijdrage, baten verstrekte leningen, schuldpositie Rijk deb.saldo 31/12/2022	12.300
6 Sociaal Domein	Opvang Oekraïners baten verstrekte leningen	8.200
8 Volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing	Snippergroen	22.500
8 Volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing	Rijkssubsidie RREW	260.671
8 Volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing	HAR bijdrage opvang statushouders	139.200
	Subtotaal incidentele baten (excl. reserves)	5.944.924
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking alq. reserve opvang Oekraïense vluchtelingen	1.000.000
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking resultaat 2021 aan res.saldo van de rekening	2.639.462
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking alq. reserve coronacrisis	605.094
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking alq. reserve duurzaam heemstede	301.000
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking alq. reserve Energietransitie	4.400.000
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking alq. reserve afkoopsom watermed	130.000
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking reserve Participatiewet, IOAW, IOAZ en BBZ (nadelig saldo)	370.354
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking reserve coronacrisis	419.509
5 Sport, Cultuur en Recreatie	Onttrekking inhaalafschrijvingen sportvelden uit reserve sociaal domein	80.095
6 Sociaal Domein	Onttrekking reserve sociaal domein - dekking decentralisatie beschermd wonen	50.000
6 Sociaal Domein	Dekking versterking preventief aanbod jeugdhulp (kademota 2022)	75.000
6 Sociaal Domein	Onttrekking reserve crisis- en noodopvang	3.119.300
6 Sociaal Domein	Toename gebruik en kosten WMO en Jeugd (kademota 2022)	75.000
6 Sociaal Domein	Onttrekking reserve dekking opneemeregelingen bij najaarsnota uit reserve sociaal domein	132.000
6 Sociaal Domein	Onttrekking reserve sociaal domein eindsaldo opneemeregelingen 2022	81.374
6 Sociaal Domein	Onttrekking reserve verhuis- en inrichtingskosten ouderen	15.000
7 Volksgezondheid en milieu	Onttrekking reserve DuurzaamHeemstede	268.430
8 Volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing	Onttrekking bestemmingsreserve implementatie omgevingswet	17.493
	Subtotaal incidentele baten reserves	13.779.111
Totaal incidentele baten		19.724.035
Totaal incidentele baten en lasten		2022
Totaal incidentele lasten		16.948.101
Totaal incidentele baten		19.724.035
Totaal incidentele baten en lasten		-2.775.934

Structurele baten en lasten reserves		2022
Lasten		
8 Volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing	Storting bestemmingsres.kapitaallasten noodwoningen vluchtelingen	1.015.500
	Subtotaal structurele lasten reserves	1.015.500
Baten		
0 Bestuur en ondersteuning	Reserve centralisatie gemeentelijke huisvesting (kapitaallasten)	129.925
0 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking bestemmingsreserve Werf (kapitaallasten)	51.500
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	Onttrekking bestemmingsreserve Haven (kapitaallasten)	50.000
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	Onttrekking bestemmingsreserve aanleg oevers, brug Plan Watertoren (kapitaallasten)	41.217
5 Sport, Cultuur en Recreatie	Onttrekking reserve kapitaallasten accommodatie Julianaplein 1	38.000
	Subtotaal structurele baten reserves	310.642
Totaal structurele baten en lasten reserves		-704.858

Rekening 2022 structureel in evenwicht		2022
saldo rekening 2022		3.758.028
totaal incidentele lasten exploitatie		4.831.221
totaal incidentele baten exploitatie		5.944.924
saldo incidentele baten en lasten exploitatie		1.113.703
totaal incidentele toevoegingen reserves		12.116.880
totaal incidentele onttrekkingen reserves		13.779.111
saldo incidentele toevoegingen en onttrekkingen reserves		1.662.231
Het structurele en reële evenwicht rekening 2022		982.094

Toelichting incidentele baten en lasten

Incidentele lasten per programma:

Programma 0 Bestuur en ondersteuning: Integriteitsscan nieuwe wethouders

Er is een integriteitsscan gedaan op de nieuwe wethouders door een extern bureau. De kosten bedroegen € 5000.

Programma 0 Bestuur en ondersteuning: Inwerkprogramma nieuwe wethouders

De nieuwe wethouders hebben een eenmalig inwerkprogramma gevolgd. De kosten bedroegen € 6.400.

Programma 0 Bestuur en ondersteuning: Onderzoek waarstaatjegemeente

Heemstede heeft meegedaan met een onderzoek voor de website waarstaatjegemeente. De kosten bedroegen € 12.000.

Programma 0 Bestuur en ondersteuning: Vernieuwing IV beheer openbare ruimte

Er zijn kosten gemaakt voor het vernieuwen van de informatievoorziening bij openbare ruimte. In 2022 zat dit project in de verkenningsfase. Een bedrag van € 22.500.

Programma 0 Bestuur en ondersteuning: Inzet projectteam corona

Er is ingehuurd voor het projectteam corona . Een bedrag van € 9.700.

Programma 1 Veiligheid: afkoopsom

De afkoopsom voor bluswatervoorzieningen aan Waterned is eenmalig.

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat: Parkeermeters 4G modems

De parkeermeters zijn in 2022 uitgerust met 4G modems. De kosten bedroegen €23.500.

Programma 3 economie: herstel economie

In verband met coronacrisis zijn er eenmalige kosten gemaakt voor herstel economie (tegemoetkoming ondernemers).

Programma 4 Onderwijs: Huur portocabins Nicolaas Beetsschool

Met betrekking tot het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs (IHP) zijn, in verband met ruimtetekort, in 2018 noodlokalen geplaatst bij de Nicolaas Beetsschool vooruitlopend op de vaststelling van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) in 2019 waarin de verbouwing van het huidige pand is voorzien.

Naar de wissellocatie in 2023. Een bedrag van € 32.449.

Programma 4 Onderwijs: Subsidie Voorwegschool verbetering binnenklimaat

In 2022 heeft de gemeente voor € 64.391 aan rijksmiddelen ontvangen voor de verbetering van ventilatie in scholen en dit beschikbaar gesteld aan de Voorwegschool voor het verbeteren van het binnenklimaat.

Aanvullend heeft het college besloten om € 40.000 extra beschikbaar te stellen uit de coronareserve. Totale subsidie € 104.391.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie: Kwijtschelding tijdelijke overbrugging RCH voetbal

Aan de vereniging RCH Voetbal is conform de uitvoeringsregeling tijdelijke overbrugging liquiditeit/continuïteit sport, cultuur en overige maatschappelijke instellingen in 2020 een lening verstrekt van € 21.700. Het college heeft op 5 april 2022 besloten de lening aan de vereniging RCH Voetbal, conform bovengenoemde regeling, volledig kwijt te schelden, aangezien door de vereniging voldoende aantoonbaar is gemaakt dat de liquiditeitsproblemen destijds direct veroorzaakt waren door de COVID-19 pandemie. De kwijtschelding wordt gedekt uit de coronareserve. De lasten worden opgevoerd in programma 5 en de onttrekking staat in programma 0.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie: Materiedeskundige sportaccommodatie Groenendaal

In het (nieuwe) meerjarenplan wordt er een keuze gemaakt tussen renovatie en nieuwbouw van de sporthal en zwembad. Hiervoor wordt een materiedeskundige ingehuurd die in 2022 start met de werkzaamheden.

Lasten: € 9.900.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie: Inhaalafschrijvingen sportvelden

Aan de reserve sociaal domein is in 2022 voor €80.095,- onttrokken om de afschrijvingen op de sportvelden in te halen en zodoende incidenteel van aard.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie: Afkoop leningen garantstelling RCH

In 2022 is de gemeente aangesproken op haar garantstelling voor de gesloten leningen van RCH bij de BNG.

De gemeente heeft de leningen ter waarde van € 201.024 afgekocht.

Programma 5 sport, cultuur en recreatie: veranderende functie en herstel buitenruimte

Ten laste van de coronareserve is de hierdoor veranderde functie van de buitenruimte eenmalig aangepakt.

Programma 6 Sociaal Domein: Coronamiddelen jeugd en jongeren

Het budget (€ 25.000) voor jeugd en jongeren dat was geraamd bij de coronabegroting is in 2021 niet tot besteding gekomen maar uitgevoerd in 2022 en onttrokken aan de reserve sociaal domein.

Programma 6 Sociaal Domein: sociale lasten opvang Oekraïense vluchtelingen

Er zijn tijdelijke middelen beschikbaar gesteld voor de opvang van vluchtelingen. De lasten zijn ook tijdelijk en worden gedekt vanuit de Rijksvergoeding.

Programma 6 Sociaal Domein: Energietoeslag 2022

Het bedrag van € 1.210.800 voor energietoeslag betreft de over 2022 verantwoorde € 1.300 energietoeslag.

Programma 6 Sociaal Domein: Nadelig saldo bijstandslasten 2022

Het nadelig saldo bijstandslasten t.l.v. reserve Participatiewet, IOAW, IOAZ en BBZ van € 370.400 is onttrokken uit de reserve BUIG. Conform de nota reserves en voorzieningen dekken we dat uit de reserve BUIG. Als de reserve BUIG niet meer toereikend is om de tekorten op de bijstandsuitkeringen te dekken, zal deze conform bestaand beleid worden aangevuld vanuit de algemene reserve. Zie ook incidentele baten reserves.

Programma 8 volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing: huisvestingslasten Oekraïense vluchtelingen

Uitgangspunt is tijdelijke huisvestingskosten die gedekt worden vanuit de Rijksuitkering voor opvang.

Programma 8 volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing: Regeling reductie energiegebruik woningen

Vanuit de Sisa wordt voor de uitvoering van deze eenmalige regeling (einddatum 31 december 2022) ook een vergoeding beschikbaar gesteld. Beiden zijn incidenteel.

Programma 8 volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing: huisvestingslasten jongeren en statushouders Sportparklaan

Uitgangspunt is tijdelijke huisvestingskosten die gedekt worden vanuit de huur en de COA.

Programma 8 volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing: implementatie omgevingswet

Voor de invoering van de omgevingswet worden eenmalige kosten gemaakt. Deze worden gedekt vanuit de onttrekking aan de reserve implementatie omgevingswet.

Incidentele baten per programma

Programma 0 bestuur en ondersteuning: Gemeentefonds energietoeslag 2022

De € 1.267.300 betreft het van het Rijk ontvangen bedrag voor de energietoeslag 2022.

[Programma 0 bestuur en ondersteuning: Gemeentefonds decembercirculaire 2022](#)

De baten gemeentefonds decembercirculaire 2022 zijn uitgekeerd in 2022 en worden via resultaatbestemming 2022 meegenomen naar 2023. De energietoeslag € 462.000 betreft het van het Rijk vooruitontvangen bedrag (€ 500 van de € 1.300) voor de energietoeslag 2023.

[Programma 2 verkeer, vervoer en waterstaat: afkoopsom](#)

In Heemstede is glasvezel aangelegd. Voor het uitvoeren van klein onderhoud door plaatselijke verzakkingen e.d. in de toekomst als gevolg van de aanleg is een afkoopsom ontvangen. Deze wordt aangemerkt als incidentele baat.

[Programma 4 Onderwijs: Rijksmiddelen verbetering binnenklimaat Voorwegschool](#)

In 2022 heeft de gemeente voor € 64.391 aan rijksmiddelen ontvangen voor de verbetering van ventilatie in scholen en dit beschikbaar gesteld aan de Voorwegschool voor het verbeteren van het binnenklimaat.

[Programma 6 sociaal domein: Rijksbijdrage vluchtelingen](#)

Uitgangspunt is dat dit een dekking is van tijdelijke kosten voor de opvang van vluchtelingen. Hiermee is de bijdrage eveneens incidenteel.

[Programma 8 volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing: RREW](#)

Dit is de rijksvergoeding voor de uitvoering van de regeling reductie energiegebruik woningen. De regeling en de vergoeding eindigen per 31 december 2022.

[Programma 8 volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing: HAR vergoeding](#)

Dit is ter dekking van de tijdelijke locatie voor opvang van statushouders.

[Reserves](#)

Alle mutaties in de reserves zijn incidenteel van aard. Uitsluitend de bestemmingsreserves ter dekking van kapitaallasten worden als structureel aangemerkt.

WNT-verantwoording 2022 Gemeente Heemstede

De WNT is van toepassing op Gemeente Heemstede. Het voor Gemeente Heemstede toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000. Dit betreft het algemeen bezoldigingsmaximum.

Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2022			
bedragen x € 1	H.W. de Vos	S.C. Madern	
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	0,78	
Dienstbetrekking?	ja	ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	114.828	67.863	
Beloningen betaalbaar op termijn	20.583	11.544	
<i>Subtotaal</i>	<i>135.411</i>	<i>79.407</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	168.480	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	
Bezoldiging	135.411	79.407	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	
Gegevens 2021			
bedragen x € 1	H.W. de Vos	S.C. Madern	
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 t/m 31/12	01/10 t/m 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	0,78	
Dienstbetrekking?	ja	ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	109.665	15.577	
Beloningen betaalbaar op termijn	20.701	2.820	
<i>Subtotaal</i>	<i>130.366</i>	<i>18.397</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	41.090	
Bezoldiging	130.366	18.397	

Single Information Single Audit (SiSa)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023										
Verstreker	Differenscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A13	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen		Gemeenten	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden)	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2023 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
					Aard controle R Indicator: A13/01	Aard controle n.v.t. Indicator: A13/02	Aard controle R Indicator: A13/03	Aard controle R Indicator: A13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A13/05	
					€ 7.511	Ja	€ 0	€ 7.511	Ja	
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne		Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T)	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
					Aard controle R Indicator: A16/01	Aard controle R Indicator: A16/02	Aard controle R Indicator: A16/03	Aard controle R Indicator: A16/04	Aard controle R Indicator: A16/05	Aard controle R Indicator: A16/06
					€ 1.728.860	€ 703.010	€ 0	€ 400.926	€ 0	€ 155.145
					Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
					Aard controle R Indicator: A16/07	Aard controle R Indicator: A16/08	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/11	
					€ 0	€ 90.300	€ 3.078.241	€ 3.078.241	Nee	
JenV	A18 B	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's (SiSa tussen medeoverheden)		SiSa tussen medeoverheden	Naam veiligheidsregio	Naam kostensoort	Besteding per kostensoort (jaar T)			
					Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/02	Aard controle R Indicator: A18B/03			
					1 050640 Veiligheidsregio Kennemerland	Meerkosten coördinerende gemeente				
					2	Hotels/centra				
					3	Overige specifieke meerkosten				
					4	Overige Meerkosten	€ 66.358			
					Project afgerond in jaar T? (Ja/Nee)	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld	Medewerker deed ook in 2023 nog werk voor de regionale samenwerking Oekraïne.			
					Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/05				
					Nee					
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek		Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021)	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021)
					Aard controle R Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle D2 Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06
					0	35	2	2	Ja	Ja
					Eindverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1	Reeks 1			
					Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Aard controle R Indicator: B2/08	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/09			
					Nee					
					Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
					Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
					Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten
					Aard controle R Indicator: B2/10	Aard controle R Indicator: B2/11	Aard controle R Indicator: B2/12	Aard controle R Indicator: B2/13	Aard controle R Indicator: B2/14	Aard controle R Indicator: B2/15
					€ 2.480	€ 2.480			€ 0	€ 0

			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
			Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/16	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21
			€ 0	€ 9.500	€ 6.936	€ 6.936	€ 0	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/24	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/25	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling Aard controle n.v.t. Indicator: B2/26	
			€ 12.000	€ 12.000	€ 0	€ 0	€ 21.416	
BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen Gemeenten	Beschikingsnummer /naam Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C32/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee) Aard controle D2 Indicator: C32/04	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06
			1 SUVIS21-2-02632617	€ 64.391	€ 64.391	Ja		Nee
			2 SUVIS21-00743407	€ 0	€ 800.000	Ja		Nee
			50 SUVIS21-2-02194049	€ 0	€ 46.722	Ja		Nee
			Kopie Beschikingsnummer/Naam Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.) Aard controle D2 Indicator: C32/08	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld) Aard controle n.v.t. Indicator: C32/09			
			1 SUVIS21-2-02632617	N.v.t.				
			2 SUVIS21-00743407	N.v.t.				
			50 SUVIS21-2-02194049	N.v.t.				
BZK	C43	Regeling reductie energiegebruik woningen Gemeenten	Beschikingsnummer/naam Aard controle n.v.t. Indicator: C43/01	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C43/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: C43/03	Aantal bereikte woningen Aard controle D1 Indicator: C43/04	Toelichting Aard controle n.v.t. Indicator: C43/05	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C43/06
			RREW2020-00449328	€ 260.671	€ 300.000	3.331	Er zijn meer woningen bereikt.	Ja
			Totaal aantal bereikte huurwoningen Aard controle D1 Indicator: C43/07	Is minstens 70% van de uitgekeerde specifieke uitkering bestemd voor activiteiten als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder a, b of c van de regeling (Ja/Nee)? Aard controle n.v.t. Indicator: C43/08				
			2.085	Ja				
BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten Aard controle R Indicator: C55/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten Aard controle R Indicator: C55/05	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06
			0	€ 5.000	€ 5.000	0	€ 0	€ 0
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energiegebruik mee heeft kunnen verminderen. Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten Aard controle R Indicator: C55/08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09			
			0	€ 0	€ 0			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energiegebruik/energieverbruik tot gevolg. Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15
			0	0	0	0	0	0

BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de to eslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)						
			Aard controle R Indicator: C62/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04						
			€ 980	Nee						
BZK	C209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	Beschikingsnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: C209/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/02	Aard controle R Indicator: C209/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/04	Aard controle D2 Indicator: C209/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/06		
			1	RHA2022-03329877	Tijdelijke huisvesting aandachtsgroepen aan Constantijn Huygenslaan, Fazantenlaan en terrein bij Oude Slot, te Heemstede	€ 0	€ 0	€ 0	0	
			2							
			10							
				Kopie Projectnaam	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)			
				Aard controle n.v.t. Indicator: C209/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/09	Aard controle R Indicator: C209/10			
			1	Tijdelijke huisvesting aandachtsgroepen aan Constantijn Huygenslaan, Fazantenlaan en terrein bij Oude Slot, te Heemstede	0	Ja	Ja			
			2							
			10							
		Eindverantwoording (Ja/Nee)								
		Aard controle n.v.t. Indicator: C209/11	Nee							
OCW	D8	Onderwijsachterstanden beleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)			
			Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05			
			€ 70.100	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode			
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06	Aard controle R Indicator: D8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08	Aard controle R Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10			
			1							
2										
100										

OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)			
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05			
			€ 232.100	€ 0	€ 0	€ 0	€ 106.287			
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs				
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06	Aard controle R Indicator: D14/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09				
			1							
			2							
			10							
			SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ
Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)				Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)		
Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03				Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06		
€ 3.320.985	€ 39.542	€ 170.512				€ 12	€ 17.380	€ 0		
Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)				Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire		
Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente Participatiewet (PW)					
Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle R Indicator: G2/12					
€ 105.319	-€ 27.611	€ 0	€ 220.124	€ 0	€ 0					
Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)									
Gemeente Participatiewet (PW)										
Aard controle D2 Indicator: G2/13	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14									
€ 0	Ja									

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_ge meentedeel 2022 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	Besteding (jaar T) Bob Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>	
			€ 7.769	€ 0	€ 6.527	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Ja <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>		
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Welke regeling betreft het? Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 842	€ 43.502	€ 2.989	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 96	€ 0	€ 2.752	€ 27.208	€ 1.648	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 2.780	€ 15.053	€ 633	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 2.790	€ 1.681	€ 75	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 522	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	€ 96	€ 0	€ 9.686	€ 87.444	€ 5.345	
			Kopie regeling Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>			
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja			
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja			
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja			
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja			
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja			
			6 Totaal	0	0				
			Kopie regeling Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)						
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)						
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)						
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)						
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		

			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/17	Gemeente Aard controle D2 Indicator: G4/18	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/19	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	0	0	0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03		
			€ 20.958	€ 0	Ja		
SZW	G12	Kwijschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel	Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente	Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/04		
			€ 0	€ 0	Ja		
SZW	G13	Onderwijsroute 2022_ deel gemeente	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Gemeenten	Totale werkelijke berekende subsidie			
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02			
			€ 189.411	€ 7.972			
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07
			1 Verlichting honkbal RCH	€ 4.303	€ 0	€ 0	€ 4.303
			2 Alliance Hockeyveld 1	€ 3.669	€ 0	€ 0	€ 3.669
			100				

VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikingsnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02</i>	Gerealiseerd <i>Aard controle R Indicator: H8/03</i>	Gerealiseerd <i>Aard controle R Indicator: H8/04</i>	Gerealiseerd <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05</i>	Gerealiseerd <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06</i>
			1 1104313-1042948	€ 37.717	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 1032867-1014967	€ 35.000	€ 0	€ 20.000	€ 15.000	€ 20.000
			3 1061579-1035867	€ 85.142	€ 0	€ 45.142	€ 0	€ 85.142
			4					
			Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08</i>				
			1 1104313-1042948	Nee				
			2 1032867-1014967	Nee				
			3 1061579-1035867	Nee				
			4					
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle R Indicator: H12/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03</i>			
			€ 20.000	Ja	Nee			
VWS	H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)	Beschikingsnummer / kenmerk	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T)	Totale definitieve exploitatietekort	Totale cumulatieve besteding	Eindverantwoording	Totale definitieve exploitatietekort
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/05</i>	
			1 SPUKUJ21-22207	€ 169.514	€ 178.181	€ 607.648	Nee	
			Naam locatie	Betreft periode Nov + dec 2021 of Jan 2022?	Totale toezegging per locatie	Hoogte definitief exploitatietekort per locatie	Besteding per locatie	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: H25/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: H25/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: H25/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/11</i>
			1 Sportcentrum Groenendaal	Nov + dec 2021	€ 153.128	€ 161.795	€ 153.128	€ 607.648
			2 Sportcentrum Groenendaal	jan-22	€ 16.386	€ 16.386	€ 16.386	
			50					

Gewaarborgde geldleningen

Overzicht gewaarborgde geldleningen 2022

Nr	Oorspronkelijk bedrag vd lening	Doel van de lening	Naam geldnemer	Datum en nr Raadsbesluit	Rente %	Bedrag lening begin vh jaar	Totaal aflossingen	Restantbedrag lening einde vh jaar	Waarvan door de gemeente gewaarborgd	Laatste aflossing	Verstrekker	Leningnr
15	8.394.934	aankoop en verbouw achterhuis	College Hageveld	2-7-2001/ 14-6-2001 nr 32	5,725% Ann. 30 jaar	4.414.848	4.414.848	0	0	2022	BNG	40.92692
17	226.890	kleedkamers/cv/etc.	R.C.H.	16-12-01	5,5% Ann.	117.672	117.672	0	0	2022	BNG	40.93663
19	773.695	renovatie kleedacc. en bouw kdv	St. sportpark HBC	20-12-2001 nr 129	5,35% Ann. 25 jaar	285.286	41.574	243.711	243.711	2027	BNG	40.94073
21	100.000	bouw kleedkamers	R.C.H.	27-3-2003 nr 28	5,2% Ann. 30 jaar	58.318	58.318	0	0	2022	BNG	40.97316
22	2.000.000	bouw nieuw clubhuis en kdv	MHCAlliance	5-8-2003 nr 14	4,81% Ann. 30 jaar	1.158.483	73.586	1.084.896	1.084.896	2033	BNG	40.97916
24	1.885.000	kredietfaciliteit Rabobank	College Hageveld	Raad 26-2-04 nr 8	Euribor +0,25	1.585.000	150.000	1.435.000	1.435.000	2031	Rabobank	-
26	8.572.552	aflossing lening 15 en liquiditeit	College Hageveld	Raad 30-6-22	3,35%	0	0	8.572.552	8.572.552	2042	BNG	40.115901
	21.953.071					7.619.606	4.855.999	11.336.160	11.336.160			

Overzicht gewaarborgde geldleningen 2022 (Waarvoor de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw WSW borg staat, waarbij de gemeente achtervang heeft m.b.t. deze leningen. Het gemeentelijke financiële risico hiervoor is te verwaarlozen.

Nr	Oorspronkelijk bedrag vd lening	Doel van de lening	Naam geldnemer	Datum en nr Raadsbesluit	Rente %	Bedrag lening begin vh jaar	Totaal aflossingen	Restantbedrag lening einde vh jaar	Aan gemeente toegerekend	Laatste aflossing	Verstrekker	Leningnr	WSW nr
21	3.188.000	herfinanciering	Pré Wonen	24-09-02	5,129	1.158.210	169.725	988.485	988.485	2027	BNG	40.95347	33367
25	2.230.000	herfinanciering	Woonzorg NL	14-03-06 nr 13	3,930	2.230.000	0	2.230.000	2.230.000	2026	BNG	40.101433	37951
27	10.000.000	renovatie Provinciënwijk	Elan Wonen	17-07-07 nr 19	4,694	10.000.000	0	10.000.000	10.000.000	2027	NWB	25046	39154
28	10.000.000	renovatie Provinciënwijk	Elan Wonen	17-07-07 nr 19	4,694	10.000.000	0	10.000.000	10.000.000	2030	NWB	25045	39161
37	10.000.000	herfinanciering lening nr. 33	Elan Wonen	19-03-13 nr 2	Eur.	10.000.000	0	10.000.000	10.000.000	2025	BNG	FRL 904	46884
38	10.000.000	aankoop 89 woningen	Elan Wonen	2-12-14 nr 5	2,06	10.000.000	0	10.000.000	10.000.000	2038	NN	152440002	46126
39	3.500.000	herfinanciering Elan Wonen	Elan Wonen	18-04-17 nr 3	Eur.	3.500.000	3.500.000	0	0	2022	BNG	FRL 931	47305
40	9.000.000	vervanging nr 34 (in 2017)	Elan Wonen	18-04-17 nr 3	Eur.	9.000.000	9.000.000	0	0	2022	BNG	FRL 932	47306
41	3.771.520	herfinanciering nr 35 en 36	Woonzorg NL	27-11-18 nr 12	Eur.	3.064.360	235.720	2.828.640	2.828.640	2034	BNG	FRL 1003	48244
42	10.000.000	woningbezit	Elan Wonen	26-5-20 nr 608965	0,61	10.000.000	0	10.000.000	10.000.000	2039	ACHMEA	nb	49493
43	15.000.000	woningbezit	Pré Wonen	26-5-20 nr 608965	0,512	15.000.000	0	15.000.000	15.000.000	2070	NWB	30586	49491
44	7.000.000	diensten van economisch belang	Elan Wonen	nvt	0,709	7.000.000	0	7.000.000	2.011.000	2061	BNG	114890	60018
45	2.530.812	diensten van economisch belang	Elan Wonen	nvt	4,86	2.530.812	0	2.530.812	727.000	2061	NWB	10031194	60182
46	15.000.000	diensten van economisch belang	Pré Wonen	nvt	Eur.	15.000.000	0	15.000.000	830.000	2029	NWB	2-31077	60133
47	5.000.000	diensten van economisch belang	Pré Wonen	nvt	0,430	5.000.000	0	5.000.000	277.000	2071	BNG	40.115272	60520
48	13.848.482	diensten van economisch belang	Woonzorg NL	nvt	4,860	13.848.482	0	13.848.482	67.000	2061	NWB	10031305	600385
49	7.457.000	financiering van verplichtingen	Elan Wonen	nvt	Eur.	7.780.000	0	7.780.000	2.235.000		BNG	WOL076	NRV3417
50	16.589.000	financiering van verplichtingen	Pré Wonen	nvt	Eur.	16.188.000	0	16.188.000	896.000		BNG	WOL114	NRV15670
51	47.387.000	financiering van verplichtingen	Woonzorg NL	nvt	Eur.	47.782.000	0	47.782.000	230.000		BNG	WOL086	NRV4201
52	25.000.000	financiering sociale woningbouw	Woonzorg NL	nvt	Eur.	25.000.000	0	25.000.000	120.000	2031	NWB	2-31452	60650
53	25.000.000	financiering sociale woningbouw	Woonzorg NL	nvt	Eur.	25.000.000	0	25.000.000	120.000	2032	NWB	2-31451	60659
54	25.000.000	financiering sociale woningbouw	Woonzorg NL	nvt	1,191	25.000.000	0	25.000.000	120.000	2065	BNG	40.115563	60729
55	25.000.000	financiering sociale woningbouw	Woonzorg NL	nvt	1,139	25.000.000	0	25.000.000	120.000	2072	NWB	1-31493	60734
56	25.000.000	financiering sociale woningbouw	Woonzorg NL	nvt	2,127	25.000.000	0	25.000.000	120.000	2071	BNG	40.115865	61023
57	5.000.000	financiering sociale woningbouw	Woonzorg NL	nvt	2,975	5.000.000	0	5.000.000	24.000	2044	BNG	40.108932	61218
58	6.000.000	financiering sociale woningbouw	Woonzorg NL	nvt	3,340	6.000.000	0	6.000.000	29.000	2034	NWB	1-27889	61244
59	25.000.000	financiering sociale woningbouw	Woonzorg NL	nvt	1,960	25.000.000	0	25.000.000	120.000	2070	NWB	1-31748	61353
60	25.000.000	financiering sociale woningbouw	Woonzorg NL	nvt	Eur.	25.000.000	0	25.000.000	120.000	2032	NWB	2-31749	61354
61	12.500.000	algemene liquiditeitsbehoefte	Pré Wonen	nvt	2,097	12.500.000	0	12.500.000	692.000	2072	NWB	1-31743	61338
62	12.500.000	oversluiten lening 39 en 40	Elan Wonen	nvt	Eur.	12.500.000	0	12.500.000	3.591.000	2041	BNG	FRL 1092	60783
63	10.000.000	herfinanciering	Elan Wonen	nvt	1,995	10.000.000	0	10.000.000	2.873.000	2057	BNG	40.115762	60911
64	6.000.000	oversluiten	Elan Wonen	nvt	Eur.	6.000.000	0	6.000.000	1.724.000	2030	NWB	2-31597	61029
65	10.000.000	herfinanciering	Elan Wonen	nvt	2,537	10.000.000	0	10.000.000	2.873.000	2072	NWB	1-31684	61215
66	10.000.000	renovatie en nieuwbouw	Elan Wonen	nvt	2,684	10.000.000	0	10.000.000	2.873.000	2064	NWB	1-31685	61216
448.501.814						446.081.864	12.905.445	433.176.419	93.839.125				

Controle verklaring accountant

**PUBLIEKE
SECTOR
ACCOUNTANTS**

Publieke Sector Accountants B.V.
Jan Sluijtersstraat 21
3059 VC Rotterdam
www.publiekesectoraccountants.nl
info@psa-ra.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van de gemeente Heemstede

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van de gemeente Heemstede gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de gemeente Heemstede op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader voor de financiële rechtmatigheid wat via de commissie Middelen van 16 november 2022 ter kennisgeving aan de raad op 24 november 2022 is aangeboden (hierna: het normenkader).

De jaarrekening bestaat uit:

- Het overzicht van baten en lasten over 2022;
- De balans per 31 december 2022;
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- De SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen;
- De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022, het Controleprotocol accountantscontrole jaarrekening 2022 gemeente Heemstede welke is vastgesteld door de gemeenteraad op 24 november 2022 (hierna: het controleprotocol), het normenkader en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Heemstede, zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

**PUBLIEKE
SECTOR
ACCOUNTANTS**

Publieke Sector Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Utrecht onder nummer 69411409.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 883.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Op basis van hoofdstuk 4 van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022 hebben wij bij de controle van de SiSa-bijlage dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 441.500 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Conform onze beroepsstandaarden hebben wij aandacht besteed aan het risico op het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het management en het frauderisico rondom het bestaan, de juistheid en de volledigheid van de opbrengstenverantwoording. Deze risico's zijn naar onze mening niet zodanig groot dat we hieraan significante aandacht hebben besteed.

In onze frauderisicoanalyse hebben wij geconcludeerd dat wij geen materieel frauderisico zien ten aanzien van de opbrengstverantwoording. Dit vloeit voort uit het feit dat een opbrengststroom vast kan zijn, waarop de gemeente Heemstede geen invloed heeft (zoals een rijksbijdrage of bijdrage van derden), dat een opbrengststroom geen materiële omvang heeft of dat een opbrengstenstroom bestaat uit een grote hoeveelheid kleine, routinematige, niet materiële transacties waardoor de kans op een materiële fraude laag is.

Het risico op het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het management hebben wij ondervangen door het selecteren van journaalposten op basis van risicocriteria. Hierop hebben wij detailcontroles uitgevoerd. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het college van burgemeester en wethouders. Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen andere materiële frauderisico's gesignaleerd.

Het college van burgemeester en wethouders beschikt over een analyse van frauderisico's per proces waarbij ook beheersmaatregelen zijn benoemd die de onderkende risico's moeten mitigeren. In ons accountantsverslag hebben wij aandacht gevraagd om de frauderisicoanalyse regelmatig te actualiseren, het proces van actualiseren van de frauderisicoanalyse meer te dynamiseren, de onderkende risico's meer expliciet

te verbinden met de uit te voeren interne controlewerkzaamheden en de kans en impact van onderkende risico's verder te kwantificeren.

De uitkomsten van de in deze alinea genoemde werkzaamheden, voor zover wij hebben kunnen vaststellen op basis van de verstrekte controle-informatie, geven geen signalen van een vermoeden van fraude van materieel belang.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het college van burgemeester en wethouders heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden voor de periode tot en met eind 2026, ofwel de termijn waarvoor de laatst vastgestelde begroting is opgesteld. Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van college van burgemeester en wethouders te evalueren omvatten onder andere:

- Het overwegen of de continuïteitsbeoordeling van het college van burgemeester en wethouders alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van onze controle kennis van hebben kunnen nemen, door het college van burgemeester en wethouders te bevragen over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten bij het maken van haar beoordeling, het kennis nemen van de begroting 2023 – 2026 alsmede de financiële resultaten zoals deze blijken uit de financiële administratie tot het moment van afgifte van onze controleverklaring en het kennis nemen van de uitkomsten van het financieel toezicht regime door de Provincie Noord-Holland op basis van haar beoordeling van de begroting 2022 – 2025;
- Het nagaan of het college van burgemeester en wethouders gebeurtenissen of omstandigheden heeft geïdentificeerd die gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de gemeente om haar continuïteit te handhaven (hierna: continuïteitsrisico's);
- Het inwinnen van inlichtingen bij het college van burgemeester en wethouders over haar kennis van continuïteitsrisico's met betrekking tot de periode van de door haar verrichte continuïteitsbeoordeling.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het college van burgemeester en wethouders over de gehanteerde continuïteitsveronderstelling.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- de inleiding;
- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen
- de bijlagen; en
- het Raadsbesluit.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de raad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeente, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet college van burgemeester en wethouders afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeente in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De raad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Nota

verwachtingen accountantscontrole 2022, het controleprotocol, het normenkader voor de financiële rechtmatigheid, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
 - het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
 - het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente;
 - het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
 - het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de raad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 23 mei 2023

Publieke Sector Accountants B.V.

Was getekend: A. Booij RA

ValidSigned door A. Booij RA
op 23-05-2023

Deel D: Bijlagen

Overzicht kredieten

Overzicht lopende kredieten rekening 2022

Nr Omschrijving	Krediet	Brutokrediet en uitgaven		Restant krediet	Subsidie/bijdrage			Toelichting		
		Uitgaven t/m 2021	Totale Verplichting 2022 uitgaven t/m 20/02/23		Subsidie/bijdrage t/m 2021	Bijdragen 2022	Restant subsidie			
105 Verlichting Honkbalveld RCH Pinguins	110.110	7.248	29.093	36.341						
106 Vervangingsplan OV 2021	780.000		424.597	424.597						
107 Pads raaddelen	32.000		19.819	19.819						
108 Noodwoningen vluchtelingen	1.015.500		1.142.644	1.142.644						
109 Overweg Leyduin	110.000		29.415	29.415						
110 Aanpassen oversteekplaats Glipperdreef-Sportparklaan	125.000		125.065	125.065				Afgerond; Afsluiten bij jaarrekening 2022		
111 Riolering Slotlaan (VB)	148.000		51.629	51.629						
112 WCP JWagenaarlaan C Francklaan (VB)	625.000		172.689	172.689						
113 Initiatief padel bij tennisvereniging HBC	290.000		3.350	3.350						
114 Vervanging waterveld I MHC Alliance	508.200		24.803	24.803						
115 Vervanging auto handhaving	37.000		40.583	40.583						
117 Vervanging gesloten bestelwagenvoer Ruimtelijk Beheer	37.000			0						
118 Vervanging gesloten bestelwagenvoer beheer vastgoed	37.000			0						
119 Vervangen paden begraaftplaats	236.000			0						
120 Actieplan spelen 2022	190.400		40.791	40.791						
121 Bruggen van der Weidenlaan en J.P. Strijboslaan	52.000			0						
122 LED verlichting sportpark Groenendaal	254.000			0						
124 Werkplek apparatuur	775.000		153.881	153.881						
125 Vervangen printers, plotters, scanners GRIT	48.000		11.178	11.178						
126 Core component	132.000			0						
127 Ecologische bemen	40.000		8.500	8.500						
128 Laanbomen Denijslaan fase II	35.000			0						
129 Vervangen bomen Molenlaan	65.000			0						
841 MOP sport-Warmteopwekking (vervangen CV ketel)	2.700		3.688	3.688				Afgerond; Afsluiten bij jaarrekening 2022		
851 MOP sport:hekwerk sportpark	25.243	19.372		19.372				Afgerond; Afsluiten bij jaarrekening 2022		
871 Vervangen pc's en laptops	35.000	26.499		26.499						
883 Pont Cruquiushaven	125.000	22.620	79.966	102.586						
914 Uitvoeren winkelvisie Heemstede	303.325	203.493	14.384	217.877						
917 Ontwikkeling haven	2.288.200	1.886.494	207.896	2.094.390	193.810	38.200	9.400	28.800		
921 Restauratie grafkapel Van Vollenhoven	237.400	244.479	17.856	262.335	-24.935	77.000	77.291	11.900	-12.191	
922 Fietspad Leidsevaartweg zuid	2.150.000	1.596.407	55.910	1.652.317	497.683	907.500	771.947	135.553		
923 Fietsverbinding ventweg Cruquiusweg	800.000	30.935	10.412	41.347	758.653	433.000			433.000	
927 Fietsparkeren stationsomgeving	967.500	5.000		5.000	962.500	467.500			467.500	
928 Vervanging switches en firewalls	161.000	136.937		136.937	24.063					
929 Fietsverbinding Leidsevaartweg noord	440.000	283.767	3.750	287.517	152.483	170.000	155.452	14.548	Afgerond; Afsluiten bij jaarrekening 2022	
933 Vervanging 3 verkeerslichten	700.000	631.751	111.995	743.745	-43.745				Het project is afgerond. De overschrijding wordt veroorzaakt door het besluit tot het aanbrengen van een extra fietsverkeerslicht voor de verkeersveiligheid. Voorgesteld wordt het krediet vast te stellen op € 743.745 en het af te sluiten bij de jaarrekening 2022.	
938 Mobiele werkplekken; vervangen beeldschermen ed.	70.000	67.971		67.971	2.029					
946 Doornontwikkeling websites en digitale platforms	35.000	13.255		13.255	21.745					
947 Renovatie buitenuimte Spaarneborgh	400.000	115.285	126.904	242.189	157.811					
948 Belvedere wandelbos Groenendaal	450.000	47.953	62.274	110.226	339.774	450.000	47.953	62.274	339.774	
949 Wissellocatie ondervijshIP	1.415.000	58.062		58.062	1.356.938					
950 IHP Nieuwbouw Nicolaas Beetschool	4.521.028		516.300	516.300	4.004.728	593.522			593.522	
951 Extra lokaal basisschool de Evenaar	250.000	50.000		50.000	200.000					
954 IHP Kinderopvang Nicolaas Beetschool	391.850			0	391.850					
955 IHP Gymzaal Nicolaas Beetschool	1.349.120			0	1.349.120					
958 Upgrading zwembadgedeelte Groenendaal	36.300			0	36.300	6.300			6.300	
959 Vervangen oude populieren	45.000	12.921		12.921	32.079					
960 Renovatie plantsoenen	250.000	145.560		145.560	104.440					
961 Invoering duurzaam afvalbeleid (VB)	300.000	31.657	107.196	138.854	161.146					
963 Vervangen wifi	101.000	9.053	4.692	13.745	87.255					
964 Aanschaf hardware ivm thuiswerken	84.000	43.052	41.353	84.404	-404					
966 Oversteekplaats A. Pauwlaan	303.000	10.237	23.417	33.654	269.346					
967 Project Van Merenlaan (VB)	220.000	112.546	41.330	153.877	66.123					
968 Blaashal Alliance	544.500	484.329	28.834	513.163	31.337	94.500			94.500	
969 Elektravoorziening weekmarkt	21.000	9.500	2.968	12.468	8.532					
970 Kunstgrasvoetbalveld RCH	383.597	322.133	5.729	327.862	55.735	43.374			-43.374	
971 Kunstgrasvoetbalveld VEW/HFC	381.671	307.474	5.493	312.967	68.704	41.400			-41.400	
972 Drieherenlaan omvorming naar eenrichtingsverkeer	20.000			0	20.000					
974 Software omgevingswet	18.100		8.559	8.559	9.541					
976 Actieplan spelen 2021	226.200	41.759	181.119	222.878	3.322					
978 Reconstructie Van den Eijndekade (VB)	120.000	2.770	1.106	3.876	116.124					
979 Beschoeiingen 2022 (VB)	75.000			0	75.000					
980 Wet open overheid	33.000	4.172	9.319	13.491	19.509					
981 Onderzoek en 1e inrichting Sharepoint	38.000		9.592	9.592	28.408					
982 Informatiebeveiliging	23.000			0	23.000					
984 Cruquiusweg - verplaatsen komgrens	95.000	11.301	101.221	112.521	-17.521					
985 Vaststelling Nota Ecologie	75.000	29.148	32.001	61.148	13.852					
987 Aankoop deel Cruquiusweg	1	1		1	0					
988 Vervanging beschoeiingen 2021	552.000	13.817	10.309	24.126	527.875					
989 Vervanging 3 auto's serviceteams	231.000		211.928	211.928	19.072					
990 Vervanging grafdeffmachine	116.110		116.110	116.110	0					
991 Vervanging 1 gesloten auto serviceteams	62.000			0	62.000					
992 Vervanging bedrijfsvoertuigen beheer vastgoed	50.000			0	50.000					
Totaal lopende kredieten 2022	27.204.055	7.038.955	4.431.645	11.470.600	0	15.733.455	3.237.522	219.417	1.001.573	2.016.532

Overzicht afgesloten kredieten 2022

Nr	Omschrijving	Brutokrediet en uitgaven					Subsidie/bijdrage				Toelichting
		Krediet	Uitgaven t/m 2021	Uitgaven 2022	Totale uitgaven	Verplichting	Restant krediet	Subsidie/ bijdrage	Bijdragen t/m 2021	Bijdragen 2022	
845	MOP sport: Alliance hockey veld 2	400.000	396.981		396.981		3.019				Afgesloten na najaarsnota 2022
104	Renovatie groen voorplein Herfstlaan	30.000	5.489	29.710	35.199		-5.199				Afgesloten bij najaarsnota 2022
885	Klantafhandelings- en informatiesysteem	30.000	19.813		19.813		10.187				Afgesloten bij voorjaarsnota 2022
897	Vervanging beschoeiing Rhododendronvijver	35.000	4.412		4.412		30.588				Afgesloten bij voorjaarsnota 2022
940	Renovatie OV 2019	500.000	308.870	14.305	323.175		176.825				Afgesloten bij voorjaarsnota 2022
Totaal afgesloten kredieten 2022		995.000	735.564	44.015	779.579	0	215.421	0	0	0	0

Rapportage Sociaal Domein - Wmo en Jeugdwet

Inleiding

Vanaf 2020 wordt de verantwoording sociaal domein in de reguliere P&C cyclus meegenomen. Er wordt geen separate rapportage sociaal domein meer opgesteld. Specifiek voor de open einde regelingen binnen de Wmo en de Jeugdwet bestaat de behoefte om inzicht te geven in de onderliggende aantallen en de ontwikkeling van de uitgaven. Van daaruit kan ook de relatie met de reserve sociaal domein worden gemaakt. Daarom is voor de Wmo en de Jeugdwet deze bijlage opgesteld.

De verantwoording van de overige onderdelen binnen het sociaal domein is niet in deze bijlage opgenomen. De toelichtingen hierop zullen worden gegeven in de jaarstukken 2022 onder programma 6. Sociaal Domein.

In deze bijlage wordt voor de open einde regelingen Wmo en Jeugdwet eerst een beknopt overzicht gegeven van de ontwikkelingen. Vervolgens wordt per soort voorziening inzicht gegeven in de ontwikkeling van de aantallen, de begroting, en de gerealiseerde en geprognosticeerde uitgaven.

Inhoudsopgave

1. Financiële ontwikkelingen Wmo en Jeugdwet
2. Wmo
 - 2.1 Wmo 2007 Huishoudelijke ondersteuning
 - 2.2 Wmo 2007 Vervoersvoorzieningen, woonvoorzieningen en hulpmiddelen
 - 2.3 Wmo 2015 Begeleiding, dagbesteding, kortdurend verblijf en overig
3. Jeugdwet

Wmo

Omvang

€ De realisatie van de open einde regelingen Wmo ultimo 2022 bedraagt € 5,5 miljoen

Realisatie resultaat 2021 (t.o.v. begroting)		
	Bedrag	Perc.
Wmo 2007 Huishoudelijke ondersteuning	€ 42.000	2%
Wmo 2007 Vervoers-, woonvoorz. en hulpm.	- € 70.000	-6%
Wmo 2015 (begeleiding, dagbesteding etc.)	€ 120.000	5%
Totaal open einde regelingen Wmo	€ 92.000	2%

*Min is een tekort.

Ontwikkelingen

Toename

Aantal verstrekkingen
duurdere
woningaanpassingen

Abonnementstarief

Toename kosten HO n.a.v.
verandering abonnementstarief

Jeugdwet

Omvang

€ De gerealiseerde omvang van de open einde regelingen Jeugd ultimo 2022 bedraagt € 4,4 miljoen.

Realisatie resultaat 2021 (t.o.v. begroting)		
	Bedrag	Perc.
Totaal open einde regelingen Jeugd	€ -173.000	-4%

*Min is een tekort

Ontwikkelingen

In lijn met de landelijke ontwikkelingen zien we ook in Heemstede een toename van de vraag en de complexiteit van de hulpvraag.

Per 1 januari 2022 is het nieuwe woonplaatsbeginsel in werking getreden. Als gevolg hiervan zijn de uitgaven voor jeugdigen met verblijf toegenomen.

Huishoudelijke ondersteuning

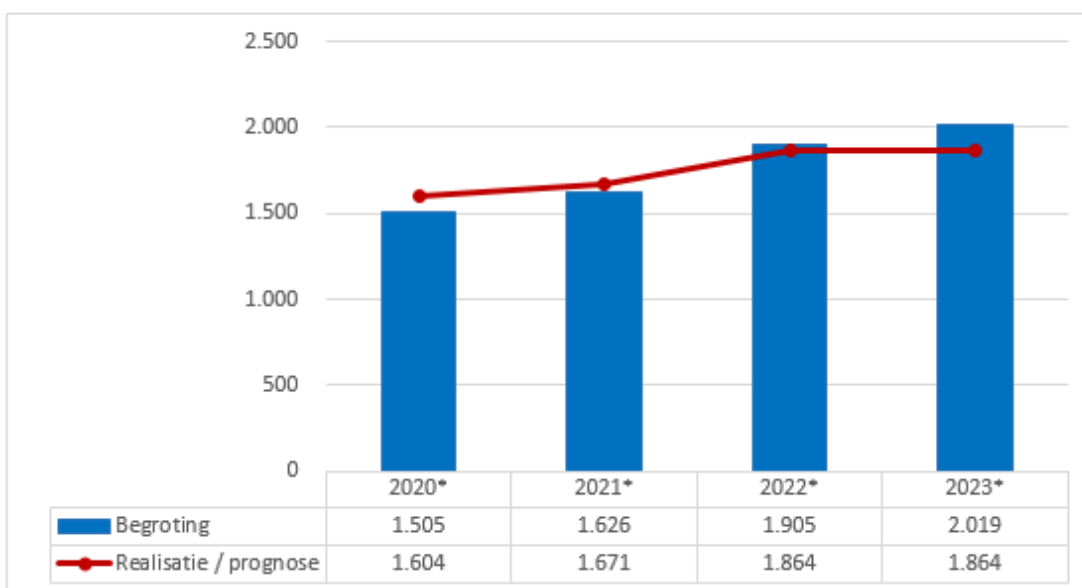
In het volgende schema wordt het aantal unieke cliënten voor huishoudelijke ondersteuning weergegeven.

Aantal unieke cliënten (ZIN en PGB)		2019	2020	2021	2022
Toegang met beschikking	Huishoudelijke ondersteuning ZIN	689	697	763	766
	Huishoudelijke ondersteuning PGB	29	27	25	17

In het volgende schema treft u een overzicht aan van de uitgaven voor Huishoudelijke ondersteuning.

Huishoudelijke ondersteuning	Begroting 2022	Realisatie 2022	Verschil
Uitgaven Zin	€ 1.996.083	€ 1.921.777	€ 74.306
Uitgaven Pgb			
Minus HO eigen bijdragen	- € 90.691	- € 57.980	- € 32.711
Totaal	€ 1.905.392	€ 1.863.797	€ 41.595

In onderstaande grafiek wordt de realisatie vanaf 2020 en een doorkijk naar 2023 weergegeven:

*) Bedragen x € 1.000. De prognose voor 2023 is gelijk aan de realisatie over 2022. De cijfers van 2023 zijn zoals opgenomen in de begroting 2023.

De realisatie over 2022 laat een toename zien ten opzichte van de realisatie 2021. Dit wordt veroorzaakt door de indexering van de tarieven en de toegenomen vraag. Dit laatste is mede een gevolg van de wijzigingen in het abonnementstarief sinds 2019.

Vervoersvoorzieningen, woonvoorzieningen en hulpmiddelen

In het volgende schema worden het aantal nieuwe verstrekkingen per soort voorziening weergegeven.

Voorziening	Aantal <u>nieuwe</u> verstrekkingen	2019	2020	2021	2022
Vervoersvoorziening	Collectief vervoer	205	116	140	129
	Overige vervoersvoorzieningen	70	76	69	75
Hulpmiddelen	Rolstoelen	58	65	82	71
Woonvoorzieningen	Roerende woonvoorzieningen	75	71	74	82
	Onroerende woningaanpassingen	105	109	114	89
	Onderhoud/ reparatie	33	41	22	20
	Verhuizen en herinrichten	9	3	6	7
Totaal		555	481	507	473

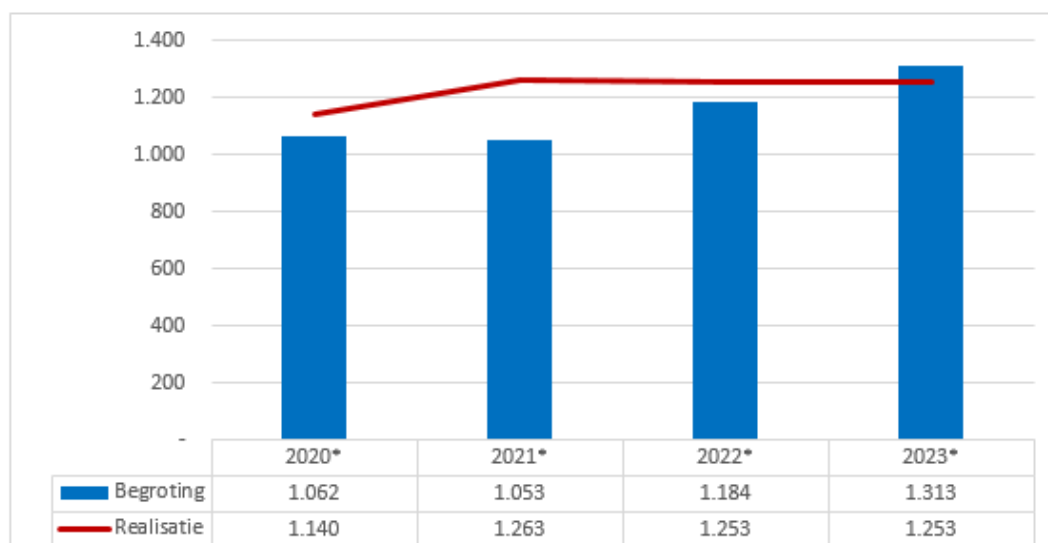
Het volgende overzicht geeft inzicht in het totale aantal Wmo-voorzieningen dat in bruikleen uitstond.

Voorziening	Uitstaande voorzieningen in bruikleen	2019	2020	2021	2022
Vervoersvoorzieningen	Scootmobielen	120	111	97	103
	Overige vervoersvoorzieningen	91	91	92	97
Hulpmiddelen	Rolstoelen	244	234	201	237
Woonvoorzieningen	Trapliften	164	167	154	151
	Roerende voorzieningen, tilliften	34	38	40	56
Totaal		653	641	584	644

In het volgende schema treft u een overzicht aan van de uitgaven van de voorzieningen.

Soort voorziening	Begroting 2022	Realisatie 2022	Vershil
Vervoersvoorzieningen	€ 668.020	€ 559.555	€ 108.465
Hulpmiddelen	€ 328.000	€ 302.302	€ 25.698
Woonvoorzieningen	€ 233.351	€ 445.870	- € 212.519
Minus eigen bijdragen	- € 45.855	- € 54.662	€ 8.807
Totaal	€ 1.183.516	€ 1.253.065	-€ 69.549

In onderstaande grafiek wordt de realisatie vanaf 2020 en een doorkijk naar 2023 weergegeven.

*) Bedragen x € 1.000. De prognose voor 2023 is gelijk aan de realisatie over 2022. De cijfers van 2023 zijn zoals opgenomen in de begroting 2023.

Vervoersvoorzieningen

Na een afnemende vraag naar vervoer in 2020 en 2021 als gevolg van de coronamaatregelen, hebben we in 2022 de vraag weer zien aantrekken. Deze is nog wel achter gebleven bij de begroting.

Hulpmiddelen

De uitgaven voor de hulpmiddelen zijn iets achter gebleven ten opzichte van de begroting. Bij het opstellen van de begroting voor 2022 kon als gevolg van het nieuwe contract nog geen nauwkeurige inschatting van de uitgaven gemaakt worden.

Woonvoorzieningen

De overschrijding bij woonvoorzieningen wordt verklaard door enkele duurdere woningaanpassingen die dit jaar zijn gerealiseerd.

Begeleiding, dagbesteding en kortdurend verblijf

In onderstaande tabel wordt het aantal uitstaande voorzieningen (zowel algemeen als maatwerk) op de producten kortdurend verblijf, lichte dagopvang, dagbesteding en begeleiding individueel weergegeven.

Kortdurend verblijf, dagopvang, dagbesteding en begeleiding Individueel aantal cliënten	2019	2020	2021	2022
Kortdurend verblijf	8	3	3	6
Lichte dagopvang (psychosociale problematiek)	26	31	37	35
Dagbesteding ZIN	191	185	161	177
• Dagbesteding PGB	1	0	0	0
Begeleiding individueel ZIN	172	185	209	193
Begeleiding individueel PGB	12	14	18	18
Totaal	410	415	428	429

Binnen de Wmo 2015 zijn ook de regeling chronisch zieken en gehandicapten en de economisch daklozen opgenomen.

Overig Wmo 2015		2019	2020	2021	2022
	Regeling chronisch zieken en gehandicapten	151	147	n.l.b.	113
	Economisch daklozen	0	0	1	2

In het volgende schema wordt een overzicht van de begroting en de uitgaven weergegeven.

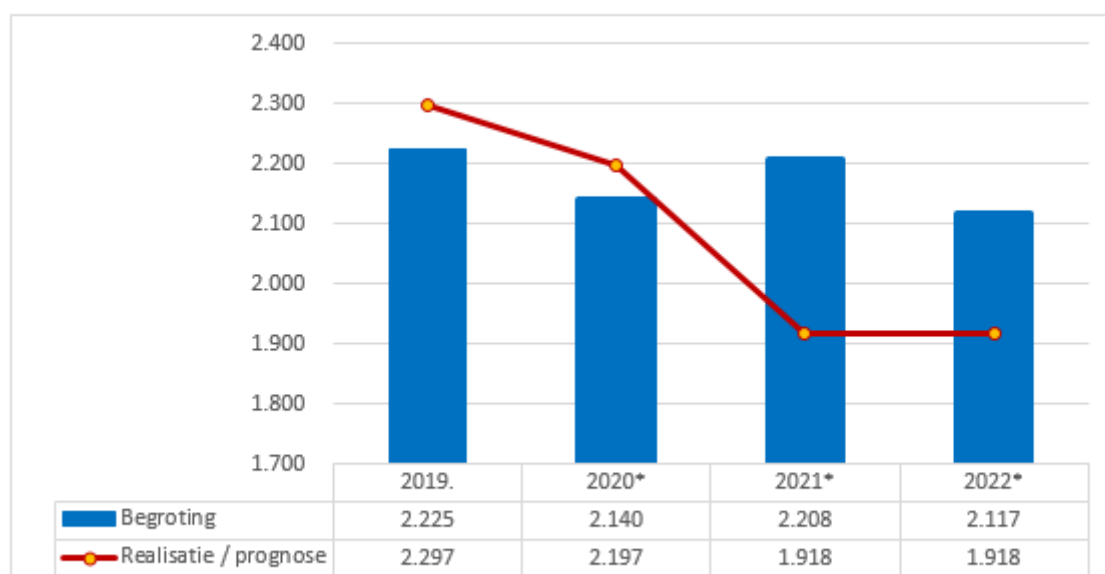
Regeling chronisch zieken en gehandicapten en economisch daklozen	Begroting 2022	Realisatie 2022	Vershil
Regeling chronisch zieken en gehandicapten	€ 70.000	€ 55.257	€ 14.743
Economisch daklozen	€ 80.570	€ 37.869	€ 42.701
Totaal	€ 150.570	€ 93.126	€ 57.444

Voor de economisch daklozen zijn er in 2022 voor één economisch dakloze kosten gemaakt.

In het volgende schema treft u een overzicht aan van de uitgaven voor begeleiding groep, dagbesteding, begeleiding individueel en kortdurend verblijf.

Begeleiding Groep/Dagbesteding en Begeleiding Individueel	Begroting 2022	Realisatie 2022	Vershil
Uitgaven ZIN gecontracteerde aanbieders Begeleiding Individueel	€ 2.356.450	€ 2.274.608	€ 81.842
Uitgaven ZIN Kortdurend verblijf	€ 10.706	€ 13.470	-€ 2.764
Uitgaven PGB Begeleiding groep	€ 80.216	€ 71.600	€ 8.616
Minus Wmo2015 eigen bijdrage cliënten	-/- € 68.783	-/- € 43.598	-€ 25.185
Totaal	€ 2.378.589	€2.316.080	€62.509

In onderstaande grafiek wordt de realisatie vanaf 2020 en een doorkijk naar 2023 weergegeven.

*) Bedragen x € 1.000. De prognose voor 2023 is gelijk aan de realisatie over 2022. De cijfers van 2023 zijn zoals opgenomen in de begroting 2023.

Jeugdwet

Onderstaande tabel geeft het volgende beeld van de ontwikkeling van het aantal cliënten dat jeugdhulp ontvangt.

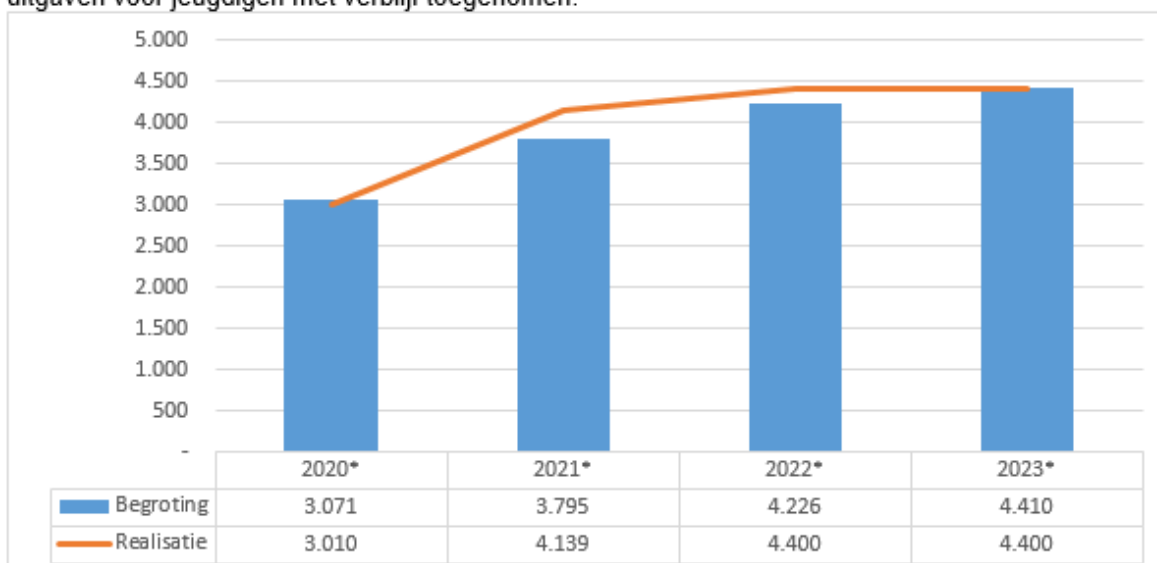
Aantal jeugdigen		2019	2020	2021	2022
Jeugdhulp	Aantal jeugdigen ZIN	726	797	847	846
	Aantal jeugdigen PGB	18	18	19	29

In het volgende schema wordt een overzicht van de begroting en de uitgaven weergegeven.

Voorzieningen Jeugdwet	Begroting 2022	Realisatie 2022	Vershil
ZIN gecontracteerde aanbieders	€ 4.226.394	€ 4.399.767	- € 173.373
Totaal	€ 4.226.394	€ 4.399.767	- € 173.373

In lijn met de landelijke ontwikkelingen zien we ook in Heemstede een toename van de vraag (stijging aantal jeugdigen met jeugdhulp) én de complexiteit van de hulpvraag (duurdere en/of langere jeugdhulptrajecten).

Per 1 januari 2022 is het nieuwe woonplaatsbeginsel in werking getreden. Als gevolg hiervan zijn de uitgaven voor jeugdigen met verblijf toegenomen.

*) Bedragen x € 1.000. De prognose voor 2023 is gelijk aan de realisatie over 2022. De cijfers van 2023 zijn zoals opgenomen in de begroting 2023.

ENSIA-verklaring

Verantwoording over Informatieveiligheid 2022 conform de ENSIA

Met deze paragraaf en de collegeverklaring en rapportages legt ons college verantwoording af over de informatieveiligheid 2022 conform de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA). Deze systematiek is sinds 2018 verplicht voor de gemeenten en hiermee wordt door het college verantwoording afgelegd aan de gemeenteraad en aan diverse ministeries en ministeriele instanties.

Met de jaarlijkse zelfaudit volgens ENSIA wordt getoetst in hoeverre wordt voldaan aan de normen van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid. Dit normenkader bevat alle onderdelen om de informatiebeveiliging goed in te kunnen richten en is sinds 2018 verplicht gesteld voor alle overheidsorganisaties.

De zelfaudit wordt op bepaalde onderdelen getoetst door een onafhankelijke externe auditor. Dit betreft de DigiD aansluitingen en Suwinet in-kijk toepassingen. Bij de ENSIA wordt ook gerapporteerd over vier basisregistraties, de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), de basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT), de basisregistratie Ondergrond (BRO) en de basisregistratie Wet Onroerende Zaken (WOZ). Bij de basisregistraties wordt gekeken naar de kwaliteit van de data en naar procesmatig werken voor het beheer van de basisregistraties.

Bij het jaarverslag en de jaarrekening worden de collegeverklaring over DigiD en SUWI en de rapportages over de 4 basisregistraties toegevoegd in één bijlage. De collegeverklaring met bijlagen en de rapportages van de basisregistraties zijn volgens het vastgestelde format vanuit de ENSIA opgebouwd.

Collegeverklaring informatiebeveiliging DigiD en Suwinet

Gemeente Heemstede

Collegeverklaring informatiebeveiliging DigiD en Suwinet

Gemeente Heemstede

Doel en achtergrond verklaring

Met deze verklaring geven wij, het college van burgemeester en wethouders, aan in welke mate Gemeente Heemstede voldoet aan de informatiebeveiligingsnormen voor DigiD en Suwinet.

Deze verklaring maakt onderdeel uit van de verantwoording over informatiebeveiliging middels ENSIA¹ en is tot stand gekomen door een zelfevaluatie over informatiebeveiligingsnormen. De inhoud wordt getoetst door een onafhankelijke IT-auditor.

De verklaring is bestemd voor de stelselhouders van DigiD en Suwinet, te weten het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Reikwijdte en diepgang verklaring

De toetsing gaat over de opzet en het bestaan van de beheersingsmaatregelen om te kunnen voldoen aan de relevante beveiligingsnormen voor DigiD en Suwinet op 31 december 2022.

De beheersingsmaatregelen inzake DigiD en Suwinet die zijn uitbesteed aan dienstverlener(s) worden niet getoetst door de auditor. Deze collegeverklaring en de verantwoording van de dienstverlener(s) dekken tezamen de normen inzake DigiD en Suwinet af. Het overzicht van normen en waar deze belegd zijn, is opgenomen in de bijlagen:

- Bijlage 1 DigiD met kenmerk: Zaaknr 1168160 / Docnr 3561309.
- Bijlage 2 Suwinet met kenmerk: Zaaknr 1168160 / Docnr 3561310.

Verklaring college

Het college verklaart dat bij gemeente Gemeente Heemstede op 31 december 2022 de beheersingsmaatregelen (in opzet en bestaan) voldoen aan de geselecteerde normen inzake DigiD en Suwinet.

¹ ENSIA ondersteunt de gemeente bij de verantwoording over informatiebeveiliging richting de gemeenteraad en de rijksoverheid. ENSIA gaat uit van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), alsmede van informatiebeveiligingsnormen vanuit Basisregistratie Personen (BRP), wet- en regelgeving reisdocumenten (PUN, PNIK), Digitale persoonsidentificatie (DigiD), Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT), Basisregistratie Ondergrond (BRO), de Gezamenlijke Elektronische Voorzieningen Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (GeVS/Suwinet) en de Wet Onroerende Zaken (WOZ).

Samenvattend beeld

Onderwerp	Wordt aan alle normen voldaan?	Zijn de uitzonderingen in [een] verbeterplan[nen] opgenomen en zijn de verbetermaatregelen belegd en worden deze gemonitord?
DigiD 1002557	Ja	Niet van toepassing
DigiD 1002455	Ja	Niet van toepassing
Suwinet voor SUWI-taken	Ja	Niet van toepassing
Suwinet voor niet-SUWI-taken	Niet van toepassing	Niet van toepassing

Heemstede, 11 april 2023

College van B&W gemeente Gemeente Heemstede

H. de Vos	Secretaris	
mr. A.C. Nienhuis	Burgemeester	

Naam auditfirma:	2-Control BV
Naam auditor:	J. de Klerk RE
Datum:	

Bijlage 1 DigiD - Parkeer Vergunningen Heemstede - 1002455

Totaaloverzicht getoetste normen ICT-beveiligingsassessment

DigiD-aansluiting Parkeer Vergunningen Heemstede met aansluitnummer 1002455

Gemeente Heemstede biedt de volgende functionaliteit aan waarvoor DigiD-aansluiting Parkeer Vergunningen Heemstede voor authenticatie wordt gebruikt:

- Parkeervergunningen aanvragen/wijzigen/verlengen

Deze functionaliteit wordt geboden door de volgende webapplicatie:

- Citypermit

Deze applicatie betreft een geheel standaardpakket en wordt onderhouden door Sigmax Law Enforcement BV.

Deze applicatie is extern benaderbaar via het volgende internetadres: parkeren.heemstede.nl

DigiD-aansluiting Parkeer Vergunningen Heemstede bevindt zich in de Demilitarized Zone (DMZ). De infrastructuur waar deze applicatie op draait, wordt beheerd door Sigmax Law Enforcement BV in de vorm van SaaS.

Het object van zelfevaluatie is de web-omgeving van DigiD-aansluiting Parkeer Vergunningen Heemstede. De zelfevaluatie heeft zich gericht op de webapplicatie, de internetadressen waarmee deze kan worden benaderd, de infrastructuur (binnen de DMZ waar de webapplicatie zich bevindt) en een aantal ondersteunende processen conform de "Norm ICT-beveiligingsassessments DigiD" van Logius.

Gemeente Heemstede heeft een deel van de DigiD web-omgeving uitbesteed aan Sigmax Law Enforcement BV.

Als gevolg hiervan is een aantal maatregelen belegd bij deze serviceorganisatie(s). Het onderzoeken van deze maatregelen is dan ook uitgevoerd door de IT-auditor van deze serviceorganisatie(s). De normen waar deze maatregelen betrekking op hebben maken geen onderdeel uit van de zelfevaluatie, tenzij sprake is van een gedeelde norm.

Een DigiD-aansluiting dient aan het gehele normenkader te voldoen. Deze zelfevaluatie ENSIA voor DigiD is toegepast op dat deel van het normenkader dat niet onder uitbesteding aan de leverancier(s) van de gemeente valt. De overige normen worden afgedekt door onderstaande TPM / assurancerapportage van de leverancier(s):

SaaS-leverancier	
Naam serviceorganisatie:	Sigmax Law Enforcement BV
Referentie/rapportnummer:	TPM 1: 2211R.AH152 TPM 2: N.v.t.
Afgiftedatum:	TPM 1: 18-11-2022 TPM 2: N.v.t.
Naam RE-auditor:	A.J.A. Hassing RE
Ondertekend door RE-auditor:	Ja

Onze IT-auditor heeft tevens getoetst of de zelfevaluatie en de TPM's / assurancerapportage(s) van onze leverancier(s) het gehele normenkader afdekken. Het kan voorkomen dat een norm deels bij een leverancier en deels bij de gemeente getoetst is (zogenaamde gedeelde norm).

De uitkomst uit de zelfevaluatie is getoetst door onze RE-gecertificeerde IT-auditor. De conclusie van de auditor is opgenomen in het assurancerapport met kenmerk 2C-2023-461.

Onderstaande tabel toont de uitkomsten van de zelfevaluatie per norm inclusief de normen die getoetst zijn bij leverancier(s).

DigiD-norm		Getoetst bij aansluithouder	Getoetst bij SaaS-leverancier	Totaaloordeel norm
B.01	Informatiebeveiligingsbeleid	Voldoet	Voldoet	Voldoet
B.05	Contractmanagement	Voldoet	Voldoet	Voldoet
U/TV.01	Identificatie en authenticatie	Voldoet	Voldoet	Voldoet
U/WA.02	Webapplicatiebeheerproces	Voldoet	Voldoet	Voldoet
U/WA.03	Automatische data-invoercontrole	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
U/WA.04	Normaliseren uitvoer	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
U/WA.05	Cryptografie/ Privacybevordering	Voldoet	Voldoet	Voldoet
U/PW.02	Garanderen webprotocollen	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
U/PW.03	Configureren webserver	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
U/PW.05	Toegang tot beheermechanismen	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
U/PW.07	Hardening van platformen	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
U/NW.03	DMZ	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
U/NW.04	Protectie- en detectiemechanismen	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
U/NW.05	Scheiding beheer- en productieomgeving	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
U/NW.06	Hardening van netwerken	Voldoet	Voldoet	Voldoet
C.03	Vulnerability-assessments	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
C.04	Penetratietesten	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
C.06	Signaleringsfuncties	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
C.07	Monitoringfuncties	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
C.08	Wijzigingenbeheer	Voldoet	Voldoet	Voldoet
C.09	Patchmanagement	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet

Bijlage 1 DigiD - Gemeente Heemstede - 1002557

Totaaloverzicht getoetste normen ICT-beveiligingsassessment

DigiD-aansluiting Gemeente Heemstede met aansluitnummer 1002557

Gemeente Heemstede biedt de volgende functionaliteit aan waarvoor DigiD-aansluiting Gemeente Heemstede voor authenticatie wordt gebruikt:

- Verhuizing doorgeven
- Aangifte geboorte / overlijden
- Uittreksel BRP
- Bewijs van in leven zijn
- Akte Burgerlijke Stand
- Aanvraag reisdocument
- Aanvraag rijbewijs

Deze functionaliteit wordt geboden door de volgende webapplicatie:

- iBurgerzaken

Deze applicatie betreft een geheel standaardpakket en wordt onderhouden door PinkRoccade BV.

Deze applicatie is extern benaderbaar via het volgende internetadres: iburgerzaken.heemstede.nl

DigiD-aansluiting Gemeente Heemstede bevindt zich in de Demilitarized Zone (DMZ). De infrastructuur waar deze applicatie op draait, wordt beheerd door PinkRoccade BV in de vorm van SaaS.

Het object van zelfevaluatie is de web-omgeving van DigiD-aansluiting Gemeente Heemstede. De zelfevaluatie heeft zich gericht op de webapplicatie, de internetadressen waarmee deze kan worden benaderd, de infrastructuur (binnen de DMZ waar de webapplicatie zich bevindt) en een aantal ondersteunende processen conform de "Norm ICT-beveiligingsassessments DigiD" van Logius.

Gemeente Heemstede heeft een deel van de DigiD web-omgeving uitbesteed aan PinkRoccade BV. Als gevolg hiervan is een aantal maatregelen belegd bij deze serviceorganisatie(s). Het onderzoeken van deze maatregelen is dan ook uitgevoerd door de IT-auditor van deze serviceorganisatie(s). De normen waar deze maatregelen betrekking op hebben maken geen onderdeel uit van de zelfevaluatie, tenzij sprake is van een gedeelde norm.

Een DigiD-aansluiting dient aan het gehele normenkader te voldoen. Deze zelfevaluatie ENSIA voor DigiD is toegepast op dat deel van het normenkader dat niet onder uitbesteding aan de leverancier(s) van de gemeente valt. De overige normen worden afgedekt door onderstaande TPM / assurancerapportage van de leverancier(s):

SaaS-leverancier	
Naam serviceorganisatie:	PinkRoccade BV
Referentie/rapportnummer:	TPM 1: 20221010 DBA-PRLG TPM 2: N.v.t.
Afgiftedatum:	TPM 1: 10-10-2022 TPM 2: N.v.t.
Naam RE-auditor:	F.Kossen RE
Ondertekend door RE-auditor:	Ja

Onze IT-auditor heeft tevens getoetst of de zelfevaluatie en de TPM's / assurancerapportage(s) van onze leverancier(s) het gehele normenkader afdekken. Het kan voorkomen dat een norm deels bij een leverancier en deels bij de gemeente getoetst is (zogenaamde gedeelde norm).

De uitkomst uit de zelfevaluatie is getoetst door onze RE-gecertificeerde IT-auditor. De conclusie van de auditor is opgenomen in het assurancerapport met kenmerk 2C-2023-461.

Onderstaande tabel toont de uitkomsten van de zelfevaluatie per norm inclusief de normen die getoetst zijn bij leverancier(s).

DigiD-norm		Getoetst bij aansluitouder	Getoetst bij SaaS-leverancier	Totaaloordeel norm
B.01	Voldoet	Voldoet	Voldoet	Voldoet
B.05	Contractmanagement	Voldoet	Voldoet	Voldoet
U/TV.01	Identificatie en authenticatie	Voldoet	Voldoet	Voldoet
U/WA.02	Webapplicatiebeheerproces	Voldoet	Voldoet	Voldoet
U/WA.03	Automatische data-invoercontrole	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
U/WA.04	Normaliseren uitvoer	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
U/WA.05	Cryptografie/ Privacybevordering	Voldoet	Voldoet	Voldoet
U/PW.02	Garanderen webprotocollen	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
U/PW.03	Configureren webserver	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
U/PW.05	Toegang tot beheermechanismen	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
U/PW.07	Hardening van platformen	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
U/NW.03	DMZ	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
U/NW.04	Protectie- en detectiemechanismen	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
U/NW.05	Scheiding beheer- en productieomgeving	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
U/NW.06	Hardening van netwerken	Voldoet	Voldoet	Voldoet
C.03	Vulnerability-assessments	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
C.04	Penetratietesten	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
C.06	Signaleringsfuncties	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
C.07	Monitoringfuncties	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet
C.08	Wijzigingenbeheer	Voldoet	Voldoet	Voldoet
C.09	Patchmanagement	Niet van toepassing	Voldoet	Voldoet

Bijlage 2 Gebruik van Suwinet

Deze bijlage is een afzonderlijk onderdeel van de Collegeverklaring ENSIA 2022 van Gemeente Heemstede. Onderwerp van de verklaring is het gebruik van Suwinet. Deze verklaring heeft betrekking op de Verantwoordingsrichtlijn GeVS 2022 welke is gebaseerd op geselecteerde controls uit de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO).

Suwinet-gegevens worden ten behoeve van de dienstverlening aan onze burgers niet door serviceorganisaties verwerkt. Hierbij is de eventuele aanwezigheid van IT-serviceorganisaties in aanmerking genomen.

Gebruik van Suwinet voor SUWI-taken

Voor de volgende taken wordt Suwinet op de volgende plaatsen gebruikt:

Taak	Organisatie	TPM/AR
Participatiewet (Fw)	Binnen de gemeente	
Inkomensvoorziening voor Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers (IOAW)	Binnen de gemeente	
Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Binnen de gemeente	
Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs)	Niet van Toepassing	

Gebruik van Suwinet voor niet-SUWI-taken

Voor de volgende niet-SUWI-taken wordt Suwinet op de volgende plaatsen gebruikt:

Taak	Organisatie	TPM/AR
Hulp aan vroegtijdig schoolverlaters door Regionaal Meld- en Coördinatiecentrum (RMC)	Niet van Toepassing	
Onderzoek loonbeslag door Gemeentelijke Belastingdeurwaarders	Niet van Toepassing	
Adresonderzoek door Burgerzaken	Niet van Toepassing	

Naleving BIO-maatregelen

Zoals in de Collegeverklaring vermeld, voldoet Gemeente Heemstede aan alle interne beheersmaatregelen inzake Suwinet op 31 december 2022 in opzet en bestaan aan de geselecteerde controls.

Verantwoordingsrapportage 2022

Basisregistraties adressen en gebouwen (BAG), grootschalige topografie (BGT) en ondergrond (BRO)

Datum vaststelling door College van B&W:	11 april 2023
--	---------------

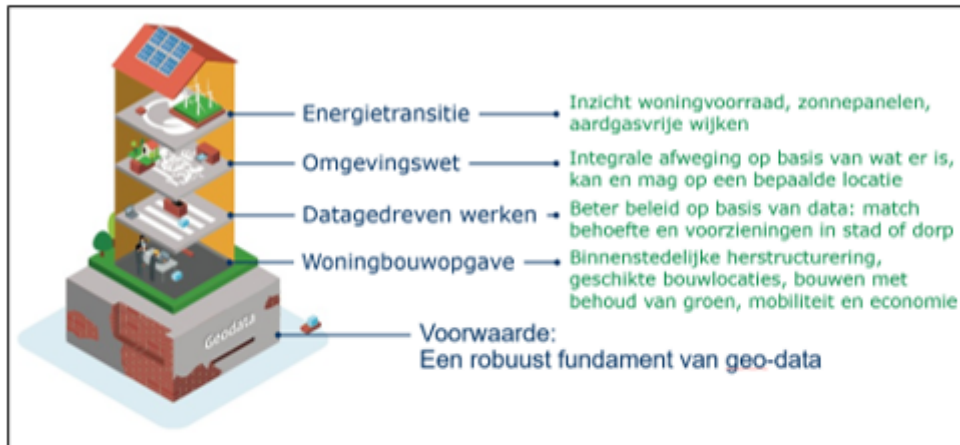
Heemstede

Inhoud

Managementsamenvatting	9
1. Inleiding.....	11
1.1 Wettelijke taak.....	11
2. Resultaten	11
2.1 Resultaten in 2022	11
2.2 Trend over meerdere jaren.....	12
3. Verbeterplan	12
3.1 Maatregelen vorige ENSIA-ronde.....	12
3.2 Nieuwe verbetermaatregelen.....	13

Managementsamenvatting

In ons land worden geobasisgegevens jaarlijks meer dan 5 miljard keer gebruikt via de landelijke voorzieningen. Indirect gebruik, via bijvoorbeeld de doorlevering van geodata door fabrikanten van navigatiesoftware, komt daar nog bovenop. Het gebruik blijft jaarlijks stijgen en het maatschappelijk belang van deze gegevens, als onderdeel van de geo-informatie infrastructuur, is daarmee groot. Het is daarom cruciaal om de gegevenskwaliteit landelijk op peil te houden.

Afbeelding: nationale geo-informatie infrastructuur (NGII) als basis voor maatschappelijke vraagstukken (bron: BZK)

Wij leggen als bronhouderorganisatie verantwoording af over het beheer van de basisregistraties adressen en gebouwen (BAG), grootschalige topografie (BGT) en ondergrond (BRO). Dat doen we intern richting de gemeenteraad en aan het Rijk via het directoraat-generaal Bestuur, Ruimte en Wonen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De scores, die op de volgende pagina te zien zijn, vormen het resultaat van door ons uitgevoerde zelfevaluaties. Deze evaluaties betreffen de gegevenskwaliteit en de borging van beheerprocessen. Informatiebeveiliging maakt hiervan vooralsnog geen onderdeel uit.

Zoals blijkt uit de onderstaande tabellen en verdere uitwerking zijn de beheerprocessen en de gegevenskwaliteit van de BAG, de BGT en de BRO ruim voldoende tot goed vanaf de opzet van de basisregistraties tot op heden. De huidige manier van werken kan worden voortgezet, en er blijft gewerkt aan het verbeteren van de kwaliteit.

Scores geobasisregistraties 2022 (tijdvak 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022)

Basisregistratie	Score	Consequenties score	Verbetermaatregelen
BAG		Geen, de score is al jaren stabiel. Wij hebben het BAG proces goed op orde en werken dagelijks aan het beheer en het verbeteren van de kwaliteit.	<p>Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitseisen BAG Neen</p> <p>Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitsverbeteringstrajecten BAG Neen</p> <p>Verbetermaatregelen ten aanzien van Borging proces BAG Er zijn geen verdere verbetermaatregelen.</p>

 < 75% onvoldoende vanaf 75% voldoende

Basisregistratie	Score	Consequenties score	Verbetermaatregelen
BGT		Geen, de score is al jaren stabiel. Wij hebben het BGT proces goed op orde en werken dagelijks aan het beheer en het verbeteren van de kwaliteit.	<p>Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitseisen BGT Geen</p> <p>Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitsverbeteringstrajecten BGT De huidige geometrie verschillen tussen BGT-BAG oplossen. Door het oplossen van deze verschillen voldoet Heemstede ook meteen aan de kwaliteitsprioriteiten vanuit het 'Jaarplan kwaliteit 2022'</p> <p>Verbetermaatregelen ten aanzien van Borging proces BGT Geen</p>

 < 75% Onvoldoende vanaf 75% voldoende

Basisregistratie	Score	Consequenties score	Verbetermaatregelen
BRO		Geen, score is goed.	<p>Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitseisen BRO Geen</p> <p>Verbetermaatregelen ten aanzien van Borging proces BRO Geen</p>

 < 60% onvoldoende vanaf 60% voldoende

Het dagelijks bestuur committeert zich met het indienen van deze rapportage aan bovenstaande verbetermaatregel voor de BGT, zodat de geometrie tussen panden uit de BAG en de BGT nóg beter op elkaar aansluiten.

1. Inleiding

1.1 Wettelijke taak

De BAG, BGT en BRO maken onderdeel uit van het overheidsstelsel van basisregistraties. Het bijhouden van deze geobasisgegevens is verplicht voor gemeenten, met inachtneming van de bijbehorende kwaliteitseisen. De BAG bevat gegevens over adressen en gebouwen en deze worden centraal beschikbaar gesteld via de Landelijke Voorziening (BAGLV). Het Kadaster beheert de BAGLV en stelt de gegevens beschikbaar aan de diverse afnemers. Organisaties met een publieke taak, zoals ministeries, waterschappen, politiekorpsen en veiligheidsregio's, zijn verplicht de authentieke gegevens uit de registraties te gebruiken. Doordat de overheid op deze manier gegevens éénmalig inwint en meervoudig gebruikt, vraagt men burgers niet naar de bekende weg.

De BGT is een gedetailleerde (in vaktaal: grootschalige) digitale kaart van heel Nederland. Daarin worden alle objecten als gebouwen, wegen, water, spoorlijnen en groen op een eenduidige manier vastgelegd. Het doel van de BGT is de hele overheid gebruik te laten maken van dezelfde basisgegevens over de grootschalige topografie van Nederland.

De BRO bevat gegevens over geologische en bodemkundige opbouw van de Nederlandse ondergrond. Momenteel wordt de BRO stapsgewijs voltooid. Per stap bevat deze registratie steeds meer gegevens over de diepe en ondiepe ondergrond. Deze worden geordend op basis van zogeheten 'registratieobjecten'. In totaal gaat het om ca. 26 registratieobjecten. Voorbeelden van registratieobjecten zijn de grondwatermonitoringsput of het geotechnisch sondeonderzoek.

Sinds 2020 verantwoordt de gemeente zich via ENSIA ook over informatiebeveiliging en informatie-architectuur van de WOZ-uitvoering aan de toezichthouder Waarderingskamer. Op deze terreinen worden aan systemen voor de WOZ-uitvoering steeds hogere eisen gesteld. Dit komt doordat de werkprocessen voor de bijhouding van informatie in grote mate worden geïntegreerd met geobasisregistraties en de geautomatiseerde systemen in toenemende mate werken met elders bijgehouden gegevens.

Naar verwachting zullen de geobasisregistraties en de WOZ in de komende jaren binnen ENSIA verder samen gaan werken.

2. Resultaten

2.1 Resultaten in 2022

De score per basisregistratie is opgebouwd uit drie onderdelen: gegevenskwaliteit, kwaliteitsverbeteringstrajecten c.q. transitie en borging proces. Hieronder is de score aangegeven per geobasisregistratie:

Basisregistratie	Onderdeel	Score in %
BAG	Categorie 1: gegevenskwaliteit	88 %
	Categorie 2: proces en organisatie	100 %
	Totaalscore	92 %

Vanaf 75% voldoende

Basisregistratie	Onderdeel	Score in %
BGT	Categorie 1: gegevenskwaliteit	87 %
	Categorie 2: proces en organisatie	100 %
	Totaalscore	91 %

Vanaf 75% voldoende

Basisregistratie	Onderdeel	Score in %
BRO	Categorie 1: gegevenskwaliteit	100 %
	Categorie 2: proces en organisatie	87 %
	Totaalscore	94 %

Vanaf 80% voldoende

2.2 Trend over meerdere jaren

Trend score geobasisregistraties

Registratie	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021	Score 2022
BAG	100%	100%	100%	100%	92%
BGT	90%	93%	100%	100%	91%
BRO	N.v.t.	91,7%	100%	83%	94%

De trend score over de laatste vijf jaar ziet er stabiel uit. Bij alle registraties is de score ruim voldoende tot goed op zowel het onderdeel 'gegevenskwaliteit' als het onderdeel 'proces en organisatie'. Het (dagelijks) beheer wordt serieus genomen hier wordt dan ook veel tijd aan besteed en dat betaalt zich uit in de stabiele trend score.

3. Verbeterplan

3.1 Maatregelen vorige ENSIA-ronde

Ten aanzien van de BAG

Niet van toepassing.

Ten aanzien van de BGT

Alle verbetermaatregelen zijn volledig gerealiseerd. De terugmeldingen worden beter beheerd waardoor ze sneller kunnen worden behandeld.

Ten aanzien van de BRO

Niet van toepassing.

Ten aanzien van de BAG

Ten aanzien van de BGT

Alle verbetermaatregelen zijn volledig gerealiseerd

Ten aanzien van de BRO**3.2 Nieuwe verbetermaatregelen****Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitseisen BAG**

Niet van toepassing.

Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitsverbeteringstrajecten BAG

Niet van toepassing.

Verbetermaatregelen ten aanzien van Borging proces BAG

Niet van toepassing.

Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitseisen BGT

Niet van toepassing.

Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitsverbeteringstrajecten BGT

De huidige geometrie verschillen tussen BGT-BAG oplossen. Door het oplossen van deze verschillen voldoet Heemstede ook meteen aan de kwaliteitsprioriteiten vanuit het 'Jaarplan kwaliteit 2022'

Verbetermaatregelen ten aanzien van Borging proces BGT

Niet van toepassing.

Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitseisen BRO

Niet van toepassing.

Verbetermaatregelen ten aanzien van Borging proces BRO

Niet van toepassing.

Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitseisen BAG

Neen

Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitsverbeteringstrajecten BAG

Neen

Verbetermaatregelen ten aanzien van Borging proces BAG

Er zijn geen verdere verbetermaatregelen.

Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitseisen BGT

Geen

Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitsverbeteringstrajecten BGT

De huidige geometrie verschillen tussen BGT-BAG oplossen. Door het oplossen van deze verschillen voldoet Heemstede ook meteen aan de kwaliteitsprioriteiten vanuit het 'Jaarplan kwaliteit 2022'

Verbetermaatregelen ten aanzien van Borging proces BGT

Geen

Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitseisen BRO

Geen

Verbetermaatregelen ten aanzien van Borging proces BRO

Geen

Bestuurlijke verantwoordingsrapportage WOZ

Informatiebeveiliging en informatie-architectuur WOZ 2022

Datum vaststelling door College van B&W:	11 april 2023
--	---------------

Bestuurlijke verantwoordingsrapportage WOZ

Informatiebeveiliging en informatie-architectuur WOZ 2022

Gemeenten en uitvoeringsorganisaties zullen bij de interne beheersing van risico's in het WOZ-proces voldoende aandacht moeten hebben voor de beheersing van geautomatiseerde systemen. Beheersingsaspecten die te maken hebben met architectuur, informatiebeveiliging, continuïteit, beschikbaarheid en algemene IT-beheersingsmaatregelen, moeten voldoende worden beheerst. Door maatschappelijke ontwikkelingen op het terrein van de verwachte privacybescherming en minimale beveiligingsmaatregelen en door veranderende visie op de voor een gemeentelijke organisatie gewenste architectuur vergen deze aspecten mee-ontwikkende beheersingsmaatregelen.

Bij de WOZ speelt de tegenstelling tussen enerzijds de maatschappelijke behoefte aan WOZ-waarden en WOZ-gegevens van hoge kwaliteit met de mogelijkheid tot inbreng van gegevens door belanghebbenden en anderzijds de behoefte aan privacybescherming bij burgers. De Staatssecretaris van Financiën roept in een brief aan de Tweede Kamer (reactie op WODC-rapport over no cure no pay) gemeenten op om meer ruimte te bieden aan burgers om op laagdrempelige wijze gegevens uit de WOZ-administratie te controleren en aan te vullen.

Dit vergt adequate aandacht niet alleen voor functionaliteit gericht op digitale dienstverlening, maar juist ook voor informatieveiligheid en een eigentijdse informatie-architectuur. Kortom aandacht voor investeringen in de vernieuwing van automatiseringssystemen.

In onderstaande tabel zijn de uitkomsten van de WOZ-vragenlijst zoals deze binnen ENSIA zijn ingevuld voor uw organisatie samengevat. Onder het kopje "achtergrond" leest u meer over het betreffende aspect en hoe u dit, indien nodig, kunt verbeteren.

Onderwerp	Score	Conclusie score	Achtergrond
1. Naleving BIO	✗	De BIO is nog niet (volledig) geïmplementeerd in de organisatie, er worden daarom op dit moment geen controles uitgevoerd op naleving van de BIO voor de WOZ.	Ook voor de WOZ-systemen moet door de organisatie bekeken zijn, welke BIO-controls nodig zijn. De naleving van deze controls dient periodiek gecontroleerd te worden en de resultaten van deze beoordeling, in hoeverre de WOZ-systemen binnen de organisatie aan de BIO voldoen, dienen beschikbaar te zijn.
2. Ontwikkelingen BIO	✓	Er zijn dit jaar voor het eerst controles uitgevoerd op naleving van de BIO voor de WOZ.	Elke gemeente en gemeentelijke uitvoeringsorganisatie dient te voldoen aan de BIO. In de BIO zijn diverse controles verplicht voorgeschreven.
3. Common Ground	✓	Er zijn nog geen concrete stappen gezet in de richting van een common ground conforme informatie-architectuur voor de WOZ, maar de	Met Common Ground willen gemeenten de informatievoorziening eenvoudiger, flexibeler en slimmer inrichten. Zodat ze op een

Onderwerp	Score	Conclusie score	Achtergrond
		organisatie heeft er wel al aandacht voor.	moderne en flexibele manier kunnen inspelen op maatschappelijke opgaven.
4. Ontwikkelingen koppelvlakken	✓	Er wordt gebruikt gemaakt van de gewenste koppelvlakken (API's en/of xml-berichtenverkeer) voor de communicatie tussen de diverse applicaties voor de WOZ-uitvoering.	Gezien de privacy-gevoeligheid van (een deel van) de gegevens is permanente aandacht voor beveiliging van de genoemde koppelvlakken en bijgewerkt houden van alle betrokken systemen van groot belang.
5. Inzicht in koppelvlakken	✓	Tussen de applicaties die de uitvoering van de WOZ-processen ondersteunen vindt interactie plaats. Er is een volledig overzicht van de onderlinge relaties tussen deze systemen.	Een volledig overzicht van de verschillende koppelvlakken / interfaces is van belang voor het beheer hiervan.
6. Externe systemen	✓	Er is onderzocht of de verschillende geautomatiseerde systemen informatie juist delen met externe systemen zoals bijvoorbeeld de Landelijke voorziening WOZ (LV WOZ) en MijnOverheid.	Gemeenten moeten verifiëren of de gegevens in de LV WOZ nog overeenkomen met die van de gemeentelijke Basisregistratie WOZ.
7. Interne systemen	✓	Er zijn audits uitgevoerd om te beoordelen of alle voor de WOZ-uitvoering gebruikte systemen de gegevens uit interne systemen juist verwerken.	Om te waarborgen dat de informatie op een consistente wijze wordt gebruikt en verwerkt, is het belangrijk dat ook de consistentie van de gegevensverwerking regelmatig wordt beoordeeld.
8. Beschikbaarheid managementinformatie	✓	Op terrein van de beheersing van informatieveiligheid conform BIO is voor de WOZ-uitvoering de gewenste management informatie beschikbaar.	Interne beheersing is uitsluitend mogelijk wanneer er inzicht is in de mate waarin de beheersingsdoelen zijn bereikt.
9. Ontwikkelingen managementinformatie	✓	Op terrein van de beheersing van informatieveiligheid conform BIO en van synchronisatie met externe systemen is voor de WOZ-uitvoering de gewenste management informatie beschikbaar.	Interne beheersing is uitsluitend mogelijk wanneer er inzicht is in de mate waarin de beheersingsdoelen zijn bereikt.

In de bijlage zijn de complete vraagteksten en de namens uw organisatie opgegeven antwoorden en aanvullende toelichtingen terug te vinden.

*Hieronder vindt u welke **conclusies** uw WOZ-specialist heeft getrokken over de rol en invloed van IT op de WOZ-uitvoering binnen uw organisatie en welke **verbetermaatregelen** in 2022 reeds zijn getroffen ten aanzien van informatieveiligheid en informatie-architectuur in het kader van de WOZ-uitvoering.*

Conclusies

De IT heeft grote invloed op onze uitvoering. Als dit niet werkt kan er geen WOZ-uitvoering plaatsvinden. GBKZ neemt IT van de centrumgemeente af, dit is uitbesteed aan een externe partij. We zijn dus afhankelijk van de GRDIT die het IT beheer weer extern heeft uitbesteed. Meerdere partijen zitten in deze keten voordat wij bij onze gegevens kunnen.

Verbetermaatregelen

Er is een beter wachtwoord beheer, deze is strenger ingesteld in de applicaties. Daarnaast zijn autorisatiematrixen aangemaakt voor onze applicaties, hierdoor hebben we meer controle op de aangemaakte rollen binnen onze applicaties. Het beveiligd versturen van email wordt nu single sign-on en is dus makkelijker te gebruiken. De taken en verantwoordelijkheden mbt gegevensbeheer en de achtervang van de betrokken functies zijn beschreven en afgestemd intern.

Door de WOZ-specialist worden de volgende aanbevelingen gedaan:

De naleving van de SLA van IT leveranciers en applicatieleveranciers kan nog strenger opgevolgd worden. Dit contractbeheer geeft nog ruimte voor verbetering. Net als het vergroten van de aandacht voor gegevensbeheer, en dit gemeentebreed. Het is een kwetsbaar vakgebied waar huidige medewerkers in mee moeten groeien, en hier is niet altijd voldoende tijd voor. De medewerkers moeten steeds meer kennis hebben over aansluitingen op Landelijke Voorzieningen.

Raadsbesluit

Heemstede

Raadsbesluit

Collegevergadering: 23 mei 2023

Zaaknummer : 1188295
Team : Financieel Beleid Heemstede
Portefeuillehouder : S.A. de Wit-van der Linden
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Vaststellen jaarstukken 2022 gemeente Heemstede

Samenvatting

Met de jaarstukken 2022 legt het college van burgemeester en wethouders financiële verantwoording af aan de gemeenteraad over het gevoerde beleid. De door de raad vastgestelde jaarstukken moeten voor 15 juli as. worden aangeleverd bij het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en de provincie Noord-Holland. De jaarrekening sluit met een positief saldo van € 3.758.000. De belangrijkste oorzaken van dit positieve resultaat zijn incidenteel (onder meer € 1.406.000 overheveling budgetten naar 2023 voor uitvoering van werkzaamheden die over het kalenderjaar heen lopen, vrijval voorziening pensioenen en wachtgeldten € 593.000, leges Wabo en grondverkoop € 660.000). Voorgesteld wordt van dit resultaat € 1.406.000 over te hevelen naar 2023, € 22.100 budgettair neutraal over te hevelen naar 2023 en € 2.352.000 te storten in de algemene reserve.

Juridisch en beleidskader

- Gemeentewet
- Besluit Begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten
- Controleprotocol accountantscontrole jaarrekening 2022 gemeente Heemstede (A-stuk)
- Normenkader 2022 (zienswijze: B-stuk)

Besluit B&W

1. In te stemmen met de jaarrekening 2022 van de gemeente Heemstede;
2. De raad voor te stellen de bij dit besluit horende en gewaarmerkte jaarrekening 2022 bestaande uit het boekwerk "Jaarstukken 2022" vast te stellen;
3. De raad voor te stellen de lasten en baten van de jaarrekening 2022 voor toevoegingen en onttrekking aan de reserves vast te stellen op respectievelijk € 75.264.000 en € 78.065.000;
4. De raad voor te stellen de stortingen en onttrekkingen aan de reserves in de jaarrekening 2022 vast te stellen op € 13.132.000 en € 14.090.000;
5. De raad voor te stellen het voordelig rekeningresultaat 2022 van € 3.758.000 als volgt te bestemmen:
 - a. € 1.406.000 over te hevelen naar 2023 en daarnaast € 22.100 budgetneutraal over te hevelen naar 2023 door een onttrekking aan de coronareserve;
 - b. Storting van het restant van € 2.352.000 in de algemene reserve.
6. De raad voor te stellen de volgende kredieten af te sluiten:
 - a. 4116 Aanpassen oversteekplaats Glipperdreef-Sportparklaan;
 - b. 4933 Vervanging 3 verkeerslichten;
 - c. 4841 MOP sport: warmte-opwekking vervangen CV-ketel;
 - d. 4851 MOP sport: hekwerk sportpark;
 - e. 4929 Fietsverbinding Leidsevaartweg-Noord;
 - f. 4947 Renovatie buitenruimte Spaarneborgh;
 - g. 4958 Upgrading zwembadgedeelte Groenendaal;
 - h. 4968 Blaashal Alliance;
 - i. 4970 Kunstgrasvoetbalveld RCH;
 - j. 4971 Kunstgrasvoetbalveld VEW/HFC;
 - k. 4976 Actieplan spelen 2021.
7. Dit voorstel voor te leggen aan de commissie middelen om advies te geven aan de raad (A-stuk).

Besluit raad

De raad van de gemeente Heemstede;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 23 mei 2023

Besluit:

1. De bij dit besluit horende en gewaarmerkte jaarrekening 2022 bestaande uit het boekwerk "Jaarstukken 2022" vast te stellen;
2. De lasten en baten van de jaarrekening 2022 voor toevoegingen en onttrekking aan de reserves vast te stellen op respectievelijk € 75.264.000 en € 78.065.000;
3. De stortingen en onttrekkingen aan de reserves in de jaarrekening 2022 vast te stellen op € 13.132.000 en € 14.090.000;
4. Het voordelig rekeningresultaat 2022 van € 3.758.000 als volgt te bestemmen:
 - a. € 1.406.000 over te hevelen naar 2023 en daarnaast € 22.100 budgetneutraal over te hevelen naar 2023 door een onttrekking aan de coronareserve;
 - b. Storting van het restant van € 2.352.000 in de algemene reserve.
5. De volgende kredieten af te sluiten:
 - a. 4116 Aanpassen oversteekplaats Glipperdreef-Sportparklaan;
 - b. 4933 Vervanging 3 verkeerslichten;
 - c. 4841 MOP sport: warmte-opwekking vervangen CV-ketel;
 - d. 4851 MOP sport: hekwerk sportpark;
 - e. 4929 Fietsverbinding Leidsevaartweg-Noord;
 - f. 4947 Renovatie buitenruimte Spaarneborgh;
 - g. 4958 Upgrading zwembadgedeelte Groenendaal;
 - h. 4968 Blaashal Alliance;
 - i. 4970 Kunstgrasvoetbalveld RCH;
 - j. 4971 Kunstgrasvoetbalveld VEW/HFC;
 - k. 4976 Actieplan spelen 2021.

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

Aanleiding

Met de jaarstukken 2022 legt het college van burgemeester en wethouders financiële verantwoording af aan de gemeenteraad over het gevoerde beleid en de daaruit voortvloeiende financiële lasten en baten van de gemeente in 2022. Daarnaast dienen de jaarstukken voor informatie aan derden (IV3). De IV3 is een verplicht informatiesysteem waarin is opgenomen welke informatie de gemeente moet verstrekken en op welke manier dat moet gebeuren aan onder meer de financiële toezichthouder (de provincie Noord-Holland), het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en het CBS. Daarom dienen de jaarstukken voor 15 juli as. te zijn vastgesteld door de raad en te zijn ingediend bij deze partijen.

Motivering

De jaarrekening is gecontroleerd door de accountant. De externe accountant spreekt een expliciet oordeel uit over de rechtmatige totstandkoming van de in de jaarrekening opgenomen lasten, baten en balansmutaties. Heemstede krijgt een goedkeurend oordeel van de accountant voor getrouwheid en rechtmatigheid. Dit betekent dat overeenkomstig de wet- en regelgeving is verantwoord.

Financiën

De jaarrekening 2022 sluit met een positief resultaat van € 3.758.000. Het college heeft op 18 april jl. een collegebericht opgesteld waarin vanaf het begrotingsjaar 2024 een meerjarenbeeld is geschetst met een structureel negatief resultaat. Het resultaat uit de jaarrekening 2022 is positief en behoeft daarom uitleg.

De jaarrekening is een momentopname per 31 december 2022, geeft de gerealiseerde resultaten van 2022 weer en is een verantwoording van het in 2022 gevoerde financiële beleid. Toekomstige ontwikkelingen zoals negatieve uitkomsten in het gemeentefonds, het investeringsvolume 2023-2027 en de daaruit voortkomende rentelasten zijn geen onderdeel van de rekening 2022 en zijn ook niet opgenomen in bijvoorbeeld de paragraaf weerstandsvermogen van de rekening in de financiële kentallen. Deze toekomstige ontwikkelingen zetten de resultaten in de begroting vanaf 2024 onder druk. In de kadernota 2024-2027 wordt daar verder op ingegaan waarbij nadruk wordt gelegd op het structurele resultaat (het resultaat zonder incidentele posten zoals de verkoop van een pand bijvoorbeeld of een eenmalige subsidie).

Daarnaast is de herkomst van het resultaat 2022 belangrijk. Een positief resultaat dat volledig is opgebouwd uit structurele (reguliere) middelen kan erop duiden dat de afgesproken doelen niet worden gehaald. Op pagina 4, pagina 7 (het deel onder het kopje "afwijkingen ten opzichte van de begroting in de jaarrekening 2022") en pagina 9 van de jaarrekening is meer ingegaan op de herkomst van het resultaat 2022. Het betreft voornamelijk incidentele resultaten. Hierna wordt op de belangrijkste oorzaken (niet uitputtend) kort ingegaan.

Budgetoverheveling (€ 1.406.000)

Budgetten kunnen overgeheveld worden naar het volgende jaar indien het incidentele budgetten zijn en de werkzaamheden doorlopen in het volgende kalenderjaar. Voorbeelden zijn het haalbaarheidsonderzoek permanente locaties doelgroepen met urgente woonbehoefte, afkoopsom voor toekomstig straatwerk als gevolg van graafwerkzaamheden in 2022, nog te betalen energietoeslag 2022 etc. Ook zit hier de decembercirculaire van het gemeentefonds in waarvoor € 665.000 is ontvangen. Dit moet overeenkomstig het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) nog in 2022 verwerkt worden maar heeft betrekking op 2023. Het gaat bijvoorbeeld om een uitkering voor de energietoeslag 2023.

Kapitaallasten

De geraamde kapitaallasten worden gebaseerd op het investeringsprogramma. Wanneer investeringen verschuiven naar latere jaren of vervallen heeft dit effect op de afschrijvingslast. Op de kapitaallasten wordt een incidenteel voordeel van € 235.000 geboekt.

Vrijval voorziening pensioenen en wachtgelden

Door de rentestijging hoeft minder geld direct opzij te worden gezet in de voorziening waarmee de gemeente aan de pensioen en wachtgeldverplichtingen kan voldoen. Het surplus valt daarom vrij in 2022. Dit is € 593.000. Jaarlijks is dit afhankelijk van de rente-ontwikkeling zodat er ook de komende jaren mutaties te verwachten zijn op deze post.

Leges Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingswet) en grondverkoop

Vanuit de Wabo zijn incidenteel extra leges ontvangen voor in totaal € 445.000. Een bedrag van € 215.000 betrof een grondverkoop (incidentele opbrengst).

BTW afrekening

Uit een BTW audit is gebleken dat nog BTW op voornamelijk re-integratie gedeclareerd mocht worden. Het voordeel bedraagt € 103.000.

Planning/uitvoering

Vaststelling in de raad van 6 juli is noodzakelijk om de jaarstukken tijdig (dus voor 15 juli) te kunnen leveren bij het CBS en de provincie Noord-Holland.

Bijlage(n)

Jaarstukken 2022